

UNIVERSITATEA PEDAGOGICĂ DE STAT "ION CREANGĂ" DIN CHIȘINĂU

**FACULTATEA DE GEOGRAFIE
CATEDRA GEOGRAFIE ȘI TURISM**

**PROGRAMUL DE STUDII SUPERIOARE DE LICENȚĂ
0114.7 GEOGRAFIE**

**FIȘA UNITĂȚILOR DE CURS
ÎN CONFORMITATE CU
PLANUL DE ÎNVĂȚĂMÎNT APROBAT ÎN 2019-2020**

CHIȘINĂU, 2023

GEOGRAFIE FIZIC GENERAL

Denumirea programelor de studii	0114.7 Geografie, frecvență redusă 0114.7/0114.6 Geografie și biologie 0114.7/0114.10 Geografie și limba engleză
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	GEOGRAFIE FIZIC GENERAL
Facultatea/catedra responsabil de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism
Titular de curs	Castravet Tudor , conf. univ., dr
Cadre didactice implicate	Dilan Vitalie , asist. univ.
e-mail	castravet.tudor@upsc.md

Codul cursului (program)	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.001 (0114.7)	4	I	I	120	36	84
F.01.O.001 (0114.7/0114.6)	4	I	I	120	60	60
F.01.O.001 (0114.7/0114.10)	4	I	I	120	60	60

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Geografia fizică generală reprezintă unul din cursurile fundamentale care contribuie la formarea sistemului de reprezentări științifice cu care operează geografia ca știință. În acest scop, se urmărește introducerea celor mai reprezentative concepte, legi și teorii pe care se bazează paradigmele științifice actuale (neo-evoluționismul, teoria generală a sistemelor, dezvoltarea durabilă etc.). Importanța acestui curs rezidă din necesitatea de a permite accesul studenților la reprezentările și legitățile geografice fundamentale, indispensabile formării unei concepții unitare despre învelișul geografic ca obiect al cunoașterii geografice.

Geografia fizică generală se studiază de către studenții ciclului I de la toate specialitățile domeniilor de formare profesională: Științe ale Educației, Științe Fizice și Servicii publice. Unitatea de curs se studiază în anul I de studii - semestrul I la secția cu frecvență la zi și la secția cu frecvență redusă.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere:

- Definirea elementelor teoretice și metodologice ale științei: noțiuni, categorii, ipoteze, legi, teorii, metode de cercetare, procedee de cercetare, mijloace utilizate în cercetare, principii geografice;
- Selectarea, documentarea și analiza informațiilor cu conținut geografic de caracter teoretic și metodologic din diferite surse;
- Cunoașterea și explicarea fenomenelor, proceselor geografice.

La nivel de aplicare:

- Utilizarea adecvată a elementelor teoretice și metodologice ale științei într-un studiu geografic;
- Realizarea sarcinilor de lucru conform unui algoritm;
- Utilizarea metodelor, mijloacelor și procedeele specifice într-un studiu geografic;
- Elaborarea unui referat, raport, proiect tematic.

La nivel de integrare:

- Utilizarea, în limba română, într-o manieră clară și precisă, oral și în scris a terminologiei geografice, axându-se pe tehnologiile de informație și comunicație, în diverse contexte profesionale și socio-culturale.
- Susținerea discuțiilor libere într-o manieră clară și precisă, inclusiv utilizând tehnologiile de comunicare și adaptând limbajul în raport cu interlocutorul.

Finalități de studii

Finalități de studii realizate la finele cursului:

- S explice esența conceptelor, principiilor și metodelor din Geografia fizică, a specificității Geosistemului și componentelor sale;
- S explice științific procesele și fenomenele geografice din realitatea înconjurătoare;
- S aplice elementele teoretice și metodologice ale într-un studiu științific;
- S analizeze și interpreteze componentele de bază și relațiile spațiale dintre componentele Geosistemului;
- S opereze liber cu aparatul categorial, mecanismele și concepțiile geografice necesare formării gândirii și culturii geografice active.

Precondiții

Asimilarea și promovarea cursului, în condițiile în care acesta reprezintă o disciplină aferentă primului semestru de studiu, nu presupune niciun fel de condiționări privitoare la parcurgerea și promovarea prealabilă a vreunei alte discipline înscrise în planul de învățământ. Pe de altă parte, profunzimea, calitatea și finalitatea abilităților intelectuale și practice, ce pot fi dobândite prin intermediul cursului dat, se relaționează, printr-o evidentă complementaritate și sinergie educațională, cu cunoștințele ce pot fi dobândite prin parcurgerea celorlalte discipline aferente semestrului I al primului an de studii.

Conținutul unităților de curs

- 1) Geografia fizică generală ca știință. Definiție. Concepții, școli și tradiții geografice. Sistemul științelor geografice.
- 2) Istoricul dezvoltării geografiei. Dezvoltarea geografiei: în Antichitate, în prima parte a Evului Mediu, în perioada târzie a Evului Mediu (secolele XV–XVI), în etapa modernă și etapa contemporană.
- 3) Elemente de teorie și metodologie: noțiuni, categorii, ipoteze, legi, modele, teorii, concepții și paradigme. Obiectul și scopul geografiei fizice. Învelișul geografic ca obiect de studiu.
- 4) Universul, Galaxia. Concepțiile științifice despre originea Universului, compoziția și structura materiei în Univers.
- 5) Sistemul Solar. Soarele, planetele, sateliții, centura de asteroizi, cometele.
- 6) Sistemul Pământ - Lună - Soare. Ipoteze asupra originii Lunii, Structura internă și relieful lunar, Fazele Lunii. Eclipsa de Lună. Eclipsa de Soare. Mareele. Unicitatea mediului terestru.
- 7) Forma și dimensiunile Pământului. Sferoidul de rotație. Elipsoidul de rotație. Geoidul. Consecințele geografice. Proiecții cartografice. Structura Pământului.
- 8) Mișcările Pământului. Mișcarea de rotație. Solstițiile. Echinocțiile. Precesia echinocțiilor. Precesia axei pământului. Fenomenul astronomic de nutație. Mișcarea de rotație.
- 9) Proprietățile geofizice ale Terrei. Presiunea litostatică și orientată. Câldura internă. Radioactivitatea. Proprietățile electrice. Magnetismul terestru.
- 10) Litosfera - componentă a Geosistemului. Compoziția și structura Litosferei. Teoria „tectonicii globale” și teoriile precursoare acesteia. Dispozitivul plăcilor tectonice. Dinamica plăcilor tectonice. Reliefosfera.
- 11) Atmosfera - componentă a Geosistemului: limite, formă, compoziție, densitate, structură, interacțiunea cu celelalte învelișuri planetare, importantă. Climatosfera: factorii genetici ai climei Terrei, tipuri de climă.
- 12) Hidrosfera - componentă a Geosistemului. Învelișul apei. Circuitul apei. Oceanul Planetar.
- 13) Biosfera. Biosfera, cel mai nou înveliș al Pământului. Configurația biosferei (limite, variații,

- , , « », 1964
- , , 1974
- - , , 1964

GEOGRAFIE UMAN GENERAL

Denumirea programului de studii	0114.7 Geografie, frecvență redus 0114.7/0114.6 Geografie și biologie 0114.7/0114.10 Geografie și limba engleză
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Geografie uman general
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism
Titularul unității de curs	Mamot Vitalie, conf. univ. doctor
Cadre didactice implicate	-
E-mail	mamot.vitalie@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.01.O.002 (învățământ cu frecvență)	4	1	1	120	60	60
F.01.O.005 (învățământ cu frecvență redusă)	4	1	1	120	36	84

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Cursul **Geografie uman general** este destinat pentru a familiariza pe studenți cu noțiuni generale din domeniul dat, care vor servi mai departe drept suport pentru studierea celorlalte discipline ce țin de geografia umană, regională și mondială. Compartimentul de bază al cursului este dedicat studierii bazelor teoretice ale geografiei umane și economice, analiza concepțiilor metodologice ale celor mai importante școli geografice: franceză, germană, rusă, română etc. Se urmărește conștientizarea de către studenți a evoluției științei economico-geografice în contextul modificărilor care intervin odată cu schimbarea formațiunilor istorice. Celelalte compartimente reflectă analiza indicatorilor și elementelor de bază care caracterizează populația și a fenomenelor demografice, a economiei mondiale și naționale. Se evidențiază criteriile care determină structurile populației. Se redau aspectele politice și sociale înrămate într-un cadru geografic legat de evoluția istorică a lumii. Un compartiment aparte este dedicat analizei problemei interacțiunii dintre societate și mediul înconjurător și modificarea mediului geografic la diferite etape de dezvoltare a societății sub influența factorului antropocentric. Cursul se finalizează cu studierea noțiunilor de bază despre harta politică a lumii. *Scopul cursului:* de a contribui la pregătirea unui specialist, care să optimizeze procesul de investigații la cercetarea fenomenelor și obiectelor geografice conform cerințelor și dezideratelor reformei economice. *Sarcinile disciplinei:* formarea la viitorii cercetători în domeniul geografiei a cunoștințelor

geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în analiza școlilor științifice de geografie și a proceselor geodemografice în instituțiile de cercetare; pregătirea practică a studenților pentru profesia cercetător.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe cognitive:

-) Definirea conceptelor de bază din domeniul Geografiei Umane;
-) Utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
-) Investigarea și interpretarea fenomenelor și proceselor specifice Geografiei Umane;
-) Perceperea coerentă a proceselor și fenomenelor geografice la nivel mondial și regional;
-) Identificarea factorilor care determină procesele și fenomenele geografice de caracter social și economic.
-) Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

-) Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor economico-geografice în formarea colilor științifice economico-geografice mondiale;
-) Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor geodemografice, a repartiției spațiale a populației, evoluției numerice, mișcării naturale a acestora pe Terra; de analiză calitativă și cantitativă a unei categorii de populații;
-) Identificarea elementelor specifice a categoriilor de stare și mișcare a populației, precum și a categoriilor de așezări;
-) Explicarea concretă a realității de caracter economico-geografic utilizând terminologia specifică.
-) Dialog intercultural cu diverși actori educaționali, demonstrând cultură civică și disponibilitate de cooperare și implicare.

Competențe instrumental-aplicative:

-) Evaluarea situației geodemografice a unei țări, regiuni, localități;
-) Relaționarea fenomenelor economico-geografice, demografice din realitate cu reprezentarea lor grafică și cartografică;
-) Determinarea soluțiilor unor probleme demografice;
-) Argumentarea consecințelor diferitor procese și fenomene economico-geografice;
-) Recomandarea măsurilor concrete de redresare a situației demografice în diferite state;
-) Participarea la dezbateri în situații reale și imaginare, în legătură cu problematica disciplinei de studiu;
-) Previzionarea evoluției populației pe termen scurt, mediu și lung;
-) Stabilirea raporturilor dintre populație și resurse, dintre creșterea demografică și dezechilibrele de mediu;
-) Interpretarea critică a practicilor educative din punctul de vedere al respectării și cultivării diversității culturale;
-) Construirea creativă și responsabilă a unor alternative pedagogice contextualizate;

Competențe atitudinale:

-) Implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina;
-) Capacitatea de a avea un comportament etic în legătură cu mediul socio-uman;
-) Capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
-) Abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii;
-) Atitudine pozitivă față de cunoaștere;
-) Curiozitate pentru explorarea mediului geografic;
-) Respect pentru diversitatea naturală și umană;

<ul style="list-style-type: none">) Utilizarea corect a datelor despre populație ca sistem;) Analizarea corect , complet , sistematic a informației cu privire la evidența populației, interpretarea adecvat a metodelor de cercetare utilizate în geografia populației;) Analiza comparativ a posibilităților și a limitelor abordării interculturale în geografia populației din perspectivă istorică , contextuală , colară etc., cu toleranță și discernământ.
<p>Finalități de studii</p>
<ul style="list-style-type: none">) Să analizeze din punct de vedere geografic și istoric procesele de formare a științelor geografice la nivel mondial și regional.) Să investigheze multitudinea de metode generale și specific geografice aplicate în cercetare în geografia umană .) Să analizeze indicatorii geodemografici la nivel mondial, regional și local.) Să evalueze structurile populației după diversele criterii: de vârstă , gen, socio-economic, antropologic, etnic, lingvistic, confesional, pe medii de trai prin prisma interculturalității.) Să aprecieze principalele corelații spațiale și temporale între populație, resurse, valorificare, forme de habitat și nivel de dezvoltare;) Să interpreteze problematica specifică fiecărui domeniu de cercetare din cadrul geografiei umane prin prisma interculturalității.
<p>Precondiții</p>
<p><i>Disciplina Geografie din ciclul gimnazial și liceal etc.</i></p> <p>Condiții prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none">) Operaționalizarea termenilor în domeniul: <i>geografiei, biologiei, istoriei</i> etc.) deprinderi de muncă intelectuală : <i>capacitatea de a elabora un proiect, portofoliu, de a cita și rezuma surse bibliografice de specialitate, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare</i> etc.) deprinderi de analiză și sinteză : <i>capacitatea de a analiza materialele din domeniul</i>
<p>Conținutul unității de curs</p>
<p>Unitatea de învățare 1. Obiectul de studiu al geografiei umane. Sistemul de științe economico-geografice. Metodele de cercetare aplicate în Geografia Umană</p> <ul style="list-style-type: none">) Obiectul de studiu al geografiei umane și economice.) Locul geografiei economice în ciclul de științe inclusiv al științelor geografice.) Metodele de cercetare ale geografiei economice reprezintă acele metode sau acele criterii și moduri de abordare care se folosesc pentru a atinge careva scopuri în cercetarea obiectelor și a fenomenelor geografice. Clasificarea metodelor de cercetare. Metodele tradiționale (metoda descrierii, metoda comparativă) și metodele actuale (metoda matematică , metoda aerocosmică). Metodele generale (metode matematice, sondajul etc.) și metode specifice geografiei (metoda cartografică , metoda raionării etc.). Geometoda. <p>Unitatea de învățare 2. Geneza și Etapele evoluției Geografiei Umane</p> <ul style="list-style-type: none">) Perioada antică - perioada dezvoltării geografiei în cadrul altor științe.) Perioada feudală - perioada dezvoltării științei geografice.) Perioada renașterii – perioada dezvoltării relațiilor capitaliste de producție, marilor descoperiri geografice.) Perioada diferențierii și separării geografiei economice ca știință .) Perioada formării sistemului de științe ale geografiei economice contemporane.

Unitatea de învățare 3. Școlile de Geografie Uman franceze și germane

-) N. Desmarest "Geografia fizică" - generalizarea cunoștințelor geografice. Clasificarea științelor geografice. Fondarea învățământului geografic universitar în Franța. Instituirea Societății Geografice din Paris. Apariția direcțiilor noi de cercetare – geografia fizică și geografia omului etc.
-) Analiza lucrărilor lui Vidal de la Blache "Geographie en France", E. Martonne "La Valachie", A. Demangeon "Les îles Britanniques" și "Problèmes de géographie humaine", A. Bernard "L'Afrique Septentrionale".
-) Apariția studiilor geografice ale lui Im. Kant și A. Busching. Analiza lucrării lui Im. Kant "Antropologia". Analiza lucrării lui A. Busching "Geografia generală". A. Humboldt - mare geograf, critic și teoretician. Analiza lucrării lui A. Humboldt "Imaginile naturii" și "Cosmos". Activitatea științifică a lui K. Ritter, Ia. Thunen, A. Hettner și F. Ratzel.
-) Apariția direcțiilor noi de cercetare - științele despre landașuri, Geografia politică etc.

Unitatea de învățare 4. Școlile de Geografie Uman ruse și românești.

-) Rolul lui M. Lomonosov în dezvoltarea științelor geografice în Rusia în sec. XVII. Studiile lui P. Semenov în geografia populației și a agriculturii. Lucrările fundamentale ale lui D. Mendeleev.
-) Rolul lui N. Baranski și I. Saucin în dezvoltarea școlii economico-geografice ruse în prima jumătate a sec. XX.
-) Apariția direcțiilor noi de cercetare - raionarea economică, geografia statistică, geografie comercială, geografiei industriei etc.
-) Dezvoltarea școlii economico-geografice românești. Importanța lucrării lui D. Cantemir "Descrierea Moldovei", Constituirea geografiei științifice moderne în România (sec. XIX). Primele manuale de geografie. Rolul savanților români în dezvoltarea geografiei umane și economice în prima jumătate a sec. XX - Simion Mehedințiu, V. Mihăilescu, Gh. Vâlsan, O. Brătescu.
-) Crearea noilor direcții în geografia umană și economică - geografia istorică (V. Mihăilescu) și toponimia geografiei istorice (I. Conea, V. Cucu).
-) Dezvoltarea geografiei economice în Republica Moldova în perioada postbelică. Organizarea învățământului superior geografic. Dezvoltarea geografiei în cadrul Academiei de Științe. Rolul lui Macarie Radu (1910-1971) în dezvoltarea geografiei economice în Republica Moldova. Lucrările principale în domeniul geografiei economice.

Unitatea de învățare 5. Geografia politică. Noțiuni de geopolitică.

-) Noțiunile principale ale geografiei politice: stat național, tipurile de state, problemele frontierelor, forma teritoriului etc. Poziția și localizarea geografică a teritoriilor politice. Poziția geografică a statelor lumii. Aprecierea rezultatelor politico-geografice a statelor lumii.
-) Harta politică a Europei. Harta politică a Asiei. Harta politică a Africii. Harta politică a Americii de Nord și de Sud. Harta politică a Australiei și Oceaniei.

Unitatea de învățare 6. Harta politică a lumii. Noțiunea de hartă politică și elementele de bază ale ei. Harta politică a lumii până la Marile descoperiri geografice. Marile descoperiri geografice (sec. XV-XVIII).

-) Hartele geografice. Hartele economico-geografice - structură, conținut și destinație. Hartele politice - structură, conținut și destinație.
-) Harta politică a statelor în perioada antică. Egiptul antic. Orizontul popoarelor Mesopotamiei. Statele din sudul Asiei. Grecia antică și Roma antică – civilizațiile europene și extinderea lor geografică în spațiile de proximitate imediată.

-) Evoluția hărții politice a Europei în perioada feudală. Fărâmițarea hărții politice. Harta politică a Asiei în perioada feudală. China, India și statele din Asia Medie.
-) Apariția statelor centralizate în Europa – Italia, Germania, Austria etc. Consolidarea hărții politice a Europei.
-) Premisele Marilor descoperiri geografice. Marile descoperiri geografice. Harta politică în secolele XV-XVII.

Unitatea de învățare 7. Modificări în harta politică a lumii în ajunul și după Primul Război Mondial

-) Evoluția hărții politice în Europa, Asia, Africa, America și Oceania. Reîmpărțirea coloniilor între marile metropole coloniale (Spania, Portugalia, Italia, Anglia etc).
-) Harta politică și economică a lumii în ajunul primului război mondial. Contrazicerile între statele europene în ajunul primului război mondial. Tripla Alianță și Antanta.
-) Harta politică a Europei după primul război mondial. Tratatul de la Versailles (28 iunie 1919). Reîmpărțirea coloniilor între Marile puteri ale Antantei.

Unitatea de învățare 8. Harta politică a lumii după cel de-al II-lea Război Mondial și la etapa contemporană.

-) Situația economică și politică în lume în ajunul celui de-al doilea război mondial. Modificările în granițele statelor după cel de-al doilea război mondial. Obținerea independenței de către statele din Africa, America și Oceania. Anul Africii.
-) Modificări radicale în harta politică a lumii în perioada anilor 1945-2016. Destrămarea U.R.S.S. și a întregului lagărului socialist și formarea noilor tipuri de state ce construiesc o economie de piață.

Unitatea de învățare 9. Antropogeneza. Aria antropogenezei.

-) Etapele principale ale evoluției omului: Driopitecii, Oriopitecii, Ramapitecii, Australopitecii timpurii, Parantropii, Australopitecii târzii, Homo habilis (Omul iscusit), Arhantropii, Omul Neandertal și Cromanionul. Omul treapta superioară a dezvoltării vieții pe Pământ.
-) Teoriile de provenire a omului contemporan – monocentric, bicentric și policentric. Aria antropogenezei. Centrele geografice a antropogenezei.

Unitatea de învățare 10. Indicii mișcării naturale a populației

-) Indicii ce caracterizează dinamica numărului populației.
-) Analiza principalelor indici demografici: natalitatea, mortalitatea, sporul natural, nupțialitatea, divorțurile, fertilitatea. Metoda de calcul a acestor indici.
-) Ritmul anual de creștere a numărului populației.

Unitatea de învățare 11. Structurile populației

-) Indicii ce caracterizează structura populației. Structura după sexe și pe vârste a populației.
-) Piramida vârstelor.
-) Structura populației pe familii.
-) Structura rasială.
-) Structura etnică. Procesele de etnogeneza.
-) Structura etnolingvistică. Structura religioasă.
-) Structura populației pe medii.
-) Indicii structurii socio-economice a populației.

Unitatea de învățare 12. Indicii amplasării populației și așezărilor umane.

-) Indicii amplasării populației și a rezidenților umani. Indicii migrației populației. Noțiunea de densitate a populației și metoda de calcul a densității.
-) Definiția migrației. Tipurile de migrații. Rata generală de măsurare a migrației. Metoda de calculare a ratei imigranților și rata emigrației nete. Noțiunea de bilanș de migrație.

Unitatea de învățare 13. Interdependența dintre mediul geografic și societate. Conceptele ce privesc rolul mediului geografic în dezvoltarea societății. Interacțiunea dintre activitatea umană și elementele mediului înconjurător (relieful, clima, marea, apele de suprafață și biosfera).

-) Noțiunea de mediu geografic. Mediul geografic și societatea umană. Construirea schemei interdependenței mediului și societății geografice. Influența mediului geografic asupra dezvoltării societății în diferite forme istorice.
-) Elementele mediului înconjurător – relieful, clima, apele de suprafață și biosfera. Influența activității umane (economice) asupra elementelor mediului înconjurător. Influențe directe și indirecte asupra naturii.

Unitatea de învățare 14. Noțiuni de economie mondială și economia națională. Indicatorii macro-economici

și economiei naționale. Caracterizarea indicatorilor industriali

-) Conținutul indicilor macroeconomiei și economiei mondiale și naționale. Noțiunea de economie mondială și națională. Factorii formării economiei mondiale. Etapele de dezvoltare a economiei mondiale. Tipurile de economii. Sfera productivă și neproductivă. Infrastructura de producere și socială.
-) Indicii generali ai structurii economiei naționale: produsul social total, produsul intern brut, venitul național, producția netă, producția națională netă, produs final. Fonduri de producție fixe, fonduri sociale de consum. Noțiunea de ritm de dezvoltare a ramurilor economiei naționale. Noțiunea de macroeconomie și microeconomie. Indicii ce caracterizează nivelul de viață a populației: veniturile populației, consumul personal, costul de consum, consumul serviciilor. Indicele dezvoltării umane utilizat de organele internaționale și de ONU.
-) Conținutul indicilor ramurilor industriei. Noțiunea de întreprindere industrială și ramura industrială, Volumul producției industriale. Clasificarea ramurilor industriale. Principalii indici ce caracterizează ramurile: extragerea combustibililor, electroenergetica, industria metalurgiei fieroaselor și neferoaselor, chimice, noțiunea de bilanș energetic și modificările ei pe parcursul sec XIX și XX. Indicii dezvoltării acestor ramuri în principalele state ale lumii.

Unitatea de învățare 15. Caracterizarea indicatorilor dezvoltării agriculturii, transporturilor,

relațiilor economice externe și sectorului serviciilor.

-) Indicii dezvoltării agriculturii, transporturilor și relațiilor economice internaționale.
-) Noțiunea de volum al producției agricole. Volumul producției vegetale și animaliere. Metoda de calcul a ei. Indicii ce caracterizează ramura de cultivare a plantelor și creșterea animalelor. Indicii ce caracterizează activitatea transporturilor: volumul de încărcături, traficul de mărfuri și de pasageri. Densitatea rețelei de transport. Sistem de transport. Indicii relațiilor externe. Noțiunea de piață mondială de import și export. Import de mărfuri, import invizibil, import direct. Tarif vamal, taxă vamală. Bilanș comercial. Noțiunea de zonă liberă de comerț.

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activ a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă.

Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativ (sandwich);

Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în baza de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.;

Laborator: în baza de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;

Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă :

Evaluare finală :

Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

1. Cubara S., Nerean V., **“Geografie Umană și Economică generală, manual clasa 8”**, Editura “TIPCIM”, Cimișlia, 1997
2. Brown R., **“Problemele globale ale omenirii”**, Editura “Tehnic București”, București, 1994
3. Bran Fl., **“Geografie economică mondială”**, Editura “Editura economică”, București, 1997
4. Velcea I., Ungureanu Al., **“Geografie economică a lumii contemporane”**, Editura “Ansa S.R.L.”, București, 1993
5. Ciubara S., Buga O., **“Geografie umană și economică a lumii”**, Editura “UST”, Chișinău, 1995
6. **“Mica enciclopedie de geografie. Larousse”**, Editura “Lider”, București, 1996
7. **“Statele lumii de la A la Z”**, Editura “Tess-M”, Constanța, 1998
8. **“Statele lumii. Mica enciclopedie”**, Ediția VI, Editura “Meronia”, București, 1994
9. Roșca L., **“Economie politică”**, Editura “ULIM”, București, 1997
10. “ ”, Editura “M ”, , 1993
11. Mățu M., **“Economia protejează mediul”**, Editura “Evrca”, Chișinău, 1998
12. **“Anuarul statistic al Republicii Moldova, anul 1996”**, Editura “Statistica”, Chișinău, 1997
13. **“Anuarul statistic al Republicii Moldova, anul 1994”**, Editura “Statistica”, Chișinău, 1995
14. **“Anuarul statistic al Republicii Moldova, anul 1997”**, Editura “Statistica”, Chișinău, 1998
15. Efros V., **“Geografia economiei mondiale și problemele globale”**, Editura “Universitatea Suceava”, Suceava, 2001
16. . ” - ”. ,, ”, , 1983.

TOPOGRAFIE-CARTOGRAFIE

Codul cursului	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.003 (ÎF)	5	I	1	150	90	60
F.01.O.002 (ÎFR)	5	I	1	150	54	96
Denumirea programului de studii				0114.7/0114.6 Geografie i biologie, 0114.7/0114.10 Geografie i limba englez , 0114.7 Geografie, 0532.1 Geografie		
Ciclul				Licen		
Denumirea cursului				TOPOGRAFIE - CARTOGRAFIE		
Facultatea/catedra responsabil de curs				Facultatea de Geografie , Catedra Geografie i turism		
Titular de curs				Mironov Ion , dr., conf. univ.		
Cadre didactice implicate				-		
e-mail				mironov.ion@upsc.md		

Descriere succint a integr rii cursului în programul de studii

Unitatea de curs topografie i cartografie este destinat preg tirii i form rii viitorilor geografi, având menirea familiariz rii studen ilor cu varietatea materialelor cartografice, analiza, folosirea i elaborarea lor, deoarece activitatea complex a oric rui geograf e de a fi permanent în contact cu harta geografic , atât în munca de cercetare tiin ific (în birou sau pe teren) cât i în activitatea didactic . Pe parcursul orelor, în special celor de laborator studen ii vor fi capabili s recunoasc particularit ile mijloacelor de reprezentare cartografic a P mântului, s efectueze procedee cartometrice pe diferite produse cartografice, s elaboreze produse cartografice pentru reprezentarea informa iei geografice prin diferite metode, s opereze cu tehnica necesar pentru efectuarea m sur torilor topografice, s analizeze i s compare diverse produse cartografice. Deprinderile, priceperile i cuno tin ele c p tate în cadrul studierii acestui curs v-a oferi studen ilor posibilitatea de a în elege i a însu i temeinic disciplinele geografice ulterioare.

Competen e dezvoltate în cadrul cursului

- s cunoasc principiile, metodele i tehnicile de utilizare a reprezent rilor cartografice în diferite domenii de activitate, inclusiv în procesul educativ-instructiv;
- s elaboreze un rezumat, un aviz referitor la un produs cartografic;
- s interpreteze conținutul h rților generale și a celor tematice în baza semnelor convenționale și a metodelor de reprezentare a elementelor de conținut pe h rțile tematice;
- s aplice rețeaua cartografic în realizarea diferitor exerciții practice pe hart ;
- s analizeze o reprezentare cartografic ;
- s comunice într-o manier clar i precis , oral i în scris în diverse contexte profesionale; s țin un discurs profesional într-un limbaj adecvat, utilizând tehnologiile informa iei i de comunicare, inclusiv terminologia specific domeniului.

Finalit i de studii

- s explice no iunile fundamentale i terminologia de profil;
- s disting metodele de reprezentare cartografic ;
- s posede un volum de cuno tin e pentru în elegerea informa iei cartografice.
- s aplice diferite modalit i de m surare i reprezentare a spa iului terestru;
- s efectueze diferite m sur tori prin intermediul h r ii;

- să interpreteze hărțile geografice;
- să compare diferite produse cartografice;
- să utilizeze efectiv produsele cartografice în scopul obținerii unor caracteristici cantitative și calitative despre obiectele geografice;
- să folosească principiile de bază și tehnica efectuării ridicărilor terestre, utilizând noile tehnologii;
- să elaboreze hărți utilizând atât metodele clasice cât și cele moderne.

Precondiții

- Pentru o însușire temeinică a cursului studentul are nevoie de cunoștințe atât generale cât și de caracter special în domeniul geografiei, matematicii, fizicii, astronomiei cât și alte obiecte din ciclul preuniversitar.
- deprinderi de muncă intelectuală : *capacitatea de a elabora un referat/portofoliu, de a cita și rezuma sursele bibliografice, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.*
- deprinderi de analiză și sinteză : *capacitatea de a analiza produsele cartografice, etc.*
- Formarea competenței cartografice presupune cunoașterea bazelor elementare despre produsele cartografice obținute la obiectul de geografie la nivel de liceu/colegii.

Conținutul unităților de curs

1. Noțiuni introductive. Definiția și obiectul de studiu. Rolul topografiei și cartografiei în întocmirea hărții. Ramurile topografiei și cartografiei. Poziția disciplinei între celelalte științe. Legătura cu sistemele informaționale geografice, matematica, fizica, chimia, desenul, științele geografice, arta, etc. Importanța cursului pentru însușirea disciplinelor geografice și pentru pregătirea profesorilor calificăți de geografie.

2. Forma și dimensiunile Pământului. Sisteme de coordonate. Noțiunile de suprafață fizică, suprafață teoretică, elipsoid, geoid, sferoid. Elipsoidul terestru, elementele, dimensiunile și orientarea lui. Sistemul coordonatelor geografice (noțiunile de paralel, meridian, poli, latitudine geografică, longitudine geografică). Sistemul coordonatelor plane rectangulare. Sistemul coordonatelor polare. Sistemul de altitudini.

3. Noțiuni generale despre harta geografică. Alte produse cartografice. Principalele caracteristici și definiția hărții. Importanța hărții geografice în practică și știință. Elementele hărții geografice: elementele matematice, elementele de conținut, elementele întocmirii și editării, elementele de caracterizare complementară. Clasificarea/tipizarea hărților geografice (după mărimea teritoriului reprezentat, după scară, după conținut, după destinație, după cromatic, după modul de folosire, etc.).

4. Elementele matematice ale hărții topografice. Noțiuni privind planul și harta topografică. Caracterizarea scării de proporție a hărții: scara lungimilor și scara suprafețelor. Forma de reprezentare a scării de proporție pe hartă: scara nominală, scara numerică, scara grafică. Precizia grafică a hărții la scara respectivă. Exerciții bazate pe scara de proporție: transformarea scării numerice în scară nominală; transformarea scării nominale în scara suprafețelor etc. Procedee de determinare a lungimilor și ariilor pe harta topografică. Proiecția cartografică a hărții topografice. Caroiajul rectangular Gauss-Kruger. Determinarea, raportarea coordonatelor rectangulare pe harta topografică. Sistemul de nomenclatură. Determinarea nomenclaturii hărții topografice după scară și coordonatele geografice indicate. Determinarea meridianelor și paralelelor mărșingă a hărții topografice după nomenclatura indicată. Cadrul hărții topografice. Determinarea, raportarea coordonatelor geografice pe harta topografică. Unghiurile de orientare. Azimutul geografic, azimutul magnetic, unghiul de direcție, declinația magnetică, declinația convențională, convergența meridianelor. Măsurarea unghiurilor de orientare pe harta topografică.

5. Elementele de conținut ale hărții topografice și reprezentarea lor cartografică. Particularitățile semnelor convenționale ale hărților topografice. Reprezentarea hidrografiei și vegetației pe hărțile topografice. Reprezentarea reliefului pe hărțile topografice. Metodele de

reprezentare a reliefului pe harta topografică : metoda curbelor de nivel, metoda cotelor, metoda semnelor convenționale. Studierea și analiza reliefului pe harta topografică . Determinarea unghiului de pantă pe harta topografică . Determinarea altitudinii punctelor pe harta topografică . Întocmirea profilului topografic. Reprezentarea elementelor social economice pe hărțile topografice (aerieni, comunicații, detalii economice și culturale etc.). Citirea și interpretarea hărților topografice. Folosirea hărților topografice. Orientarea hărților. Caracterizarea metodelor de orientare pe teren.

6. Caracterizarea ridicărilor topografice. Noțiuni generale despre ridicările topografice. Clasificarea ridicărilor topografice. Marcarea și semnalizarea punctelor în teren. Măsurarea directă și indirectă a distanțelor în topografie, instrumentele utilizate. Reducerea la orizont a distanțelor măsurate. Măsurarea unghiurilor orizontale și verticale în topografie, instrumentele utilizate. *Planimetria*. Metodele determinării planimetrice a punctelor în teren (polar, intersecțiilor, ordonatelor, drumuirii). Abrisul detaliilor din teren. Caracterizarea ridicării expeditivă (vizuale). Instrumentele utilizate și structura lor. Caracterizarea ridicării cu busola. Instrumentele utilizate și structura lor. Caracterizarea drumuirii cu teodolitul. Instrumentele utilizate structura lor. *Altimetria*. Caracterizarea nivelmentului geometric. Instrumentele utilizate și structura lor. Caracterizarea nivelmentului trigonometric și barometric. Instrumentele utilizate. Caracterizarea ridicărilor combinate (cu menzula, tahimetric, vizual în combinație cu nivelmentul barometric). Instrumentele utilizate. Noțiuni generale despre ridicările fotogrametrice.

7. Globul geografic. Harta geografică de ansamblu. Globul geografic ca model al suprafeței Pământului. Rigla geografică și folosirea ei. Determinarea coordonatelor geografice pe globul geografic. Ortodroma. Loxodroma. Necesitatea întocmirii hărților geografice și a reprezentării suprafeței Pământului pe o suprafață plană. Particularitățile scării de proporție a hărților geografice de ansamblu. Scara de proporție principală și secundară. Determinarea ariilor pe harta geografică de ansamblu.

8. Proiecțiile cartografice. Noțiuni generale despre proiecțiile cartografice. Elementele proiecției cartografice (rețeaua geografică, rețeaua cartografică, punctul de perspectivă, planul de proiecție). Clasificarea proiecțiilor cartografice (după modul de construcție, după poziția planului de proiecție față de sfera terestră, după utilizarea în construcția hărților, după caracterul deformărilor). Caracterul deformărilor introduse de proiecțiile cartografice (conforme, echivalente, arbitrare). Elipsa deformărilor. Punctele și liniile deformărilor nule. Izocolele. *Proiecțiile azimutale*. Caracterizarea proiecțiilor cartografice azimutale perspective (ortografice, stereografice, centrale, exterioare). Caracterizarea proiecțiilor cartografice azimutale neperspective (echidistant Postel, echivalent Lambert). *Proiecțiile cilindrice*. Caracterizarea proiecțiilor cartografice cilindrice echidistante. Caracterizarea proiecțiilor cartografice cilindrice conform Mercator și echivalent Lambert. *Proiecțiile conice*. Caracterizarea proiecțiilor cartografice conice (Ptolemeu, Krasovski, Kovraiski). Caracterizarea proiecțiilor cartografice policonice. Caracterizarea proiecțiilor cartografice circulare (Grinten) și pseudoconice (Bonne). Caracterizarea proiecțiilor cartografice pseudocilindrice (Sanson, Mollweide, Eckert, etc.). Caracterizarea proiecțiilor cartografice derivate (Aitov-Hamer, Goode, Eckert-Goode, stelat). Procedee de identificare a proiecțiilor cartografice.

9. Reprezentarea elementelor de conținut pe hărțile de ansamblu. Reprezentarea hidrografiei, reliefului (metoda perspectivă, izohipselor, tentelor hipsometrice, umbririi, punctelor, haurilor), elementelor social-economice pe hărțile geografice de ansamblu. Întocmirea profilului fizico-geografic complex. Descrierea teritoriului folosind harta geografică. Analiza hărților geografice de ansamblu.

10. Generalizarea cartografică. Esența generalizării cartografice (selectarea, simplificarea, sintetizarea). Factorii generalizării cartografice (scara de proporție, destinația, specializarea, particularitățile detaliilor reprezentate). Etapele și principiile generalizării cartografice. Compunerea și cadrul hărților geografice de ansamblu. Orientarea rețelei cartografice.

11. Hărțile tematice. Metodele de reprezentare a elementelor de conținut. Esența hărților tematice. Particularitățile reprezentării elementelor de conținut pe hărțile tematice. Caracterizarea metodelor de reprezentare a conținutului hărților tematice (metoda fondului calitativ, metoda

izoliniilor, metoda semnelor liniare, metoda arealelor, metoda semnelor dimensionate, metoda cartogramei, metoda liniilor de mi care, metoda punctelor, metoda diagramei, metoda cartodiagramei). Caracterizarea comparativ a metodelor de reprezentare pe h r ile tematice. Determinarea metodelor de reprezentare a con inutului pe h r ile tematice. Analiza h r ii tematice.

12. Seriele de h r ți. Atlasul geografic. Seriele de h r i. H r ți analitice, complexe, de sintez , de inventariere, de aprciere, pronostice, etc. Atlasele geografice, clasificarea lor. Analiza atlasului geografic complex i descrierea teritoriului folosind h r ile lui.

13. Cartografiere geografic . Cartografierea cadrului natural (geologic , geomorfologic , climatic , pedologic , etc.). Cartografierea cadrului socio-uman (populației, economiei, geoecologic , etc).

14. Utilizarea produselor cartografice. Direcțiile de utilizare a h r ților. Metoda cartografic de cercetare. Principalele metode de analiz efectuate pe h r ți. Tehnici de lucru cu harta - analiz vizual , studii cartometrice, analiz grafic , analiz matematic i statistic etc. Particularit ile materialelor cartografice colare. Clasificarea h r ilor colare: h r ile murale, textuale, mute, electrificate, magnetice, de contur. Analiza produselor cartografice colare.

15. Întocmirea, redactarea i editarea h r ilor. Principalele etape de proiectare, elaborarea i editare a h r ților. Elaborarea programului h r ții. Conținutul programului. Preg tirea h r ții pentru publicare. Editarea i corectarea h r ților. Scrierea h r ților.

16. Istoricul topografiei i cartografiei. Evoluția h r ților geografice și a realiz rilor topografiei i cartografiei în diferite perioade istorice - în epoca antic , în Evul Mediu - secolele V- XVII, în secolele XVII-XVIII, în secolul XIX - prezent).

Metode i tehnici de predare i înv țare

Înv țare centrat pe student: prelegeri interactive, lucr ri de laborator, lucru individual.

Strategii de evaluare

Pentru o evaluare eficient a finalit ilor vor fi utilizate forme i instrumente complementare de evaluare, cum ar fi proiectul, portofoliul, studiile de caz, prezent ri cu elaborarea de suporturi TIC, autoevaluarea .a., care au un rol deosebit în dezvoltarea capacit ii de integrare i în formarea/evaluarea competen elor specifice, inclusiv a competen ei cartografice. Situa iile de integrare vor fi urmate de sarcini concise i clare, limita de timp i, uneori de volum, alte condi ii de realizare. Obiectivele evalu rii vor pune accent pe progresul personal, atitudinile fa de propria persoan , interesele privind evolu ia personal în diferite activit i profesionale. **Evaluarea curent** : discu ii ghidate, oral i în scris, prezent ri, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucr ri de control, participarea la discu ii în timpul orelor teoretice i de laborator, portofolii, prezent ri orale. **Evaluarea periodic** prevede 2 test ri obligatorii, lucr ri de control, referate, studiu de caz, r spunsuri la lucr rile de laborator etc. **Evaluarea final** - examen final se realizeaz în form scris sau oral .

Bibliografie

Obligatorie:

- Criv un B., Felidman E., Elemente de cartografie, Chi in u, 1966
Dohotar Vasile., Elemente de topografie general , Cluj 2001
Mironov I., Indica ii metodice pentru efectuarea lucr rilor practice la topografie, Chi in u, 1996
N stase A ., *Topografie*. Bucure ti, 1997
N stase A., *Cartografie*. Bucure ti, 1998.
N stase A. Osaci-Costache G., *Topografie – Cartografie*. Bucure ti, 2005
Neam u M. i a. *Instrumente topografice i geodezice*, Editura Tehnic , Bucure ti, 1982
S ndulache Al., Sficlea V., *Cartografie-topografie*, Bucure ti, 1970
Sficlea V., B ican V., *Topografie*, Ia i, 1983

Opțional :

Dragomir V. . a, *Topografie militar* , Editura militar , Bucure ti, 1976

Stația total „Trimble M1”. Uzer guide. 2013.

1978

, 2003.

, 2005. 176 .

, 1973

, 1981

, 1983

, 1991

, 1980

2003

, 1971

, M. 2010

, 1978

L. A.

, 2005.

GEOLOGIE GENERAL

Denumirea programelor de studii	0114.7 Geografie 0114.7/0114.6 Geografie și biologie 0114.7/0114.10 Geografie și limba engleză
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	GEOLOGIE GENERAL
Facultatea/catedra responsabil de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Castravet Tudor , conf. univ., dr
Cadre didactice implicate	Prepeleța Afanasie , asist. univ.
e-mail	castravet.tudor@upsc.md

Codul cursului (program)	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.004 (0114.7)	4	I	I	120	44	76
F.01.O.009 (0114.7/0114.6)	4	I	II	120	75	45
F.01.O.009 (0114.7/0114.10)	4	I	II	120	75	45

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Geologia este știința care studiază modul de formare, alcătuirea și istoria dezvoltării Pământului. În cazul Geologiei generale accentul se pune pe studierea compoziției și structurii interne a Terrei, a fenomenelor și proceselor care introduc schimbări la nivelul litosferei terestre, a tendințelor de evoluție a blocurilor continentale și a lumii organice. În acest fel geologia se prezintă ca o disciplină de bază în pregătirea studenților Facultății de Geografie și a viitorilor specialiști din domeniul de cercetare și educație în geografie. Conținuturile cursului reprezintă

un suport și o sursă pentru înțelegerea și însușirea mai profundă a cursurilor de geografie regională și economică. Cunoștințele, abilitățile și competențele formate în cadrul studierii acestui curs vor oferi studenților posibilitatea de a înțelege și a însuși mai profund disciplinele geografice: geomorfologie, pedogeografie, geografia resurselor naturale, geografie fizică a continentelor și oceanelor, geografie fizică a Republicii Moldova.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere:

- Formarea unei imagini juste și complexe cu privire la compoziția, structura și evoluția Pământului.
- Cunoașterea și explicarea noțiunilor geologice, a metodelor și procedurilor utilizate în cercetările din acest domeniu;
- Explicarea și localizarea spațială a forțelor geodinamice care produc modificări în interiorul și la suprafața Pământului și cunoașterea corpurilor și structurilor geologice asociate cu acestea.

La nivel de aplicare:

- Citirea, analiza și interpretarea hărților geologice și tectonice;
- Argumentarea concepțiilor asupra formării și evoluției litosferei și lumii organice;
- Analiza factorilor și proceselor de formare a zăcămintelor de roci și de minerale care alcătuiesc scoarța terestră;
- Observarea și descrierea în teren a proceselor și corpurilor geologice, reprezentarea lor grafică.

La nivel de integrare:

- Utilizarea metodelor și mijloacelor de investigație în studierea formațiunilor și proceselor geologice;
- Elaborarea proiectelor și rapoartelor cu conținut geologic;
- Implicarea conștientă în acțiunile de protecție și folosire rațională a resurselor subsolului.

Finalități de studii

Finalități de studii realizate la finele cursului:

- să explice esența conceptelor, principiilor și metodelor din Geologia generală, a specificității scoarței terestre și componentelor sale;
- să explice științific procesele și fenomenele geologice din realitatea înconjurătoare;
- să aplice elementele teoretice și metodologice ale într-un studiu științific;
- să analizeze și să interpreteze componentele de bază și relațiile spațiale dintre componentele mediului geologic;
- să opereze liber cu aparatul categorial, mecanismele și concepțiile geografice necesare formării gândirii și culturii geografice active.

Precondiții

Asimilarea și promovarea cursului, în condițiile în care acesta reprezintă o disciplină aferentă primului semestru de studiu, nu presupune niciun fel de condiționări privitoare la parcurgerea și promovarea prealabilă a vreunei alte discipline înscrise în planul de învățământ. Pe de altă parte, profunzimea, calitatea și finalitatea abilităților intelectuale și practice, ce pot fi dobândite prin intermediul cursului dat, se relaționează, printr-o evidentă complementaritate și sinergie educațională, cu cunoștințele ce pot fi dobândite prin parcurgerea celorlalte discipline aferente semestrului I(II) al primului an de studii.

Conținutul unităților de curs

- 1) Introducere. Geologia ca știință. Obiectul de studiu, definiții, obiective și sarcini. Principalele ramuri ale geologiei. Relațiile geologiei cu alte științe. Importanța studierii geologiei.
- 2) Metode și principii de cercetare în geologie. Metode de cercetare inductivă. Metode directe de cercetare. Cercetări de laborator. Metode indirecte: Metode de cercetare deductive.
- 3) Structura internă a Pământului. Surse de informații privind structura internă a Pământului. Studiul undelor seismice. Discontinuități. Învelișurile interne ale Pământului. nucleul, mantaua,

astenosfera.

4) Litosfera și proprietățile fizice ale Pământului. Litosfera (scoarța terestră) - definiție, structură. Tipuri de scoarță terestră. Proprietățile fizice majore ale Pământului. Căldura internă și externă. Radioactivitatea terestră și originea căldurii interne. Gravitația. Presiunea terestră. Magnetismul terestru.

5) Alcătuirirea chimică și mineralo-petrografică a scoarței terestre. Compoziția chimică a crustei. Elemente de mineralogie. Criterii de identificare. Clasificarea și caracterizarea claselor. Noțiuni de petrografie și criterii de clasificare a rocilor.

6) Procese și roci magmatice. Fenomene magmatice. Magmatismul și tipuri de roci magmatice. Consolidarea și structura rocilor magmatice. Procese postmagmatice. Clasificarea rocilor magmatice. Vulcanismul și tipuri de roci vulcanice.

7) Procese exogene și roci sedimentare. Definiții, noțiuni. Procesele de formare (geneza) a rocilor sedimentare. Dezagregarea și alterarea chimică a rocilor. Transportul materialului dezagregat. Procese biotice de formare a rocilor. Sedimentarea și procesul de diageneză. Clasificarea rocilor sedimentare.

8) Procese și roci metamorfice. Noțiune de metamorfism, mecanismul de realizare și factorii care influențează procese metamorfice. Tipurile de metamorfism. Structura și textura rocilor. Tipuri de roci metamorfice.

9) Elemente de tectonică globală. Modelul tectonic global. Mecanismul mișcărilor plăcilor litosferice. Tipurile de contact dintre plăcile litosferice. Zonele de extensiune (zonele de rift) - procese și structuri geologice asociate. Zonele de convergență (zonele de subducție) - procese și structuri geologice asociate.

10) Mișcări tectonice ale scoarței terestre. Forțe tectonice – noțiuni, tipuri. Mișcări epirogenice sau oscilatorii. Mișcări orogenetice.

11) Structuri geotectonice majore. Noțiuni și tipuri de structuri tectonice. Regiuni de geosinclinală. Regiuni de platformă.

12) Geocronologia Pământului. Noțiuni și termeni geocronologici. Elemente de stratigrafie. Determinarea vârstei depozitelor de roci. Scara timpului geologic. Elemente de geologie istorică. Eonul Arhaic și Proterozoic. Durata. Caracteristici litologice. Cadrul tectonic. Caracteristici biologice ale Proterozoicului.

13) Era Paleozoică. Durata și periodizarea. Paleozoicul timpuriu - caracteristici biologice, mișcări tectonice și paleogeografie. Paleozoicul târziu - caracteristici biologice, mișcări tectonice și paleogeografie.

14) Era Mezozoică. Durata și periodizarea. Lumea organică. Mișcări tectonice și paleogeografie.

15) Era Cainozoică. Durata și periodizarea. Perioada Paleogenă și Neogenă. Lumea organică. Mișcări tectonice și paleogeografie. Perioada Cuaternară – particularitățile climei, lumii organice și depozitelor de roci.

Strategii de evaluare

Pentru o evaluare eficientă a finalităților sunt utilizate forme și instrumente complementare de evaluare, cum ar fi: proiectul, portofoliul, studiul de caz, prezentări/comunicări cu elaborarea de suporturi TIC ș.a., care au un rol deosebit în dezvoltarea capacității de integrare și în formarea/evaluarea competențelor specifice. Situațiile de integrare vor fi urmate de sarcini concise și clare, limitate de timp, volum și alte condiții de realizare.

Evaluarea curentă : discuții ghidate, oral și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări de control, participarea la discuții în timpul prelegerilor și lucrărilor practice, portofolii, prezentări orale a unei teme pentru studenții de la învățământul cu frecvență redusă.

Evaluarea curentă : include 2 teste obligatorii, evaluarea lucrului individual, referatelor și comunicărilor, etc., activitate în cadrul seminarelor (constituie 60% din nota finală).

Evaluarea finală – examenul final se realizează în formă scrisă sau orală (constituie 40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

- Bleahu, M. **Tectonica global** , Vol. I, II. Editura Științific și Enciclopedic , București. 1983, 1989
- Buzgar, N., **Mineralogie-Petrografie**, Ed. Univ. „Al. I. Cuza” Iași, 1995
- Juravle, D., **Geologie general** , Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași, 2015
- Muzafarov, V.G., **Mineralogie și petrografie**, Cartea moldovenească , 1960
- Plămădeală, Gh., **Geologie istoric** , Bălți, 2015

Opțional :

- Catana, C., Popescu L., **Geologie general** , Suceava, 1997
- Lăzărescu, V., **Geologia fizic** , Ed. Tehnic , București, 1980
- Saulea, E., **Geologie istoric** , Editura Didactică și Pedagogică , București, 1967
- Țicleanu, N., Pauliuc, S., **Geologie general** , Editura Universitară , București, 2003
- , , , , , 2006
- , , , , , , 2003
- , , , 1974
- - , , 1964
- , , , , , :
 , - , 1997

METEOROLOGIE-CLIMATOLOGIE

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.6 Geografie și biologie; 0114.7/0114.10 Geografie și limba engleză ; 0114.7 Geografie f.r.
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Meteorologie-climatologie
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism
Titularul unității de curs	Puțuntic Anatolie, conf. univ., doctor
Cadre didactice implicate	-
E-mail	putuntica.anatolie@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.02.O.014 (F)	3	1	2	90	60	30
S1.02.O.013 (F)	3	1	2	90	60	30
S.02.O.011 (FR)	3	1	2	90	36	54

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Cursul de **Meteorologie – climatologie** este o disciplină de specializare a Geografiei fizice și constituie una din disciplinele de bază din învățământul superior, care contribuie la formarea studenților geografi, ca viitori specialiști în cercetare în domeniul științelor ale Pământului. Meteorologia este o ramură a științelor geografice și are ca obiect studiul atmosferei și a fenomenelor care se produc în cuprinsul acesteia. Scopul climatologiei este

studiul proceselor de formare a climei, precum clasificarea și descrierea climatelor de pe globul Pământesc.

Procesele și fenomenele fizice care se petrec în atmosferă și la suprafața terestră, contribuie în mod considerabil la formarea peisajelor geografice, stând în influență toate fenomenele ce se produc în cadrul celorlalte geosfere: hidrosfera, reliefosfera, climatofera, biosfera etc., studiate în cadrul domeniului științelor ale Pământului. De aici, rezultă complexitatea și interdisciplinaritatea științelor meteorologice și climatologice cu celelalte științe ale mediului natural și uman. Cercetarea climei, sub diversele sale aspecte, permite stabilirea unor corelații multiple între aceasta și celelalte componente ale mediului, inclusiv cu activitatea umană. Aceasta din urmă, pe de o parte, suportă consecințele climei, iar pe de altă parte, o influențează.

Aspectele legate de meteorologie și climatologie în respectivul curs, sunt expuse într-o corelație logică. Partea climatică a cursului nu se regăsește doar în ultimele trei capitole, dar și în celelalte capitole, întrucât paralel cu expunerea proceselor fizice ale atmosferei se examinează și consecințele climatice ale acestora.

Cursul contribuie la formarea competențelor ce pun în evidență însușirea noțiunilor de bază, starea și tendințele de dezvoltare a meteorologiei și climatologiei globale, regionale, cât și locale, ca ramură a geografiei contemporane. Materiile însușite la curs vor servi o bună bază teoretică și metodologică pentru specialiștii care vor activa în domeniul cercetării și inovării.

Scopul cursului: de a contribui la pregătirea unui specialist, care să optimizeze procesul cercetării geografice conform cerințelor și dezideratelor reformelor economice viitoare.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii cercetători a cunoștințelor geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în analiza dinamicii elementelor și fenomenelor meteorologice în instituțiile de cercetare; pregătirea practică a studenților pentru profesia cercetător științific.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe cognitive:

-) Definirea conceptelor de bază din domeniul Meteorologiei și Climatologiei;
-) Utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
-) Investigarea și interpretarea fenomenelor și proceselor specifice atmosferei terestre;
-) Perceperea coerentă a elementelor și fenomenelor meteo-climatice la nivel global și regional;
-) Identificarea factorilor care determină geneza elementelor și fenomenelor meteo-climatice;
-) Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

-) Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor geografice în valorificarea resursei atmosferice;
-) Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor despre valorificarea resurselor radiative, a repartiției elementelor meteo-climatice, regimul de evoluție a elementelor meteo-climatice (diurn, lunar, anual și multianual); de analiză calitativă și cantitativă a elementelor și fenomenelor meteorologice;
-) Identificarea compoziției chimice a atmosferei terestre, precum și structurii verticale a acesteia;
-) Explicarea concretă a realității privind schimbările climatice, utilizând terminologia specifică.
-) Dialog intercultural cu diverși actori educaționali, demonstrând cultură civică și disponibilitate de cooperare și implicare.

Competențe instrumental-aplicative:

-) Analiza și descrierea elementelor meteorologice (radiație solară, temperatura aerului, umezeala aerului, presiunea atmosferică, precipitațiile atmosferice, etc.);
-) Studiul factorilor de climatogeneză, inclusiv cel antropic;

<ul style="list-style-type: none">) Întocmirea proiectelor privind starea climei contemporane;) Efectuarea unor observații și m sur tori instrumentale asupra unor elemente meteorologice;) Caracterizarea tipurilor geografice de clim ;) Stimularea creativității și a apetitului pentru cercetare prin folosirea unor mijloace moderne (stația meteorologic automat , senzori, etc).; <p><u>Competențe atitudinale:</u></p> <ul style="list-style-type: none">) Implicarea în activități științifice în leg tura cu disciplina;) Capacitatea de a avea un comportament etic în leg tur cu mediul socio-uman;) Capacitatea de a aprecia diversitatea i multiculturalitatea;) Abilitatea de a colabora cu speciali ti din alte domenii;) Atitudine pozitiv față de cunoa tere;) Curiozitate pentru explorarea mediului atmosferic;) Respect pentru diversitatea natural i uman ;) Utilizarea corect a datelor despre atmosfer ca geosistem;) Analizarea corect , complet , sistematic a informației cu privire la atmosfer , interpretarea adecvat a metodelor de cercetare utilizate în geografia fizic ;) Analiza posibilit ilor de a limita polu rea antropic a atmosferei, în scopul diminu rii efectelor schimb rilor climatice.
Finalit i de studii
<ul style="list-style-type: none">) S explice concep iile teoretice de baz în domeniul tiin ei meteorologiei i climatologiei, să cunoască activitatea instituțiilor specializate din țară si de peste hotarele acesteia (SHS, OMM, etc.) i metodele principale de cercetare a elementelor meteo-) S determine prin calcule indici statistici ai elementelor meteorologice în baza investiga iilor realizate de institu iile abilitate (IEG al A M, SHS), materialelor publicate,) S elaboreze ac iuni concrete de ameliorare a st rii factorilor de clim din localitatea natal , cu antrenarea autorit ilor locale, a profesorilor, elevilor i localnicilor;) S utilizeze diversitatea informa iilor cu privire la protec ia atmosferei, schimb rile climei și identificarea modalităților utilizării acestora în soluționarea diferitor probleme de
Precondiții
<p><i>Geografie uman general , Geografie fizic general , Geologie, Geomorfologie alte discipline</i></p> <p>Condi ii prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none">) Opera ionalizarea termenilor în domeniul: <i>geografiei, fizicii, biologiei etc.</i>) Deprinderi de munc intelectual : <i>capacitatea de a elabora un proiect, portofoliu, de a c uta i rezuma sursele bibliografice de specialitate, de informare i documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.</i>) Deprinderi de analiz i sintez : <i>capacitatea de a analiza materialele din domeniul</i>
Conținutul unit ții de curs
<p>Unitatea de înv țare 1. Introducere</p> <p>Defini ia, obiectul i sarcinile meteorologiei. Ramurile meteorologiei, importanța lor practic , leg tura lor cu alte tiin e. Metodele, procedeele i mijloacele de cercetare în meteorologie. Scurt istoric al dezvolt rii meteorologiei.</p>

Unitatea de învățare 2. Noțiuni generale despre atmosferă

Originea și forma atmosferei. Compoziția aerului atmosferic. Impuritățile atmosferice și poluarea atmosferei. Legile fundamentale ale gazelor și densitatea aerului atmosferic. Variația densității aerului în raport cu altitudinea. Masa atmosferei terestre. Structura verticală a atmosferei.

Unitatea de învățare 3. Radiația solară, terestră și atmosferică

Soarele și activitatea solară. Principalele legi ale radiației. Compoziția spectrală a radiației solare. Radiația solară directă. Constanta solară. Insolarea. Săbirea intensității radiației. Mersul diurn și anual al intensității radiației solare directe. Radiația difuză. Radiația totală. Radiația reflectată. Albedoul. Radiația terestră și a atmosferei. Bilanțul radiativ-caloric la suprafața terestră și în atmosferă. Utilizarea energiei solare în economie.

Unitatea de învățare 4. Regimul termic al solului, bazinelor acvatice și aerului

Temperatura solului. Importanța cunoașterii temperaturii solului. Proprietățile calorice ale solului. Propagarea căldurii în sol. Mersul diurn al temperaturii solului. Înghețul solului. Repartiția temperaturii pe verticală în sol. Temperatura straturilor mai adânci ale scoarței terestre.

Regimul termic al marilor bazine acvatice. Mersul diurn și anual al temperaturii suprafețelor acvatice întinse. Circuitul caloric în sol și în apă.

Temperatura aerului. Transportul căldurii în atmosferă. Mersul diurn al temperaturii aerului. Mersul anual al temperaturii aerului. Repartiția temperaturii pe verticală în troposferă. Procesele adiabatice din atmosferă. Temperatura potențială, echivalentă și echivalent-potențială. Condițiile de stabilitate verticală în atmosferă. Inversiunile de temperatură din troposferă. Utilizarea datelor privind regimul termic al atmosferei în economie.

Unitatea de învățare 5. Regimul umezelii aerului. Condensarea vaporilor de apă.

Precipitațiile și regimul lor

Sistemul de faze al apei. Originea, modul de răspândire și rolul vaporilor de apă din atmosferă. Mărimi care definesc umiditatea aerului. Evaporarea. Tensiunea de saturație. Viteza de evaporare. Evaporarea în condiții naturale. Mersul diurn și anual al evaporării. Variația diurnă și anuală a tensiunii vaporilor și a umezelii relative. Utilizarea datelor privind umezeala aerului în economie.

Condensarea vaporilor de apă. Condițiile condensării vaporilor de apă din atmosferă. Rolul răsirii aerului. Nucleele de condensare. Condensarea vaporilor de apă la suprafața terestră. Roua și bruma. Condensarea vaporilor de apă în stratul inferior al atmosferei. Cea și pălă. Condensarea vaporilor de apă în atmosfera liberă. Norii. Clasificarea internțională a norilor. Caracterizarea principalelor genuri de nori. Structura microfizică a norilor. Geneza norilor. Nebulozitatea. Mersul diurn și anual al nebulozității.

Precipitații atmosferice. Principalele forme și tipuri de precipitații. Geneza precipitațiilor. Mersul diurn al precipitațiilor. Mersul anual al precipitațiilor.

Unitatea de învățare 6. Presiunea aerului. Dinamica atmosferei

Noțiuni generale despre presiunea aerului. Variația presiunii atmosferice cu altitudinea. Gradientul baric vertical și treapta baric. Variațiile periodice și neperiodice ale presiunii atmosferice. Variațiile diurne și anuale. Câmpul baric. Topografia baric. Izobare.

Dinamica atmosferei. Noțiuni generale. Gradientul baric orizontal. Forța de abatere a mișcărilor de rotație a Pământului (forța Coriolis). Forța de frecare. Forța centrifugă. Vântul geostrofic.

Vântul în prezența forței de frecare. Direcția, viteza și presiunea vântului. Durata deplasării și structura vântului. Variația diurnă și anuală a vitezei și direcției. Câmpul curenților atmosferici. Circulația termică a aerului. Vânturile locale. Energia eoliană și utilizarea ei.

Unitatea de învățare 7. Vremea și mersul vremii. Activitatea ciclonică și anticiclonică

Noțiuni generale despre vreme. Masele de aer. Clasificarea maselor de aer. Principalele tipuri geografice de mase de aer și caracteristicile lor. Fronturile atmosferice. Geneza și clasificare. Principalele tipuri de fronturi atmosferice: front cald, front rece și front oclus. Influența orografiei asupra fronturilor atmosferice.

Considerații generale asupra activității ciclonice. Geneza și evoluția ciclonei. Structura ciclonei în timp și vremea. Trajectoriile ciclonei în Europa. Ciclonele tropicale. Anticiclonele și influența lor asupra vremii. Trajectoriile anticiclonei mobili în Europa. Fenomenul convectiv și vremea. Noțiuni generale de prevedere a timpului. Sateliți artificiali meteorologici.

Climatologie

Unitatea de învățare 8. Introducere (Noțiuni generale. Elementele și factorii climatici).

Definiția și obiectul climatologiei. Ramurile climatologiei și importanța lor practică. Legătura climatologiei cu alte științe. Scurt istoric al climatologiei.

Factorul radiativ al climatului și repartiția sa geografică. Repartiția radiației totale la suprafața Pământului. Repartiția geografică a bilanșului radiativ-caloric la suprafața Pământului.

Factorii dinamici ai climatului. Trăsăturile fundamentale ale circulației generale a atmosferei. Câmpul baric și sistemele curenților planetari din troposferă superioară și stratosferă. Câmpul baric și circulația atmosferică în troposferă inferioară și la suprafața terestră. Importanța climatogenetică a alizeelor și a zonei ecuatoriale. Circulația musonică. Rolul climatic al curenților oceanici.

Factorii geografici ai climatului. Influența uscatului și a umezelii asupra climatului. Influența reliefului asupra climatului. Influența vegetației asupra climatului. Influența stratului de zăpadă și gheață asupra climatului. Influența antropică asupra climatului.

Repartiția geografică a principalelor elemente climatice. Repartiția geografică a temperaturii aerului. Repartiția geografică a umezelii atmosferice. Repartiția geografică a nebulozității. Repartiția geografică a precipitațiilor atmosferice. Repartiția geografică a precipitațiilor sub formă de zăpadă.

Unitatea de învățare 9. Clasificarea climatelor.

Problemele de bază ale clasificării climatelor. Clasificarea climatelor după W. Köppen. Clasificarea climatelor după E. de Martonne. Clasificarea climatelor după L.S. Berg. Clasificarea climatelor după B.P. Alisov.

Unitatea de învățare 10. Tipurile geografice de climat și caracterizarea lor. Tipurile de climat din zona ecuatorială. Tipurile de climat din zonele musonilor ecuatoriali (zonele subecuatoriale). Tipurile de climat din zonele tropicale. Tipurile de climat din zonele subtropicale. Tipurile de climat din zonele temperate. Tipurile de climat din zonele subarctice și subantarctice. Tipurile de climat din regiunile polare nordice și sudice.

Unitatea de învățare 11. Oscilațiile și schimbările cliimei

Generalități asupra noțiunilor de oscilație și schimbare a cliimei. Metoda de cercetare a schimbărilor și oscilațiilor cliimei. Ipoteze cu privire la cauzele schimbărilor cliimei.

Strategii de predare i învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activ a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențial, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonom.

Curs: prelegerea introductiv; prelegerea tematic interactiv; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativ (sandwich);

Laborator: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;

Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problem, problem-based learning etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă :

Evaluare finală :

Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

1. Alisov B. P., Poltoraus B. V. *Climatologia*. Izd. Mosc. Univ., Moscva, 1974;
2. *Atlas oblacov*. Pod. red. A. H. Hrgian, N. I. Novojilov, Ghidrometeoizdat, L., 1978;
3. Bacinschi D. *Meteorologie generală*. Edit. Didactică și pedagogică, București, 1979;
4. Bâzâc Gh., *Din istoria meteorologiei*. Edit. științifică și Enciclopedică, București, 1985;
5. Budîco M. I. *Izmenenia climata*. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1974;
6. Ciulache S. *Meteorologie și climatologie*. Edit. Universală. București, 2004;
7. Codan M. *Meteorologie și climatologie*. CEP USM, Chișinău, 2007;
8. Erhan E. *Curs de meteorologie-climatologie*, partea I-II, Ed. Univ. „Al.I.Cuza”, Iași, 1983;
9. Erhan E. *Meteorologie și climatologie practică*. Edit. Univ. „Al. I. Cuza”, Iași, 1999;
10. *Fizico-geograficeschii atlas mira*. GUGK, Moscva, 1964;
11. Hrgian A. H. *Fizica atmosferei*. I-II cîesti, Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1978.
12. Hromov S. P. *Meteorologia și Klimatologia*, dlea geograficeschih fakulitetov. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1968;
13. Hromov S. P. *Meteorologia și Klimatologia*. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1983;
14. Hromov S. P., Mamontov L. I. *Meteorologhiceschii slovari*. Izd. III Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1974.
15. *Klimatologia*. Pod. red. O. A. Drozdov, V. A. Vasiliev, N. V. Cobîev. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1989;
16. Povar R., *Climatologie generală*. Edit. Fundației României de mîine, București, 2004;
17. Povar R., *Meteorologie generală*. Edit. Fundației României de mîine, București, 2006;
18. Sofroni V., Puțnic A., Iacob M. *Meteorologie-climatologie (curs de lecții)*. Edit. UST, Chișinău, 2012;
19. Sofroni V., Puțnic A., Iacob M. *Metodicescoe rucovodstvo po practicescoi meteorologhii și climatologhii*. Edit. UST, Chișinău, 2006.

Bibliografie opțională :

1. Bogdan O., Niculescu E., *Riscurile climatice din România*, Academia Română, Institut de Geografie, 1999, Compania Segra Internațional, p. 280.
2. Erhan E., *Clima și microclimatele din zona orașului Iași și împrejurimi*, Ed. Junimea, Iași, 1979;
3. Nedelcov M, et., *Factorii meteo-climatici de risc asociați schimbărilor climatice pe teritoriul Republicii Moldova*. Tipografia „Alina Scorohodova”, Chișinău, 2018, 114 p.
4. Nedelcov M., *Schimbările climatice regionale*, IEG al A.M., Tipogr. „Impressum”, 2020, 366 p.

HIDROLOGIE

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.6 Geografie și biologie 0114.7/0114.10 Geografie și limba engleză 0114.7 Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	HIDROLOGIE
Facultatea/catedra responsabil de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Castraveț Tudor , conf. univ., dr
Cadre didactice implicate	
e-mail	castravet.tudor@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.01.O.001	4	I	II	120	75	45
S.02.O.010	3	I	II	90	36	54

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul HIDROLOGIE are tangențe logice cu unele conținuturi ale cursurilor *Meteorologie și climatologie, Geomorfologie, Topografie, Sisteme geografice Informaționale și Geologie*). În studierea acestui curs studenții vor lua cunoștință despre obiectele de studiu a hidrologiei, în care este divizat cursul. Proprietățile fizice și chimice a apei în natură, rezervele și resursele de apă pe Glob, Hidrologia râurilor și oceanelor, Hidrologia râurilor, lacurilor, apelor subterane, mlaștinilor și ghețarilor.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoaștere:

de a documenta selectiv, din diferite surse, informația hidrologică adecvată conținutului conform programei analitice

La nivel de aplicare:

de a aplica metodele și procedeele învățate în calculele hidrologice și evaluarea resurselor de apă.

La nivel de integrare:

-) de a învăța modalitățile de analiză și sinteză a informației hidrologice discrete.
-) de a comunica în limba română într-o manieră clară și precisă, verbal și în scris, în diverse contexte profesionale; de a ține un dialog, discurs profesional într-un limbaj adecvat temei, utilizând terminologia specifică domeniului hidrologiei și resurselor de apă.

Finalități de studii

Finalități de studii realizate la finele cursului:

- să explice esența concepțiilor hidrologice contemporane care determină și asigură dezvoltarea științei;
- să explice științific procesele și fenomenele hidrologice din realitatea înconjurătoare;
- să aplice elementele teoretice și metodologice ale hidrologiei într-un studiu științific;
- să opereze liber cu aparatul categorial, mecanismele și concepțiile hidrologice necesare formării gândirii și culturii geografice active.

Precondiții

Studentii trebuie să aibă cunoștințe profunde obținute la disciplinele generale, de exemplu geografie fizică generală, și de specialitate (descrise în p. II). De asemenea este nevoie de cunoștințe la disciplinele fundamentale – matematica, fizica și chimia. Cunoștințele softurilor generale și de specializare – se salută.

Conținutul unităților de curs

Tema 1. Introducere în hidrologie. Proprietățile fizice și chimice a apei în natur

- I.1. Hidrologia, sarcinile ei și legătura cu alte științe
- I.2. Proprietățile fizice și chimice a apei
- I.3. Repartiția apei pe Glob
- I.4. Circuitul apei în natur și bilanțul mondial al apei
- I.5. Resursele de apă

Tema 2. Oceanologie. Oceanul Planetar și părțile sale componente. Bilanțul de apă al Oceanului Planetar

- 2.1. Oceanul planetar și părțile componente
- 2.2. Originea, structura și relieful fundului oceanului planetar
- 2.3. Bilanțul de apă al Oceanului Planetar

Tema 3. Compoziția chimică și regimul termic al Oceanului Planetar

- 3.1. Compoziția chimică a apelor oceanice (salinitatea)
- 3.2. Regimul termic al Oceanului Planetar
- 3.3. Densitatea și amestecul apei

Tema 4. Dinamica apelor Oceanului Planetar. Valurile

- 4.1. Elementele valurilor
- 4.2. Mișcarea apei în valuri
- 4.3. Importanța valurilor
- 4.4. Marea și importanța lor

Tema 5. Dinamica apelor Oceanului Planetar. Curenții oceanici

- 5.1. Clasificări
- 5.2. Teoriile formării curenților oceanici
- 5.3. Influența curenților oceanici asupra climei

Tema 6. Patamologie. Clasificarea râurilor și a bazinelor sale.

- 6.1. Râu, rețea hidrografică, sistem fluvial
- 6.2. Clasificările râurilor

Tema 7. Morfometria bazinelor de recepție. Profilele râurilor

- 7.1. Bazin de recepție
- 7.2. Profilele râurilor
- 7.3. Albia râului

7.4. Profilul longitudinal al râului

Tema 8. Alimentarea râurilor. Clasificarea râurilor după sursele de alimentare

8.1. Măcareea apei în râuri

8.2. Observații hidrometrice

8.3. Alimentarea râurilor

Tema 9. Scurgerea râurilor. Fazele regimului hidric. Unitățile de exprimare a scurgerii

9.1. Unitățile de exprimare a scurgerii

9.2. Regimul scurgerii

9.3. Hidrograf unitar al scurgerii

9.4. Bilanțul de apă al bazinului râului

Tema 10. Factorii naturali și antropici de formare a scurgerii

10.1. Factorii scurgerii

10.2. Norma scurgerii anuale

10.3. Variabilitatea scurgerii anuale și repartiția ei în cadrul anului

Tema 11. Limnologie. Tipurile de lacuri.

11.1. Generalități

11.2. Tipurile de lacuri

Tema 12. Morfologia și morfometria lacurilor. Regimul hidric al lacurilor

12.1. Morfologia și morfometria lacurilor

12.2. Bilanțul de apă și regimul de nivel

12.3. Dinamica lacurilor

12.4. Regimul termic al lacurilor

12.5. Fenomenele de gheață

Tema 13. Hidrogeologie. Categoriile de apă din roci. Proprietățile hidrogeologice ale rocilor

13.1. Originea apelor subterane și teorii asupra formării lor

13.2. Categoriile de apă din roci. Proprietățile hidrogeologice ale rocilor

13.3. Distribuția apelor subterane pe verticală

13.4. Măcareea apelor subterane

Tema 14. Distribuția apelor subterane pe verticală. Straturile acvifere

14.1. Straturile acvifere

14.2. Bilanțul de apă a apelor subterane

14.3. Regimul apelor freatic

14.4. Interacțiunea apelor subterane cu cele de suprafață

14.5. Izvoarele

Strategii de evaluare

Evaluarea este în scris sub formă de eseu pe teme prestabilite anterior și anunțate cu 15 zile înainte de evaluare. Evaluarea este constituită din două subiecte – un subiect discutat în auditoriu împreună cu profesorul (la prelegeri și lucrări de laborator) și un subiect studiat sinistru (la teme destinate lucrului individual). Pe final se anunț o notă constituită din media aritmetică a notelor obținute la ambele subiecte.

Lucrările de laborator sunt îndeplinite și semnate de cadrul didactic. În cazul lipsei unei teme semnate – studentul nu este admis la examen. Evaluarea la examen este constituită după același principiu ca și evaluările curente.

Bibliografie

Obligatorie:

Diaconu C., Chiric L. (2000), Hidrologie generală - Chișinău

Efros V. (1999), Geografia oceanelor – Lumina, Chi in u
 Gâtescu P. (1998), Limnologie si Oceanografie, Edit. H.G.A., Bucuresti
 Gâtescu P. (1998), Hidrologie, Edit. Roza vânturilor, Târgoviste
 Greu Florina (1997), Gheata si gheari, Introducere în glaciologie, Edit. Tehnica, Bucure ti
 Piota I. (1995), Hidrologie, Edit. Universit ii Bucure ti
 Piota I., Liliana Zaharia, Diaconu D. (2005), Hidrologie – Editura universitar , Bucure ti
 Posea Aurora (1999), Oceanografie, România de mâine, Bucure ti
 Romanescu Gh. (2002), Hidrologie generala, Edit. Universit ii „tefan cel Mare”, Suceava
 Stnescu I. (2000), Hidrologie, Edit. Universit ii „Al. I. Cuza”, Ia i
 Zvoianu I. (1999), Hidrologie, Edit. Funda iei “România de mâine”, Bucure ti

... (1984), - ::
 ... (1984), .- ::
 ... (1999), -
 :: -
 ... (1976), - .
 ... (1989), - ::
 ... (1992), - :: -
 ... (1973), .- .
 ... (1974), - .
 ... (1976), - .
 ... (1999), - ::
 ... (1968), .- ::
 ... (1998), - ::
 ... (1994), - ::
 ... (1989), .- ::
 ... (1989), ::
 ... (1998), - :: -
 ... (1991), - ::
 ... (1983), - ::
 ... (1986), - .
 ... (1978), - ::
 ... (1975), - ::

PEDOGEOGRAFIE

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.6 Geografie i biologie 0114.7/0114.10 Geografie i limba englez 0114.7 Geografie
Ciclul	Licen
Denumirea cursului	PEDOGEOGRAFIE
Facultatea/catedra responsabil de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie i turism
Titular de curs	Codreanu Igor conf. univ., dr
Cadre didactice implicate	
e-mail	igorcodr@gmail.com codreanu.igor@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S1.03.O.024 (F.)	3	II	III	90	45	45
S1.03.O.022 (F.)	3	II	III	90	30	60
S.03.O.014 (F.R.)						

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii

Cursul de *Pedogeografie* constituie un curs de specializare, destinat pregătirii și formării viitorilor specialiști în științele ale educației. Predarea cursului de Pedogeografie este un curs, care oferă profesorului posibilitatea de a utiliza în predare/învățare/evaluare o gamă de strategii didactice, metode și procedee didactice, mijloace și forme de organizare a activităților de instruire menite să asigure o învățare activă și creativă de către studenți a cunoștințelor din domeniul pedogeografiei. Prin studierea acestui curs studenții vor lua cunoștințe despre condițiile de formare a solurilor, despre rolul factorilor de pedogeneză, caracteristici, structură, compoziție și legitățile răspândirii solurilor pe glob, cunosc condițiile fizico-geografice care au determinat formarea anumitor tipuri de soluri în Republica Moldova. Cursul poartă și un evident caracter aplicativ, deoarece studenții în rezultatul însușirii programei cursului vor obține deprinderi practice și competențe de a aplica elementele teoretice și metodologice ale Pedogeografiei într-un studiu științific de laborator sau direct în natură, un rol prioritar fiind acordat studierii solurilor din țara noastră. Prin cercetări locale, studiul bibliografic și a materialelor cartografice, determină tipurile de soluri din localitatea natală și cele mări agricole sunt optime pentru a le menține și sporii fertilitatea. Un rol important se acordă factorului antropic, care valorifică solurile în diferite domenii, inclusiv cele de degradare a solurilor. Materiile însușite la curs vor servi o bună bază teoretică, practică și metodologică pentru specialiștii care vor activa în domeniul învățământului preuniversitar, precum și pentru cei din cercetare și inovare.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

1. Competențe cognitive (cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor disciplinei)

a) Cunoaștere și înțelegere:

-) definirea conceptelor de bază din cadrul Pedogeografiei;
-) evidențierea interacțiunilor dintre componentele geosistemului în procesul de pedogeneză;
-) formarea unui vocabular de specialitate și utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
-) cunoștințe generale în Pedogeografie, necesare domeniului de formare profesională;

b) Explicare și interpretare (explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei):

-) interpretarea corelativă a factorilor pedogenetici;
-) explicarea noțiunilor: sol, orizont, profil, distribuție pedogeografică zonală etc;
-) corelarea proceselor pedogenetice cu efectele asupra morfologiei profilului de sol;
-) evidențierea și explicarea proceselor ce conduc la degradarea solurilor;
-) explicarea proprietăților solurilor în raport cu potențialul productiv al acestora;
-) explicarea legilor de distribuție spațială a solurilor.

2. Competențe tehnice/profesionale (proiectarea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și aplicare):

-) decodarea și descrierea unui profil de sol;
-) determinarea proprietăților materialului de sol;
-) determinarea tipului de sol;

-) încadrarea taxonomic a unui profil de sol;
 -) descrierea proprietăților fizice și chimice ale solurilor prin utilizarea instrumentelor și echipamentului de teren și de laborator;
 -) identificarea condițiilor naturale de formare a diferitelor tipuri de soluri și explicarea legii repartizării acestora pe Glob;
 -) stimularea creativității și motivarea pentru cercetare prin folosirea unor mijloace moderne.
- 3. Competențe atitudinal – valorice:**
-) reacția pozitivă la sugestii, cerințe, sarcini didactice, satisfacția de a răspunde;
 -) implicarea în activități științifice cu aplicarea cunoștințelor pedogeografice;
 -) capacitatea de a avea un comportament etic;
 -) capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
 -) abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii.

Finalități de studii

-) **Finalități de studii realizate la finele cursului:**
-) Să explice concepțiile teoretice de bază în domeniul științei solurilor, legile geografice ale repartizării zonale și azonale ale solurilor;
-) Să cunoască principalele metode de cercetare ale solurilor și să aprecieze rolul solului ca factor de mediu în realizarea proceselor naturale și obiect al muncii în agricultură, precum și alte domenii de activitate umană;
-) Să evidențieze cauzele de degradare a solurilor din localitatea natală și să elaboreze acțiuni concrete de ameliorare a stării solurilor, cu antrenarea autorităților locale, a profesorilor, elevilor și localnicilor;
-) Să utilizeze diversitatea informațiilor cu privire la protecția solurilor și modalitatea utilizării acestora în procesul didactic și în soluționarea diferitelor probleme de mediu.

Precondiții

Studentii trebuie să cunoască legile de bază ale Pământului, factorii de mediu și procesele naturale, interpretate în contextul legii cauză-efect, formarea și evoluția solurilor. Sunt importante cunoștințele din domeniul geologiei, geomorfologiei, hidrologiei, meteorologiei, chimiei și biologiei, care vor ajuta la determinarea principalelor tipuri de soluri de pe teritoriul Republicii Moldova și proprietățile acestora. Pentru citirea hărților pedogeografice, sunt necesare cunoștințele de bază cu privire la reprezentările cartografice, elementele hărților geografice, proiecțiile cartografice, metodele reprezentării cartografice a solurilor. Studentii trebuie să aibă abilități practice de realizare a aplicațiilor pe teren, de a putea reprezenta și analiza corect profilele solurilor, cu respectarea scării.

Conținutul unităților de curs

TEMA 1. Introducere în Pedogeografie. Solul ca sistem, noțiuni specifice. Funcționalitatea solului în natură și viața omului. Generalități despre elementele bazei teoretice și bazei metodologice ale științei.

TEMA 2. Aspecte istorice privind cercetările pedogeografice: pedogeografie europeană, americană, românească, rusă. Dezvoltarea pedogeografiei în Republica Moldova. Rolul diferitelor etape de dezvoltare a cercetărilor asupra solului, a școlilor de pedologie și rolul actual al științei solului pentru dezvoltarea economiei.

TEMA 3. Caracterizarea factorilor de pedogeneză: roca, relieful, clima, hidric, organismele vii, timpul și antropoc.

TEMA 4. Caracterizarea proceselor care determină formarea profilului de sol: acumularea, pierderile, amestecul; de decarbonatizare -recarbonatizare (secundară); de salinizare și alcalizare; de eluviere și iluviere; de transformare: alterarea fizică, alterarea chimică, etc. Rolul acestor procese în pedogeneză.

TEMA 5. Componenii solului: solid, lichid, gazos, organic, humusul. Proportiiile acestor componente în diferite condiții fizico-geografice

TEMA 6. Caracterizarea principalelor proprietăți fizice și mecanice ale solurilor: culoarea, textura, scheletul, structura, porozitatea, densitatea aparentă .

TEMA 7. Taxonomia, clasificarea și răspândirea tipurilor de soluri ale lumii. Taxonomia solurilor aplicată în Republica Moldova.

TEMA 8. Determinarea proprietăților fizice ale solurilor: culoarea, textura, structura, scheletul, densitatea aparentă .

TEMA 9. Caracterizarea unor proprietăți chimice ale solurilor. Determinarea Ph-ului, identificarea carbonaților în profilul solului. Rolul indicatorilor chimici în pedogeneză .

TEMA 10. Repartiția geografică a solurilor pe glob în raport cu condițiile fizico-geografice și legitățile Pământului. Caracterizarea profilurilor de sol și a tipurilor de utilizare. Exemple din Republica Moldova.

TEMA 11. Caracterizarea solurilor zonale: de tundră , podzolice, cenușii de pământuri dure, brune de pământuri dure, cernoziomurile, castanii de step arid , brune de semipustiuri și brune-cenușii de pustiuri.

TEMA 12. Caracterizarea solurilor zonale: roșii și galbene subtropicale, castanii de pământuri dure xerofite și tufărișuri, castanii-cenușii de step subtropical , cenușii subtropicale, ale pustiurilor tropicale și subtropicale, lateritice, roșii de savană , castanii-roșii de pământuri dure xerofite, brune-roșii de savană .

TEMA 13. Caracterizarea solurilor intrazonale: hidromorfe, halomorfe, litomorfe, de luncă , montane.

TEMA 14. Analiza și caracterizarea profilului de sol în condiții de teren/ în poligon selectiv: profilul, orizonturile, culoarea, textura, structura, prezența sau absența carbonaților, tipul de vegetație caracteristic, utilizarea.

TEMA 15. Caracterizarea solurilor din localitatea natală (profilul, orizonturile, culori, textură , prezența carbonaților, tipul de vegetație/natural sau cultivat .

Strategii de evaluare

Pentru o evaluare eficientă a rezultatelor vor fi utilizate forme și instrumente complementare de evaluare, cum ar fi proiectul, portofoliul, studiile de caz, prezentările cu elaborarea de suporturi TIC, autoevaluarea ș.a. care au un rol deosebit în dezvoltarea capacității de integrare și în formarea/evaluarea competențelor specifice. Situațiile de integrare vor fi urmate de sarcini concise și clare, limita de timp și, uneori de volum, alte condiții de realizare. **Evaluarea curentă** : discuții ghidate, orale și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrările de control, participarea la discuții în timpul prelegerilor și lucrărilor practice, portofolii, prezentări orale a unei teme pentru studenții de la învățământul cu frecvență redusă. **Evaluarea curentă** prevede 2 teste obligatorii, lucrări individuale, referate, studii de caz, răspunsuri la seminare etc (60% din nota finală). **Evaluarea finală** – examen final se realizează în formă scrisă sau orală (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Florea N. *Curs de geografia solurilor cu noțiuni de pedologie*. Editura Didactică și pedagogică, București-1963, 337p;
2. Secu Cristian, Rusu Costantin. *Geografia solurilor cu elemente de pedologie*. Editura Universității „Al. Ioan Cuza” Iași-2007, 231p;
3. Secu Cristian. *Ghid pentru descrierea și clasificarea solurilor în teren*. Editura Universității „Al. Ioan Cuza” Iași-2011, 223p;
4. Secu Cristian. *Solurile lumii – clasificare, răspândire, caracteristici*. Editura „Terra Nostra”, Iași-2007, 314p;
5. Rusu C., Stîngă I., Niacu L., Vasiliniuc I. *Solurile munților vulcanici din nord-vestul Carpaților Orientali*. Editura Universității „Al. Ioan Cuza” Iași-2008, 156p;
6. Lupa cu Gh., Rusu C. *Pedologie – caiet de lucrări practice pentru studenții secțiilor de geografie, tiința mediului și ecologie*. Editura Universității „Al. Ioan Cuza”, Iași-1995, 230p;
7. Lupa cu Gh., Patriche C. *Baza mondială de referință pentru resursele de sol*. Editura Universității „Al. Ioan Cuza”, Iași-2000, 107p;
8. Ursu A. *Solurile Moldovei*. A.M., Institutul de ecologie și geografie. Editura „Tiința”, Chișinău-2011, 323p;
9. Ursu A. *Pedologie aplicativă -domeniul și metode*. A.M., Institutul de ecologie și geografie, Societatea Națională a Moldovei de tiința Solului. Chișinău-2012, 143p;
10. Ursu A., Andrieș S., Stasiev Gr. *Eficiența utilizării și problemele protecției solurilor*. Societatea Națională a Moldovei de tiința Solului. Chișinău-2012, 276p;
11. Ursu A. *Resursele de sol*. Colecția – Mediul Geografic al Republicii Moldova. Resursele Naturale. Editura „Tiința”, Chișinău-2006, p. 158-181;
12. Cerbari V. *Sistemul de clasificare și bonitate a solurilor Republicii Moldova pentru elaborarea studiilor pedologice*. Ed. „Pontos”, Chișinău-2001, 103p;
13. „...”, -1975, 286
14. „...”, -1965, 199
15. „...”, -1982, 127
16. „...”, -1962, 271
17. Harta solurilor lumii.
18. Harta solurilor Republicii Moldova.
19. Plan : Unitățile majore de soluri, suprafața și nota de bonitate din Republica Moldova.

BIOGEOGRAFIE

Denumirea programelor de studii	0114.7 Geografie 0114.7/0114.6 Geografie și biologie 0114.7/0114.10 Geografie și limba engleză
Ciclul	Licență
Denumirea cursului	BIOGEOGRAFIE
Facultatea/catedra responsabil de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Castraveț Tudor , conf. univ., dr
Cadre didactice implicate	Dilan Vitalie , asist. univ.
e-mail	castravet.tudor@upsc.md

Codul cursului (program)	Num r de credite ECTS	Anu I	Semestru I	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
S.03.O.015 (0114.7)	3	II	III	90	30	60
S1.03.O.025 (0114.7/0114.6)	3	II	III	90	45	45
S1.03.O.023 (0114.7/0114.10)	3	II	III	90	45	45

Descriere succint a integr rii cursului în programul de studii

Biogeografia reprezint ramura geografiei care studiaz ariile de repartiție a organismelor vii, modul în care aceste organisme î i extind/restrâng aceste arii; de asemenea studiaz factorii mediului ambiant i felul în care ace tia acționeaz asupra organismelor, dar i modul în care se asociaz ființele vii pe suprafața terestr generând regionarea floristic i faunistic a globului. Biogeografia tinde s stabileasc raporturile care exist între populațiile vegetale și animale cu celelalte înveli uri terestre.

Biogeografia este un curs de specializare ce se studiaz de c tre studenții ciclului I de la domeniile de formare profesional : Științe ale Educației și Științe Fizice. Unitatea de curs se studiaz în anul II de studii - semestrul III la secția cu frecvența la zi și anul II de studii - semestrul III la secția cu frecvența redus .

Obiectivul general al cursului const în însu irea unor principii de biogeografie, precum i cunoa terea modului în care dinamismul Terrei i procesele biogeografice fundamentale au modelat (i modeleaz permanent) compoziția actual i în trecut a biotelor.

Competențe dezvoltate în cadrul cursului

La nivel de cunoa tere:

- Cunoașterea, înțelegerea și utilizarea limbajului specific: studenții se vor familiariza cu terminologia specific biogeografiei, pe care o vor aplica ulterior la alte discipline conexe (Ecologie, Geografia continentelor i oceanelor etc.);
- Selectarea, documentarea și analiza informațiilor cu conținut geografic de caracter teoretic i metodologic din diferite surse;
- Cunoa terea i explicarea fenomenelor, proceselor biogeografice.

La nivel de aplicare:

- Utilizarea adecvat a elementelor teoretice și metodologice ale științei într-un studiu biogeografic;
- Explicare i interpretare: pe baza materialului prezentat la curs, studenții vor putea înțelege și explica principalele aspecte legate de distribuția și dinamica biotelor pe Terra și de factorii istorici care au condiționat aceste proces. De asemenea, vor înțelege rolul fundamental al proceselor biogeografice în conservarea biodiversit ții;
- Utilizarea metodelor, mijloacelor i procedeele specifice într-un studiu geografic;
- Elaborarea unui referat, raport, proiect tematic.

La nivel de integrare:

- Reflecție critic i constructiv : studenții sunt încurajați s discute problemele prezentate la curs i s formuleze propriile concluzii și soluții;
- Creativitate i inovare: Creativitatea din acest domeniu se materializeaz în capacitatea studenților de a g si rezolv ri la probleme specifice domeniului, pe baza informațiilor teoretice i practice primite la aceast disciplin (la curs i lucr rile practice).

Finalit și de studii

Finalit și de studii realizate la finele cursului:

- explice esența conceptelor, principiilor și metodelor din Biogeografie, a specificității Biosferei și componentelor sale;
- explice științific procesele și fenomenele biogeografice din realitatea înconjurătoare;
- aplice elementele teoretice și metodologice ale într-un studiu științific;
- analizeze și interpreteze componentele de bază și relațiile spațiale dintre componentele Biosferei;
- să opereze liber cu aparatul categorial, mecanismele și concepțiile biogeografice necesare formării gândirii și culturii geografice active.

Precondiții

Asimilarea și promovarea cursului presupune parcurgerea și promovarea prealabilă a cursurilor înscrise în planul de învățământ la anul I: Geografie fizică generală, Meteorologie – Climatologie și Hidrologie.

Conținutul unităților de curs

1) Biogeografia ca știință. Obiectul biogeografiei. Relațiile biogeografiei cu alte științe. Ramurile biogeografiei. Biosfera. 2) Taxonomie biologică. Specia ca unitate taxonomică de bază. 3) Nișa ecologică. Fitocenoză. Zoocenoză. Biocenoză. Ecosistemul. 4) Dinamica formelor de viață în trecutul geologic. 5) Factorii de mediu. Factorii abiotici. Factorii biotici. 6) Arealul biogeografic. Moduri de răspândire (diseminare) a organismelor. Diseminarea activă. Diseminarea pasivă. Formarea arealelor biogeografice. Categoriile de areale. 7) Regiunea Holarctică. Limite. Componente. Condiții geografice. Lumea vegetală. Lumea animală. 8) Regiunea Neotropicală. Limite. Componente. Condiții geografice. Lumea vegetală. Lumea animală. 9) Regiunea Africano-Malga. Limite. Componente. Condiții geografice. Lumea vegetală. Lumea animală. 10) Regiunea Indo-Malaieză. Limite. Componente. Condiții geografice. Lumea vegetală. Lumea animală. 11) Regiunea Australiană. Limite. Componente. Condiții geografice. Lumea vegetală. Lumea animală. 12) Regiunea Polineziană. Limite. Componente. Condiții geografice. Lumea vegetală. Lumea animală. 13) Regiunea Antarctică. Limite. Componente. Condiții geografice. Lumea vegetală. Lumea animală. 14) Regiunea biogeografică a Oceanului Planetar. Limite. Componente. Condiții geografice. Lumea vegetală. Lumea animală.

Strategii de evaluare

Pentru o evaluare eficientă a finalităților sunt utilizate forme și instrumente complementare de evaluare, cum ar fi: proiectul, portofoliul, studiul de caz, prezentări/comunicări cu elaborarea de suporturi TIC ș.a., care au un rol deosebit în dezvoltarea capacității de integrare și în formarea/evaluarea competențelor specifice. Situațiile de integrare vor fi urmate de sarcini concise și clare, limitate de timp, volum și alte condiții de realizare.

Evaluarea curentă : discuții ghidate, oral și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări de control, participarea la discuții în timpul prelegerilor și lucrărilor practice, portofolii, prezentări orale a unei teme pentru studenții de la învățământul cu frecvență redusă.

Evaluarea curentă : include 2 teste obligatorii, evaluarea lucrului individual, referatelor și comunicărilor, etc., activitate în cadrul seminarelor (constituie 60% din nota finală).

Evaluarea finală – examenul final se realizează în formă scrisă sau orală (constituie 40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

- n. rescu, P., Boiciu, N., **Biogeografie. Perspectivă genetică și istorică**, Ed. Științifică,

Bucure ti, 1973

- egu, Adam, **Biogeografie ecologic** , Chi in u 2006
- upa cu, Angela, **Biogeografie**, Editura Fundației România de Măine, București, 2001
- anea, Gabriela, **Elemente de biogeografie**, Editura Universitar , Bucure ti, 2009

Opțional :

- ***Journal of Biogeography: <http://onlinelibrary.wiley.com/journal/issues>
- Hugget, R. J., **Fundamentals of biogeography**. 2nd edition. Routledge Taylor & Francis group, 2004
- Muica, Cristina, Buza, Mircea, Sencovici, Mihaela, **Biogeografie - compendiu**, Editura Universitar , Bucure ti, 2009
- Muica, Cristina, Sencovici, Mihaela, Dumitra cu, C., **Biogeografie - îndrum tor pentru lucr ri de laborator i practic de teren**, Editura Transversal, Târgovi te, 2004
- St nil , Anca-Luiza, **Biogeografie**, Editura Fundației România de Măine, București, 2004/2006

GEOGRAFIA POPULAȚIEI ȘI AȘEZ RILOR UMANE

Denumirea programului de studii	0114.7 Geografie; 0114.6 Geografie i biologie; 0114.10 Geografie i limba englez ; 0114.7/0114.10 Geografie i Limba englez ; 0532.1 Geografie.
Ciclul	Licenț
Denumirea unit ții de curs	Geografia populației și așez rilor umane
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie. Catedra Geografie i Turism
Titularul unit ții de curs	Suvac Silvia
Cadre didactice implicate	-
E-mail	godnoaga-suvac.silvia@upsc.md

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.O.03.024						
(înv ț mânt cu frecvenț)	4	II	III	120	75	45
S.O.03.016						
(înv ț mânt cu frecvenț redus)	4	II	III	120	50	70

Descriere succintă a întregii unități de curs în programul de studii

Unitatea de curs *Geografia populației și așezărilor umane* abordează din punct de vedere geografic fenomenele demografice ale lumii contemporane evidențiind mecanismele care stau la baza evoluției numărului populației, caracteristicile distribuției spațiale și diversitatea structurală a acesteia. Se are în vedere cunoașterea și înțelegerea realității geodemografice la nivel mondial și regional în strânsă legătură cu evoluția socio-economică și politică actuală, în contextul general al globalizării. Se urmărește de asemenea conștientizarea de către studenți a diversității rasiale, etnice, culturale, lingvistice, confesionale, socio-economice a populației mondiale, a implicațiilor generate de aceste diferențieri în plan demografic, economic, social sau politic. Aspectele geografice ale așezărilor umane sunt abordate în cadrul geografiei urbane și rurale: definirea, tipologia, forma, structura, funcția, evoluția, distribuția așezărilor umane. Obiectivul general al acestei unități de curs îl reprezintă analiza și sinteza complexității fenomenelor și proceselor geodemografice și a așezărilor umane la nivel mondial și regional, prin prisma evoluției cronologice, a repartiției spațiale, a categoriilor și diferențierilor teritoriale, dar și a interculturalității.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe cognitive:

- Definierea conceptelor de bază din domeniul Geografiei populației și așezărilor umane;
- Utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
- Investigarea și interpretarea fenomenelor și proceselor specifice Geografiei populației și așezărilor umane;
- Perceperea coerentă a proceselor și fenomenelor geodemografice la nivel mondial și regional;
- Identificarea factorilor care determină procesele, fenomenele geodemografice și structurile populației.
- Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

- Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor geodemografice, a repartiției spațiale a populației, evoluției numerice, mișcării naturale a acesteia pe Terra; de analiză calitativă și cantitativă a unei categorii de populații;
- Identificarea elementelor specifice a categoriilor de stare și mișcare a populației, precum și a categoriilor de așezări;
- Explicarea concretă a realității geodemografice utilizând terminologia specifică.
- Dialog intercultural cu diverși actori educaționali, demonstrând cultură civică și disponibilitate de cooperare și implicare.

Competențe instrumental-aplicative:

- Evaluarea situației geodemografice a unei țări, regiuni, localități;

- Relaționarea fenomenelor demografice din realitate cu reprezentarea lor grafic și cartografic
- Determinarea soluțiilor unor probleme demografice;
- Argumentarea consecințelor diferitor procese și fenomene geodemografice;
- Recomandarea măsurilor concrete de redresare a situației demografice în diferite state;
- Participarea la dezbateri în situații reale și imaginare, în legătură cu problematica disciplinei de studiu;
- Previzionarea evoluției populației pe termen scurt, mediu și lung;
- Stabilirea raporturilor dintre populație și resurse, dintre creșterea demografică și dezechilibrele de mediu;
- Interpretarea critică a practicilor educative din punctul de vedere al respectării și cultivării diversității culturale;
- Construirea creativă și responsabilă a unor alternative pedagogice contextualizate de EIC;

Competențe atitudinale:

- Implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina;
- Capacitatea de a avea un comportament etic în legătură cu mediul socio-uman;
- Capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
- Abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii;
- Atitudine pozitivă față de cunoaștere;
- Curiozitate pentru explorarea mediului geografic;
- Respect pentru diversitatea naturală și umană.
- Utilizarea corectă a datelor despre populație ca sistem
- Analizarea corectă, completă, sistematică a informației cu privire la evidența populației, interpretarea adecvată a metodelor de cercetare utilizate în geografia populației.
- Analiza comparativă a posibilităților și a limitelor abordării interculturale în geografia populației din perspectivă istorică, contextuală, colară etc., cu toleranță și discernământ.

Finalități de studii

F-1. Să analizeze din punct de vedere geografic fenomenele și procesele demografice la nivel mondial și regional.

F-2. Să investigheze originea, evoluția numerică, distribuția teritorială, mobilitatea spațială a populației. Aspecte cu privire la diversitatea culturală.

F-3. Să analizeze indicatorii geodemografici la nivel mondial, regional și local.

<p>F-4. S evalueze structurile populației după diversele criterii: de vârstă, gen, socio-economic, antropologic, etnic, lingvistic, confesional, pe medii de trai prin prisma interculturalității.</p> <p>F-5. S aprecieze principalele corelații spațiale și temporale între populație, resurse, valorificare, forme de habitat și nivel de dezvoltare;</p> <p>F-6. S interpreteze problematica specifică fiecărui domeniu de cercetare din cadrul geodemografiei prin prisma interculturalității.</p>	
Precondiții	
<p>Discipline anterior studiate: Geografie umană generală, Pedagogie, discipline din domeniul Geografiei etc.</p> <p>Condiții prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Operaționalizarea termenilor în domeniul: geografiei umane, pedagogiei, sociologiei etc. • Deprinderi de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un proiect didactic, portofoliu, de a căuta și rezuma sursele bibliografice, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc. • Deprinderi de analiză și sinteză: capacitatea de a analiza materialele din domeniul educațional etc. 	
Conținutul unității de curs	
Geografia populației și așezărilor umane – obiect de studiu, metode de cercetare, legăturile cu alte științe	
obiect ve de refer ință	Unități de conținut
Studenții vor fi capabili:	<p>– S definească obiectul de studiu în contextele relaționale</p> <p>– S descrie și explice caracteristicile geografiei populației și așezărilor umane în cadrul geografiei umane;</p> <p>– S descrie și explice preocupările științifice în domeniul geografiei populației și așezărilor umane.</p> <p>– S descrie și explice raporturile cu alte științe.</p> <p>Termeni-cheie: populație umană, subpopulație, populație deschisă, populație închisă, familia, cohortă, generație, metode de cercetare.</p>

țion
ate
cu
geo
graf
ia
pop
ulaț
iei
i
a ez
ril
or
uma
ne;
- S
iden
tific
e
leg
turil
e
inte
rdis
cipl
inar
e
ale
geo
graf
iei
pop
ulaț
iei
i
a ez
ril
or
uma
ne;
- S
stab
ilea
sc
locu
l
Geo
graf
iei
pop
ulaț
iei

<p>i</p> <p>a ez</p> <p>ril</p> <p>or</p> <p>uma</p> <p>ne</p> <p>în</p> <p>cadr</p> <p>ul</p> <p>Geo</p> <p>graf</p> <p>iei</p> <p>uma</p> <p>ne;</p> <p>- S</p> <p>stab</p> <p>ilea</p> <p>sc</p> <p>locu</p> <p>l</p> <p>Geo</p> <p>graf</p> <p>iei</p> <p>pop</p> <p>ulaț</p> <p>iei</p> <p>în</p> <p>sist</p> <p>emu</p> <p>l de</p> <p>tiin</p> <p>țe</p> <p>geo</p> <p>graf</p> <p>ice;</p> <p>- S</p> <p>iden</p> <p>tific</p> <p>e</p> <p>met</p> <p>odel</p> <p>e de</p> <p>cerc</p> <p>etar</p> <p>e</p> <p>apli</p> <p>cate</p> <p>în</p> <p>Geo</p> <p>graf</p> <p>ia</p> <p>pop</p>	
---	--

<p>ulaț iei; - S arg ume ntez e imp orta nța prac tic a Geo graf iei pop ulaț iei.</p>	
<p>Sistemul informațional în Geografia populației și așezărilor umane</p>	
<p>obiective de referință</p>	<p>Unități de conținut</p>
<p>S tudenții vor fi capabili:</p>	<ul style="list-style-type: none">) Evidența curentă și periodică a populației;) Organizațiile internaționale și naționale implicate în evidența populației;) Recensămintele populației;) Statistica stării civile. <p>Termeni-cheie: evidența populației, evidență curentă, evidență periodică, populație prezentă, populație stabilă, recensământ al populației, statistica stării civile, registre de populație, metode de cercetare.</p>

-	
---	--

-	
---	--

--	--

-	
---	--

--	--

--	--

obiectiv de referință	<p align="center">Evoluția numerică a populației din cele mai vechi timpuri până în prezent</p> <p align="center">Unități de conținut</p>
Scurtă descriere a conținutului documentului - Scurtă descriere a evoluției numerice a populației Terrei de la apariția omului până în prezent; - Scurtă descriere a etapelor/fazei	<ul style="list-style-type: none">) Evoluția numerică a populației mondiale în diferite perioade.) Evoluția numerică a populației pe continente și pe mari regiuni geografice.) Concepții geodemografice și teorii cu privire la creșterea numărului de locuitori.) Posibile remedii în problema creșterii demografice. <p>Termeni-cheie: baby-boom, explozie demografică, creștere demografică.</p>

ele cu
cel
mai
mare
ritm
de
crește
rea a
popula
ției
mond
iale;

-

identi
fice
factor
ii
care
au
deter
minat
crește
rea
accen
tuat
a
popula
ției
în
secol
ul
XX;

-

anali
zeze
evolu
ția
nume
ric a
popula
ției
pe
regiu
ni
geogr
afice
i Țri
ale
lumii
.

Tema: Distribuția geografică a populației mondiale	
Unit ți de conținut	C
biecti ve de refer inț	
tude nții vor fi capa bili: - S defi nea sc prin cipa lele noți uni i con cept e ce țin de repa rtiți a spaț ial a pop ulaț iei Terr ei; - S anal izez e fact orii care dete	S Subiecte:) Aria antropogenezei.) Factorii care au determinat repartitia spațială a populației;) Indicatorii repartitiei spațiale a populației.) Focare principale i secundare de concentrare a populației. Termeni-cheie: densitatea medie a populației, oicumena, anoicumena, suboicumena, coeficientul de arealitate, distanța medie dintre doi locuitori.

rmi
n
repa
rtiți
a
neu
nifo
rm
a
pop
ulaț
iei
pe
regi
uni
ale
Terr
ei;
- S

anal
izez
e
tend
ințe
le
înre
gist
rate
în
dina
mic
a
den
sit ță
ii
med
ii a
pop
ulaț
iei
la
nive
l
mo
ndia
l, pe
regi
uni
i
ț ri
ale

<p>lumi; - S</p> <p>calculele densitatea medie a populației; - S</p> <p>localizeze pe hartă</p> <p>regiunile cel mai dens și cel mai slab populate de pe Terre.</p>	
Mișcarea naturală a populației. Tranziția demografică	
<p>obiective de referință</p>	<p>Unități de conținut</p>
<p>S</p> <p>tude nții vor fi</p>	<ul style="list-style-type: none">) Componentele dinamicii populației. Mișcarea naturală și mecanică a populației;) Indicatorii demografici ai mișcării naturale a populației;) Variații spațiale ale indicatorilor demografici;

<p>capa bili: -</p>	<p>) Tipuri de evoluție demografic . Legea tranziției demografice. Termeni-cheie: mi care natural a populației, bilanț natural, spor natural, deficit natural, natalitate, mortalitate, tranziția demografic , politica demografic</p>
------------------------------------	---

-	
---	--

--	--

-	
---	--

--	--

--	--

--	--

-	
---	--

--	--

--	--

-	
---	--

Tema: Migrațiile populației Terrei	
O biectiv e de referin ț	Unit ți de conținut
S tudent ii vor fi capabi li:	<ul style="list-style-type: none">) Migrația – concept și noțiune geografică. Factorii care determină migrația populației.) Forme de mobilitate a populației. Rolul migrațiilor în popularea Globului.) Caracteristici actuale ale migrației internaționale. Consecințele migrațiilor.) Aspecte interculturale ale migrației – diversitate interculturală și <p>Termeni-cheie: migrație, emigrație, imigrație, repatriere, migrații definitive, muncitori pe contract, profesioniști de tranzit, exod de inteligență, migranți ilegali, migranți forțați, migrație virtuală /telemunca, sold migrațional, migrație sumară.</p>

s
c

c
c
n
c
e
p
t
e
l
e
c
e
t
a
z

i
i
n
c
i
c
a
t
c
r
i
i
c
a
r
e
e
x
p
l
i
c

i
c
a
r
a
c
t
e

r
i
z
e
a
z

r
i
g
r
a
t
i
a
p
c
p
u
l
a
t
i
e
i
;
S

-

i
d
e
n
t
i
f
i
c
e
p
a
r
t
i
c
u
l
a
r
i
t

t

i
l
e
c
e
t
a
z

a
l
e
n
i
g
r
a
t
i
e
i
p
c
p
u
l
a
t
i
e
i
î
n
c
i
f
e
r
i
t
e
p
e
r
i
c
a
c
e
d
e
t

i
n
F
;S
-
c
l
a
s
i
f
i
c
e
n
i
g
r
a
t
i
l
e
p
c
F
u
l
a
t
i
e
i
d
u
F
d
i
f
e
r
i
t
e
c
r
i
t
e

r
i
i
;
S
-
d
e
t
e
r
n
i
n
e
f
a
c
t
c
r
i
i
,
f
e
n
c
n
e
n
e
l
e
i
P
r
c
c
e
s
e
l
e
;
i
n
d
i
c
a

t
c
r
i
i
c
a
r
e
j
u
s
t
i
f
i
c
d
i
n
e
n
s
i
u
n
e
a
n
i
g
r
a
t
i
e
i
p
c
p
u
l
a
t
i
e
i
î
n
t
i

n
p
i
s
p
a
t
i
u
;
s
-
a
n
a
l
i
z
e
z
e
e
f
e
c
t
e
l
e
e
c
c
n
o
n
i
c
e
,
s
c
c
i
a
l
e
,
a
e
n
c

s
r
a
f
i
c
e
a
l
e
n
i
g
r
a
i
e
i
a
s
u
p
r
a
a
e
z
v
c
l
t
r
i
i
s
c
c
i
c
-
e
c
c
n
c
n
i
c
e
a

s
t
a
t
e
l
c
r
;
- S
a
r
g
u
n
e
n
t
e
z
e
n
e
c
e
s
i
t
a
t
e
a
i
n
p
l
e
n
e
n
t
r
i
i
P
c
l
i
t
i

*c
i
l
o
r
n
i
g
r
a

i
o
n
i
s
t
e
p
e
n
t
r
u
s
t
a
t
e
l
e
a
e
e
n
i
g
r
a

i
e

i
s
t
a
t
e
l
e
a*

e
i
n
i
s
r
a

i
e
;
S
-
a
n
a
l
i
z
e
z
e
g
e
c
g
r
a
f
i
a
n
i
g
r
a
t
i
i
l
c
r
î
n
d
i
f
e
r
i
t
e

P
e
r
i
c
a
d
e
i
s
t
o
r
i
c
e
;
S
a
n
a
l
i
z
e
z
e
p
r
c
e
s
e
l
e
n
i
g
r
a
t
i
o
n
i
s
t
e
a
c

<p>t u a l e , a s p e c t e l e i n t e r c u l t u r a l e a l e a c e s t c r a .</p>	
Structurile populației. Structura pe grupe de vârstă	
O biectiv e de referin ț	Unit ți de conținut
S tudenț ii vor	<ul style="list-style-type: none">) Structurile populației și importanța acestora. Structura pe grupe de vârstă ;) Variații spațiale ale structurii pe grupe de vârstă a populației;

<p>fi</p> <p>capabi</p> <p>li:</p> <p>-</p> <p>d</p> <p>e</p> <p>f</p> <p>i</p> <p>n</p> <p>e</p> <p>a</p> <p>s</p> <p>c</p> <p>c</p> <p>c</p> <p>n</p> <p>c</p> <p>e</p> <p>F</p> <p>t</p> <p>e</p> <p>l</p> <p>e</p> <p>i</p> <p>i</p> <p>n</p> <p>d</p> <p>i</p> <p>c</p> <p>a</p> <p>t</p> <p>c</p> <p>r</p> <p>i</p> <p>i</p> <p>c</p> <p>e</p> <p>c</p> <p>a</p> <p>r</p> <p>a</p> <p>c</p> <p>t</p> <p>e</p> <p>r</p> <p>i</p> <p>z</p> <p>e</p>	<p>) Îmbătrânirea demografică. Consecințe.</p> <p>) Speranța de viața la naștere. Vârsta medie.</p> <p>Termeni-cheie: populația tânăr , populația adult , populația vârstnic ,</p> <p>îmbătrânire demografică , speranță de viață la naștere, vârstă medie</p>
--	---

a
z

s
t
r
u
c
t
u
r
a
f
e
g
r
u
f
e
c
e
v
â
r
s
t

a
p
c
f
u
l
a
t
i
e
i
;
S

a
n
a
l
i
z
e
z
e
f
a

-

c
t
c
r
i
i
c
a
r
e
i
n
f
l
u
e
n
t
e
a
z

i
d
e
t
e
r
n
i
n

d
e
z
e
c
h
i
l
i
b
r
e
/
e
c
h
i
l
i

b
r
e
a
l
e
s
t
r
u
c
t
u
r
i
f
e
g
r
u
p
e
c
e
v
â
r
s
t
a
p
c
p
u
l
a
t
i
e
i
.
S
a
n
a
l
i
z
e

z
e
t
e
n
d
i
n
t
e
l
e
i
n
r
e
s
i
s
t
r
a
t
e
i
n
d
i
n
a
n
i
c
a
s
t
r
u
c
t
u
r
i
i
P
e
s
r
u
p
e
d

e
v
à
r
s
t
a
p
c
F
u
l
a
t
i
e
l
a
n
i
v
e
l
n
c
n
d
i
a
l
,
P
e
r
e
g
i
u
n
i
s
t
a
t
e
a
l
e

l
u
n
i
i
·
S
-
a
P
r
e
c
i
e
N
e
S
r
a
c
u
l
c
e
î
n
b
t
r
â
n
i
r
e
c
e
n
c
S
r
a
f
i
c
a
P
c
P
u

l
a
t
i
e
i
l
a
n
i
v
e
l
n
c
n
d
i
a
l
,
p
e
r
e
g
i
u
n
i
a
l
e
l
e
r
r
e
i

i
s
t
a
t
e
.
S

l
c
c

a
l
i
z
e
z
e
p
e
h
a
r
t
t
s
t
a
t
e
l
e
i
r
e
g
i
u
n
i
l
e
c
a
r
e
î
n
r
e
g
i
s
t
r
e
a
z
d
e
z

e
c
h
i
l
i
b
r
r
e
î
n
s
t
r
u
c
t
u
r
a
P
e
v
â
r
s
t
e
a
P
C
P
u
l
a
t
i
e
i
S
-
a
n
a
l
i
z
e
z
e
t
e

n
d
i
n
t
e
l
e
d
e
e
v
c
l
u
t
i
e
a
s
P
e
r
a
n
t
e
i
d
e
v
i
a
t
l
a
n
a
t
e
r
e
a
p
c
P
u
l
a
t

i
e
i
l
a
n
i
v
e
l
n
c
n
c
i
a
l

i
P
e
r
e
s
i
u
n
i
s
e
c
s
r
a
f
i
c
e
.

Tema: Structura după gen (pe sexe) a populației. Structura după starea civilă a populației

**O
biectiv
e de
referin
ț**

Unit ți de conținut

**S
tudenț
ii vor**

-) Structura după gen (pe sexe) a populației. Indicatori.
-) Factorii care influențează structura după gen a populației. Aspecte

fi capabi li: - S d e f i n e a s c c c n c e P t e l e i i n d i c a t c r i i c e c a r a c t e r i z) Variații spațiale ale structurii pe gen a populației.) Structura după starea civilă a populației – categorii de populație. Termeni-cheie: raport de masculinitate, raport de feminitate, supramortalitate feminin , supramortalitate masculin
--	---

e
a
z

s
t
r
u
c
t
u
r
a
f
e
g
e
n
a
f
c
p
u
l
a
t
i
e
i
;
S

a
n
a
l
i
z
e
z
e
f
a
c
t
o
r
i
i
c
a
r

e
i
n
f
l
u
e
n
t
e
a
z

i
d
e
t
e
r
n
i
n

d
e
z
e
c
h
i
l
i
b
r
e
/
e
c
h
i
l
i
b
r
e
a
l
e
s
t
r

u
c
t
u
r
i
i
p
e
g
e
n
a
p
c
p
u
l
l
a
t
i
e
i
·
S
-
a
n
a
l
i
z
e
z
e
t
e
n
d
i
n
t
e
l
e
î
n
r
e
g
i
s

t
r
a
t
e
î
n
d
i
n
a
n
i
c
a
s
t
r
u
c
t
u
r
i
i
p
e
s
e
n
a
p
c
p
u
l
l
a
t
i
e
i
l
a
n
i
v
e
l
n
c
n
d

i
a
l
,
p
e
r
e
g
i
u
n
i

i
s
t
a
t
e
a
l
e
l
u
n
i
i
.
- S

l
c
c
a
l
i
z
e
z
e
p
e
h
a
r
t

s
t
a
t

e
l
e

i
r
e
g
i
u
n
i
l
e
c
a
r
e
î
n
r
e
g
i
s
t
r
e
a
z

d
e
z
e
c
h
i
l
i
b
r
e
î
n
s
t
r
u
c
t
u

r
a
p
e
g
e
n
a
p
c
F
u
l
a
t
i
e
i
·
S
-
a
n
a
l
i
z
e
z
e
a
s
p
e
c
t
e
l
e
i
n
t
e
r
c
u
l
t
u
r
a
l

e
a
l
e
s
t
r
u
c
t
u
r
i
i
p
e
s
e
n
a
p
c
p
u
l
a
t
i
e
i
î
n
d
i
v
e
r
s
e
r
e
s
i
u
n
i
s
e
c
s
r
a

f
i
c
e
a
l
e
T
e
r
r
e
i
.

Tema: Structura rasială a populației. Repartiția geografică. Aspecte interculturale.

**S
tudent
ii vor
fi
capabi
li:**

- S
definea
sc
concep
tele i
indicat
orii ce
caracte
rizeaz
structu
ra
rasial
a
popula
ției
Terrei;
- S
analize
ze
factorii
care au
determ
inat
formar
ea
raselor
umane

-) Rasa uman – definiție, origine, evoluție;
ipuri de rase umane pe Terra – particularități morfologice și fiziologice;
 -) Repartiția spațială a raselor umane pe Terra;
 -) Discriminare rasial /rasism – recunoașterea și combaterea.
- Termeni-cheie:** antropogeneză, rasă umană, structura rasială a populației, rase de tranziție/mixte, discriminare rasială, rasism, apartheid.

pe
Terra;
- S
diferen
țize
rasele
umane
dup
particu
larit ți
le
morfol
ogice
i
fiziolo
gice;
- S
analize
ze
teoriile
apariți
ei
raselor
umane;
- S
specifi
ce
caracte
risticil
e
morfol
ogice
ale
raselor
umane;
- S
investi
gheze
evoluți
a
structu
rii
rasiale
a
popula
ției
Terrei
pe
regiuni
;
- S
analize

ze
diversi
tatea
inter-
rasial
i
repartiț
ia
spațial
a
raselor
umane;
- S
recuno
asc i
s
combat

cazuri
de
discri
minare
rasial ;
- S
manife
ste
toleran
ț faț
de
repreze
ntanții
altor
rase
umane.
- S
analize
ze
dinami
ca
ponder
ii
raselor
umane
în
totalul
popula
ției
mondi
ale.

Tema: Structura etnică și lingvistică a populației. Aspecte interculturale.

O biectiv e de referin ț	Unit ți de conținut
S tudent ii vor fi capabi li: - S definea sc concep tele i indicat orii ce caracte rizeaz structu ra etno- lingvis tic a popula ției; - S analize ze factorii care influen țeaz structu ra etnic i lingvis tic a popula ției - S analize ze tendin țe înregis trate în) No iune de etnie. Rolul teritoriului i al statului în identificarea grupelor etnice.) Tipuri de rela ii spa iale între na iune, stat i minorit i.) Familiile de limbi. Clasificarea familiilor de limbi în grupe de limbi.) Originea i distribu ia spa ial a familiilor i grupelor lingvistice. Termeni-cheie: popor, grup etnic, familie de limbi, minoritate etnic , grup de limbi

<p>evoluția structurii etnice și lingvistice a populației la nivel mondial, pe regiuni și state ale lumii.</p> <p>- Să manifeste toleranță față de reprezentanții altor grupuri etnice.</p>	
confesională (religioasă) a populației. Aspecte interculturale.	
<p>O biective de referință</p>	<p>Unități de conținut</p>
<p>S tudenții vor fi capabili:</p> <p>- Să definească conceptele și indicatorii</p>	<p>) Clasificarea religiilor. Distribuția spațială a religiilor.) Ariile confessionale actuale. Influența religiilor asupra populației</p> <p>Termeni-cheie: religie/confesiune, structură confessională, religii universale, religii etnice, religii tribale, ateism.</p>

carac
terize
az
struct
ura
confe
siona
l a
popul
ației;
- S
anali
zeze
evolu
ția
struct
urii
confe
siona
le a
popul
ație
Glob
ului
pe
regiu
ni;
- S
difere
nțiez
e
religi
ile
unive
rsale,
etnic
e i
tribal
e.
- S
anali
zeze
repart
iția
spația
l a
confe
siunil
or.
- S
manif
este

<p>toleranță față de reprezentanții altor confesiuni.</p>	
<p>socio-economică a populației. Aspecte interculturale</p>	
<p>O biective de referință</p>	<p>Unități de conținut</p>
<p>S tudenții vor fi capabili:</p>	<p>) Structura socio-economică a populației. Aspecte interculturale) Rata de activitate a populației mondiale. Rata de activitate pe gen.) Factorii care determină rata de activitatea feminină pe regiuni ale Terrei. Aspecte interculturale.) Omajul – concept, tipuri. Structura populației în funcție de activitatea economică. </p> <p>Termeni-cheie: populație activă, populație inactivă, rata generală de activitate, rată de activitate specifică a populației după vârstă, rată de activitate specifică după sex, structura populației active pe sectoare economice, raport de dependență economică.</p>

z	
c	
e	
c	
a	
r	
a	
c	
t	
e	
r	
i	
z	
e	
a	
z	
s	
t	
r	
u	
c	
t	
u	
r	
a	
e	
c	
c	
n	
c	
n	
i	
c	
a	
f	
c	
p	
u	
l	
a	
t	
i	
e	
i	
;	
S	
-	
d	
e	

t
e
r
r
i
n
e
r
a
t
a
d
e
a
c
t
i
v
i
t
a
t
e
a
p
c
p
u
l
a
t
i
e
i
p
e
l
e
r
r
a

i
p
e
r
e
s
i
u
n
i

se
e
c
se
r
a
f
i
c
e
,
î
n
b
a
z
a
c
a
t
e
l
c
r
s
t
a
t
i
s
t
i
c
e
;
s
i
c
e
n
t
i
f
i
c
e
f
a
c
t
c

r
i
i
c
a
r
e
d
e
t
e
r
n
i
n
v
a
r
i
a
t
i
i
a
l
e
r
a
t
e
i
d
e
a
c
t
i
v
i
t
a
t
e
a
p
c
r
u
l
a
t

i
e
i
,
r
a
t
e
i
d
e
a
c
t
i
v
i
t
a
t
e
p
e
s
e
x
e
,
p
e
v
â
r
s
t
e
î
n
d
i
f
e
r
i
t
e
r
e
g
i
u
n

i
i
t
r
i
a
l
e
g
l
c
t
u
l
u
i
;
S
-
i
n
d
i
c
e
t
i
P
u
r
i
l
e
d
e
c
n
a
J
,
v
a
r
i
a
t
i
a
r

a
t
e
i

c
n
a
j
u
l
u
i
î
n
d
i
f
e
r
i
t
e
s
t
a
t
e

i
r
e
g
i
u
n
i
,
p
r
e
c
u
r

i
c
a
u
z
e
l

e c n a j u l u i .	
A ez rile umane.	
biec tive de refe rinț	Unit ți de conținut
tude nții vor fi capa bili: - def ine asc pri nci pal ele noț iun i i co nce pte ce car act eri zea z	<ul style="list-style-type: none">) Structura pe medii a populației Terrei – populație rural și populație urban . Criterii de identificare.) Urbanizarea. Factorii care au determinat urbanizarea. Variații spațiale ale urbanizării.) Conceptul de habitat uman. Componentele habitatului uman.) A ez rile umane. Concepte, componente, forme de aglomerare uman . Ruralul – geneza urbanului <p>Termeni-cheie: structura pe medii, a ezare urban , urbanizare, a ezare rural , urbanizare fals , vatr , mo ie, extravilan, intravilan.</p>

ge
ogr
afi
a
a e
z r
ilor
um
ane
;
-

ana
liz
eze
fac
tori
i
car
e
au
det
er
mi
nat
int
ens
ific
are
a
pro
ces
ulu
i de
urb
ani
zar
e
pe
par
cur
sul
ulti
me
lor
do
u
sec
ole
;
-

<p>clasificarea erezurilor umane după diferite criterii ; - evidențierea regiunilor industriale cu cel mai înalt grad de urbanizare.</p>	
<p align="center">Geografia așezărilor rurale. Organizarea și amenajarea spațiului rural</p>	
<p>biblioteca de referențe</p>	<p align="center">Unități de conținut</p>

rinț	
tude nții vor fi capa bili: - def ine asc pri nci pal ele noț iun i i co nce pte ce car act eri zea z ge ogr afi a a e z r ilor rur ale ; - ana liz eze fac tori i	<p style="text-align: center;">Subiecte:</p> <p>) No iune de a ezare rural . Caractere teritoriale ale a ez rilor rurale (m rimea, forma i structura a ez rilor rurale).</p> <p>) Clasificarea a ez rilor rurale dup aspectul geografic (morfostructur), func ie i ocupa ia popula iei i dup num rul de locuitori.</p> <p>Termeni-cheie: a ezare rural , vatr , mo ie, sat, c tun, ferma.</p>

car
e
au
det
er
mi
nat
ev
olu
ția
a e
z r
ilor
rur
ale
pe
par
cur
sul
ulti
me
lor
do
u
sec
ole
;
-
cla
sifi
ce
a e
z r
ile
rur
ale
du
p
dif
erit
e
crit
erii
;
-
evi
de
nți
eze
tip

<p>uri de a e z r i rur ale în fun cți e de reg iun ea ge ogr afi c .</p>	
<p>Geografia așezărilor urbane. Organizarea și amenajarea spațiului urban</p>	
<p>biec tive de refe rinț</p>	<p>Unit ți de conținut</p>
<p>tude nții vor fi capa bili: - def ine asc pri nci pal ele noț</p>	<p>:) No iune de a ezare urban . Tr s turile generale ale ora elor i evolu ia form rii lor.) Tipuri morfostructurale de ora e. Concep ii cu privire la pozi ia i reparti ia teritorial a ora elor.) Forme teritoriale urbane (ora ul propriu-zis, aglomera ie urban , conurba ie, metroplo , megapolisul).) Clasificarea ora elor dup num rul de locuitori, genez (perioada form rii lor), func ie, structur teritorial .) Urbanizarea i concentrarea urban : concept i dimensiuni. Evolu ia urbaniz rii. Rolul ora elor mari în dezvoltarea societ ii. Tipuri de urbanizare. Deosebiri regionale în urbanizare. Termeni-cheie: urbanizare, a ezare urban , suburbanizare, aglomerație urban , interurbație, conurbație, megalopolis, metropol .</p>

iun
i i
co
nce
pte
ce
car
act
eri
zea
z
ge
ogr
afi
a
a e
z r
ilor
urb
ane
;
-
ana
liz
eze
fac
tori
i
car
e
au
det
er
mi
nat
ev
olu
ția
a e
z r
ilor
urb
ane
pe
par
cur
sul
ulti
me
lor
do

u
sec
ole
;
-

cla
sifi
ce
a e
z r
ile
urb
ane
du
p
dif
erit
e
crit
erii
;
-

evi
de
nți
eze
tip
uri
de
a e
z r
i
urb
ane
în
fun
cți
e
de
reg
iun
ea
ge
ogr
afi
c .

Ecologia a ez rilor umane. Probleme actuale ale habitatului uman

bice tive de refe rinț	Unit ți de conținut
tude nții vor fi capa bili: -	<ul style="list-style-type: none">) Ecologia a ez rilor umane. Probleme actuale ale habitatului uman;) Presiunea uman asupra elementelor mediului înconjur tor.) Probleme privitoare la raporturile popula ie - resurse naturale.) Aspectele ecologice ale a ez rilor umane. Dezvoltarea durabil a a ez rilor umane <p>Termeni-cheie:</p>

--	--

-	
---	--

--	--

	<p>Tema: Dezvoltarea umană. Indicatorul de dezvoltare umană. Calitatea populației. Aspecte interculturale. Dezvoltare versus subdezvoltare. Diferențieri spațiale.</p>
<p>obiective</p>	<p>Unități de conținut</p>

referință	
tudenții vor fi capabili:	<p>Dezvoltarea uman . Indicatorul de dezvoltare uman . Calitatea populației. Aspecte interculturale. Dezvoltare versus subdezvoltare. Diferențieri spațiale.</p> <p>Termeni-cheie: dezvoltare umană, indicatorul dezvoltării umane, calitatea vieții, rata de alfabetizare</p>

-	
---	--

--	--

obiective de referință	<p style="text-align: center;">Unități de conținut</p>
tendințele capacibile: -	Termeni-cheie: criză demografică , îmbătrânire demografică , politic demografică , dezvoltare demografică durabilă .

--	--

-	
---	--

--	--

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activ a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă. Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativ (sandwich); Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în baza de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.; Laborator: în baza de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.; Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă :

- Proba I: test + activitatea în cadrul seminarelor.
- Proba II: Fiecare student va prezenta câte o lecție demonstrativă (30%) + proiectele didactice elaborate în cadrul lucrului individual (40%) + activitatea în cadrul seminarelor (30%).

Evaluare finală :

- Prin examen oral (2 subiecte teoretice + 1 subiect practic).

Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie:

Obligatorie:

1. Cucu V. (1997), *Geografie umană generală . Geografia populației*, Ed. Viaa Românească , București.
2. Cucu V. (1981), *Geografia populației și a rezidențelor umane*, București.
3. Erdeli G., Dumitrache L. (2001), *Geografia populației*, Ed. Corint, București
4. Ilinca N. (1999), *Geografie Umană . Populația și activitățile omenești*, Editura Corint, București.
5. Trebici V., Ghinoiu I. (1986), *Demografie și etnografie*, Ed. Enciclopedică , București.
6. Trebici V. (1991), *Populația Terrei. Demografie mondială* , Ed. Enciclopedică , București.
7. Șercu M. (1997), *Demografie*, București.
8. Ungureanu A. (1980), *Orașele din Moldova. Studiu de geografie economică* , București
9. Ilinca N. (2008), *Geografie Umană . Populația și activitățile omenești*, Editura Corint, București.
10. Cucu, V. (2000), *Geografia activităților rurale*, Editura Domino, Târgoviște.
11. Ilie Al., Șercu M. (2000), *Studiul geografic al populației*, Editura Universității din Oradea, Oradea.
12. Surd, V. (2001), *Geodemografie*, Editura Presa Universitară Clujeană , Cluj-Napoca.
13. Gâtescu P. (1998), *Ecologia activităților umane*, Editura Universității din București.
14. Ianoș I. (2005) *Dinamica Urbană* , București

15. Muntele I. (1998), *Populația Moldovei în ultimele două secole*, Ed. Corson, Iași
16. Ianoș, I. (1987), *Orașele și organizarea spațiului geografic*, Editura Academiei Române, București.
17. www.prb.org
18. www.worldbank.org
19. www.unfpa.md
20. www.unfpa.org
21. www.statistica.gov.md

Opțional :

1. Cucu V. (1976), *Geografie și urbanizare*, București.
- Matei C. (2002), *Problemele metodologice ale prognozei demografice*, Ed. Evrica, Chișinău
2. Nicolae I. (2005), *Antropogeografie*, Ed. Universitară, București
3. Omelianciuk M., Polskii S. (1990) *Geografia Naselenia*, Ed. Universitetskoe, Minsk
4. Pivovarov Iu. (2000), *Osnovî gheourbanistiki: Urbanizația și gorodskie sistemî*, Moskva.
5. Poci evski (1978), *Gheografia și naselenie*, Moskva.
6. Suvailov E. (1997), *Gheografia naselenia*, Moskva.
7. Teodor P. Simion, (1997), *Geografia Terrei (volumul I)*, Ed. Domino, București.
8. Garnier, B., Jaqueline, Chabot, G. (1970), *Geografie urbană*, Editura științifică, București.

GEOGRAFIA RESURSELOR NATURALE

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie în limba engleză ; 0114.7/0114.6 Geografie și biologie; 0114.7/0114.2 Geografie și informatică ; 0114.7 Geografie.
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Geografia resurselor naturale
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism
Titularul unității de curs	Mamot Vitalie, conf. univ. doctor
Cadre didactice implicate	-

E-mail	mamot.vitalie@upsc.md
---------------	--

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.03.A.025 (înv ț mânt cu frecvenț)	4	2	3	120	75	45
S.03.A.017 (înv ț mânt cu frecvenț redus)	4	2	3	120	50	70

Descriere succint a integr rii unit ții de curs în programul de studii

Cursul **Geografia resurselor naturale** este destinat pentru a familiariza studenții cu noțiuni generale din domeniul dat, care vor servi mai departe drept suport pentru studierea celorlalte discipline ce in de domeniul geografiei umane, ramurale i regionale. Primul compartiment al cursului este dedicat studierii bazelor teoretice i clasific rii resurselor naturale dup diferite criterii. Cursul dat inițiaz studenții cu rolul resurselor naturale în dezvoltarea societ ii umane în diferite etape istorice.

Celelalte compartimente reflect geografia principalelor resurse naturale pe domenii de destinații. Un compartiment aparte este dedicat problemelor interac iunii dintre societate i mediul înconjur tor i modificarea mediului geografic.

Asigurarea cu resurse naturale devine una din problemele importante ale dezvolt rii de mai departe a Economiei Mondiale. Înlocuirea unor resurse cu altele, epuizarea și folosirea rațional a resurselor naturale devin unul din scopurile principale legate de dezvoltarea economic a unui grup întreg de state. Schimbarea caracterului i structurii Economiei Mondiale mai ales în perioada ultimei revoluții tehnico-științifice înainteaz noi abord ri în cercetarea resurselor naturale. În Geografia Economic acest compartiment (Resursele naturale) cunoa te cele mai radicale schimb ri legate în primul rând de noile tehnologii i de epuizarea resurselor naturale.

Scopul cursului: de a contribui la preg tirea unui specialist, a unui profesor de geografie care s optimizeze procesul educațional la predarea geografiei conform cerințelor i dezideratelor reformei curriculare.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii profesori de geografie a cuno tin elor geografice durabile i profunde, a deprinderilor i priceperilor, pe care s le utilizeze în practica cotidian ; formarea cuno tin elor i abilit ilor metodologice în analiza dinamicii volumului i structurii rezervelor de resurse naturale în institu iile preuniversitare; preg tirea practic a studen ilor pentru profesia de pedagog.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe cognitive:

-) Definirea conceptelor de bază din domeniul Geografiei Resurselor Naturale;
-) Utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
-) Investigarea și interpretarea fenomenelor și proceselor specifice Geografiei Resurselor Naturale;
-) Perceperea coerentă a proceselor și fenomenelor geografice la nivel mondial și regional;
-) Identificarea factorilor care determină procesele și fenomenele geografice de caracter social și economic.
-) Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

-) Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor economico-geografice în valorificarea resurselor naturale;
-) Analiza și interpretarea corectă a concepțiilor despre valorificarea resurselor și condițiilor naturale, a repartiției resurselor naturale, evoluția rezervelor resurselor minerale; de analiză calitativă și cantitativă a resurselor naturale;
-) Identificarea elementelor specifice a categoriilor de resurse și condiții naturale, precum și a categoriilor de resurse;
-) Explicarea concretă a realității de caracter economico-geografic utilizând terminologia specifică.
-) Dialog intercultural cu diverși actori educaționali, demonstrând cultură civică și disponibilitate de cooperare și implicare.

Competențe instrumental-aplicative:

-) Evaluarea situației economico-geografice a unei țări, regiuni, localități conform volumului resurselor naturale;
-) Relaționarea fenomenelor economico-geografice, geografice din realitate cu reprezentarea lor grafică și cartografică
-) Determinarea soluțiilor unor probleme legate de asigurarea cu resurse naturale;
-) Argumentarea consecințelor diferitor procese și fenomene economico-geografice;
-) Recomandarea măsurilor concrete de redresare a situației cu valorificarea rațională a resurselor naturale în diferite state;
-) Participarea la dezbateri în situații reale și imaginare, în legătură cu problematica disciplinei de studiu;
-) Previzionarea evoluției consumului de resurse naturale pe termen scurt, mediu și lung;
-) Stabilirea raporturilor dintre populație și resurse, dintre creșterea consumului și dezechilibrele de mediu;
-) Interpretarea critică a practicilor educative din punctul de vedere al respectării și cultivării diversității culturale;
-) Construirea creativă și responsabilă a unor alternative pedagogice contextualizate;

Competențe atitudinale:

-) Implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina;
-) Capacitatea de a avea un comportament etic în legătură cu mediul socio-uman;
-) Capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
-) Abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii;
-) Atitudine pozitivă față de cunoaștere;
-) Curiozitate pentru explorarea mediului geografic;
-) Respect pentru diversitatea naturală și umană;
-) Utilizarea corectă a datelor despre populație ca sistem;

<ul style="list-style-type: none">) Analizarea corect , complet , sistematic a informației cu privire la evidența populației, interpretarea adecvat a metodelor de cercetare utilizate în geografia resurselor naturale;) Analiza comparativ a posibilit ilor i a limitelor abord rii interculturale în consumul rațional a resurselor naturale din perspectiv istoric , contextual , colar etc., cu toleran i discern mânt.
Finalit i de studii
<ul style="list-style-type: none">) S analizeze din punct de vedere geographic și istoric procesele de formare a științelor geografice la nivel mondial i regional.) S investigheze multitudinea de metode generale i specific geografice aplicate în cercet re în geografia resurselor naturale.) S analizeze indicatorii privind resursele naturale la nivel mondial, regional i local.) S evalueze condițiile și resursele naturale dup diversele criterii.) S aprecieze principalele corelații spațiale și temporale între societate și resurse, valorificare, forme de habitat i nivel de dezvoltare;) S interpreteze problematica specific fiec rui domeniu de cercetare din cadrul geografiei resurselor naturale prin prisma interculturalității.
Preconții
<p><i>Geografie uman general , Geografie fizic general , Geologie, Geomorfologie alte discipline</i></p> <p>Condi ii prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none">) Opera ionalizarea termenilor în domeniul: <i>geografiei, geologie etc.</i>) Deprinderi de munc intelectual : <i>capacitatea de a elabora un proiect, portofoliu, de a c uta i rezuma sursele bibliografice de specialitate, de informare i documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.</i>) Deprinderi de analiz i sintez : <i>capacitatea de a analiza materialele din domeniul</i>
Conținutul unit ții de curs
<p>Unitatea de învă țare 1. Obiectul de studiu al Geografiei resurselor naturale</p> <ul style="list-style-type: none">) Obiectul de studiu al Geografiei resurselor naturale.) Locul Geografiei resurselor naturale în sistemul științelor geografice.) Raporturile cu alte științe geografice si extra geografice. <p>Unitatea de învă țare 2. Conceptul de resurse naturale. Clasificarea resurselor naturale</p> <ul style="list-style-type: none">) Conceptul de "resurs " și de resurse naturale. Condițiile naturale. Importanța resurselor naturale pentru economia mondial i impactul lor asupra progresului societ ții umane.) Clasificare resurselor naturale dup criteriul genetic i dup criteriul repartiției spațiale; dup criteriul modului de folosinț ; dup criteriul locului de posibil folosinț ; dup criteriul gradului de cunoa tere; dup criteriul durabilit ții exploat rii i a posibilit ții de refacere a resurselor naturale; criteriul destinației economice etc. Concepția conserv rii resurselor naturale. <p>Unitatea de învă țare 3. Istoricul valorific rii resurselor naturale</p> <ul style="list-style-type: none">) Particularit țile valorific rii resurselor naturale pe parcursul evoluției societ ții (perioadele istorice: paleolitic, neolitic, antic , medieval , modern i contemporan).

-) Paleoliticul și neoliticul. Apariția genului uman. Formele de subsistență a omului – culesul fructelor, vânătoarea etc. Cultura plantelor și deservirea domesticirii animalelor. Diversificare resurselor litosferei. Ceramica și uneltele de cupru.
-) Perioada antică și medievală. Dezvoltarea forțelor și mijloacelor de producție impactul lor asupra resurselor naturale. Metalurgia bronzului și impactul ei asupra altor resurse (vegetale etc.). Exploatarea ferului, fabricarea sticlei, ceramică, minerale etc etc. Valorificarea resurselor de apă pentru irigații.
-) Perioada modernă. Impactul revoluțiilor burgheze și a revoluției industriale din Europa de Vest asupra dezvoltării forțelor și mijloacelor de producție. Revoluția energetică. Utilizarea carbunelui.
-) Perioada contemporană. Apariția noilor tehnici și tehnologii de evaluare a resurselor naturale. Impactul revoluției tehnico-științifice asupra nivelului de atragere în circuitul industrial a resurselor naturale. Implementarea instrumentelor de teledetecție în evaluarea resurselor naturale. Resursele naturale din Oceanul Planetar.

Unitatea de învățare 4. Caracterizarea generală a resurselor litosferei.

-) Structura internă a Pământului. Rolul scoarței terestre în activitatea umană. Importanța resurselor minerale pentru economia mondială.
-) Gradul de cunoaștere a resurselor naturale în litosferă de către om.
-) Evaluarea rezervelor de substanțe minerale utile.
-) Noțiuni de bază și bazine de substanțe minerale utile. Estimarea gradului de asigurare al economiei mondiale cu resurse minerale.
-) Legăturile de repartiție ale resurselor minerale în funcție de particularitățile geologice ale evoluției scoarței terestre.

Unitatea de învățare 5. Resursele energetice ale litosferei. Carburile.

-) Carburile – una din cele mai importante surse energetice. Rolul carburului în balanța energetică mondială. Tipurile de carbuni și particularitățile fizice și chimice de bază.
-) Rezervele mondiale totale și sigure de carbuni. Tehnologia extracției. Geografia principalilor bazine carbonifere și principalilor producători de carbune.

Unitatea de învățare 6. Resursele energetice ale litosferei. Petrol.

-) Petrolul. Clasificarea petrolului după particularitățile chimice și fizico-chimice.
-) Rolul petrolului în balanța energetică mondială. Tehnologia extracției.
-) Rezervele mondiale totale și sigure de petrol.
-) Geografia principalelor bazine și zone de petroliere și a principalilor producători de petrol.
-) Piața mondială a petrolului. OPEC.

Unitatea de învățare 7. Resursele energetice ale litosferei. Gazele naturale

-) Gazele naturale. Clasificarea gazelor naturale după particularitățile chimice și fizico-chimice.
-) Rolul gazelor naturale în balanța energetică mondială. Tehnologia extracției.
-) Rezervele mondiale totale și sigure de gaze naturale.
-) Geografia principalelor bazine și zone de gaze naturale și a principalilor producători.
-) Piața mondială a gazelor naturale.
-) Resursele noi de energie: isticuri bituminoase, nisipuri asfaltice etc.

Unitatea de învățare 8. Resursele metalifere. Grupa metalelor feroase.

-) Minereurile de fier. Fierul unul din cele mai importante resurse minerale folosite din scoarța terestră. Geneza fierului. Mineralele în care se conține fierul (magnetit, hematit, siderit etc).
-) Repartiția rezervelor de minereu de fier. Cele mai mari rezerve de minereu de fier. Cei mai mari producători de minereu de fier.
-) Mangan. Repartiția rezervelor de minereu de mangan. Cele mai mari rezerve de mangan. Cei mai mari producători de mangan.
-) Crom. Repartiția rezervelor de minereu de crom. Cele mai mari rezerve de crom. Cei mai mari producători de crom.
-) Metalele aliate. Rolul lor în producția de oțeluri speciale. Cobalt, nichel, molibden, vanadiu, wolfram, titan.

Unitatea de învățare 9. Resursele metalifere. Grupa metalelor neferoase.

-) Clasificarea metalelor neferoase.
-) Metalele neferoase grele. Caracterizarea rezervelor (cupru, staniu, plumb, zinc, antimoniu, mercur etc). Producția, în profilul statal, a metalelor din acest grup.
-) Metalele neferoase ușoare. Caracterizarea rezervelor (aluminiu și magneziu). Producția mondială de bauxit. Producția, în profilul statal, a metalelor din acest grup.
-) Metalele neferoase prețioase. Caracterizarea rezervelor (aur, aluminiu și metalele platinice). Producția, în profilul statal, a metalelor din acest grup.
-) Metalele neferoase rare. Caracterizarea rezervelor (arseniu, beriliu, cadmiu etc.). Producția, în profilul statal, a metalelor din acest grup.
-) Metalele neferoase radioactive. Caracterizarea rezervelor (uraniul, toriul etc.). Producția, în profilul statal, a metalelor din acest grup.

Unitatea de învățare 10. Resursele chimice

-) Resursele de materie primă pentru industria chimică.
-) Clasificarea și caracterizarea resurselor de materie primă: sărurile (sărurile gemene, sărurile de potasiu și magneziu, bromurile și boratii, etc), fosfații, sulfurile, sulful nativ, salpetru de Chile, etc.
-) Producția mondială de resurse chimice.

Unitatea de învățare 11. Resursele de materiale de construcție

-) Clasificarea resurselor de materiale de construcție.
-) Rocile de origine magmatică (granit, granodiorite, diorite, sienite, bazalt etc).
-) Rocile de origine metamorfică (marmura).
-) Rocile sedimentare (calcare, marne, nisipuri, argile etc).
-) Importanța resurselor de materiale de construcție pentru economia Republicii Moldova.

Unitatea de învățare 12. Sursele netradiționale de energie.

-) Clasificarea resurselor netradiționale de energie.
-) Energia geotermică – energia internă a Pământului. Repartiția geografică a resurselor de energie geotermală.
-) Energia mareică – energia fluxului și refluxului. Repartiția geografică a potențialului tehnic amenajabil. Modul de captare a energiei fluxului și refluxului.
-) Energia solară – sursă inepuizabilă de energie. Repartiția geografică a regiunilor cu cel mai mare potențial de energie solară. Modul de captare a energiei solare.
-) Energia eoliană – energie a vântului. Repartiția geografică a regiunilor cu cel mai mare potențial de energie eoliană. Modul de captare a energiei solare.
-) Rolul resurselor netradiționale de energie în dezvoltarea durabilă a economiei mondiale.

Unitatea de învățare 13. Resursele de soluri.

-) Solul – mediul în care se realizează trecerea materiei anorganice și energiei în compuși organici. Importanța solului în dezvoltarea vegetației. Caracterul limitat al resurselor de soluri pe suprafața Terrei.
-) Dereglarea sistemului de geneză a solului drept urmare a activității omului și a factorilor naturali de pedogeneză. Factorii de degradare a solurilor și măsurile ameliorative pentru creșterea producției agricole.
-) Valoare de resursă a solului – fertilitatea. Fertilitatea și favorabilitatea solului. Suprafață și repartiția geografică a principalelor soluri de pe glob.

Unitatea de învățare 14. Resursele de apă dulce. Impactul resurselor de apă asupra dezvoltării societății umane. Resursele hidroenergetice.

-) Rolul apei în activitatea omului. Importanța ei pentru Economia națională și mondială. Structura resurselor mondiale de apă.
-) Repartiția consumului de apă pe suprafața globului. Impurificarea în creștere a apelor de suprafață și subterane – parte componentă a problemei globale a omului. Diversificarea domeniilor de utilizare a apei. Alimentarea cu apă a centrelor populate. Utilizarea apei în industrie și agricultură. Utilizarea irigației în Republica Moldova.
-) Energia hidroelectrică a unui râu. Factorii ce influențează energia râului. Potențialul hidroenergetic mondial. Repartiția potențialului hidroenergetic în profilul statelor și pe marile fluvii ale Terrei.

Unitatea de învățare 15. Resursele agroclimatice.

-) Aerul, apa, lumina, căldura, umiditatea și substanțele nutritive – factori vitali de vegetație a plantelor și de viață a animalelor. Indicii ce caracterizează factorii de viață a animalelor și plantelor. Aerul și structura lui. Lumina și indicii ce caracterizează durata iluminării zilnice și anuale. Căldura și indicii ce caracterizează resursele de căldură (suma temperaturilor active, suma temperaturilor biologice).
-) Fenomenele climatice de risc (înghețuri, chiciur, dezghețuri și deszăpeziri bruște etc.) Umiditatea și coeficienții umidității (raportul sumei precipitațiilor pentru o anumită perioadă la suma temperaturilor active) etc.
-) Raionarea agroclimatică a globului.

Unitatea de învățare 16. Resursele vegetale și cele faunistice.

-) Resursele forestiere și rolul economic al pădurii. Evoluția suprafețelor forestiere pe glob. Impactul dezvoltării economiei asupra pădurii. Indicii ce caracterizează resursele silvice (gradul de asigurare cu resurse silvice, gradul de împădurire etc).
-) Clasificarea pădurilor. Din punct de vedere al compoziției specifice, în particularitate tipurile economice de valorificare, a specificului speciilor arboricole (Pădurile de rășinoase, Pădurile ecuatorial-tropicale și Pădurile de foioase temperate subtropicale). Rolul și importanța lor economică.
-) Fauna și importanța economică. Resursele biologice acvatice.

Unitatea de învățare 17. Rolul resurselor naturale în dezvoltarea societății umane.

-) Teorii privind raportul dintre resursele naturale și dezvoltarea economică. Explozia demografică, epuizarea unor resurse naturale, deteriorarea calității mediului,

subdezvoltarea – impactul lor asupra echilibrului natural. Problema valorificării raționale a resurselor naturale.
Strategii de predare și învățare
Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă. Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativ (sandwich); Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în baza de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.; Laborator: în baza de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.; Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.
Strategii de evaluare
<i>Evaluarea curentă</i> :
<i>Evaluare finală</i> :
Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).
Bibliografie
Bibliografie obligatorie:
28. Brown R., “Problemele globale ale omenirii” , Editura “Tehnic București”, București, 1994
29. Velcea I., Ungureanu Al., “Geografie economică a lumii contemporane” , Editura “ansa S.R.L.”, București, 1993
30. “Statele lumii de la A la Z” , Editura “Tess-M”, Constanța, 1998
31. Mățu M., “Economia protecției mediului” , Editura “Evricea”, Chișinău, 1998
32. Chișinău Maria, Ungureanu Al., Mac I., Geografia resurselor naturale, Edit. Didactică și Pedagogică, București. 1983
33. Florescu M., Resursele mondiale și limitele lor, Edit. Politică, București. 1975
34. „”, Editura “”, , 1973
35. Gavrilov V., Ciornoe zoloto planety, Edit. Nedra, Moscova. 1990
36. Teodorescu V., „Terra. Geografia resurselor”, Edit. București, 2001
37. Mints A., Ekonomiceskaia otsenka estestvennykh resursov, Moscova. 1972
38. Tufescu V., Chișinău Maria (1973), Geografia resurselor naturale, Cent. Mult. Univ., București. 1973
39. Sochircă V. Mamot V. - . 11 . Chișinău, Editura Pontos, 2008, 64 pag.

40. Sochirc V. Mamot V. Geografia uman a lumii. Atlas. Clasa a XI-a. Chi in u, Editura Pontos, 2008, 64 pag.

Bibliografie op ional :

1. Bevza G., Apa – bog ie a poporului, Edit. Cartea Moldoveneasc , Chi in u. 1981
2. . ” ”. ” ”, , 1967.
3. . . : . : , 2006.
4. **Encyclopedia of world geography** / R.W. McColl, general editor. GOLSON BOOKS, LTD., 2005
5. Paul Demeny și alții **Encyclopedia of Population.** Macmillan Reference USA is an imprint of The Gale Group, Inc., a division of Thomson Learning, Inc. 2003
6. Derek Gregory et All. **Human Geography**, 5th Edition, by Blackwell Publishing Ltd except for editorial material and organization. 2009.

GEOGRAFIA RAMURILOR ECONOMIEI MONDIALE

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie i limba englez ; 0114.7/0114.6 Geografie i biologie; 0114.7/0114.2 Geografie i informatic ; 0114.7 Geografie.
Ciclul	Licenț
Denumirea unit ții de curs	Geografia ramurilor economiei mondiale
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie i Turism
Titularul unit ții de curs	Cujb Vadim
Cadre didactice implicate	Cujb Vadim
E-mail	cujba.vadim@upsc.md

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.04.O.036 (înv ț mânt cu frecvenț)	4	II	IV	120	75	45
S.04.O.027 (înv ț mânt cu frecvenț redus)	4	II	IV	120	46	74

Descriere succint a integr rii unit ții de curs în programul de studii

Geografia ramurilor economiei mondiale ocup un loc de frunte în structura disciplinelor economico-geografice. Studiarea acestei discipline în combinație cu alte subiecte geografice va permite viitorilor profesori de geografie înțelegerea, interpretarea și explicarea: rolului geografiei economiei mondiale în sistemul științelor economico-geografice, etapelor principale de dezvoltare a economiei mondiale, criteriilor de clasificare a ramurilor industriale, factorilor de dezvoltare și amplasare a industriei, direcțiilor principale ale progresului tehnico-

tiințific în industria mondial , formelor sociale de organizare ale producției industriale, importanței și rolului agriculturii în economia mondial -cultura plantelor (fitotehnia) și creșterea animalelor (zootehnia), diferențierilor teritoriale a transporturilor, particularit ților organizării teritoriale și ramurale ale sferei serviciilor.

Scopul cursului: de formare a cunoștințelor, deprinderilor și abilit ților de analiză a modelelor spațiale ale dezvoltării sistemului economic mondial la etapa postindustrială a societății pe diferite nivele ierarhice macro, mezo și microgeografic, necesare pentru un studiu aprofundat și al altor discipline economico-geografice.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii profesori de geografie a competențelor de analiză a complexității structurii geografice, etapelor și dezvoltării ciclice a economiei mondiale și a schimbărilor în structura spațială a ramurilor economice sub influența transformărilor sociale globale.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale

- C1 Operarea cu noțiuni, concepte și principii specifice geografiei ramurilor economiei mondiale;
- C2 Identificarea poziției elementelor de geografie economică reprezentate pe hărți;
- C3 Utilizarea reprezentărilor grafice și cartografice, a datelor statistice pentru interpretarea realității economico-geografice;
- C4 Explicarea relațiilor observabile dintre sistemele naturale și umane ale mediului geografic, dintre științe, tehnologie și mediul înconjurător prin analizarea unor sisteme și structuri teritoriale și funcționale sau prin utilizarea datelor statistice și a reprezentărilor grafice și cartografice;
- C5 Prelucrarea informației: transformarea (transferul) informației dintr-un limbaj în altul, de exemplu din informații cantitative (date statistice) în reprezentări grafice, din reprezentări grafice în text sau în tabel etc;
- C6 Realizarea de corelații între informațiile oferite de diverse surse (texte geografice, tabele, reprezentări grafice și cartografice, imagini etc).

Competențe transversale

- CT1 Realizarea responsabil și eficient a sarcinilor aferente profesiei didactice la geografie cu respectare principiilor de etică profesională.
- CT2 Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal.
- CT3 Reflecție critică constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

Competențe specifice:

- CS1 Utilizarea corectă, în comunicarea profesională, a noțiunilor, conceptelor, principiilor specifice disciplinei – geografiei ramurilor economiei mondiale;
- CS2 Prezentarea în scris și orală a aspectelor definitorii referitoare la sistemul economic mondial, utilizând corect și coerent terminologia specifică domeniului;
- CS3 Explicarea unor sisteme și structuri umane referitoare la elementele economice, pe baza informațiilor obținute prin diferite mijloace de documentare;
- CS4 Utilizarea mijloacelor de reprezentare grafică și cartografică a spațiului economic;
- CS5 Aplicarea de elemente explicative semnificative, specifice științelor sociale, în interpretarea proceselor referitoare la globalizare;
- CS6 Documentarea asupra problematicii domeniului, valorificând adecvat semnificațiile termenilor cheie de specialitate

<p>CS7 Explicarea unei realități investigate (direct sau indirect), prin utilizarea limbajului științific specific domeniului;</p> <p>CS8 Utilizarea TIC în activitatea didactică ;</p> <p>CS9 Elaborarea de proiecte de evaluarea activității economice;</p> <p>CS10 Integrarea inter/ i transdisciplinară a cunoștințelor pentru rezolvarea unor situații complexe;</p> <p>CS11 Formularea de probleme referitoare dezvoltarea ramurilor economice, utilizând corect și coerent terminologia specifică domeniului</p> <p>CS12 Antrenarea studenților în munca de echipă</p> <p>CS13 Sporirea motivației studenților pentru studiul geografiei ramurilor economiei mondiale;</p> <p>CS14 Exersarea schemelor de acțiune în vederea dobândirii/perfecționării deprinderilor practice.</p> <p>CS15 Manifestarea deschiderii față de tendințele novatoare necesare dezvoltării profesionale.</p> <p>CS16 Manifestarea unei conduite (auto)reflexive asupra activităților proprii.</p>
Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none"> - Să utilizeze corect, în comunicarea profesională, noțiunile, conceptele, principiile specifice disciplinei – geografiei ramurilor economiei mondiale; - Să concretizeze conexiunile dintre resursele naturale, evoluția economică, nivelul dezvoltării economice, tipurile geoeconomice de țări și evoluțiile ulterioare în cadrul economiei mondiale; - Să desfășoare activități de cercetare la disciplina de geografie ramurilor economiei mondiale, conform cerințelor de calitate în vigoare; - Să realizeze un management eficient al procesului didactic la discipline geografice; - Să valorifice corect resursele informaționale în analiza unor ramuri ale economiei mondiale; - Să integreze inter/ i transdisciplinar cunoștințele geografice pentru rezolvarea unor situații problematice ; - Să utilizeze TIC în activitatea de cercetare ; - Să aprecieze rolul cadrului didactic și al competențelor în dirijarea pregătirii profesionale a - Să aplice diverse metode și tehnici moderne pentru cartarea geografică a componentelor - Să aprecieze rolul aplicativ al geografiei economice în organizarea spațiului geografic.
Precondiții
<p>Geografia umană generală, Geografia resurselor naturale, Geografia populației și așezărilor</p> <p>Condiții prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none">) Operaționalizarea termenilor în domeniul: geografiei ramurilor economiei mondiale etc.) Deprinderi de muncă intelectuală: capacitatea de a elabora un proiect științific, portofoliu, de actualizare și rezumarea surselor bibliografice, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc. de analiză și sinteză : capacitatea de a analiza materialele din domeniul statisticii ramurale
Conținutul unității de curs
<p>Unitatea de învățare 1. Geografia ramurilor economiei mondiale în sistemul științelor economico-geografice.</p> <ul style="list-style-type: none">) Obiectul de studiu al Geografiei ramurilor economiei mondiale) Etapele formării economiei mondiale) Direcțiile principale ale PTȘ (progresului tehnico-științific) <p>Unitatea de învățare 2. Factorii dezvoltării și amplasării industriei</p> <ul style="list-style-type: none">) Noțiunea de factor de amplasare

-) Factorii naturali
-) Factorii socio-economici
-) Formele de organizare a industriei
-) Diviziunea geografică a muncii

Unitatea de învățare 3. Formele teritoriale de organizare a industriei

-) Concepția de organizare teritorială a industriei
-) Formele de organizare a industriei (concentrarea, combinarea, specializarea)

Unitatea de învățare 4. Clasificarea statelor lumii după nivelul de dezvoltarea industrial

-) Clasificarea Standard Internațional a activităților industriale (ISIC)
-) Indicele de competitivitate a industriei (ICI)
-) Variabilele indicatorului de performanță industrial (unități industriale, numărul salariaților, mărimea salariului, valoarea adăugată a producției, ponderea producției industriale în structura ramurală)
-) Economii industriale cu venituri foarte mari
-) Economii industrializate cu venituri foarte mari
-) Economii industriale cu venituri medii
-) Economii industrializate cu venituri medii
-) Economii cu venituri mici

Unitatea de învățare 5. Geografia resurselor energetice și a electroenergeticii mondiale

-) Importanța, locul și structura energiei mondiale
-) Geografia consumului de energie și balanța energetică mondială
-) Geografia industriei de combustibili (industria petrolului, industria gazelor naturale, industria carboniferă etc.)
-) Geografia comerțului mondial de combustibili (petrol, gaze naturale și carbune)
-) Geografia industriei energiei electrice (structura producției de energie electrică, CTE, CHE, CAE, centrale geotermice, centrale solare, centrale eoliene, centrale maremotrice)
-) Geografia producției și consumului de energie electrică

Unitatea de învățare 6. Geografia metalurgiei feroase (siderurgia)

-) Importanța și structura metalurgiei feroase ca ramură
-) Geografia metalurgiei feroase (siderurgia)
-) Repartiția geografică a siderurgiei mondiale

Unitatea de învățare 7. Geografia metalurgiei neferoase

-) Importanța și structura metalurgiei neferoase ca ramură
-) Industria aluminiului
-) Industria cuprului
-) Industria plumbului și zincului
-) Industria metalelor prețioase

Unitatea de învățare 8. Geografia industriei constructoare de mașini

-) Importanța, locul și structura industriei constructoare de mașini
-) Geografia industriei utilajului industrial
-) Geografia industriei constructoare a mijloacelor de transport - industria de automobile, industria constructoare a mijloacelor de transport feroviar, industria constructoare de nave fluviale și maritime, industria constructoare de nave aeriene
-) Geografia industriei constructoare a utilajului agricol
-) Geografia industriei electrotehnice și electronice

Unitatea de învățare 9. Geografia resurselor chimice și a industriei chimice

-) Importanța industriei chimice și caracteristica bazei de materie primă. Particularitățile de dezvoltare a industriei chimice
-) Geografia industriei chimice de bază - industria acidului sulfuric, industria produselor clorosodice

-) industria îngrășmintelor minerale, îngrășmintele azotate, industria îngrășmintelor fosfatice, industria îngrășmintelor potasice
-) Geografia industriei chimiei organice (sintetice) - industria carbochimic , industria cocsochimic , industria petrochimic , industria maselor plastice, industria firelor și fibrelor sintetice, industria cauciucului sintetic

Unitatea de învățare 10. Geografia materialelor de construcție și a industriei de construcție

-) Particularitățile dezvoltării și repartiției industriei materialelor de construcție
-) Caracteristica bazei de materie primă pentru industria de construcție
-) Geografia industriei materialelor de construcție (industria lianților, industria ceramicii și de producere a cărămizii, industria sticlei, industria prefabricatelor din beton)

Unitatea de învățare 11. Geografia resurselor forestiere și industria prelucrării lemnului

-) Resursele forestiere mondiale și repartiția lor teritorială
-) Funcțiile pământurilor
-) Industria de prelucrare a lemnului – structura ramurii
-) Industria lemnului
-) Industria hârtiei
-) Industria plămăcilor aglomerate
-) Problemele ce țin de valorificarea pământurilor și de dezvoltare a industriei forestiere

Unitatea de învățare 12. Geografia industriei ușoare și alimentare

-) Importanța, locul și structura ramurii
-) Industria ușoară
-) Geografia industriei alimentare

Unitatea de învățare 13. Geografia agriculturii mondiale. Factorii dezvoltării și repartiției agriculturii.

-) Importanța, locul și structura agriculturii mondiale
-) Factorii naturali de dezvoltare a agriculturii
-) Factorii sociali de dezvoltare a agriculturii
-) Factorii organizatorici de dezvoltare a agriculturii
-) Fondul funciar mondial și relațiile agrare
-) Tipologizarea relațiilor agrare

Unitatea de învățare 14. Cultura plantelor (Fitotehnia)

-) Importanța ramurii pentru economia mondială
-) Culturile cerealiere (grâul, orezul, porumbul, secara)
-) Culturile oleaginoase (floarea soarelui, soia, arahidele, mazărea)
-) Culturile textile (bumbacul, inul, cânepa)
-) Culturile zaharoase (trestia de zahăr, sfecla de zahăr)
-) Pomicultura mondială (mărul, piersicul)
-) Culturile citrice (portocalul, lămâiul, mandarinul, grape-fruitul)
-) Culturile aromatice sau tonice (cafeaua, cacao, ceaiul)
-) Legumicultura (cartoful, batatul, maniocul);
-) Viticultura

Unitatea de învățare 15. Creșterea animalelor (Zootehnia)

-) Importanța ramurii pentru economia mondială
-) Creșterea bovinelor
-) Creșterea porcinelor
-) Creșterea ovinelor și caprinelor
-) Avicultura
-) Piscicultura

Unitatea de învățare 16. Geografia transporturilor

-) Geografia transporturilor ca ramură a geografiei economice
-) Geografia transporturilor feroviare
-) Geografia transporturilor rutiere
-) Geografia transporturilor maritime
-) Geografia transporturilor fluviale
-) Geografia transporturilor aeriene
-) Geografia transporturilor speciale

Unitatea de învățare 17. Geografia turismului

-) Noțiuni principale în domeniul geografiei turismului
-) Resursele turistice naturale
-) Resursele turistice antropice
-) Regiunile turistice principale ale Terrei
-) Fluxurile turistice internaționale

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă. Curs: prelegerea introductiv; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativ (sandwich); Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.; Laborator: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.; Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.

Strategii de evaluare**Evaluarea curentă :**

test + activitatea în cadrul lucrărilor practice.

-) Proba II: test (30%) + activitatea în cadrul lucrărilor practice (30%) + proiectele

Evaluare finală :

Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie**Bibliografie obligatorie:**

1. BÂRDAN, V., *Geografia economică mondială*, Chișinău: Reclama, 2008, Universitatea de Stat din Moldova, 335 p.
2. BEJAN, I., REVENCO, A., REVENCO, M. *Geografia ramurilor economiei mondiale*, Universitatea Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău: [Biotehdesign], 2012, 252 p.
3. BEJAN, I., REVENCO, A., REVENCO, M. *Geografia ramurilor economiei mondiale. Indicații metodice*, Universitatea Academiei de Științe a Moldovei, Chișinău: [Biotehdesign], 2012, 50 p.
4. CAPA INA, Gr., *Geoekonomie*, Chișinău, 2008, 290 p.
5. CHISTRUGA B., *Economie mondială* : Manual, Chișinău : ASEM, 2013, 326 p.
6. COCIUBAN, A., *Economie mondială* , Chișinău: Iunie-Prim, 2007, 480 p.
7. MATEI, C., *Geografia economică și socială mondială* , V.II, ASEM, Chișinău, Evrica, 2004, 488 p.

8. MAZOYER, M., ROUDART, L., *Istoria agriculturilor din lumea întreagă , De la neolitic la criza contemporană* ; trad. din franc. de Ecaterina Stamatina, Ed. rev. și corect., Chișinău: Museum, 2002, 450 p.
9. MÂNDRU , O., BOGDAN, D. *Geografie economică mondială* , Arad: Vasile Goldi University Press, 2012, 199 p.
10. MÂTCU, M., SAINSUS, V., MATEI, C. *Geoeconomie: (Note de curs)*, Ed. a 2-a, Chișinău: ASE, 2010, 266 p.
11. NEDELICU, A., *Geografia turismului*, Ed. a 2-a, rev. și actualizată , București: Editura Universitară , 2015, 384 p.
12. POPESCU, R., PALADE, Gh., MILU, C., *Geochimia petrolului: Sinteze și aplicații*, București, Ed. Universității din București, 2011, 101 p.
13. RABOCA, N., *Energetica mondială : prezentare geografică : aspecte geografice*, Cluj-Napoca: Sarmis, 1995, 240 p.
14. ROBERTS, P., MACOVEI, A., *Sfârșitul petrolului în pragul unui dezastru*, București: Litera Internațional, 2008, 464, 8 p.
15. U.S. Department of the Interior, *Mineral Commodity Summaries*, U.S. Geological Survey, Reston, Virginia: 2023, 214 p.
16. United Nations Industrial Development Organization, *International Yearbook of Industrial Statistics*, Edition 2022, 139 p.
17. United Nations, *Handbook of statistics*, Geneva, 2022, 104 p.
18. VASILIU, V., *Geochimia petrolului*, Ploiești: Editura Universității "Petrol-gaze", 1999, 145 p.
19. . . . , 2020, 90 c.
20. <https://www.safeguardglobal.com/resources/blog/top-10-manufacturing-countries-in-the-world>

GEOGRAFIA FIZICĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie în limba engleză ; 0114.7/0114.6 Geografie și biologie; 0114.7/0114.2 Geografie și informatică ; 0114.7 Geografie.
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Geografia Fizică a Republicii Moldova
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra de Geografie și Turism
Titularul unității de curs	Prunici Petru
Cadre didactice implicate	-
E-mail	prunici.petru@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.04.O.036 (învățământ cu frecvență)	4	II	IV	120	60	60
S.04.O.025 (învățământ cu frecvență redusă)	4	II	IV	120	36	84

Descriere succintă a întregii unități de curs în programul de studii

Geografia Fizică a Republicii Moldova este o disciplină de specialitate, de caracter regional, din cadrul sistemului de învățământ geografic universitar din Republica Moldova. După conținut reprezintă o disciplină care abordează teoria și practica disciplinelor geografice generale de ramură (geologie, geomorfologie, climatologie, hidrologie, pedologie, biogeografie etc.) la nivel local. Geografia Fizică a Republicii Moldova studiază unitățile teritoriale naturale de rangul regional și local. Interacțiunea componentelor de mediu imprimă unele diferențieri ale naturii pe teritoriul Republicii Moldova. În consecință pe teritoriul țării noastre se individualizează unități teritoriale cu particularități specifice ale naturii, studiind corelările din Geografia Fizică a Republicii Moldova.

Obiectivul general al acestui curs este de a aprofunda cunoștințele geografice acumulate precedent, prin prisma evidențierii caracteristicilor esențiale a teritoriului Republicii Moldova, relevarea particularităților fizico-geografice specifice ale unităților teritoriale zonale și azonale.

Pentru atingerea acestui obiectiv general, se realizează următoarele sarcini: Aprecierea poziției geografice, a dimensiunilor și configurației teritoriului Republicii Moldova asupra particularităților specifice ale naturii; Deosebirea particularităților specifice ale unităților structural-tectonice și evoluției paleogeografice a teritoriului Republicii Moldova; Aprecierea reliefului ca factor de modificare a componentelor naturale; Evaluarea condițiilor climatice și dependența lor de diferite componente naturale, procese și fenomene; Influența reliefului și a climei asupra caracterului rețelei hidrografice; Evidențierea particularităților specifice ale solurilor, vegetației și lumii animale; Stabilirea factorilor ce determină diferențierea spațială a unităților teritoriale și specificul lor natural; Evaluarea problemelor ecologice și căile de rezolvare ale lor.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale

- C-1. Operarea cu noțiuni, concepte și principii specifice Geografiei Fizice a Republicii Moldova;
- C-2. Proiectarea activităților instructiv-educative la Geografia Fizică a Republicii Moldova;
- C-3. Realizarea activităților specifice procesului instructiv-educativ la Geografia Fizică a Republicii Moldova;
- C-4. Managementul procesului instructiv-educativ la Geografia Fizică a Republicii Moldova;
- C-5. Evaluarea activităților instructiv-educative la Geografia Fizică a Republicii Moldova;
- C-6. Integrarea inter/trans disciplinară a cunoștințelor profesionale de geografie fizică a Republicii Moldova.

Competențe transversale

- CT-1. Realizarea responsabil și eficient a sarcinilor aferente profesiei didactice la Geografia Fizică a Republicii Moldova, cu respectarea principiilor de etică profesională.
- CT-2. Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal.
- CT-3. Reflecție critică constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

Competențe specifice:

-) Utilizarea termenilor specifici în prezentarea și explicarea informației geografice;
-) Formarea abilităților de comunicare corectă, constructivă în limba maternă;
-) Utilizarea corectă a termenilor geografici, a numelor proprii geografice în limbile străine;
-) Explicarea fenomenelor și proceselor specifice mediului la nivel local și regional;
-) Identificarea relațiilor dintre componente, fenomene și procese naturale. Formarea

<p>comportamentului în raport cu natura pe baza cunoașterii relației cauză-efect.</p> <p>J) Aplicarea unor elemente din matematică, științe tehnologice în studierea mediilor locale, în rezolvarea unor probleme și situații din cotidian.</p> <p>J) Raportarea conținuturilor geografice la un suport cartografic și grafic. Citirea și interpretarea hărților geografice.</p> <p>J) Aprecierea aspectelor sociale, civice și culturale ale spațiului geografic la nivel local și regional;</p> <p>J) Obținerea unor tehnici și deprinderi de învățare pentru pregătirea sistematică, pentru autoformare.</p>
Finalități de studii
<p>F-1. Analizarea proceselor și fenomenelor fizico-geografice din cadrul Geografiei Fizice a Republicii Moldova la nivel regional și local;</p> <p>F-2. Interpretarea proceselor și fenomenelor geografice care au loc în cadrul Geografiei Fizice a Republicii Moldova, din perspectiva interdisciplinară și transdisciplinară, în contextul epocii și lumii în permanentă schimbare;</p> <p>F-3. Elaborarea reprezentărilor grafice și cartografice ale proceselor și fenomenelor naturale din cadrul Geografiei Fizice a Republicii Moldova;</p> <p>F-4. Înțelegerea și explicarea interdependenței sistemelor naturale prin prisma cauză-efect;</p> <p>F-5. Utilizarea comunicării în transmiterea cunoștințelor și abilităților la nivel local, național și internațional.</p>
Conținutul unității de curs
<p>Unitatea de învățare 1. Geografia fizică a Republicii Moldova – poziția fizico-geografică, privire generală asupra componentelor naturii.</p> <p><i>Curs:</i> Scopul și sarcinile Geografiei fizice a Republicii Moldova. Poziția fizico-geografică a Republicii Moldova. Privire generală asupra componentelor de mediu.</p> <p>Unitatea de învățare 2. Evoluția cercetărilor geografice în Republica Moldova.</p> <p><i>Curs:</i> Cunoașterea teritoriului Republicii Moldova în perioada antică. Cunoașterea teritoriului Republicii Moldova în perioada Medievală. Cunoașterea teritoriului Republicii Moldova în perioada Modernă și contemporană.</p> <p>Unitatea de învățare 3. Tectonica structura geologică și evoluția paleogeografică a teritoriului Republicii Moldova.</p> <p><i>Curs:</i> Unitățile structurale tectonice ale teritoriului Republicii Moldova. Evoluția paleogeografică a teritoriului Republicii Moldova. Resursele minerale utile.</p> <p><i>Lucrare de laborator (practic):</i> Aspectul tectonic și mișcările neotectonice a teritoriului Republicii Moldova.</p> <p><i>Lucrare de laborator (practic):</i> Structura geologică și substanțele minerale utile ale Republicii Moldova.</p> <p>Unitatea de învățare 4. Relieful Republicii Moldova. Procesele exogene de modelare și formele de relief create.</p> <p><i>Curs:</i> Particularitățile generale ale reliefului. Procesele exogene și formele de relief create. Caracterizarea principalelor unități orografice din Republica Moldova.</p> <p><i>Lucrare de laborator (practic):</i> Relieful Republicii Moldova.</p> <p>Unitatea de învățare 5. Clima Republicii Moldova.</p> <p><i>Curs:</i> Caracterizarea factorilor climatogeni. Caracterizarea elementelor meteo-climatice. Caracterizarea climei după anotimpuri.</p>

Lucrare de laborator (practică): Clima Republicii Moldova
Lucrare de laborator (practică): Resursele agroclimatice ale Republicii Moldova și calamitățile climatice

Unitatea de învățare 6. Apele de suprafață ale Republicii Moldova.

Curs: Caracterizarea generală a apelor de suprafață. Regimul hidrologic al râurilor mari (Nistru și Prut) și râurilor mici. Lacurile naturale și artificiale.

Lucrare de laborator (practică): Apele de suprafață a Republicii Moldova

Unitatea de învățare 7. Vegetația Republicii Moldova.

Curs: Particularitățile generale ale vegetației Republicii Moldova. Tipurile specifice de vegetație. Regionarea geobotanică a Republicii Moldova.

Lucrare de laborator (practică): Vegetația Republicii Moldova

Unitatea de învățare 8. Solurile Republicii Moldova.

Curs: Particularitățile generale ale solurilor Republicii Moldova. Factorii de formare a solurilor. Tipurile specifice de soluri. Regionarea solurilor.

Lucrare de laborator (practică): Solurile Republicii Moldova

Unitatea de învățare 9. Fauna Republicii Moldova.

Curs: Particularitățile generale ale faunei. Răspândirea animalelor în funcție de mediile de viață.

Lucrare de laborator (practică): Fauna Republicii Moldova

Unitatea de învățare 10. Resursele naturale ale Republicii Moldova.

Curs: Resursele funciare utilizarea și protecția lor. Resursele minerale utile, folosirea rațională și protecția. Resursele climatice. Resursele acvatice, utilizarea și protecția. Resursele de vegetație naturală și faunistice. Resursele recreative.

Unitatea de învățare 11. Ariile naturale protejate de Stat din Republica Moldova.

Curs: Rezervațiile naturale tipice ale Republicii Moldova. Rezervațiile peisagistice. Monumentele naturale geologice și paleontologice. Monumentele de arhitectură peisagistică etc.

Lucrare de laborator (practică): Ariile naturale protejate de Stat ale Republicii Moldova.

Unitatea de învățare 12. Structura landaftologică (peisagistică) a Republicii Moldova.

Curs: Clasificarea complexelor teritoriale naturale. Caracterizarea complexelor teritoriale naturale de ordinul localităților geografice (brani telor).

Lucrare de laborator (practică): Structura landaftologică a teritoriului Republicii Moldova

Unitatea de învățare 13. Regionarea fizico-geografică a Republicii Moldova.

Curs: Esența regionării fizico-geografice, principii și metode de regionare, unități taxonomice. Caracterizarea zonelor naturale. Caracterizarea regiunilor și raioanelor fizico-geografice.

Lucrare de laborator (practică): Regionarea fizico-geografică a Republicii Moldova

Unitatea de învățare 14. Problemele ecologice și protecția mediului în Republica Moldova.

Curs: Factorii de degradare a mediului în Republica Moldova. Monitoringul ecologic în Republica Moldova.

Lucrare de laborator (practică): Problemele ecologice ale Republicii Moldova.

Strategii de predare, învățare și evaluare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea interactivă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă. *Curs*: prelegerea introductivă; prelegerea-dialog; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegere integrativă de recapitulare sau de sinteză. *Laborator*: în bază de exerciții, observare dirijată, suprapunere cartografică și comparare, învățare bazată pe sarcini de lucru în bază de studii de caz, situație-problemă, rezultate ale studiului individual etc. *Studiu individual* în baza sistemului de sarcini aplicative/practice, însușirea nomenclaturii geografice a Republicii Moldova în baza hărților tematice, localizarea denumirilor geografice pe harta de contur etc. Evaluare inițială, curentă, periodică și finală.

Bibliografie:

Obligatorie:

1. PRUNICI P., PREPELIȚA A., SOCHIRCI E. Indicații metodice pentru lucrările practice la Geografia Fizică a Republicii Moldova. Chișinău, 2013.
2. CAZAC V., MIHAILESCU C. Resursele acvatice ale Republicii Moldova. Apele de suprafață. Volumul 1. Chișinău, 2007. 248 p.
3. POSTOLACHE G. Vegetația Republicii Moldova. Chișinău, 1995.
4. Cartea Roșie a Republicii Moldova. Ediția II. Chișinău, 2002.
5. Cartea Roșie a Republicii Moldova. Ediția III. Chișinău, Știința, 2015. 492 p.
6. Negru A., Ștefăruța A., Cantemir V., et al. Lumea vegetală a Republicii Moldova Vol. 2, 3, 4. Chișinău, 2006.
7. RÎMBU N. Geografia fizică a RSSM. Chișinău, 1980.

Opțional:

8. ANDREI S., ÂGANOS V., DONOS A., BURLACU I., ZAGORCEA C. Buletin de monitoring ecopedologic. Chișinău, 2000.
9. MIHAILESCU C., CONSTANTINOV T., URSU A. Mediul geografic al Republicii Moldova. Vol. 1 Resursele naturale. Chișinău, 2006. 184p.
10. APE V. Clima municipiului Bălți. Chișinău, 2002.
11. DONOS A., BOBOC N. Geomorfologie. Chișinău. Cartea moldovenească. 1994.
12. CAPCELEA A. Hârtoapele Moldovei. Chișinău, Știința, 1992.
13. CAPCELEA A. Republica Moldova pe calea dezvoltării durabile – realizări și probleme. Chișinău, 1995.
14. M... . 1989.

GEOMORFOLOGIE

Denumirea programului de studii	0.11 Științele ale Educației 0114.6 Geografie și Biologie; 0114.10 Geografie și Limba engleză; 0532.1 Geografie (învățământ cu frecvență /învățământ cu frecvență redusă)
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	GEOMORFOLOGIE
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism

Titularul unit ții de curs	Volontir Nina conf. univ., dr
Cadre didactice implicate	Dilan Vitalie , asistent univ.
E-mail	volontir.nina@gmail.com volontir.nina@upsc.md dilan.vitalie@gmail.com

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.04.O.035 (F.)	4					
	4	II	IV	120	75	45
S1.04.O.037 (F.)		II	IV	120	75	45
	4	II	IV	120	46	74
S.04.O.026 (FR)						

Descriere succint a integr rii unit ții de curs în programul de studii
<p>Geomorfologia, tiin a care se ocup cu studiul genezei i evolu iei reliefului scoar ei terestre i constituie o disciplin de specialitate în preg tirea viitorilor profesori de geografie. Prin predarea cursului se urm re te formarea unei imagini juste i complexe despre relieful terestru ca rezultat al ac iunii proceselor endo- i exo-geomorfogenetice. Con inutul cursului reprezint un suport i o sur pentru în elegerea i însu irea mai profund a cursurilor de caracter regional. Efectuarea lucr rilor de laborator vor permite: structurarea cuno tin elor teoretice într-un discurs pe o tem geomorfologic ; argumentarea ra ional a punctului de vedere personal asupra unor probleme/subiecte de caracter geomorfologic; utilizarea materialelor adi ionate; elaborarea/întocmirea unor reprezent ri grafice (profile, schi e geomorfologice, h ri schematice etc.); disponibilitatea autopreg tirii permanente. Realizarea lucr rilor practice vor permite: utilizarea metodelor de investiga ie în studierea proceselor geomorfologice i a formelor de relief din cadrul inutului efectu rii lucr rilor practice; relevarea în natur , descrierea i cartarea proceselor geomorfologice i formelor de relief studiate; elaborarea proiectelor de echip i individuale etc.</p> <p>Cunoștințele, abilit țile, competențele formate/obșinute în cadrul studierii acestui curs vor oferi studen ilor posibilitatea de a în elege i a însu i mai profund disciplinele geografice ulterioare (Geografie Fizic a Continentelor i Ocenelor, Geografie fizic a Republicii Moldova, etc).</p>
Competențe dezvoltate în cadrul unit ții de curs
<p>C-1. La nivel de cunoa tere:</p> <ul style="list-style-type: none">) Formarea unei imagini complexe despre relieful scoar ei terestre ca rezultat al proceselor endogene i exogene; Cunoașterea și explicarea noțiunilor geomorfologice;) Repartiția spațial a unit ților de relief, <p>C-2. La nivel de aplicare:</p> <ul style="list-style-type: none">) Citirea, analiza i interpretarea h r ilor tectonice, fizice i geomorfologice;) Argumentarea concep iilor asupra form rii i evolu iei reliefului scoar ei terestre;) Analizarea interac iunii dintre relief i celelalte componente diferen iate ale înveli urilor P mântului, în relație cu diversitatea aspectelor ce rezult din activitatea societ ii;

<p>) Relevarea în natur , descrierea coerent și reprezentarea grafică a proceselor geomorfologice și formelor de relief;</p> <p>C-3. La nivel de integrare:</p> <p>) Utilizarea metodelor și mijloacelor de investigație în studierea proceselor geomorfologice și formelor de relief;</p> <p>) Elaborarea proiectelor și rapoartelor cu conținut geomorfologic;</p> <p>) Formarea unei atitudini constructive și responsabile asupra menințării echilibrului în peisajul geomorfologic și a conservării acestuia.</p>
Finalități de studii/Rezultate ale învățării
<p>F-1. Să explice termenii geomorfologici, sinonimele unor agenți, factori sau procese geomorfologice; (prin documentarea distribuțiilor geografice, geomorfologice, geologice, hidrologice, meteorologice etc);</p> <p>F-2. Să interpreteze informația, materialele grafice/cartografice cu conținut geomorfologic;</p> <p>F-3. Să explice rolul reliefului în activitățile practice ale populației;</p> <p>F-4. Să realizeze sarcini de lucru diferite cu privire la repartiția spațială a proceselor și obiectelor geomorfologice, la poziționarea obiectelor geomorfologice pe harta-contur; la întocmirea unui Clustering, la elaborarea rezumatelor, referatelor, proiectelor de profil;</p> <p>F-5. Să selecteze surse bibliografice adecvate pentru elaborarea unei lucrări cu conținut geomorfologic;</p> <p>F-6. Să ordoneze lista de lucrări utilizate, conform cerințelor de rigoare, în procesul de elaborare a conspectelor, rezumatelor, recenziilor asupra unor lucrări de profil;</p> <p>F-7. Să opereze liber cu aparatul categorial, mecanismele și concepțiile geomorfologice necesare formării gândirii și culturii geografice active.</p>
Precondiții
<p>O condiție pentru înțelegerea și explicarea proceselor geomorfologice și consecințele/impactul acestora asupra modelării scoarței terestre sunt cunoștințele atât generale cât și de caracter special, precum și competențele obținute de către studenții din domeniul Geografiei Fizice Generale, Geologiei Generale, Fizicii, Matematicii, Astronomiei etc.</p>
Conținutul unității de curs
<p style="text-align: center;">Unitatea de învățare 1. Introducere în curs. Geomorfologia ca știință. Conținutul și definiția geomorfologiei.</p> <p>Obiectul de studiu, metode și mijloace de cercetare aplicate în studiile geomorfologice. Raporturile geomorfologiei cu alte științe. Scurt istoric al dezvoltării geomorfologiei ca știință. Direcțiile de dezvoltare ale geomorfologiei.</p> <p style="text-align: center;">Unitatea de învățare 2. Definirea reliefului scoarței terestre.</p> <p>Noțiuni generale despre relieful scoarței terestre. Factori genetici (de formare) a reliefului scoarței terestre. Criterii de clasificare/tipizare a reliefului scoarței terestre.</p> <p style="text-align: center;">Unitatea de învățare 3. Formarea blocurilor continentale și a depresiunilor bazinelor oceanice.</p> <p>Ipoteze și teorii: ipoteza contracției, ipoteza izostaziei, ipoteza pulsațiilor telurice, ipoteza curenților de convecție, ipoteza driftului continental, teoria tectonicii globale.</p> <p style="text-align: center;">Unitatea de învățare 4. Morfotectonica și morfostructura scoarței terestre.</p> <p>Unitățile geostructurale ale terestre. Orogeneza și epirogeneza ca procese morfotectonice. Regiunile de orogen, regiunile de platformă și avantfosele.</p> <p style="text-align: center;">Unitatea de învățare 5. Procesele endomorfogenetice de formare/modelare a reliefului scoarței terestre.</p> <p>Miscările orogenetice: cutările, dislocațiile rupturale. Miscările epirogenetice. Implicațiile acestora în relief. Magmatismul și morfogeneza. Răspândirea vulcanismului pe glob. Procese pseudovulcanice. Seismele și morfogeneza.</p>

Unitatea de învățare 6. Relieful scoarței terestre. Relieful major al uscatului. Relieful montan.

Definierea noțiunilor. Elementele morfologice. Caracteristici geografice specifice munților. Procesele de formare a munților. Clasificarea genetică a munților.

Unitatea de învățare 7. Relieful de podi .

Definierea podiurilor. Clasificarea geografică și genetică a podiurilor.

Unitatea de învățare 8. Relieful de câmpie.

Definierea câmpiilor. Clasificarea genetică a câmpiilor. Tipuri de câmpii în domeniul continental.

Unitatea de învățare 9. Relieful bazinelor oceanice și zonelor marginale.

Elementele morfologice ale bazinelor oceanice: platforma continentală, abruptul continental, platforma oceanică, dorsalele medio-oceanice, fosele abisale. Relieful zonelor marginale.

Unitatea de învățare 10. Morfosculptura scoarței terestre. Meteorizarea ca sistem morfogenetic.

Agenții exogeni și acțiunea lor morfogenetică. Procese geomorfologice. Agenți hidrici. Agenți atmosferici. Agenți biotici. Agenți antropici. Meteorizarea fizică: termoclastia, hidroclastia, crioclastia. Meteorizarea chimică: oxidarea, hidratarea, hidroliza, carbonatarea, dizolvarea. Biometeorizarea. Scoarța de alterare.

Unitatea de învățare 11. Procesele de deplasare a maselor materiale pe versanți.

Relația proces-formă a unui versant. Procesele de versant și morfologia indusă de acestea: eroziunea în suprafață, eroziunea de adâncime, procesele de raveni și forme de relief create, procesele gravitaționale-rostogolire, prăbușire, tasare, sufoziune, alunecări de teren.

Unitatea de învățare 12. Sistemul fluvial și modelare scoarței terestre.

Procesele fluviale și formele reprezentative de relief create. Vârile fluviale și elementele morfologice ale acestora. Tipizarea vârilor fluviale. Căptările fluviale.

Unitatea de învățare 13. Sistemul marin și oceanic de modelare a scoarței terestre.

Procesele de formă și morfologia litorală. Procese de modelare a rmurilor, tipuri de rm.

Unitatea de învățare 14. Sistemul carstic de modelare a scoarței terestre.

Morfologia: exocarstul, endocarstul. Zonalitatea climatică și carstogeneza.

Unitatea de învățare 15. Sistemul eolian de modelare a scoarței terestre.

Procesele de eroziune eoliană și forme create. Transportul eolian. Acumularea eoliană și formele de relief create. Tipuri litologice de regiuni aride și semiaride.

Unitatea de învățare 16. Sistemul glaciar și periglaciara de modelare a reliefului a scoarței terestre.

Ghețari montani și calote glaciare. Procesele de modelare glaciara montană și formele de relief create. Acțiunea calotelor glaciare și formele de relief create. Procese și morfologia periglaciara .

Unitatea de învățare 17. Sistemul biogen și antropic de modelare a reliefului a scoarței terestre.

Morfologia de construcție organogenă. Procese constructive și forme de relief create. Repartiția geografică a proceselor și formelor de relief biotice. Sistemul antropogen de modelare. Procese de excavare și forme de relief create. Procese constructive și de depozitare; forme de relief create.

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă .

Strategii de evaluare

Pentru o evaluare eficientă a finalităților vor fi utilizate forme și instrumente complementare de evaluare, cum ar fi proiectul, portofoliul, studiile de caz, prezentări cu elaborarea de

suporturi TIC, autoevaluarea .a. care au un rol deosebit în dezvoltarea capacității de integrare și în formarea/evaluarea competențelor specifice, inclusiv a competenței de educație economică. Situațiile de integrare vor fi urmate de sarcini concise și clare, limita de timp și, uneori de volum, alte condiții de realizare. Obiectivele evaluării vor pune accent pe progresul personal, atitudinile față de propria persoană, interesele privind evoluția personală în diferite activități profesionale. **Evaluarea curentă** : discuții ghidate, orale și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări de control, participarea la discuții în timpul orelor teoretice și practice, portofolii, prezentări orale a unei teme pentru studenții de la învățământul cu frecvență redusă. **Evaluarea curentă** prevede 2 teste obligatorii, lucrări de control în fiecare grup academic, referate, studii de caz, răspunsuri la seminare etc. (60% din nota finală). **Evaluarea finală** – examen final se realizează în formă scrisă sau orală (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Bucuianu V. Geomorfologie. Univ. "AL. I. Cuza", Iași, 1988.
2. Donis I., Boboc N. Geomorfologie. Ed. Lumina, Chișinău, 1994.
3. Ielenicz M. Geomorfologie generală. Ed. Universitară, București, 2004.
4. Mac I. Geomorfosfera și geomorfosistemele, Ed. Presa, Univ. Clujan, Cluj-Napoca, 1996.
5. Posea G., Grigore M., Popescu N., Ielenicz M. Geomorfologie. Ed. Didactică și Pedagogică, București, 1976.
6. Rădoane Maria, Dumitriu D., Ichim I. Geomorfologie. Ed. Universității Suceava, Vol. I-II, Ediția a II-a. 2000/2001.
7. Volontir Nina. Proiecte didactice pentru Lucrările de laborator și Lucrări practice la Geomorfologie. Chișinău, 2004.
8. Naum T., Grigore M. Geomorfologie, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1974.
9. O.K., M. « », 1988.
10. O, M, M., Tom I- II- III, 1960, 1964, 1974.
11. ,, , . 1961.
12. ,, , M. 1949.
13. ,, . « », M. 1966.
14. ,, , 1992.

Opțional :

1. Grigore M., Reprezentarea grafică și cartografică a formelor de relief. Ed., Academiei de Științe, București, 1979.
2. ,, o « », M. 1964.

PRACTICA DE ÎNȚIERE PEDAGOGIC

Denumirea programului de studii	Geografie și biologie, Geografie și limba engleză, Geografie și informatică, Geografie (secția cu frecvență redusă)
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Practica de inițiere pedagogică
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Geografie, Catedra Geografie și Turism

Titularul unit ții de curs	Sochirc Elena
Cadre didactice implicate	Suvac Silvia
E-mail	sochirca.elena@upsc.md

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
	2	II	IV	60	-	60

Descriere succint a integr rii unit ții de curs în programul de studii

Practica de inițiere pedagogic este parte integrant obligatorie a procesului educa ional i se realizeaz în scopul aprofund rii cuno tin elor teoretice i form rii competen elor stabilite prin Cadrul Na ional al Calific rilor pe domenii de formare profesional . Preg tirea viitoarelor cadre didactice la geografie presupune atât o abordare teoretic , dar i preg tire practic . Formarea teoretic urm rește achiziționarea unor cunoștințe generale, cunoștințe de specialitate și pedagogice. Preg tirea practic a viitoarelor cadre didactice se realizeaz prin intermediul practicii de inițiere pedagogice, latur esențial în formarea studenților. Prin intermediul practicii de inițiere pedagogic viitorul cadru didactic î i dezvolt competențele. Stagiul reprezint activitatea cu caracter didactic nemijlocit, desf urat în cadrul instituțiilor de aplicație (în clase gimnaziale), în cadrul c reia studentul-stagiar, viitor profesor î i dezvolt i operaționalizeaz competențele prin asistarea la activit țile didactice desf șurate în instituție. În acest fel se realizeaz o leg tur organic între priceperile, deprinderile și cunoștințele de psihologie colar , de pedagogie i didactic , inclusiv, de didactica specialit ții, și competențele didactice practice, necesare absolvenților care intenționeaz s devin profesori.

Competențe dezvoltate în cadrul unit ții de curs

-) Explicarea rolurilor pe care le îndeplinesc documentele colare pentru realizarea, în condi ii de calitate a procesului didactic;
-) Elaborarea documentelor colare necesare pentru realizarea activit ilor didactice curente: planificarea didactic de lung durat , pe unit ți de înv țare, proiectul de lecție, fi a de caracterizare psihopedagogic a elevului;
-) Participarea în mod indirect la diferite activit i specifice colii: activit i de consiliere i orientare în carier a elevilor, edin e cu p rin ii, activit i extra colare.
-) Interpretarea institu iei ca organiza ie social ; specificul unit ilor de înv mânt gimnazial i liceal, documente colare, structura de organizare i func ionare;
-) Aprofundarea i consolidarea cuno tin elor de pedagogie, psihologie colar i didactica geografiei; formarea capacit ilor i a deprinderilor de a aplica strategiile didactice interactive, tehnologiile noi de predare i de înv are, de a percepe corect tr s turile definatorii ale multiplelor forme sub care se prezint actul înv rii;

<ul style="list-style-type: none">) Analiza critic-constructiv și evaluarea calității proiectelor didactice și a lecțiilor asistate;) Participarea la activitățile de dezvoltare instituțională și la activitățile metodico-științifice derulate în școală; inițierea studenților practicanți în tehnica activităților instructiv-educative desfășurate în cadrul cabinetelor sau laboratoarelor de profil, în scopul integrării organice a teoriei cu practica și a dezvoltării creativității;) Inițierea în organizarea de activități formative cu elevii, destinate să stimuleze asimilarea valorilor etice, estetice, experiența socială și comportamentele pozitive definitorii ale societății.
Finalități de studii
<p>La finele practicii de inițiere pedagogică studenții trebuie:</p> <ul style="list-style-type: none">) Să conștientizeze importanța practicii pedagogice în sistemul formării inițiale pentru cariera didactică;) Să realizeze documentele curriculare stabilite cu profesorii-mentori și cu profesorii coordonatori;) Să observe și analizeze activitățile instructiv-educative școlare și extra școlare de către profesori cu implicarea elevilor.) Să formeze priceperi de a observa și analiza informațiile obținute și a le reflecta în agendele de practică;) Să valorifice potențialul creativ în predarea geografiei) Să utilizeze diverse metode de evaluare și autoevaluare a lecțiilor;) Să posede priceperi de a prelucra și de a generaliza informația primită în urma observațiilor, reflectându-le în agendele de practică;) Să stabilească relații personal-orientative de interacțiune cu elevii, cu cadrele didactice și cu colegii.
Precondiții
<ul style="list-style-type: none">) cunoștințe fundamentale de psihologie (Psihologia dezvoltării, Educația incluzivă etc.) și pedagogie;) Cunoștințe științifice din domeniile Geografie, Biologie, Informatică, Limba engleză;) Competențe de observare și analiză a activităților didactice desfășurate în condiții reale, întâlnite într-o unitate de învățământ) Competențe de observare și analiză a activităților didactice desfășurate în condiții reale, întâlnite într-o unitate de învățământ.
Activitățile de bază ale practicii de inițiere pedagogică
<p>Practica de inițiere pedagogică se realizează pe parcursul a două săptămâni. Pe parcursul stagiului sunt propuse spre realizare următoarele activități:</p>

1. Studiul documentelor ce reglementează activitatea instructiv-educativă la nivelul instituției de învățământ, consemnarea datelor semnificative în caietul/portofoliul de practică pedagogică :

- a) documente curriculare;
- b) documente de management educațional;
- c) documente de proiectare a activității instructiv-educative;
- d) documente ale comisiilor metodice.

2. Asistența la activitățile instructiv-educative la clasă, la activitățile de formare continuă, analiza acestora, consemnarea observațiilor în caietul/portofoliul de practică pedagogică :

- a) activități susținute de cadrele didactice din instituția de învățământ preuniversitar cu elevii;
- b) activități extrașcolare etc.

Conținuturile practicii pedagogice	
1.	Importanța practicii pedagogice în formarea inițială pentru cariera didactică. Reglementări privind organizarea și desfășurarea practicii pedagogice. Finalități, conținuturi și coordonate ale practicii pedagogice. Structura generală și secvențele practicii pedagogice. Portofoliul de evaluare al practicii pedagogice
2.	Activități de cunoaștere a instituției școlare: a modului de organizare a spațiului școlar, a dotărilor materiale, a documentelor școlare, a modului de organizare a activităților specifice școlii;
3.	Activități didactice: observarea și implicarea indirectă în activități de proiectare, realizare și evaluare a unor lecții, activități didactice complementare lecțiilor;
5.	Activități de management școlar: activități de observare a managementului procesului didactic, a managementului curricular, a managementului grupului școlar, a managementului activităților educative, a managementului conflictelor, a managementului diversității, a managementului timpului, a managementului instituției școlare
5.	Activități de consiliere educațională, orientare școlară și profesională a elevilor
6.	Activități de realizare a parteneriatului școală-familie-comunitate: participare la organizarea și desfășurarea unei edințe cu părinții, la organizarea și desfășurarea unor activități extrașcolare cu elevii, activități de realizare a unor proiecte educaționale

Strategii de evaluare

La încheierea perioadei de practică, studentul va prezenta conducătorului practicii următoarele produse evaluabile:

1. Portofoliul practicii pedagogice, care va conține:

<p>-Agenda practicii pedagogice;</p> <p>2. Raportul de activitate (în conformitate cu obiectivele și finalitățile practicii).</p> <p>3. Fișă de reflexie.</p> <p>Nota finală se va constitui din:</p> <p>1. Aprecierea de către conducătorii/metodiștii practicii (realizarea practicii și calitatea documentelor).</p>	
Bibliografie	
Domeniul Geografie:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Curriculum pentru învățământ gimnazial Geografie, Clasele V-IX. Chișinău 2019; 2. Ionescu, M., Radu, I. (1995), <i>Didactica modernă</i>, Ed. Dacia., Cluj-Napoca. 3. Dulam M. E. <i>Didactica geografică</i>. Clusium 1996;. 4. Dulam M.E. <i>Didactica axată pe competențe</i> Presa Universitară Clujeană, 2010; 5. Dulam M. E. <i>Strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie</i>. Cluj- Napoca 2002; 6. Dulam M. E. <i>Aplicarea modelului învățării depline în predarea și învățarea geografiei</i>. Cluj-Napoca 2000; 7. Dulama Eliza, Serafima Roșcovan. <i>Didactica geografiei</i>, Ed. Bons Offices, Chișinău, 2007; 8. Dulam Eliza. <i>Metodologia didactică, teorie și practică</i>, Ed.Clusium Cluj-Napoca, 2008; 9. Dulam Eliza. <i>Cum îți învățăm pe alții să învețe</i> Clusium, Cluj-Napoca, 2009; 10. Drumea P., Drumea S. <i>Didactica geografiei</i>. Chișinău 2000; 11. Drumea P. <i>Evoluția învățământului geografic în Republica Moldova</i>. Chișinău 1997; 12. Drumea P. Volontir N. <i>Valorificări pedagogice</i>. Didactica Pro Nr. 4 Chișinău 2002; 13. Drumea P., Drumea S. <i>Metode active utilizate în predarea-învățarea geografiei</i>. Chișinău 2002; 14. Dragu K(coord.) <i>Geografie, geologie. Ghid metodologic</i>. Collegium Polirom 2000; 15. Ilinca N. <i>Didactica geografiei</i>. Corint 2000; 16. Ionescu M. <i>Instrucțiunile educative. Paradigme, strategii, orientări. Modele</i>. Cluj-Napoca 2003; 17. Mândru O. <i>Ghid de evaluare la geografie</i>. București 1999; 18. Mândricănu V. <i>Tehnologii educaționale moderne</i>. Vol. V, Le Mott- București 1999; 19. Neacșu I. <i>Metode și tehnici de învățare eficiente</i>. Iași, Editura Polirom, 2018; 20. Pânișoară I., <i>Enciclopedia metodelor de învățământ</i>. Iași, Polirom, 2022; 21. . . . 101 2014 	

DIDACTICA GEOGRAFIEI

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie în limba engleză ; 0114.7/0114.6 Geografie și biologie; 0114.7/0114.2 Geografie și informatică ; 0114.7 Geografie.
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Didactica geografiei

Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie Umană și Turism
Titularul unității de curs	Sochirc Elena
Cadre didactice implicate	-
E-mail	sochirca.elena@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.05.O.040 (învățământ cu frecvență)	6	III	V	180	90	90
F.05.O.030 (învățământ cu frecvență redusă)	6	III	V	180	54	126

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii
<p>Didactica geografiei este o știință pedagogico-geografică, care s-a format la intersecția pedagogiei și a geografiei, obiectivele și metodele de cercetare ale acesteia sunt bine conturate și care se diferențiază în domenii mai înguste ale tehnologiilor speciale de formare a competențelor școlare. Cunoașterea și aplicarea creativ și constructiv a strategiilor didactice în cadrul activităților școlare sporește succesul și conștiința profesională a profesorului, eficiența și optimizarea procesului instrucțional-educational la lecțiile de geografie. Didactica geografiei determină conținutul disciplinelor școlare la geografie, competențele și obiectivele educaționale, elaborează metode și procedee de predare-învățare-evaluare pentru etapele gimnazială și liceală. Didactica geografiei soluționează problemele concrete privind organizarea și predarea lecțiilor, excursiilor didactice și a activităților extrașcolare, elaborează metodologii de formare a competențelor. Disciplina abordează problemele de bază ale predării tuturor compartimentelor geografiei în școală, vizează unitatea competențelor, a conținuturilor, obiectivelor educaționale și strategiilor de predare, ținând cont de particularitățile de vârstă și cele individuale ale elevilor.</p> <p><i>Scopul cursului:</i> de a contribui la pregătirea unui specialist, a unui profesor de geografie care să optimizeze procesul educațional la predarea geografiei conform cerințelor și dezideratelor reformei curriculare.</p> <p><i>Sarcinile disciplinei:</i> formarea la viitorii profesori de geografie a cunoștințelor geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în predarea geografiei în instituțiile preuniversitare; pregătirea practică a studenților pentru profesia de pedagog.</p>

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale

- C1 Operarea cu noțiuni, concepte și principii specifice didacticii geografiei.
- C2 Proiectarea activităților instructiv-educative la discipline de geografie.
- C3 Realizarea activităților specifice procesului instructiv-educativ la discipline din domeniul geografic.
- C4 Managementul procesului instructiv-educativ la discipline geografice.
- C5 Evaluarea activităților instructiv-educative la discipline de geografie
- C6 Integrarea inter-/transdisciplinara a cunoștințelor profesionale (de didactică la geografie).

Competențe transversale

- CT1 Realizarea responsabil și eficient a sarcinilor aferente profesiei didactice la geografie cu respectare principiilor de etică profesională.
- CT2 Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal.
- CT3 Reflexie critică constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

Competențe specifice:

- Ń Utilizarea corectă, în comunicarea profesională, a noțiunilor, conceptelor, principiilor specifice disciplinei - didactica geografiei;
- Ń Proiectarea activităților didactice și a produselor curriculare (proiectarea activităților anuale și semestriale, proiectarea de unități și de învățare, lecții, situații de învățare, produse curriculare auxiliare, activități extracurriculare);
- Ń Desfășurarea activităților didactice la disciplina de geografie, conform cerințelor de calitate în vigoare;
- Ń Realizarea unui management eficient al procesului didactic la discipline geografice;
- Ń Evaluarea corectă a rezultatelor învățării elevilor și a produselor curriculare;
- Ń Integrarea inter/ și transdisciplinară a cunoștințelor de didactică pentru rezolvarea unor situații educative complexe;
- Ń Utilizarea TIC în activitatea didactică;
- Ń Sporirea motivației studenților pentru studiul geografiei și Didacticii geografiei;
- Ń Antrenarea studenților în practicarea metacogniției și în munca în echipă
- Ń Organizarea adecvată a activităților didactice în funcție de tipul de lecție dominant.
- Ń Utilizarea metodelor și strategiilor de predare – învățare – evaluare adecvate particularităților individuale/ de grup, scopului și tipului lecției.
- Ń Stabilirea materialelor și auxiliarelor didactice utilizate în activitățile de învățare.
- Ń Elaborarea instrumentelor de evaluare în funcție de scop și de particularitățile individuale/de grup.
- Ń Exersarea schemelor de acțiune în vederea dobândirii/perfecționării deprinderilor practice.
- Ń Manifestarea unei conduite (auto)reflexive asupra activităților didactice proprii.
- Ń Manifestarea deschiderii față de tendințele novatoare necesare dezvoltării profesionale.

Finalități de studii

- Să utilizeze corect, în comunicarea profesională, a noțiunilor, conceptelor, principiilor specifice disciplinei - didactica geografiei;

- S proiecteze activit ile didactice i produsele curriculare (proiectarea activit ii anuale i semestriale, proiectarea de unit i de învă are, lec ii, situa ii de învă are, produse curriculare auxiliare, activit i extracurriculare);
- S desf oare activit i didactice la disciplina de geografie, conform cerin elor de calitate în vigoare;
- S realizeze un management eficient al procesului didactic la discipline geografice;
- S evalueze corect rezultatele învă rii elevilor i a produselor curriculare;
- S integreze inter/ i transdisciplinar cuno tin ele de didactic pentru rezolvarea unor situa ii educative complexe;
- S utilizeze TIC în activitatea didactic ;
- S aprecieze rolul cadrul didactic i a competen elor în formarea personalit ii elevului;
- S aplice diverse strategii didactice în proiectarea demersurilor didactice;
- S aprecieze rolul aplicativ al studiilor didactice.

Precondiții

Didactica general , Psihologia generale i a vârștelor, discipline din domeniul Geografiei etc.

Condi ii prealabile:

-) Opera ionalizarea termenilor în domeniul: *pedagogiei, psihologiei, sociologiei etc.*
-) Deprinderi de munc intelectual : *capacitatea de a elabora un proiect didactic, portofoliu, de a c uta i rezuma sursele bibliografice, de informare i documentare, de organizare independentă a activității de învă țare etc.*
-) Deprinderi de analiz i sintez : *capacitatea de a analiza materialele din domeniul educa ional etc.*

Conținutul unit ții de curs

Unitatea de învă țare 1. Introducere în didactica geografiei. Obiectul de studiu. Funcțiile.

Importanța

-) Obiectul de studiu al Didacticii geografiei.
-) Educa ia prin geografie în conformitate cu *Carta Interna ional a Educa iei prin Geografie*.
-) Con inutul i rela iile didacticii geografiei cu alte discipline.
-) Scopul, sarcinile i obiectivele Didacticii geografiei.
-) Metodele de cercetare utilizate în Didactica geografiei. Aspecte metodologice ale cercet rii geografice. Observa ia. Ancheta. Cercetarea documentelor colare. Metoda experimental .

Unitatea de învă țare 2. Principiile pred rii-înv ț rii geografiei. Aplicarea principiilor didactice și ale geografiei în lecții

-) Principii i norme didactice: caracteristici i func ii.
-) Principiile didactice: principiul intui iei; principiul unit ii dintre teorie i practic ; principiul însu irii con tiente i active a cuno tin elor; principiul sistematiz rii i continuit ii cuno tin elor; principiul accesibilit ii cuno tin elor sau respect rii particularit ilor de vârst ; principiul însu irii temeinice a cuno tin elor; principiul corel rii activit ii frontale, de grup i individuale.
-) Principiile geografice: principiul extensiunii spa iale; principiul cauzalit ii; principiul integr rii geografice; principiul istorismului; principiul diversit ii.

Unitatea de învățare 3. Evoluția învățământului geografic în lume și în Republica Moldova.

-) Apariția și dezvoltarea învățământului geografic în perioada 1750-1875.
-) Dezvoltarea învățământului geografic în spațiul românesc în perioada 1875-1918.
-) Evoluția învățământului geografic în Basarabia între anii 1812-1918.
-) Evoluția învățământului în perioada 1918-1940. George Vâlsan – reformatorul învățământului geografic național.
-) Concepții și idei cu valoare metodologică și modul lor de reflectare în conținutul manualelor și lucrurilor consacrate didacticii geografiei. Dezvoltarea învățământului geografic în Republica Moldova la etapa actuală.

Unitatea de învățare 4. Curriculumul colar de geografie. Reforma curriculară.

-) Definiții și probleme generale. Esența reformei curriculare.
-) Partea structurală ale Curriculumului modernizat la geografie.
-) Orientările Curriculumului modernizat la geografie pentru treapta gimnazială.
-) Principiile ce stau la baza Curriculumului modernizat la geografie.
-) Funcțiile Curriculumului modernizat. Avantajele Curriculumului modernizat axat pe competențe.
-) Elemente curriculare în învățământul geografic: planuri de învățământ, ghiduri metodologice etc.

Unitatea de învățare 5. Conținutul învățământului preuniversitar la Geografie. Manualul colar de geografie.

-) Structura conținuturilor de învățare în conformitate cu Curriculumul modernizat de geografie.
-) Caracteristicile conținutului învățământului geografic.
-) Elalonarea conținuturilor de învățământ la geografie: treapta gimnazială.
-) Manualul de geografie – funcții și structură.
-) Rolul manualului de geografie pentru profesor și elev.
-) Cerințe privind elaborarea manualelor.
-) Criterii de analiză a manualelor colare de geografie.

Unitatea de învățare 6. Finalitățile învățării geografiei. Corelația dintre idealul educațional și obiectivele generale. Operaționalizarea obiectivelor.

-) Idealul educațional și finalitățile învățării geografiei;
-) Obiectivele educaționale. Tipuri de obiective.
-) Operaționalizarea obiectivelor educaționale.
-) Criterii și cerințe în formularea obiectivelor educaționale.

Unitatea de învățare 7. Competențele. Caracteristici. Tipuri de competențe. Metodologia formării competențelor

-) Caracteristicile esențiale ale competențelor.
-) Etape de parcurs pentru formularea și selectarea riguroasă a competențelor.
-) Tipuri de competențe. Taxonomia competențelor. Competențele-cheie. Competențele transdisciplinare. Competențele specifice disciplinei Geografie. Unitățile de competență.
-) Metodologia formării competențelor specifice.

Unitatea de învățare 8. Metodologia didactică în lecția de geografie. Metode expositive.

-) Caracteristicile și funcțiile strategiilor didactice. Clasificarea strategiilor didactice.
-) Principii ce stau la baza selectării strategiilor didactice de către profesor.
-) Definirea conceptelor de „metod”, „procedeu” și „metodologie”.
-) Funcțiile și taxonomia metodelor didactice.
-) Metodele de predare-învățare centrate pe activitatea profesorului și pe acțiunea elevului. Direcții de perfecționare a metodelor didactice.
-) Metodele expositive: expunerea, descrierea, povestirea, explicația didactică.

Unitatea de învățare 9. Metodele axate pe dialog și cele de explorare a realității și a substitutelor acestora.

-) Avantajele metodelor axate pe dialog și a celor de explorare a realității
-) Conversația euristică /discuția dirijată, Brainstorming-ul;
-) Problematizarea
-) Dezbaterile. Tipuri de dezbateri.
-) Observarea, studiul de caz, învățarea prin descoperire, modelarea.

Unitatea de învățare 10. Metode bazate pe acțiune

-) Rezolvare de probleme
-) Algoritmizarea
-) Exercițiul
-) Jocurile didactice
-) Jocul de rol

Unitatea de învățare 11. Tehnici activizante. Învățarea prin cooperare la geografie

-) Metode de dezvoltare a gândirii critice
-) Metode de dezvoltare a spiritului activ
-) Metode de dezvoltare a spiritului creativ
-) Învățarea prin cooperare la geografie

Unitatea de învățare 12. Taxonomia lui Bloom. Interogarea multiprocesuală. Tehnici de lectură. Organizatori grafici.

-) Taxonomia lui Bloom. Domeniile de cunoaștere
-) Interogarea multiprocesuală. Tipuri de întrebări la lecția de geografie.
-) Lecturarea. Tipuri de texte. Tehnici de lectură.
-) Organizatori grafici. Tipuri și aplicare.

Unitatea de învățare 13. Utilizarea mijloacelor de învățământ în predarea-învățarea geografiei

-) Mijloacele de învățământ: caracteristici, funcții, clasificare.
-) Avantajele și dezavantajele materialului audio-vizual (MAV).
-) Cabinetul de geografie. Funcțiile și structura cabinetului de geografie.
-) Terenul geografic – caracteristici. Obiectivele terenului geografic.
-) Eficiența cabinetului de geografie și a terenului geografic.

Unitatea de învățare 14. Utilizarea hărților și crochiurilor în lecția de geografie. Utilizarea atlaselor școlare tradiționale și digitale

-) Hărțile geografice și atlasele geografice. Importanță. Tipuri.
-) Analiza hărții geografice
-) Interpretarea hărții geografice
-) Modalități de aplicare a hărții geografice și a atlasului la lecțiile de geografie.

Unitatea de învățare 15. Utilizarea tehnologiilor informaționale în activitatea didactică la geografie. Resurse digitale.

-) TIC cu aplicare la lecțiile de geografie.
-) Platforme educaționale digitale și aplicații digitale utilizate la lecțiile de geografie.
-) Laboratorul digital.
-) Utilizarea resurselor web la lecția de geografie.

Unitatea de învățare 16. Forme de organizare a activității didactice la geografie. Lecția – activitate didactică fundamentală .

-) Forme de organizare a activității didactice la geografice. Activitatea frontală , individuală și în grup: caracteristici, exemple de activități, avantaje și dezavantaje.
-) Caracteristicile lecției de geografie. Cerințele unei lecții moderne de geografie.
-) Avantajele și dezavantajele lecției de geografie.
-) Pregătirea profesorului pentru lecție – pregătirea generală și pregătirea propriu-zisă pentru fiecare lecție.

Unitatea de învățare 17. Modele de structurare a lecției de geografiei. Tipuri și variante de lecții

-) Modele de structurare a lecțiilor. Modelul ERRE. Lucrările practice.
-) Tipologia lecțiilor de geografie (conform criteriului competenței): lecția de comunicare a noilor cunoștințe (de predare); lecția de formare a priceperilor și deprinderilor; lecția combinată (mixtă); lecția de recapitulare și sistematizare (de sinteză); lecția de evaluare a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor.

Unitatea de învățare 18. Evaluarea rezultatelor elevilor

-) Evaluarea – componentă a procesului de învățământ. Principiile pe care se fundamentează evaluarea educațională .
-) Componentele evaluării. Funcțiile evaluării.
-) Tipuri de evaluare: inițială , continuă , sumativă (normativă), finală .
-) Cerințele pedagogice ale evaluării. Metode și tehnici de evaluare.
-) Probele orale, scrise și practice.
-) Testarea – metodă modernă de evaluare. Baremul de notare.
-) Succesul și insuccesul școlar.
-) Criterii de evaluare și autoevaluare a unei activități didactice.

Unitatea de învățare 19. Activități extracurriculare. Excursia. Vizita. Drumeia. Orientarea turistică . Sesiunile de comunicări științifice și referate. Concursurile și examenele. Cercul de geografie

-) Specificul activităților didactice extrașcolare. Excursia. Vizita geografică .
-) Centrul de studiere a orizontului local: obiective, cerințe, tipuri de activități organizate în cadrul cercului de studiere a orizontului local.
-) Excursiile și vizitele geografice: caracteristici; importanța și clasificarea excursiilor și vizitelor geografice. Organizarea și desfășurarea excursiilor geografice.
-) Drumeia. Aplicații practice. Orientarea turistică .
-) Concursurile și examenele. Cercul de geografie.

Unitatea de învățare 20. Macroproiectarea activității didactice la geografie. Conceptul de proiectare, importanța și etapele proiectării. Analizarea documentelor școlare.

<ul style="list-style-type: none">) Caracteristicile proiect rii didactice.) Tipuri de proiectare: global și individual .) Unit ile de învățare – caracteristici.) Pași acționali în procesul de proiectare a unit ilor de învățare.) Proiectarea semestrial /anual – caracteristici. Schema de elaborare a proiect rii semestriale/ anuale. <p>Unitatea de învățare 21. Microproiectarea. Analizarea și aplicarea modelului de structurare a lecției: Evocare – Realizarea sensului – Reflecție – Extindere. Analiza etapelor proiect rii, realizării și evaluării lecției. Elaborarea proiectului de lecție</p> <ul style="list-style-type: none">) Proiectul de lecție – caracteristici specifice.) Structura proiectului de lecție.) Etapele proiect rii didactice.) Tipuri de proiecte de lecții.
Strategii de predare și învățare
<p>Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă. Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbateri; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică /aplicativă; prelegerea modular-integrativă (sandwich); Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în baza de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.; Laborator: în baza de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.; Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.</p>
Strategii de evaluare
<p>Evaluarea curentă :</p> <p style="text-align: center;">) P</p> <p>Evaluare finală :</p> <p style="text-align: center;">o</p> <p>Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).</p>
Bibliografie
<p>Bibliografie obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Boco M., <i>Instruirea interactivă. Repere axiologice</i>. Iași: Polirom, 2013; 2. Dulam M. E. <i>Didactica geografică</i>. Cluj: Clusium, 1996; 3. Dulam M.E. <i>Didactica axată pe competențe</i>. Cluj: Presa Universitară Clujeană, 2010; 4. Dulam M. E. <i>Strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie</i>. Cluj-Napoca 2002; 5. Dulama E. Serafima Roșcovan. <i>Didactica geografiei</i>, Ed. Bons Offices, Chișinău, 2007; 6. Dulam E. <i>Metodologia didactică, teorie și practică</i>, Ed. Clusium Cluj-Napoca, 2008; 7. Dulam E. <i>Cum îți înveți pe alții să învețe</i> Clusium, Cluj-Napoca, 2009;

8. Drumea P., Drumea S. *Didactica geografiei*. Chi in u. 2000;
9. Drumea P. *Evoluția învățământului geografic în Republica Moldova*. Chi in u 1997;
10. Ilinca N. *Didactica geografiei*. Corint 2000;
11. Mândru O. *Ghid de evaluare la geografie*. București 1999;
12. Mândruț O., Dan S., *Didactica geografiei. O abordare actuală*. București: Corint Educațional, 2014;
13. SOCHIRC , E.; PLĂCINTĂ , D.; CHIȘCĂ , D. Ghid de implementare a tehnologiei STEM și utilizare a senzorilor în domeniul Științe ale naturii (geografie, biologie, chimie), ciclul gimnazial. Ch.: UST, 2021. 82 p. ISBN 978-9975-76-359-2.
14. GUȚU, V.; BOCANCEA, V.; CIUVAGA, V.; SOCHIRC , E. Curriculum de bază pentru domeniul Științe Tehnică Tehnologii. Educația și învățământul extra colar. Ch: 2021. 56 p.

<https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum stiinta tehnica tehnologii.pdf>

15. SOCHIRC , E.; PLĂCINTĂ , D.; CHIȘCĂ , D., ROTARI, N. Ghid de implementare a tehnologiei STEM și utilizare a senzorilor în domeniul Științe ale naturii (geografie, biologie, chimie), ciclul liceal. Ch.: UST, 2022. 69 p. ISBN 978-5-88554-079-7.
16. BEREGOI E., AXÎNTI S., JIOARĂ M., LAZARI R., SOCHIRC E. .a. Geografie. Curriculum disciplinar. Ghid de implementare. Clasele V-IX. Chi in u: Lyceum, 2020. 88 p. ISBN 978-9975-3437-0-1.
17. BEREGOI E., AXÎNTI S., JIOARĂ M., LAZARI R., SOCHIRC E. .a. Geografie. Curriculum disciplinar. Ghid de implementare. Clasele X-XII. Chi in u: Lyceum, 2020. 92 p. ISBN 978-9975-3437-1-8.
18. BEREGOI E., AXÎNTI S., JIOARĂ M., LAZARI R., SOCHIRC E. .a. . Curriculum disciplinar. Ghid de implementare. Clasele V-IX. Chi in u: Lyceum, 2020. 100 p. ISBN 978-9975-3437-3-1.
19. BEREGOI E., AXÎNTI S., JIOARĂ M., LAZARI R., SOCHIRC E. .a. . Curriculum disciplinar. Ghid de implementare. Clasele X-XII. Chi in u: Lyceum, 2020. 96 p. ISBN 978-9975-3437-5-5.
20. SOCHIRC , E.; BEREGOI, E. Aspecte didactice cu privire la predarea-învățarea-evaluarea unităților de conținut curriculare Procese și fenomene geografice de risc la Geografie. Revista Didactica Pro... 2022, nr. 2-3 (132-133), 84-91. ISSN 1810-6455.
21. SOCHIRC , E.; PÎNTEA S.A., Contribuția noilor educații la dezvoltarea educației globale. Revista Didactica Pro... 2022, nr. 2-3 (132-133), 7-11. ISSN 1810-6455.
22. VOLONTIR, N.; SOCHIRC , E. **Aplicarea fișelor de evaluare criterială la lecțiile de geografie**. Didactica Pro... Revistă de teorie și practică educațională . Nr. 5-6 (105-106), 2017. Pag. 74-79. ISSN: 1810-6455.
23. VOLONTIR, N.; SOCHIRC E. **Proiect pentru educația ambientală și protejarea mediului**. Didactica Pro... Revistă de teorie și practică educațională . Nr. 1 (107), 2018. Pag. 47-51. ISSN: 1810-6455.
24. VOLONTIR, N.; SOCHIRC , E. Educația pentru dezvoltare durabilă prin Geografie – imperativ al mileniului III. Revista Didactica Pro... 2019, nr. 2 (114), 36-40. ISSN 1810-6455;
25. SOCHIRC , E.; BEREGOI, E. Elemente de noutate ale curriculumului la disciplina colară Geografie. Revista Didactica Pro... 2019, nr. 4-5 (116-117), 61-66. ISSN 1810-6455.

Bibliografie opțională :

41. Callo T., (coordonator), Paniș A., Andrițchi V., Afanas A., Vrabii V., *Educația centrată pe elev. Ghid metodologic*, Chi in u, 2010
42. SOCHIRC , V. ; SOCHIRC , E. ; COZMA, N. Disciplina de studii : Geografie. In: Evaluarea curriculumului educațional. Coord.: V. GUȚU. Ch.: „UNICEF Moldova”, 2018. pp. 3-41. CZU 373.091:911; E 93; ISBN 978-9975-142-52-6.

43. Evaluarea procesului de studiere a științelor reale și ale naturii din perspectiva inter/transdisciplinării. Concept STEAM. Chișinău, 2020. ISBN 978-9975-117-50-0. 252 pagini. SOCHIRC Elena. Secțiunea 2. Rezultatele examenului de BAC la geografie. Pag. 53-55. Secțiunea 3. Rezultatele și carierile profesionale ale olimpicilor la geografie. Pag. 126-133. Secțiunea 4. Abordări interdisciplinare în procesul de studiere a geografiei. Pag. 202 -216.
44. SOCHIRC , E.; BEREGOI, E. Considerații privind aplicarea textelor la lecțiile de geografie. În: Materialele conferinței republicane a cadrelor didactice (10-11 martie 2018). Volumul II: Științe ale Naturii. Ch.: UST, 2018. pp. 222-228. ISBN 978-9975-76-228-1.
45. SOCHIRC , E.; COZMA, N. Considerații privind formarea competențelor antreprenoriale la lecțiile de Geografie în învățământul general. În: "Probleme actuale ale didacticii științelor reale". Conferința științifico-didactic națională cu participare internațională, ediția a II-a, consacrată aniversării a 80-a a profesorului universitar Ilie Lupu (10-12 mai 2018). Volumul II. Ch.: UST, 2018. pp. 78-82. ISBN 978-9975-76-239-7.
46. SOCHIRC , E.; MAMOT, V. Educația demografică, în contextul noilor educații, pe dimensiunea disciplinei școlare Geografia. În: "Probleme actuale ale didacticii științelor reale". Conferința științifico-didactic națională cu participare internațională, ediția a II-a, consacrată aniversării a 80-a a profesorului universitar Ilie Lupu (10-12 mai 2018). Volumul II. Ch.: UST, 2018. pp. 83-87. ISBN 978-9975-76-239-7.
47. SOCHIRC , E.; MAMOT, V. Aplicarea unor tehnici de dezvoltare a gândirii critice la lecțiile de geografie în clasa a VIII-a. În: Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațională "Mediul și dezvoltare durabilă". Ediția a IV-a. 80 de ani ai Facultății de Geografie (25-28 octombrie 2018). Ch.: UST, 2018. pp. 239-243. ISBN 978-9975-76-253-3.
48. SOCHIRC E., JECHIU E., Considerații privind dezvoltarea creativității elevilor la lecțiile de geografie. Chișinău, UST, 2017. Materialele conferinței științifico-practice naționale cu participare internațională "Reconceptualizarea formării inițiale și continue a cadrelor didactice din perspectiva interconexiunii învățământului modern general și universitar", vol. II (27-28 octombrie 2017). Pag. 301-306. ISBN 978-9975-76-215-1.
49. SOCHIRC E., MAMOT V., Considerații privind conexiunile interdisciplinare dintre geografie și alte discipline școlare. Chișinău, UST, 2017. Materialele conferinței științifico-practice naționale cu participare internațională "Reconceptualizarea formării inițiale și continue a cadrelor didactice din perspectiva interconexiunii învățământului modern general și universitar", vol. II (27-28 octombrie 2017). Pag. 306-311. ISBN 978-9975-76-215-1.
50. PÎNTEA, A.; SOCHIRC , E. Interdisciplinaritatea – necesitate impusă de schimbările actuale în domeniul cunoașterii. În: Dialog intercultural polono-moldovenesc. Culegere de studii. Materialele Congresului Științific Internațional Polono-Moldo-Român: Educație – Politică – Societate. Chișinău, 01-04 aprilie 2019. Chișinău: Tipografia UST, volumul III, nr.1, 2019. Pp. 46-48. ISBN 978-9975-76-273-1.
51. PÎNTEA, S.; SOCHIRC , E. Educația demografică – esențială pentru înțelegerea modului în care funcționează societatea. În: Dialog intercultural polono-moldovenesc. Culegere de studii. Materialele Congresului Științific Internațional Polono-Moldo-Român: Educație – Politică – Societate. Chișinău, 01-04 aprilie 2019. Chișinău: Tipografia UST, volumul III, nr.1, 2019. Pp. 49-52. ISBN 978-9975-76-273-1.
52. SOCHIRC , E.; MAMOT, V. Situații de învățare la lecțiile de geografie în clasa a IX-a prin aplicarea organizatorilor grafici. Materialele conferinței republicane a cadrelor didactice. 1-2 martie 2019. Chișinău, 2019. Vol.2: Didactica științelor naturii. 316 pagini. ISBN 978-9975-76-268-7. Pag.78-83.

53. Cartaleanu T., Cosovan O., Gora -Postica V., Lîsenco S., Scifos L. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive* ProDidactica, Chi in u 2008
54. Cerghit I., *Metode de învățământ*, Ia i: Polirom, 2006
55. De Bono E., *asep l rii gânditoare*. Curtea Veche, Bucure ti, 2021;
56. Dulam M. E. *Aplicarea modelului învățării depline în predarea și învățarea geografiei*. Cluj-Napoca 2000;
57. Drumea P. Volontir N. *Valorificări pedagogice*. Didactica Pro Nr. 4 Chi in u 2002;
58. Drumea P., Drumea S. *Metode active utilizate în predarea-învățarea geografiei*. Chi in u 2002;
59. Lemov D., *Cum să predai ca un campion*. Editura Trei, Bucure ti, 2021;
60. Mândăcanu V. *Tehnologii educaționale moderne*. Vol. V, Le Mott- Bucure ti 1999;
61. Neac u I. *Metode și tehnici de învățare eficiente* . Polirom, Ia i, 2013;
62. Neac u I. Stoica A. *Ghid general de evaluare și examinare*. Aramis. Bucure ti 1996;
63. Okon.W. *Învățământul problematizat în școala contemporană* . Bucur ti 1978;
64. Pâni oar I. *Enciclopedia metodelor de învățământ*. Polirom, Ia i, 2022;
65. Petty G., *Profesorul azi. Metode moderne de predare*. Bucure ti, 2007;
66. Tomescu V., Popa F. *Metodica predării geografiei și științelor naturii în ciclul primar*. Ed. Gh. Alexandru, Craiova 1999;

GEOGRAFIA MEDIULUI

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.6 Geografie și biologie 0114.7/0114.10 Geografie și limba engleză 0114.7 Geografie
Ciclul	Licen
Denumirea cursului	GEOGRAFIA MEDIULUI
Facultatea/catedra responsabil de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și turism
Titular de curs	Codreanu Igor conf. univ., dr
Cadre didactice implicate	
Aprobat	edința catedrei Geografie și Turism, proces-verbal nr. 1 din 08.09.2023
e-mail	igorcodr@gmail.com codreanu.igor@upsc.md

Codul cursului	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	Studiu individual
F.05.O.043 (F.)	4	III	V	120	90	30
F.05.O.042 (F.)	4	III	V	120	54	66
F.05.O.031 (F.R.)						

Descriere succintă a integrării cursului în programul de studii
<p>Cursul de <i>Geografia Mediului</i> constituie un curs fundamental, destinat pregătirii și formării viitorilor specialiști în domeniul de formare profesională „Științe ale educației”. Predarea cursului vine să asigure ca viitorul profesor de geografie să fie capabil să aprecieze în mod critic ideile noi în Geografie în raport cu mediul; să restructureze concepțiile referitoare la obiectul de studiu al Geografiei mediului; să formeze o atitudine corectă și științifică asupra diverselor concepte contraverse, care determină și asigură dezvoltarea științei geografice. Cursul poartă atât un caracter teoretic, cât și aplicativ, deoarece studenții în rezultatul însușirii programei cursului vor obține pe lângă cunoștințele teoretice și deprinderi practice, cu competențe de a aplica elementele teoretice și metodologice ale Geografiei într-un studiu științific de laborator sau în mediu de diferite nivele, vor obține abilități și competențe de organizare, de desfășurare a unor investigații științifice și aplicarea elementelor teoretice și metodologice în predarea de calitate a geografiei școlare. Cursul are caracter interdisciplinar prin valorificarea cunoștințelor din domeniul Biologiei, Chimiei, Matematicii, Informaticii, din domeniul ingineriei, medicinei, științelor publice, legislației și standardelor de mediu. Prin studierea acestui curs studenții vor lua cunoștință despre apariția și evoluția mediului geografic de diferite nivele: global, regional și local. Materiile însușite la curs și seminarele vor servi o bază teoretică și metodologică pentru specialiștii care vor activa în domeniul învățământului preuniversitar, precum și pentru cei din cercetare și inovare.</p>
Competențe dezvoltate în cadrul cursului
<p>1. Competențe cognitive (cunoașterea și utilizarea adecvată a noțiunilor disciplinei) a) <u>Cunoaștere și înțelegere:</u></p>

- *definirea conceptelor de bază din cadrul Geografiei Mediului;*
- *evidențierea interacțiunilor dintre factorii de mediu;*
- *formarea unui vocabular de specialitate și utilizarea corectă a termenilor de specialitate;*
- *cunoștințe generale în domeniul mediului, necesare specialistului din domeniul științe ale educației și din structurile departamentale preocupate de problemele mediului;*

b) Explicare și interpretare (explicarea și interpretarea unor idei, proiecte, procese, precum și a conținuturilor teoretice și practice ale disciplinei):

- *interpretarea corelativă și relaționistă a factorilor de mediu;*
- *explicarea noțiunilor: „mediu”, „distribuția spațial-geografică a tipurilor de medii”;*
- *corelarea proceselor din cadrul diferitor medii, cu efectele asupra activității omului;*
- *explicarea standardelor și legislației de mediu, importanța acestora pentru calitatea vieții și valorificarea durabilă a mediului;*

2. Competențe tehnice/profesionale (proiectarea și evaluarea activităților practice specifice; utilizarea unor metode, tehnici și instrumente de investigare și aplicare):

- *analiza și descrierea tipurilor de medii locale (urban, rural, de luncă, etc.);*
- *studierea și aprecierea calității unor factori de mediu (apa, aerul, solul, organisme vii) în baza actelor întocmite de instituțiile de profil (centrele de sănătate publică, inspecțiile de mediu);*
- *întocmirea proiectelor privind starea mediului în localitatea natală;*
- *efectuarea unor investigații cu privire la aplicarea legislației de mediu în Republica Moldova;*
- *caracterizarea ariilor naturale protejate de stat și a regimului de protecție ale acestora;*
- *stimularea creativității și a apetitului pentru cercetare prin folosirea unor mijloace moderne;*

3. Competențe atitudinal – valorice:

- *reacție pozitivă la sugestii, cerințe, sarcini didactice, satisfacție de a răspunde;*
- *implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina;*
- *capacitatea de a avea un comportament durabil în raport cu mediul;*
- *capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;*
- *abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii.*

Finalități de studii

- *Să explice concepțiile teoretice de bază în domeniul științei mediului, instituțiile specializate și metodele principale de cercetare a factorilor de mediu;*
- *Să aprecieze calitatea factorilor de mediu (aer, apă, sol, etc.) în baza investigațiilor realizate de instituțiile abilitate, materialelor publicate, rapoartelor și pașapoartelor ecologice, etc;*
- *Să elaboreze acțiuni concrete de ameliorare a stării factorilor de mediu din localitatea natală, cu implicarea autorităților locale, a profesorilor, elevilor și localnicilor;*
- *Să utilizeze diversitatea informațiilor cu privire la protecția mediului și modalitatea utilizării acestora în procesul didactic și în soluționarea diferitor probleme de mediu.*

Precondiții

O precondiție pentru înțelegerea și explicarea materialelor incluse în cursul Geografia Mediului, conform conținuturilor Curriculare, studentul trebuie să posede cunoștințe și competențe atât generale cât și de caracter special din domeniul Geografiei Fizice Generale, Geografiei Umane Generale, Geologiei Generale, Hidrologiei, Climatologiei, Meteorologiei, Pedologiei, Biogeografiei, Cartografiei, Geografiei Republicii Moldova (fizică și umană). Să poată analiza comparativ informația textuală și statistică din diferite baze de date, inclusiv materiale cartografice, să poată modela situații și scenarii, să poată elabora măsuri de protecție a mediului în special la nivel local.

Conținutul unităților de curs

TEMA 1. Introducere în curs, noțiuni principale. Geografia Mediului ca știință interdisciplinară, inginerescă și medicală. Componentele Mediului Geografic, circuitul de

substanțe și energie, procese relaționale. Factorii de mediu: aerul, apa, organismele vii, solul și antropici. Formele de impact pozitiv și negativ. Provocările pentru omenirea contemporană.

TEMA 2. Probleme globale ale omenirii la începutul secolului XXI. Poluarea, Asigurarea populației lumii cu produse alimentare, foametea și malnutriția, Resursele naturale în raport cu dezvoltarea civilizației umane, Criza energetică ca problemă economică și impact asupra mediului, Dispariția speciilor, protecția biodiversității, Schimbările și modificările climatice, Impactul tehnologiilor spațiale asupra mediului terestru și cosmic.

TEMA 3. Aspecte regionale ale problemelor de mediu. Relația dintre factorii naturali și antropici în America de Nord; America Latină și bazinul Karaibelor; Africa, Europa; Asia și Pacificul; Orientul apropiat; Regiunile polare (nord și sud).

TEMA 4. Litosfera ca componentă a Mediului Geografic, circuitul de substanțe și energie în Litosferă. Compoziția chimică și mineralogică, valorificarea resurselor minerale, impactul asupra economiei mondiale, măsurile de protecție.

TEMA 5. Atmosfera ca componentă a Mediului Geografic, circuitul de substanțe și energie în Atmosferă. Aerul ca factor de mediu, sursele de poluare, poluanții, CMA, impactul asupra mediului și măsurile de protecție. Stratul de ozon. Efectul de seră și rolul în procesul de încălzire globală.

TEMA 6. Hidrosfera ca componentă a Mediului Geografic, circuitul de substanțe și energie în Hidrosferă. Apa ca factor de mediu, sursele de poluare, poluanții, CMA, impactul asupra mediului și măsurile de protecție. Accesul la apă potabilă de calitate.

TEMA 7. Biosfera ca componentă a Mediului Geografic, circuitul de substanțe și energie în Biosferă. Plantele și animalele, rolul în natură și în viața omului. Cartea Roșie Internațională și cartea Roșie a Republicii Moldova. Protecția biodiversității.

TEMA 8. Pedosfera, factorii de pedogeneză, repartiția solurilor pe glob. Rolul solului în natură și în viața omului. Căile de degradare a solurilor și măsurile de protecție.

TEMA 9. Mediile naturale (ariile protejate de stat), antropizate (localități și puncte din zonele montane sau pescărești din zonele de litoral) și antropice (orașele și localitățile cu cele mai mari transformări). Regimul de protecție în ariile protejate și activitățile umane. Mediul urban: regiunea funcțională; Mediile rurale și cele agricole. Măsurile de amenajare și de protecție a mediului.

TEMA 10. Hazardele naturale și antropice, impactul asupra mediului. Posibilitățile de prevenire a hazardelor naturale, impactul asupra mediului și măsurile de protecție (de diminuare a pierderilor materiale și de viață umane).

TEMA 11. Impactul militar asupra mediului. Evoluția nivelului de impact pe parcursul secolelor. Riscurile contemporane care pot fi provocate de tehnologiile militare, impactul asupra mediului. Problema posibilităților de prevenire a conflictelor militare.

TEMA 12. Colaborarea internațională în domeniul protecției mediului (Acorduri, Convenții). Colaborarea bilaterală și multilaterală la nivel de guverne. Colaborarea prin

Organizațiile din domeniul mediului. Euroregiunile ca formă modernă de colaborare în domeniul economic, social, cultural și protecției mediului,

TEMA 13. Monitoringul asupra mediului și a componentelor acestuia. Rețele de monitoring global, regional și național. Rolul monitoringului în menținerea echilibrului de mediu și prognozele riscurilor asupra mediului,

TEMA 14. Protecția mediului în condițiile dezvoltării durabile. Educația și conștientizarea (ecologică) pentru un mediu curat.

Strategii de evaluare

Pentru o evaluare eficientă a finalităților vor fi utilizate forme și instrumente complementare de evaluare, cum ar fi proiectul de cercetare, portofoliul, studiile de caz, prezentări cu elaborarea de suporturi TIC, autoevaluarea ș.a. care au un rol deosebit în dezvoltarea capacității de integrare și în formarea/evaluarea competențelor specifice. Situațiile de integrare vor fi urmate de sarcini concise și clare, limitate de timp și, uneori de volum, alte condiții de realizare. **Evaluarea curentă** : discuții ghidate, orale și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări de control, participarea la discuții în timpul prelegerilor și lucrărilor practice, portofolii, prezentări orale a unei teme pentru studenții de la învățământul cu frecvență redusă. **Evaluarea curentă** prevede 2 teste obligatorii, lucrări individuale, referate, studii de caz, răspunsuri la seminare etc (60% din nota finală). **Evaluarea finală** – examen final se realizează în formă scrisă sau orală (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

- 1) Agenția de Stat pentru silvicultură "Moldsilva". Conferința științifică Internațională "Dezvoltarea durabilă a sectorului forestier al Republicii Moldova" – 22 noiembrie 2002. Chișinău, 2003, 329 p.;
- 2) Bran F. *Ecologie generală și protecția Mediului*. Editura ASE, București, 2000;
- 3) Brown L. R. *Probleme globale ale omenirii*. Starea lumii – 1994. Ed. tehnic, București – 1994;
- 4) Brown L. R. *Probleme globale ale omenirii*. Starea lumii – 1996. Ed. tehnic, București – 1996;
- 5) Brown L. R. *Probleme globale ale omenirii*. Starea lumii – 2000. Ed. Tehnic, București – 2000, 296 p.;
- 6) Capcelea A. *Managementul riscului hazardurilor: abordarea integrativă a bncii mondiale*. /Mediul Ambient. Revistă științifică, de informație și cultură ecologică / Nr. 5, octombrie 2005, Chișinău, p. 42 – 49;
- 7) Capcelea A. *Sistemul managementului ecologic*. Ed. „Știința” Chișinău-2013, 260p;
- 8) Capcelea A., Capcelea V. *Managementul ecologic*. Editura „Știința” Chișinău-2013, 192p;
- 9) Capcelea A. *Managementul ecologic la diferite niveluri*. Ed. „Știința” Chișinău-2013, 320p;
- 10) Capcelea A. *Managementul ecologic în tranziția economică (Cazul Republicii Moldova)*. Editura „Știința” Chișinău-2013, 412p;
- 11) Cazac V., Daradur M. *Hazardurile – surse ale pericolului securității umane în secolul XXI*. /Mediul Ambient. Revistă științifică, de informație și cultură ecologică / Nr. 5, octombrie 2005, Chișinău, p. 37 – 41;

- 12) Codreanu Igor. *Geografia și protecția mediului înconjurător (curs de lecții)*. Editura „Labirint”, Chișinău-2007, 168p;
- 13) Codreanu Igor. *Dinamica elementelor morfometrice ale bazinului râului R ut pe parcursul secolului XX și impactul asupra mediului*. Monografie publicată cu suportul Fondului Ecologic Național. Editura „Știința”, Chișinău-2014, 160p.
- 14) Gr. dinaru Ilie. *Protecția mediului*. Ed. Economică, București-2000, 270 p.;
- 15) *Legislația ecologică a Republicii Moldova, 1999-2000*, Chișinău, 2001, 335 p.;
- 16) Negulescu M. *Protecția mediului înconjurător*. Ed. Tehnică, București-1995;
- 17) Rojanschi V., Bran F., Grigore F. *Elemente de economie și managementul mediului*. Ed. Economică, București-2004, 671p;
- 18) Chișinău D. Vîntu V. *Ecologie și protecția mediului*. Ed. „Ion Ionescu de la Brad”, Chișinău-2002, 316p;
- 19) Zvoianu I., Bleahu M., Alexandrescu M., Popescu C., Giurgea D. *Geografia Mediului Înconjurător – probleme fundamentale ale lumii contemporane*. Editura didactică și pedagogică. București-2002, 103p;
- 20) Cazac V., Sochircă V., Boboc N., Codan M., Volontir N., Begu A., Munteanu A., Coca M. *Hazardurile naturale*. Colecția – Mediul geografic al Republicii Moldova. Ed. „Știința”, Chișinău-2008, 198p;
- 21) Sochircă V., Codan M., Volontir N., Begu A., Munteanu A., Cazac V., Coca M. *Resursele naturale*. Colecția – Mediul geografic al Republicii Moldova. Ed. „Știința”, Chișinău-2006, 181p;
- 22) Mihailescu C., Bărbulescu I., ..etc. *Resursele acvatice ale Republicii Moldova-Fântâni și izvoare*. Atlas ecologic. Colecția – Mediul geografic al Republicii Moldova. Ed. „Știința”, Chișinău-2008, 207p;

GEOGRAFIA FIZICĂ A CONTINENTELOR ȘI OCEANELOR I

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie în limba engleză ; 0114.7/0114.6 Geografie și biologie; 0114.7/0114.2 Geografie și informatică ; 0114.7 Geografie (învățământ cu frecvență /învățământ cu frecvență reducă).
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Geografia Continentelor și Oceanelor I
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism
Titularul unității de curs	Prunici Petru
Cadre didactice implicate	-
E-mail	prunici.petru@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual

S1.05.O.04 8 (înv ț mânt cu frecvenț)	4	III	V	120	90	30
S.05.O.034 (înv ț mânt cu frecvenț reduș)	4	III	V	120	54	66

Descriere succint a integrării unității de curs în programul de studii

Geografia Continentelor și Oceanelor I este o disciplină de specialitate, de caracter regional, din cadrul sistemului de învățământ geografic universitar. După conținut reprezintă o prelungire logică și o aprofundare a cursului de geografie generală, cât și o sinteză a cursurilor geografice de ramură (geologie, geomorfologie, climatologie, hidrologie, pedologie, biogeografie etc.). Dacă disciplinele geografice de caracter general abordează învelișul geografic și geosferele componente ca un sistem integrat la nivel planetar, apoi Geografia Continentelor și Oceanelor studiază geosistemele de rang mai mic, la nivel regional, în funcție de diferențierea lor spațială. Această diferențiere a învelișului geografic este determinată de varietatea interacțiunilor dintre componentele de mediu. Astfel, în cadrul continentelor se individualizează unități teritoriale naturale cu particularități specifice ale naturii, studiind corelările de Geografia Continentelor și Oceanelor.

Obiectivul general al acestui curs este de a aprofunda cunoștințele fizico-geografice acumulate precedent, prin prisma evidențierii caracteristicilor esențiale ale continentelor și oceanelor Terrei și deosebirea particularităților fizico-geografice specifice ale unităților teritoriale zonale și azonale de diferit rang din cadrul acestora.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale

- C-1.** Operarea cu noțiuni, concepte și principii specifice Geografiei Continentelor și Oceanelor;
- C-2.** Proiectarea activităților instructiv-educative la Geografia Continentelor și Oceanelor.
- C-3.** Realizarea activităților specifice procesului instructiv-educativ la Geografia Continentelor și Oceanelor;
- C-4.** Managementul procesului instructiv-educativ la Geografia Continentelor și Oceanelor;
- C-5.** Evaluarea activităților instructiv-educative la geografia continentelor și oceanelor;
- C-6.** Integrarea inter/trans disciplinara a cunoștințelor profesionale (de geografie a continentelor și oceanelor).

Competențe transversale

- CT-1.** Realizarea responsabil și eficientă a sarcinilor aferente profesiei didactice la geografie cu respectare principiilor de etică profesională.
- CT-2.** Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal.
- CT-3.** Reflexie critică constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

Competențe specifice:

-) Utilizarea termenilor specifici în prezentarea și explicarea informației geografice;
-) Formarea abilităților de comunicare corect, constructiv în limba maternă;
-) Utilizarea corectă a termenilor geografici, a numelor proprii geografice în limbile străine;
-) Explicarea fenomenelor și proceselor specifice mediului la nivel local, regional și global
-) Identificarea relațiilor dintre componente, fenomene și procese naturale. Formarea comportamentului în raport cu natura pe baza cunoașterii relației cauză-efect.
-) Aplicarea unor elemente din matematică, științe tehnologice în studierea mediilor locale, regionale și globale, în rezolvarea unor probleme și situații din cotidian.
-) Raportarea conținuturilor geografice la un suport cartografic și grafic. Citirea și interpretarea hărților geografice.
-) Aprecierea aspectelor sociale, civice și culturale ale spațiului geografic la nivel local, regional și global.
-) Obținerea unor tehnici și deprinderi de învățare pentru pregătirea sistematică, pentru autoformare.

Finalități de studii

F-1. Analizarea proceselor și fenomenelor fizico-geografice din cadrul continentelor și oceanelor la nivel global și regional.

F-2. Interpretarea proceselor și fenomenelor geografice care au loc în cadrul continentelor și oceanelor, din perspectiva interdisciplinară și transdisciplinară, în contextul epocii și lumii în permanentă schimbare;

F-3. Elaborarea reprezentărilor grafice și cartografice ale proceselor și fenomenelor naturale din cadrul continentelor și oceanelor;

F-4. Înțelegerea și explicarea interdependenței sistemelor naturale prin prisma cauză-efect;

F-5. Utilizarea comunicării în transmiterea cunoștințelor și abilităților la nivel local, național și internațional.

Conținutul unității de curs

Unitatea de învățare 1. Geneza Oceanului Planetar. Particularitățile generale ale reliefului.

Curs: Scopul și sarcinile Geografiei Continentelor și Oceanelor. Principalele ipoteze privitor la geneza chiuvetelor oceanice, a apelor și a lumii organice. Particularitățile generale ale reliefului. Geotecturile și elementele structurale ale Oceanului Planetar.

Lucrare de laborator (practică): Unitățile morfostructurale ale oceanelor și procesele exogene din cadrul acestora.

Unitatea de învățare 2. Particularitățile principale ale apelor Oceanului Planetar.

Curs: Salinitatea și unii parametri fizici ai apelor. Regimul termic al apelor. Bilanul acvatic. Dinamica apelor în Oceanul Planetar.

Lucrare de laborator (practică): Clima Oceanului Planetar. Caracteristicile apelor oceanice.

Unitatea de învățare 3. Lumea organică . Tipurile genetice de sedimente și legitățile repartizării lor în oceane.

Curs: Răspândirea lumii organice în oceane. Regionarea biogeografică a Oceanului Planetar. Tipurile de sedimente și legitățile repartizării lor spațiale.

Unitatea de învățare 4. Caracterizarea fizico-geografică a Oceanului Pacific.

Curs și lucrare de laborator (practică): Oceanul Pacific – privire generală . Relieful și sedimentele. Clima și particularitățile apelor. Lumea organică .

Unitatea de învățare 5. Caracterizarea fizico-geografică a Oceanului Atlantic.

Curs și lucrare de laborator (practică): Oceanul Atlantic – privire generală . Relieful și sedimentele. Clima și particularitățile apelor. Lumea organică .

Unitatea de învățare 6. Caracterizarea fizico-geografică a Oceanului Indian și Arctic.

Curs și lucrare de laborator (practică): Oceanul Indian – privire generală . Relieful și sedimentele. Clima și particularitățile apelor. Lumea organică . Particularitățile specifice ale Oceanului Arctic. Relieful și sedimentele. Clima și particularitățile apelor. Lumea organică .

Unitatea de învățare 7. Europa - privire generală asupra naturii. Evoluția paleogeografică a teritoriului și resursele minerale utile.

Curs: Particularitățile generale fizico-geografice ale Europei. Evoluția paleogeografică a Europei în etapa precambrian -paleozoică . Evoluția paleogeografică a Europei în etapa mezozoică -cainozoică . Resursele minerale utile, dependența lor de elementele și structurile tectonice.

Lucrare de laborator (practică): Tectonica, structura geologică și substanțele minerale utile ale Europei

Unitatea de învățare 8. Relieful. Unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului European.

Curs: Particularitățile generale ale reliefului. Tipurile principale de morfostructuri. Tipurile principale de morfosculturi și legitățile repartizării lor în Europa.

Lucrare de laborator (practică): Relieful. Unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului.

Unitatea de învățare 9. Clima Europei.

Curs: Factorii și procesele de formare a climei Europei. Caracterizarea climatică a anotimpurilor. Regionarea climatică și tipurile de climă.

Lucrare de laborator (practică): Clima Europei. Factorii climatici și tipurile de climă.

Unitatea de învățare 10. Apele de suprafață ale Europei.

Curs: Râurile Europei. Regimul hidrologic. Tipurile de râuri. Lacurile. Geneza lacurilor și legăturile repartizării lor. Ghețurile contemporane ale Europei.

Lucrare de laborator (practică):

Unitatea de învățare 11. Solurile, vegetația și lumea animală. Zonele naturale.

Curs: Specificul învelișului pedo-vegetal și lumii animale. Caracterizarea zonelor naturale ale Europei.

Lucrare de laborator (practică): Zonele naturale ale Europei.

Unitatea de învățare 12. Regionarea fizico-geografică a Europei.

Curs: Esența regionării, bazele metodologice și principiile de regionare fizico-geografică. Unitățile taxonomice ale regionării fizico-geografice. *Europa de Nord*. Privire generală asupra naturii Europei de Nord. Caracterizarea fizico-geografică a Fenoscandiei.

Lucrare de laborator (practică):

Unitatea de învățare 13. Caracterizarea Europei de Mijloc.

Curs: Privire generală asupra naturii. Particularitățile specifice fizico-geografice ale insulelor Britanice și Europei hercinice. Caracterizarea fizico-geografică a insulelor Britanice. Caracterizarea fizico-geografică a munților Alpi.

Lucrare de laborator (practică): Regionarea fizico-geografică a Europei

Unitatea de învățare 14. Caracterizarea Europei de Sud.

Curs: Privire generală asupra naturii. Caracterizarea fizico-geografică a peninsulei Pirineice, peninsulei Apenine și peninsulei Balcanice.

Lucrare de laborator (practică): Regionarea fizico-geografică a Europei

Unitatea de învățare 15. Caracterizarea Europei de Est.

Curs: Privire generală asupra naturii. Caracterizarea fizico-geografică a Câmpiei Europei de Est.

Lucrare de laborator (practică): Caracterizarea regiunilor fizico-geografice ale Europei

Unitatea de învățare 16. Asia – privire generală asupra naturii. Evoluția paleogeografică a Asiei și resursele minerale utile.

Curs: Particularitățile generale fizico-geografice ale Asiei. Evoluția paleogeografică a Asiei în etapa precambrian –paleozoic și mezozoic -cainozoic . Resursele minerale utile, dependența lor de elementele și structurile tectonice.

Lucrare de laborator (practică): Tectonica, structura geologică și substanțele minerale utile ale

Unitatea de învățare 17. Relieful. Unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului Asiei.

Curs: Particularitățile generale ale reliefului. Tipurile principale de morfostructuri. Morfosculptura Asiei.

Lucrare de laborator (practică): Relieful. Unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului.

Unitatea de învățare 18. Clima și apele Asiei.

Curs: Factorii și procesele de formare a climei Asiei. Caracterizarea climatică a anotimpurilor. Regionarea climatică și tipurile de climă . Râurile – regimul hidrologic. Lacurile.

Lucrare de laborator (practică): Clima Asiei. Factorii climatici și tipurile de climă .

Unitatea de învățare 19. Apele de suprafață ale Asiei.

Curs: Râurile Asiei. Regimul hidrologic. Tipurile de râuri. Lacurile. Geneza lacurilor și legăturile repartiției teritoriale.

Lucrare de laborator (practică):

Unitatea de învățare 20. Solurile, vegetația și lumea animală . Zonele naturale.

Curs: Particularitățile specifice ale solurilor, vegetației și lumii animale. Zonele geografice și zonele naturale.

Lucrare de laborator (practică): Zonele naturale ale Asiei.

Unitatea de învățare 21. Regionarea fizico-geografică a Asiei. Caracterizarea FG ale Asiei de Sud-Vest și ale Asiei de Sud.

Curs: Privire generală asupra regionării Asiei. Caracterizarea FG ale Asiei de Sud-Vest - Podiul Asia Mică , Peninsulei Arabe. Privire generală asupra Asiei de Sud. Caracterizarea FG ale Asiei de Sud - Munții Himalaya, Peninsula Indusian.

Lucrare de laborator (practică): Regionarea fizico-geografică a Asiei.

Unitatea de învățare 22. Caracterizarea FG ale Asiei de Sud-Vest și a Asiei Estice continentale și insulare

Curs: Privire generală asupra Asiei de Sud-Est. Caracterizarea FG ale Asiei de Sud-Est - Arhipelagului Indonezian. Privire generală asupra Asiei Estice continentale și insulare. Caracterizarea fizico-geografică a Chinei de Est și a insulelor Japoneze.

Lucrare de laborator (practică): Regionarea fizico-geografică a Asiei.

Unitatea de învățare 23. Caracterizarea FG ale Asiei Centrale și Asiei de Nord

Curs: Privire generală asupra Asiei Centrale. Caracterizarea fizico-geografică a câmpiei Turanice. Privire generală asupra Asiei de Nord. Caracterizarea fizico-geografică a Siberiei de Vest și Siberiei Centrale.

Lucrare de laborator (practică):

Strategii de predare, învățare și evaluare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea interactivă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă. *Curs*: prelegerea universitară; prelegerea-dialog; prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegere integrativă de recapitulare sau de sinteză. *Laborator*: în bază de exerciții, observare dirijată, suprapunere cartografică și comparare, învățare bazată pe sarcini de lucru în bază de studii de caz, situație-problemă, rezultate ale studiului individual etc. *Studiu individual* în baza sistemului de sarcini aplicative/practice, însușirea nomenclurii geografice în baza hărților tematice, localizarea denumirilor geografice pe harta de contur etc. Evaluare inițială, curentă, periodică și finală.

Bibliografie:

Obligatorie:

1. Prunici P., Axînti S., Cartaleanu E., Bejan Iu., Hachi M. Geografia continentelor și oceanelor. Manual pentru clasa a VII-a. Chișinău, 2013. 127 p.
2. Prunici P., Țapeș V. Indicații metodice la lucrările de laborator la Geografia Continentelor și Oceanelor (Oceanele și Eurasia.) Chișinău, 2002.
3. Marin Ion, Marin Marian. Europa. Geografie regională. București, 2005.
4. Efros V. Geografia Oceanelor. Chișinău, 1999.
5. Fizicescarea geografiei materice și oceanice. Moscva, 1998. (sub red. A. M. Reabcicov)
6. Marin I. Continentele. Geografia regională. București, 1995.
7. Posea A. Oceanografie. București, 1999.
8. Stănescu I. oceanele și mările Terrei. București, 1983

Opțional :

1. Dimitriu C. Prin Europa. București, 2002
2. Bogdanov D. A. Regiunile fizice și geografice ale Mirovogo Okeana. Moscva, 1985.
3. Iona I. Câmpiile Terrei. București, 1989.
4. Eramov R. A. Practicum po fiziceskoi geografii materice și oceanice. Moscva, 1987.

GEOGRAFIA CONTINENTELOR I OCEANELOR 2

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie i limba englez ; 0114.7/0114.6 Geografie i biologie; 0114.7/0114.2 Geografie i informatic ; 0114.7 Geografie (înv ț mânt cu frecvenț /înv ț mânt cu frecvenț reduș).
Ciclul	Licenț
Denumirea unit ții de curs	Geografia Continentelor i Oceanelor II
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie i Turism
Titularul unit ții de curs	Prunici Petru
Cadre didactice implicate	-
E-mail	prunici.petru@upsc.md

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	A n ul	Seme strul	T otal ore	Total ore	
					co ntact direct	studiu individual
S1.06.O.055 (înv ț mânt cu frecvenț)	3	III	VI	90	60	30
S.06.O.040 (înv ț mânt cu frecvenț reduș)	3	III	VI	90	36	54

Descriere succint a integr rii unit ții de curs în programul de studii

Geografia Continentelor i Oceanelor II (America de Nord i continentele sudice) este unul din disciplinele de specialitate, de caracter regional, din cadrul sistemului de înv mânt geografic universitar. Dup coninut reprezint o prelungire logic i o aprofundare a cursului de geografie general , cât i o sintez a cursurilor geografice fundamentale (geologie, geomorfologie, climatologie, hidrologie, pedologie, biogeografie etc.). Dac disciplinele geografice de caracter general abordeaz înveli ul geografic (geosistemul) i geosferele componente, ca un sistem integrat la nivel planetar, apoi geografia regional , inclusiv i Geografia Continentelor II, studiaz geosistemele de rang mai mic, la nivel regional, în func ie de diferen ierea lor spa ial . Aceast diferen iere a înveli ului geografic este determinat de varietatea interac iunilor dintre componentele mediului. În consecinț , pe suprafa a terestr se

individualizează unități teritoriale cu particularități specifice ale naturii, studierea corectă a relațiilor de geografie regională.

Obiectivul general al acestui curs este de a aprofunda cunoștințele fizico-geografice acumulate precedent, prin prisma evidențierii caracteristicilor esențiale ale Americii de Nord și continentelor sudice și deosebirea particularităților fizico-geografice specifice ale unităților teritoriale zonale și azonale de diferit rang din cadrul acestor continente.

Pentru atingerea acestui obiectiv, la studierea fiecărui continent și unitate teritorială naturală mai mică, se realizează o serie de sarcini, precum ar fi: Aprecierea rolului poziției geografice, dimensiunilor și configurației teritoriului asupra particularităților specifice ale naturii; Deosebirea particularităților specifice ale unităților structural-tectonice și evoluției paleogeografice; Aprecierea reliefului ca factor de modificare a componentelor naturale; Evaluarea condițiilor climatice, a proceselor și fenomenelor meteo-climatice și impactul acestora asupra componentelor de mediu; Influența dimensiunilor unităților teritoriale, reliefului și climei asupra caracterului reliefului hidrografice; Evidențierea particularităților specifice ale solurilor, vegetației și faunei; Stabilirea factorilor ce determină diferențierea spațială a complexelor teritoriale naturale și specificul lor natural; Evaluarea problemelor ecologice și căile de soluționare ale acestora.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale

C-1. Operarea cu noțiuni, concepte și principii specifice Geografiei Continentelor și Oceanelor II;

C-2. Proiectarea activităților instructiv-educative la Geografia Continentelor și Oceanelor II.

C-3. Realizarea activităților specifice procesului instructiv-educativ la Geografia Continentelor și Oceanelor II;

C-4. Managementul procesului instructiv-educativ la disciplina Geografia Continentelor și Oceanelor II;

C-5. Evaluarea activităților instructiv-educative la Geografia Continentelor și Oceanelor;

C-6. Integrarea inter/trans disciplinară a cunoștințelor profesionale (de geografie a continentelor și oceanelor).

Competențe transversale

CT-1. Realizarea responsabil și eficient a sarcinilor aferente profesiei didactice la geografie cu respectare principiilor de etică profesională.

CT-2. Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal.

CT-3. Reflexie critică constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

Competențe specifice:

Utilizarea termenilor specifici în prezentarea și explicarea informației geografice;

Formarea abilităților de comunicare corectă, constructivă în limba maternă;

Utilizarea corectă a termenilor geografici, a numelor proprii geografice în limbă străină;

Explicarea fenomenelor și proceselor specifice mediului la nivel local, regional și global

Identificarea relațiilor dintre componente, fenomene și procese naturale. Formarea comportamentului în raport cu natura pe baza cunoașterii relației cauză-efect.

Aplicarea unor elemente din matematică, științe tehnologice în studierea mediilor locale, regionale și globale, în rezolvarea unor probleme și situații din cotidian.

Raportarea conținuturilor geografice la un suport cartografic și grafic. Citirea și interpretarea hărților geografice.

Aprecierea aspectelor sociale, civice și culturale ale spațiului geografic la nivel local, regional și global.

Obținerea unor tehnici și deprinderi de învățare pentru pregătirea sistematică, pentru autoformare.

Finalități de studii

F-1. Analizarea proceselor și fenomenelor fizico-geografice din cadrul Americii de Nord și continentelor sudice la nivel global și regional.

F-2. Interpretarea proceselor și fenomenelor geografice care au loc în Americii de Nord și continentelor sudice, din perspectiva interdisciplinară și transdisciplinară, în contextul epocii și lumii în permanentă schimbare;

F-3. Elaborarea reprezentărilor grafice și cartografice ale proceselor și fenomenelor naturale din cadrul Americii de Nord și continentelor sudice;

F-4. Înțelegerea și explicarea interdependenței sistemelor naturale prin prisma cauză-efect;

F-5. Utilizarea comunicării în transmiterea cunoștințelor și abilităților la nivel local, național și internațional.

Conținutul unității de curs

Unitatea de învățare 1. America de Nord - privire generală asupra componentelor naturii. Tectonica, structura geologică, evoluția paleogeografică a teritoriului și resursele minerale utile ale Americii de Nord.

Curs: Scopul și sarcinile Geografiei Continentelor II. Particularitățile generale fizico-geografice ale Americii de Nord. Evoluția paleogeografică a Americii de Nord în etapa precambrian-paleozoică. Evoluția paleogeografică a Americii de Nord în etapa mezozoică - cainozoică. Resursele minerale utile, dependența lor de elementele și structurile tectonice.

Lucrare de laborator (practic): Tectonica, structura geologică și resursele minerale utile ale Americii de Nord.

Unitatea de învățare 2. Relieful, unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului Americii de Nord.

Curs: Particularitățile generale ale reliefului. Tipurile principale de morfostructuri. Tipurile principale de morfoculpturi și legitățile repartizării lor în America de Nord.

Lucrare de laborator (practic): Relieful Americii de Nord. Unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului.

Unitatea de învățare 3. Clima Americii de Nord. Regionarea climatică. Apele de suprafață ale Americii de Nord.

Curs: Factorii și procesele de formare a climei Americii de Nord. Caracterizarea climatică a anotimpurilor. Regionarea climatică și tipurile de climă. Râurile Americii de Nord. Regimul hidrologic. Tipurile de râuri. Lacurile. Geneza lacurilor și legitățile repartizării lor.

Lucrare de laborator (practic): Clima și apele Americii de Nord.

Unitatea de învățare 4. Solurile vegetației și lumea animală. Zonele naturale. Regionarea fizico-geografică a Americii de Nord.

Curs: Specificul învelișului pedo-vegetal și lumii animale. Caracterizarea zonelor naturale ale Americii de Nord. Privire generală asupra regionării fizico-geografice a Americii de Nord. Caracterizarea râurilor fizico-geografice ale Americii de Nord.

Lucrare de laborator (practic): Zonele naturale ale Americii de Nord.

Lucrare de laborator (practic): Regionarea fizico-geografică a Africii și Australiei.

Unitatea de învățare 5. America de Sud - privire generală asupra componentelor naturii. Tectonica, structura geologică, evoluția paleogeografică a teritoriului și resursele minerale utile ale Americii de Sud.

Curs: Particularitățile generale fizico-geografice ale Americii de Sud. Evoluția paleogeografică a Americii de Sud în etapa precambrian-paleozoică. Evoluția paleogeografică a Americii de Sud în etapa mezozoică-cainozoică. Resursele minerale utile, dependența lor de elementele și structurile tectonice.

Lucrare de laborator (practică): Tectonica, structura geologică și resursele minerale utile ale Americii de Sud.

Unitatea de învățare 6. Relieful, unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului Americii de Sud.

Curs: Particularitățile generale ale reliefului. Tipurile principale de morfostructuri. Tipurile principale de morfosculturi și legăturile repartizării lor în America de Sud.

Lucrare de laborator (practică): Relieful Americii de Sud. Unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului.

Unitatea de învățare 7. Clima Americii de Sud. Regionarea climatică. Apele de suprafață ale Americii de Sud.

Curs: Factorii și procesele de formare a climei Americii de Sud. Caracterizarea climatică a anotimpurilor. Regionarea climatică și tipurile de climă. Râurile Americii de Sud. Regimul hidrologic. Tipurile de râuri. Lacurile. Geneza lacurilor și legăturile repartizării lor.

Lucrare de laborator (practică): Clima și apele de suprafață ale Americii de Sud.

Unitatea de învățare 8. Solurile vegetației și lumea animală. Zonele naturale ale Americii de Sud. Regionarea fizico-geografică a Americii de Sud.

Curs: Specificul învelișului pedo-vegetal și lumii animale. Caracterizarea zonelor naturale ale Americii de Sud. Privire generală asupra regionării fizico-geografice a Americii de Sud. Caracterizarea râurilor fizico-geografice ale Americii de Sud.

Lucrare de laborator (practică): Zonele naturale ale Americii de Sud.

Unitatea de învățare 9. Africa - privire generală asupra componentelor naturii. Tectonica, structura geologică, evoluția paleogeografică a teritoriului și resursele minerale utile ale Africii.

Curs: Particularitățile generale fizico-geografice ale Africii. Evoluția paleogeografică a Africii în etapa precambrian-paleozoică. Evoluția paleogeografică a Africii în etapa mezozoică-cainozoică. Resursele minerale utile, dependența lor de elementele și structurile tectonice.

Lucrare de laborator (practică): Tectonica, structura geologică și resursele minerale utile ale Africii și Australiei.

Unitatea de învățare 10. Relieful, unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului Africii.

Curs: Particularitățile generale ale reliefului. Tipurile principale de morfostructuri. Tipurile principale de morfosculturi și legăturile repartizării lor în Africa.

Lucrare de laborator (practică): Relieful Africii și Australiei. Unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului.

Unitatea de învățare 11. Clima Africii. Regionarea climatică. Apele de suprafață ale Africii.

Curs: Factorii și procesele de formare a climei Africii. Caracterizarea climatică a anotimpurilor. Regionarea climatică și tipurile de climă. Râurile Africii. Regimul hidrologic. Tipurile de râuri. Lacurile. Geneza lacurilor și legăturile repartizării lor.

Lucrare de laborator (practică): Clima Africii și Australiei. Regionarea climatică și tipurile de climă.

Unitatea de învățare 12. Solurile vegetației și lumea animală. Zonele naturale ale Africii. Regionarea fizico-geografică a Africii.

Curs: Specificul învelișului pedo-vegetal și lumii animale. Caracterizarea zonelor naturale ale Africii. Privire generală asupra regionării fizico-geografice a Africii. Caracterizarea râurilor fizico-geografice ale Africii.

Lucrare de laborator (practică): Zonele naturale ale Africii și Australiei.

Unitatea de învățare 13. Australia - privire generală asupra componentelor naturii. Evoluția paleogeografică a teritoriului și relieful.

Curs: Evoluția paleogeografică a Australiei. Resursele minerale utile, dependența lor de elementele și structurile tectonice. Particularitățile generale ale reliefului. Tipurile principale de morfostructuri. Tipurile principale de morfosculturi și legăturile repartizării lor în Australia.

Unitatea de învățare 14. Clima și apele de suprafață a Australiei. Solurile vegetației și lumea animală. Zonele naturale ale Australiei.

Curs: Factorii și procesele de formare a climei Australiei. Caracterizarea climatică a anotimpurilor. Regionarea climatică și tipurile de climă. Râurile Australiei. Regimul hidrologic. Tipurile de râuri. Lacurile. Geneza lacurilor și legăturile repartizării lor. Specificul învelișului pedo-vegetal și lumii animale. Caracterizarea zonelor naturale ale Australiei.

Lucrare de laborator (practică): Regionarea fizico-geografică a Africii și Australiei.

Unitatea de învățare 15. Antarctica - particularitățile generale ale componentelor naturii.

Curs: Poziția fizico-geografică. Învelișul glaciar. Relieful subglaciar. Clima și lumea organică a Antarctidei.

Strategii de predare, învățare și evaluare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea interactivă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă. *Curs*: prelegerea universitară; prelegerea-dialog; prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegere integrativă de recapitulare sau de sinteză. *Laborator*: în bază de exerciții, observare dirijată, suprapunere cartografică și comparare, învățare bazată pe sarcini de lucru în bază de studii de caz, situație-problemă, rezultate ale studiului individual etc. *Studiu individual* în baza sistemului de sarcini aplicative/practice, însușirea nomenclurii denumirilor geografice în baza hărților tematice, localizarea denumirilor geografice pe harta de contur etc. Evaluare inițială, curentă, periodică și finală.

Bibliografie:

Obligatorie:

8. PRUNICI P., AXÎNTIS., CARTALEANU E., BEJAN Iu., HACHI M. Geografia continentelor și oceanelor. Manual pentru clasa a VII-a. Chișinău, 2013. 127 p.
9. PRUNICI P., SUVAC S. Indicații metodice pentru lucrările practice la Geografia Continentelor (America de Nord și Continentele Sudice) Chișinău, 2022 – 52 p. ISBN 978-9975-76-406-3
10. MARIN Ion, MARIN Marian. Europa. Geografie regională. București, 2005.
11. Fizicescaea gheografia matericov și oceanov. Moscva, 1998. (sub red. A. M. Reabcicov)
12. MARIN I. Continentele. Geografia regională. București, 1995.

Opțional :

1. BOGDANOV D. Regionalinaea fizicescaea gheografia Mirovogo Oceana. Moscva, 1985.
2. IONA I. Câmpiile Terrei. București, 1989.
3. ERAMOV R. Practicum po fizicescoi gheografii matericov și oceanov. Moscva, 1987.
4. Smirnova N. P. Po matericam și oceanam. Cniga dlea citenia gheografii matericov. Moscva, 1988.

GEOGRAFIA UMANĂ A REPUBLICII MOLDOVA

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie în limba engleză ; 0114.7/0114.6 Geografie și biologie; 0114.7/0114.2 Geografie și informatică ; 0114.7 Geografie (învățământ cu frecvență /învățământ cu frecvență redusă) .
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Geografia Umană a Republicii Moldova
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism
Titularul unității de curs	Mamot Vitalie, conf. univ. doctor
Cadre didactice implicate	-
E-mail	mamot.vitalie@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.06.O.049 (învățământ cu frecvență)	4	3	6	120	60	60

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Cursul **Geografie Umană a Republicii Moldova** este destinat pentru a familiariza studenții cu aprecierea economică a condițiilor și resurselor naturale, precum și repartizarea spațială a acestora pe teritoriul țării noastre, cu indicii ce caracterizează dinamica și structurile populației,

a ez rile umane, industria, agricultura i serviciile Republicii Moldova. Primele compartimente ale cursului sunt dedicate studierii teritoriului și poziției economico-geografice, împ rțirii administrativ-teritorial Republicii Moldova. Cursul ofer date importante privind analiza favorabilit ții poziției economico-geografice a unui teritoriu, a impactului amplas rii în imediata apropiere cu statele dezvoltate i cu Uniunea European .

O parte component a cursului este destinat evalu rii i analizei, pe etape istorice, a cercet rilor economico-geografice despre teritoriul actual al Republicii Moldova.

În urm toarele compartimente se conțin informații ample despre: rolul condițiilor naturale în dezvoltarea economic a ț rii, evoluția numeric a populației, mișcarea natural a populației, repartiția geografic și migrația populației, așez rile omenești și evoluția spațial a lor, caracterizarea economic a ț rii, caracterizarea agriculturii cu ramurile sale, caracterizarea industriei cu ramurile sale, transporturi etc.

Cursul se finalizeaz cu o caracterizare detaliat a celor patru regiuni economico-geografice a Republicii Moldova: Nord, Centru, Sud i Sud-Vest.

Scopul cursului: de a contribui la preg tirea unui specialist, a unui cercet to în domeniul geografiei, care s optimizeze procesul investigativ la cercetarea fenomenelor i obiectelor geografice conform cerințelor i dezideratelor reformei economice.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii cercet torilor în domeniul geografiei a cuno tin elor geografice durabile i profunde, a deprinderilor i priceperilor, pe care s le utilizeze în practica cotidian ; formarea cuno tin elor i abilit ilor metodologice în componentelor naturale i economico-geografice a Republicii Moldova, a proceselor geodemografice în institu iile de cercetare; preg tirea practic a studenților pentru profesia de cercet tor.

Competențe dezvoltate în cadrul unit ții de curs

Competen e cognitive:

-) Definirea conceptelor de baz din domeniul Geografiei Umane a Republicii Moldova;
-) Utilizarea corect a termenilor de specialitate;
-) Investigarea i interpretarea fenomenelor i proceselor specifice Geografiei Umane a Republicii Moldova;
-) Perceperea coerent a proceselor i fenomenelor geografice la nivel mondial i regional;
-) Identificarea factorilor care determin procesele i fenomenele geografice de caracter social i economic.
-) Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competen e de explicare i interpretare:

-) Analiza i interpretarea corect a concepțiilor economico-geografice în dezvoltarea stidiilor i cercet rilor geografice în domeniul Geografiei Umane a Republicii Moldova;
-) Analiza i interpretarea corect a concepțiilor geodemografice, a repartiției spațiale a populației, evoluției numerice, mișc rii naturale a acesteia în Republica Moldova; de analiz calitativ i cantitativ a unei categorii de populații;
-) Identificarea elementelor specifice a categoriilor de stare și mișcare a populației, precum și a categoriilor de a ezzzzzz ri;
-) Explicarea concret a realit ții de caracter economico-geografic utilizând terminologia specific .
-) Dialog intercultural cu diver i actori educa ionali, demonstrând cultur civic i disponibilitate de cooperare i implicare.

Competen e instrumental-aplicative:

-) Evaluarea situației geodemografice în Republica Moldova, pe regiuni i localit ți;
-) Relaționarea fenomenelor economico-geografice, demografice din realitate cu reprezentarea lor grafic i cartografic
-) Determinarea soluțiilor unor probleme demografice în Republica Moldova;
-) Argumentarea consecințelor diferitor procese și fenomene economico-geografice;

<ul style="list-style-type: none">)] Recomandarea m surilor concrete de redresare a situației demografice în Republica Moldova;)] Participarea la dezbateri în situații reale și imaginare, în leg tur cu problematica disciplinei de studiu;)] Previzionarea evoluției populației pe termen scurt, mediu și lung;)] Stabilirea raporturilor dintre populație și resurse, dintre creșterea demografic i dezechilibrele de mediu;)] Interpretarea critic a practicilor educative din punctul de vedere al respect rii i cultiv rii diversit ii culturale;)] Construirea creativ i responsabil a unor alternative pedagogice contextualizate; <p><u>Competențe atitudinale:</u></p> <ul style="list-style-type: none">)] Implicarea în activit și științifice în leg tura cu disciplina;)] Capacitatea de a avea un comportament etic în leg tur cu mediul socio-uman;)] Capacitatea de a aprecia diversitatea i multiculturalitatea;)] Abilitatea de a colabora cu speciali ti din alte domenii;)] Atitudine pozitiv faș de cunoa tere;)] Curiozitate pentru explorarea mediului geografic;)] Respect pentru diversitatea natural i uman ;)] Utilizarea corect a datelor despre populație ca sistem;)] Analizarea corect , complet , sistematic a informației cu privire la evidența populației, interpretarea adecvat a metodelor de cercetare utilizate în geografia populației;)] Analiza comparativ a posibilit ilor i a limitelor abord rii interculturale în geografia populației din perspectiv istoric , contextual , colar etc., cu toleran i discern mânt.
Finalit i de studii
<ul style="list-style-type: none">)] S analizeze din punct de vedere geographic și istoric evoluția cercet rilor geografice în Republica Moldova.)] S investigheze multitudinea de metode generale i specific geografice aplicate în cercet re în Geografia Uman a Republicii Moldova.)] S analizeze indicatorii geodemografici i economici la nivelul Republicii Moldova, pe regiuni i localit și.)] S evalueze structurile popula iei dup diversele criterii: de vârst , gen, socio-economic, antropologic, etnic, lingvistic, confesional, pe medii de trai prin prisma interculturalit și în Republica Moldova.)] S aprecieze principalele corelații spațiale și temporale între populație, resurse, valorificare, forme de habitat i nivel de dezvoltare în Republica Moldova;)] S interpreteze problematica specific fiec rui domeniu de cercetare din cadrul Geografiei Umane a Republicii Moldova prin prisma interculturalității.
Precondiții
<p><i>discipline din domeniul Geografiei fizice i Geografie Umane din program etc.</i></p> <p>Condi ii prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none">)] Opera ionalizarea termenilor în domeniul: <i>geografie, resurse naturale, economie, protecția mediului etc.</i>)] Deprinderi de munc intelectual : <i>capacitatea de a elabora un proiect didactic, portofoliu, de a c uta i rezuma sursele bibliografice, de informare i documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.</i>)] Deprinderi de analiz i sintez : <i>capacitatea de a analiza materialele din domeniul educa ional etc.</i>
Conținutul unit și de curs

Unitatea de învățare 1. Aprecierea poziției economico-geografice a teritoriului.

Organizarea administrativ-teritorial

-) Poziția economico-geografică a Republicii Moldova față de țările vecine, față de canalele de transport care au importanță internațională, față de mări și oceane, față de piețele de desfacere a marfurilor, față de bazele de materie primă.
-) Teritoriul - element constitutiv al statului. Organizarea administrativ-teritorială a Republicii Moldova se efectuează pe două niveluri: satele (comunele), sectoarele și orașele (municipiile) constituie nivelul întâi, raioanele constituie nivelul al doilea.

Unitatea de învățare 2. Cercetările economico-geografice pe teritoriul actual al Republicii Moldova

-) Primele descrieri geografice referitoare la teritoriul actual al R. Moldova se întâlnesc încă în antichitate la savanții istorici și geografi Herodot, Strabo, Ptolemeu. D. Cantemir (1673 -1723) a fost un cunoscut enciclopedist, domn al țării Moldovei în anii 1710 - 1711.
-) Cercetările geografice din sec. al XVIII-lea până la începutul sec. XX.
-) Cercetările economico-geografice în perioada anilor 1918-1940.
-) Cercetările economico-geografice din perioada postbelică.

Unitatea de învățare 3. Substanțele nemetalifere utile. Resursele de materiale de construcții

-) Resursele de materiale de construcții.
-) Materie primă pentru industria cimentului.
-) Resursele hidrice.

Unitatea de învățare 4. Aprecierea economică a condițiilor și resurselor naturale.

Relieful și resursele minerale utile.

-) Relieful și resursele minerale utile. Potențialul de resurse minerale al R. Moldova.
-) Condițiile climatice și resursele agroclimatice.
-) Resursele pedologice
-) Impactul resurselor naturale asupra dezvoltării durabile a economiei Republicii Moldova.

Unitatea de învățare 5. Evoluția numerică a populației Republicii Moldova.

-) Dinamica numărului populației pe parcursul ultimilor două secole până în anul 1990.
-) Evoluția fenomenelor demografice: perioada anilor 1950-1990; perioada de după anul 1990.
-) Dinamica numărului populației Republicii Moldova în anii 1990-2015.
-) Diminuarea natalității, migrația, depopularea localităților din Republica Moldova..

Unitatea de învățare 6. Evoluția principalilor indicatori demografici.

-) Indicii morții naturale a populației.
-) Evoluția ratei natalității și mortalității populației în perioada postbelică - impactul ei asupra fenomenelor demografice: structura pe vârste a populației, numărul populației, îmbătrânirea populației etc.
-) Modificările în bilanțul natural și a indicilor de speranță la viață în această perioadă. Factorii ce influențează asupra indicilor morții naturale a populației țării.
-) Impactul modificărilor social-economice de după anul 1990 asupra evoluției natalității, mortalității și bilanțului natural.
-) Conceptul dezvoltării durabile cu referință la populația Republicii Moldova.

Unitatea de învățare 7. Migrația populației.

-) Migrația populației – fenomen demografic cu impact asupra dezvoltării economice și sociale a statului, a distribuției populației și resurselor umane, dezvoltării habitatului uman. Evoluția și cauzele migrației în perioada postbelică în Republica Moldova.

Factorii ce a influențat migrația (economici, sociali și psihosociali, demografici, naturali, sanitari, educaționali, culturali etc).

) Migrația intern și cea extern după anul 1990. Direcțiile migrațiilor.

Unitatea de învățare 8. Geografia așezărilor umane

) Trăsăturile specifice a sistemului de așezări umane în Republica Moldova: o rețea dens de localități, o densitate relativ mare a populației, o pondere sporită a populației rurale, o concentrare relativ mare a populației în așezările mari rurale, dimensiuni mari ale satelor, iar orașele mici (după numărul de locuitori) în cea mai mare parte pe streașturile de așezări semiagrare.

) Așezările rurale din zona de câmpie cu înălțimi absolute nu prea mari. Sunt răspândite în Câmpia Moldovei de Nord și în Câmpia Moldovei de Sud.

) Așezările rurale din zona de dealuri, care cuprinde teritoriile din Podiul Codrilor și Podiul Nistrului.

) Așezările rurale situate în cursurile de mijloc și inferior ale râurilor Nistru și Prut.

) Impactul structurilor economiei agricole asupra tipurilor și subtipurilor funcționale de așezări rurale.

) Geografia orașelor. Repartizarea populației urbane după numărul de locuitori.

) Clasificarea așezărilor urbane ale republicii după funcțiile lor socio-economice.

Unitatea de învățare 9. Structura populației.

) Impactul structurii populației asupra evoluției fenomenelor demografice și dezvoltării socio-economice. Disproporțiile în structura pe vârste și pe sexe a populației, ca urmare a pierderilor umane din anii celui de-al doilea război mondial. Factorii ce au influențat modificările în structura pe vârste după anul 1990.

) Structura economică a populației. Impactul densității populației, natalității, mortalității, mișcărilor migratorii, longevității vieții asupra potențialului resurselor de muncă. Populația economic activă. Structura economică a populației pe sectoare ale economiei naționale. Structura socială a populației.

) Structura etnică a populației. Impactul mediului de trai asupra structurii etnice. Amplasarea geografică a etniilor pe teritoriul țării. Evoluția structurii etnice în decursul secolului XX în teritoriul actual al Republicii Moldova.

Unitatea de învățare 10. Caracterizarea generală a economiei naționale.

) Particularitățile istorico-geografice ale dezvoltării economiei naționale.

) Impactul condițiilor și resurselor naturale, resurselor de forță umană de muncă, a potențialului tehnico-tehnologic asupra dezvoltării ramurilor economiei naționale.

) Dezvoltarea economiei naționale în perioada actuală.

) Modificările structurale din economia națională. Impactul situației politice externe asupra dezvoltării economiei naționale.

) Structura economiei naționale. Rolul agriculturii și industriei alimentare în crearea produsului intern brut. Restructurarea ramurilor economiei naționale ca consecință a crizelor economice mondiale.

Unitatea de învățare 11. Agricultură. Caracterizare generală.

) Agricultură cea mai importantă ramură a economiei naționale.

) Factorii naturali de dezvoltare ai agriculturii (sol, condiții climatice etc).

) Factorii socio-umani de dezvoltare ai agriculturii (presiunea demografică, repartiția populației etc).

) Factorii tehnici și economici de dezvoltare ai agriculturii (mecanizarea agriculturii, chimizarea agriculturii, îmbunătățirile funciare și irigarea).

Unitatea de învățare 12. Agricultură. Cultura plantelor I

) Cultura plantelor – ramura principală a agriculturii Republicii Moldova. Structura suprafeței însămânțate. Cultura cerealelor și a leguminoaselor pentru boabe. Structura

suprafețelor îns mântate cu cereale. Modific rile survenite dea lungul timpului în structura suprafețelor cu culturi cerealiere. Producția global de cereale. Productivitatea cerealelor. Cultura grâului, porumbului, orzului, secarei, ov zului etc. Cultura leguminoaselor pentru boabe (fasolea i maz rea).

Unitatea de învățare 13. Agricultură. Cultura plantelor II

-) Cultura plantelor tehnice (floarea-soarelui, sfecla de zah r, tutunul, culturile etero-oleaginoase i cele medicinale). Localizarea geografic a regiunilor i localit țile de cultivare a culturilor tehnice. Modific rile în structura suprafețelor cu culturi tehnice în ultimii 20-30 ani.
-) Cultura legumelor – subramura de specializare a agriculturii republicii cu cel mai înalt nivel de eficiență în cadrul culturii plantelor. Factorii care au contribuit la dezvoltarea legumiculturii. Caracterul uniform al repartiției geografice de cultivare a culturilor legumicole. Principalele culturi legumicole cultivate în Republica Moldova (tomate, varza, ceapa, castraveții, morcovi, sfecl ro ie, usturoi, cartoful etc).

Unitatea de învățare 14. Agricultură. Cultura plantelor III

-) Pomicultura și viticultura. Evoluția suprafețelor de livezi și arbuști în perioada postbelic . Cultura m rului, prunului, vi inul, cire ul i caisul. Cultura nucului. Repartiția geografic a principalelor suprafețe de livad . Cultivarea arbu tilor (c p un, zmeur , coac z, mure etc).
-) Viticultura. Istoria cultiv rii viței-de-vie. Regiunile viticole.

Unitatea de învățare 15. Agricultură. Creșterea animalelor

-) Cre terea animalelor – ocupație cu vechi tradiții în activitatea economic a populației locale.
-) Creșterea bovinelor. Evoluția șeptelului de bovine în perioada în ultimii 20-30 ani. Particularit țile repartiției spațiale a bovinelor (efectivul și densitatea).
-) Creșterea porcinelor și repartiția spațial a șeptelului de porci.
-) Cre terea ovinelor i a caprinelor. Repartiția spațial a cre terii ovinelor i caprinelor.
-) Cre terea p s rilor (avicultura) – activitatea cea mai frecvent în cadrul sectorului zootehnic.
-) Cre terea cabalinelor.

Unitatea de învățare 16. Geografia ramurilor industriei alimentare.

-) Industria prelucr rii culturilor cerealiere (industria mor ritului i panificației, industria berii, industria nutrețurilor combinate), repartiția geografic a întreprinderilor din ramur .
-) Industria prelucr rii culturilor tehnice (industria uleiurilor vegetale, industria zah rului, industria tutunului, industria uleiurilor eterice), repartiția geografic a întreprinderilor din ramur .
-) Industria conservei.
-) Industria vinicol . Localizarea geografic a principalelor fabrici de vinuri.
-) Industria de cofet rie.
-) Industria c rnii.
-) Industria laptelui i produselor lactate.

Unitatea de învățare 17. Geografia ramurilor industriei grele.

-) Industria energetic . Structura i geografia sistem energetic unic.
-) Industria constructoare de ma ini i de prelucrare a metalelor. Ramurile de specializare a industriei constructoare de ma ini. Gradul înalt de concentrare a amplas rii ramurii industria constructoare de ma ini. Modific rile structurale in industria constructoare de ma ini în ultimii 20-30 ani.
-) Industria materialelor de construcție. Repartiția geografic a întreprinderilor de exploatare a carierelor.

-) Industria lianților.
-) Industria articolelor de beton armat și a materialelor de zidărie.
-) Industria sticlei.
-) Industria chimică . Geografia principalelor întreprinderi ale industriei chimice.
-) Industria farmaceutică .
-) Industria mobilei și de prelucrare a lemnului. Geografia industriei mobilei și de prelucrare a lemnului (industria cherestelei, industria mobilei, industria de placaje, industria celulozei și a hârtiei).

Unitatea de învățare 18. Geografia ramurilor industriei noastre

-) Geografia principalelor ramuri ale industriei noastre.
-) Caracterizarea subramurilor industriei noastre (industria textilă , industria confecțiilor, industria tricotajelor, industria pielăriei și încălțăminte, industria covoarelor, industria blănurilor, Industria poligrafică , industria mică și artizanală).

Unitatea de învățare 19. Transporturile și canalele de comunicație.

-) Sistemul de transporturi reprezentat de: auto, feroviar, prin conducte, aerian, fluvial și electric.
-) Dezvoltarea rețelei de transport în perioada postbelică . Geografia principalelor subramuri. Indicii utilizați în analiza transporturilor.
-) Locul Republicii Moldova în sistemul de transport european și regional.

Unitatea de învățare 20. Caracterizarea ramurilor din sectorul serviciilor.

-) Indicatorii nivelului de trai al populației. Indicii calității vieții. Caracterizarea ramurilor din sectorul serviciilor (învățământul public, știința, ocrotirea sănătății, cultura, comerțul intern, deservirea socială etc).

Unitatea de învățare 21. Comerțul și relațiile economice externe.

-) Relațiile economice externe, importanța lor pentru economia națională .
-) Comerțul exterior. Structura exportului și importului. Geografia exportului și importului, în profilul statului. Investițiile de capital străin.
-) Dezvoltarea Zonelor Economice Libere.

Unitatea de învățare 22. Caracterizarea regiunilor de Nord și Centru.

-) Poziția economico-geografică a regiunii economico-geografice de Nord. Caracterizare cadrului natural, populației și economiei regiunii. Caracterizarea principalelor centre economice.
-) Poziția economico-geografică a regiunii economico-geografice de Centru. Caracterizare cadrului natural, populației și economiei regiunii. Caracterizarea principalelor centre economice. Caracterizarea economico-geografică a orașului Chișinău.

Unitatea de învățare 23. Caracterizarea regiunilor de Sud și de Sud-Est.

-) Poziția economico-geografică a regiunii economico-geografice de Sud. Caracterizare cadrului natural, populației și economiei regiunii. Caracterizarea principalelor centre economice.
-) Poziția economico-geografică a regiunii economico-geografice de Sud-Est. Caracterizare cadrului natural, populației și economiei regiunii. Caracterizarea principalelor centre economice.

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială , învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă .

Curs: prelegerea introductivă ; prelegerea tematică interactivă ; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată ; prelegerea-conferință ; prelegerea practică /aplicativă ; prelegerea modular-integrativă (sandwich);

Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.;

Laborator: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;

Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă :

Evaluare finală :

Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

1. **Matei Mățu, Vitalie Sochirc** "Geografia Umană a Republicii Moldova", Editura ARC, Chișinău, 2001,
2. Anuar statistic. "Economia națională a R.Moldova", Chișinău, 1997, 1998.
3. **Crupenicov I.** Istoria geograficescilor măsuri Moldaviei, Chișinău, 1994.
4. **Matei Mățu** "Selisocoe raselenie v Moldavscoi SSR", "Timpul", Chișinău, 1974.
5. **Matei Mățu** "Economia protecției mediului înconjurător", ASEM.
6. **Râmbu N.** "Condițiile și resursele naturale a RSSM", Chișinău, 1985.
7. **Pozdârc M., Stegaru A. și alții.** "Economico-geograficeschii problemele transporta Moldavscoi S.S.R.", Chișinău, 1981.
8. **Matei K., Proca V.** "Gheografia naselenia Moldavscoi SSR și demograficeschii problemele", Chișinău, 1985.
9. **Cantemir D.** "Descrierea Moldovei", Iași, 1987.
10. **Zelnciuc V.** "Naselenie Moldaviei", Chișinău, 1973.
11. **Râmbu N., Mățu M.** "Geografia R.Moldova" manual pentru cl.9 ale școlii medii de cultură generală, Chișinău, 1997

Bibliografie opțională :

1. **Moldovanu D.** "Doctrina economică", Ed. ASEM
2. **Petru Roșca** "Economia generală", Chișinău, 1997.
3. Programul Național Strategic de Acțiuni în domeniul Protecției Mediului înconjurător. Chișinău, 1995
4. Strategia națională pentru dezvoltarea durabilă, "Moldova 21", Chișinău, 2000."
5. **Zagarodnaia E.** "Demograficeschii problemele Moldavscoi SSR", Chișinău, 1971.
6. **Capcea A.** "R. Moldova pe calea dezvoltării durabile-realizării și problemele". Chișinău, 1995.
7. Enciclopedia Sovietică moldovenească. Chișinău, 1970-1981.
8. Moldavia (geograficescoul opisaniie v 22 tomah). Avtorii: **M.Radul, I.Crupenicov și alții.**, M., 1970.

Denumirea programului de studii	0114.7 Geografie.
Ciclul	Licenț
Denumirea unit ții de curs	Tehnici de dezvoltare a gândirii critice
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism
Titularul unit ții de curs	Sochirc Elena
Cadre didactice implicate	-
E-mail	sochirca.elena@upsc.md

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.06.O.041 (înv ț mânt cu frecvenț redus)	4	III	VI	120	36	84

Descriere succint a integr rii unit ții de curs în programul de studii

Tehnici de dezvoltare a gândirii critice reprezint un curs de specializare pentru preg tirea profesorilor de geografie la Facultatea de Geografie, secția cu frecvenț redus .

Formarea responsabil a studenților pentru o societate deschis , preg tirea acestora pentru a putea face față schimb rilor care se petrec în societatea noastră și a se adapta noilor situa ii, impun dezvoltarea gândirii critice. Dezvoltarea gândirii critice constituie un obiectiv important, de tip formativ și se realizează prin folosirea cu prec dere a unor strategii interactive care îi scot pe studenți din ipostaza de obiect al form rii și îi transform în subiec i activi, coparticipanți la propria formare. „A gândi critic” înseamn a emite judec i proprii, a sus ine propriile idei, a accepta p rerile altora, a recunoa te cu sim ul r spunderii propriile gre eli, a le corecta, a primi ajutorul altora și a-l oferi celor care au nevoie de el. Studenții trebuie să în eleag c în cadrul dezbaterilor, al schimbului de opinii, nu se critic persoana, ci ideea; trebuie să î i expuna acordul sau dezacordul, indiferent de rela iile existente (simpatie sau antipatie) între participan i la situa ia de înva are.

Obiectivul general al acestui curs este de a le oferi studenților posibilitatea de a exersa un set coerent de metode care pot fi integrate în predarea la clas pentru a dezvolta abilit țile de gândire de ordin superior ale elevilor. Metodele utilizate la curs sunt predominant cele din programul Lectura și Scrierea pentru Dezvoltarea Gândirii Critice. La finalul cursului studenții vor cunoa te aproximativ 30 de metode de predare, vor ti cum să proiecteze o lecție care urmă re te dezvoltarea gândirii critice a elevilor și i vor ti cum să evalueze înv țarea în mod formativ.

Competențe dezvoltate în cadrul unit ții de curs

Competențe profesionale

C1 Operarea cu noțiuni, concepte și principii specifice didacticii geografiei.

C2 Proiectarea activităților instructiv-educative la disciplina geografie.

C3 Realizarea activităților specifice procesului instructiv-educativ la discipline din domeniul geografic.

C4 Managementul procesului instructiv-educativ la discipline geografice.

C5 Evaluarea activităților instructiv-educative la discipline de geografie

C6 Integrarea inter-/transdisciplinara a cunoștințelor profesionale (de didactică la geografie).

Competențe transversale

CT1 Realizarea responsabil și eficient a sarcinilor aferente profesiei didactice la geografie cu respectare principiilor de etică profesională.

CT2 Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal.

CT3 Reflexie critică constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

Competențe specifice:

Competențe cognitive:

- Definierea conceptelor de bază ce țin de lectură și scriere pentru dezvoltarea gândirii critice;
- Utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
- Perceperea coerentă a strategiilor pentru dezvoltarea gândirii critice;
- Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

- Interpretarea corectă a strategiilor pentru dezvoltarea gândirii critice;
- Identificarea tehnicilor de evocare, realizarea sensului și reflecție;
- Proiectarea lecțiilor în cheia lecturii și scrierii pentru dezvoltarea gândirii critice.

Competențe atitudinale:

- Implicarea activă la exercițiile ghidate din timpul lucrărilor practice;
- Exersarea metodelor de predare care dezvoltă gândirea critică
- Abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii;
- Atitudine pozitivă față de cunoaștere.

Finalități de studii

- Inițierea în metodologia dezvoltării gândirii critice.
- Proiectarea lecției în cheia lecturii și scrierii pentru dezvoltarea gândirii critice.
- Analiza diferitor strategii/tehnici de dezvoltare a gândirii critice.
- Evaluarea în cheia lecturii și scrierii pentru dezvoltarea gândirii critice.
- Inițierea în învățarea prin colaborare și cooperare
- Utilizarea TIC în activitatea didactică ;
- Aprecierea rolului cadrului didactic și a competențelor în formarea personalității

Precondiții

ca general , Didactica geografiei, Psihologia general și a vârstelor, discipline din domeniul

Condiții prealabile:

) O

) **Deprinderi de muncă intelectual :** *capacitatea de a elabora un proiect didactic, portofoliu, de a c uta și rezuma sursele bibliografice, de informare și documentare, de organizare independent a activității de învățare etc.*

) **Deprinderi de analiză și sinteză :** *capacitatea de a analiza materialele din domeniul educațional etc.*

Conținutul unității de curs

- 1. Ce este gândirea critic ? Crearea cadrului necesar pentru gândirea critic .**
Responsabilitatea elevilor pentru dezvoltarea gândirii critice. Conceptul de gândire critic . Proiectul Lectur și Scriere pentru Dezvoltarea gândirii critice. Condițiile necesare pentru dezvoltarea gândirii critice.
- 2. Predarea pentru dezvoltarea gândirii critice. Cadrul pentru dezvoltarea gândirii critice – model de gândire și învățare.** Cadrul ERRE – Evocare, Realizarea sensului, Reflecție, Extindere.
- 3. Dezvoltarea cadrului Evocare – Realizarea sensului – Reflecție – Extindere.** Taxonomia lui Bloom, adaptat de Sanders și Anderson.
4. Tehnici de spargere a gheții. Tehnici de motivare. Tehnici de prezentare și de cunoaștere a grupului de elevi. Modalități de repartizare a elevilor în grupuri.
5. Tehnici de Evocare la lecțiile de geografie.
- 6. Tehnici de Realizarea sensului** la lecțiile de geografie.
- 7. Tehnici de Reflecție** la lecțiile de geografie.
- 8. Strategii pentru dezvoltarea gândirii critice** la lecțiile de geografie. Brainstorming, brainwriting, mozaic, generalizarea categorial , Scrierea liberă , lectura ghidată , asociațiile libere, graffiti. *Aplicarea strategiilor pentru dezvoltarea gândirii critice.*
- 9. Învățarea prin colaborare. Învățarea prin cooperare**
Elementele de bază ale învățării prin colaborare. Rolurile elevilor. Abilitățile necesare activității în grup. Cauzele refuzului de a lucra în grup. Strategii de învățare prin colaborare. *Aplicarea strategiilor/tehnicilor pentru învățarea prin cooperare.*
- 10. Tehnici de învățare prin cooperare** la lecțiile de geografie. *Aplicarea și exersarea strategiilor/tehnicilor pentru dezvoltarea gândirii critice.*

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă. Curs: prelegerea introductiv; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativ (sandwich); Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.; Laborator: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.; Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă :

J) Proba II: Fiecare student va prezenta câte o lecție demonstrativă (30%) + proiectele

Evaluare finală :

Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

- b) Boco, M., (2002), *Instruire interactivă*, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca
- c) De Bono, E., (2007), *aseptul rii gânditoare*, Ed. Curtea Veche, București
- d) Doise, W. și Mugny, G. (1998) – *Psihologie socială și dezvoltare cognitivă*, Polirom, Iași
- e) Dulam, E., (2006), *Metodologia didactică*, Ed. Clusium, Cluj-Napoca
- f) Fluera, V., (2003), *Paideia și gândire critică*, Ed. C.C. de Știință, Cluj-Napoca
- g) Fluera, V., (2005), *Teoria și practica învățării prin cooperare*, Ed. C.C. de Știință, Cluj-Napoca
- h) Fluera, V., (2008), *Scrisul și gândirea laterală*, Ed. C.C. de Știință, Cluj-Napoca
- i) Oprea, C., (2006), *Strategii didactice interactive*, E.D.P., București
- j) Steele, J.L., Meredith, K.S. și Temple, C. (1998) – *A Framework for Critical Thinking Across the Curriculum*, Ghidul I-VIII, pregătit pentru proiectul Reading and Writing for Critical Thinking.
- k) Temple, C. (2002) – *Gândirea critică în abordare transcursivă : un model de proiectare*, în Cooperare și interdisciplinaritate în învățământul universitar, coord. Bernat, S.E. și Chi, V., Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
- l) www.alsdgc.ro
- m) <http://ct-net.net/>
- n) www.prodidactica.md
- o) Mândruț O., Dan S., *Didactica geografiei. O abordare actuală*. București: Corint Educațional, 2014;

- p) SOCHIRC , E.; PL CINT , D.; CHI C , D. Ghid de implementare a tehnologiei STEM și utilizare a senzorilor în domeniul Științe ale naturii (geografie, biologie, chimie), ciclul gimnazial. Ch.: UST, 2021. 82 p. ISBN 978-9975-76-359-2.
- q) GUȚU, V.; BOCANCEA, V.; CIUVAGA, V.; SOCHIRC , E. Curriculum de bază pentru domeniul Științe . Tehnic . Tehnologii. Educația și învățământul extra colar. Ch: 2021. 56 p.
<https://mecc.gov.md/sites/default/files/curriculum stiinta tehnica tehnologii.pdf>
- r) SOCHIRC , E.; PL CINT , D.; CHI C , D., ROTARI, N. Ghid de implementare a tehnologiei STEM și utilizare a senzorilor în domeniul Științe ale naturii (geografie, biologie, chimie), ciclul liceal. Ch.: UST, 2022. 69 p. ISBN 978-5-88554-079-7.
- s) BEREGOI E., AXÎNTI S., JIOAR M., LAZARI R., SOCHIRC E. .a. Geografie. Curriculum disciplinar. Ghid de implementare. Clasele V-IX. Chi in u: Lyceum, 2020. 88 p. ISBN 978-9975-3437-0-1.
- t) BEREGOI E., AXÎNTI S., JIOAR M., LAZARI R., SOCHIRC E. .a. Geografie. Curriculum disciplinar. Ghid de implementare. Clasele X-XII. Chi in u: Lyceum, 2020. 92 p. ISBN 978-9975-3437-1-8.
- u) BEREGOI E., AXÎNTI S., JIOAR M., LAZARI R., SOCHIRC E. .a. . Curriculum disciplinar. Ghid de implementare. Clasele V-IX. Chi in u: Lyceum, 2020. 100 p. ISBN 978-9975-3437-3-1.
- v) BEREGOI E., AXÎNTI S., JIOAR M., LAZARI R., SOCHIRC E. .a. . Curriculum disciplinar. Ghid de implementare. Clasele X-XII. Chi in u: Lyceum, 2020. 96 p. ISBN 978-9975-3437-5-5.
- w) SOCHIRC , E.; BEREGOI, E. Aspecte didactice cu privire la predarea-învățarea-evaluarea unităților de conținut curriculare Procese și fenomene geografice de risc la Geografie. Revista Didactica Pro.... 2022, nr. 2-3 (132-133), 84-91. ISSN 1810-6455.
- x) SOCHIRC , E.; PÎNTEA S.A., Contribuția noilor educații la dezvoltarea educației globale. Revista Didactica Pro.... 2022, nr. 2-3 (132-133), 7-11. ISSN 1810-6455.
- y) VOLONTIR, N.; SOCHIRC , E. **Aplicarea fi elor de evaluare criterial la lecțiile de geografie.** Didactica Pro... Revist de teorie și practic educațional . Nr. 5-6 (105-106), 2017. Pag. 74-79. ISSN: 1810-6455.
- z) VOLONTIR, N.; SOCHIRC E. **Proiect pentru educația ambientală și protejarea mediului.** Didactica Pro... Revist de teorie și practic educațional . Nr. 1 (107), 2018. Pag. 47-51. ISSN: 1810-6455.
- aa) VOLONTIR, N.; SOCHIRC , E. Educația pentru dezvoltare durabilă prin Geografie – imperativ al mileniului III. Revista Didactica Pro... 2019, nr. 2 (114), 36-40. ISSN 1810-6455;
- bb) SOCHIRC , E.; BEREGOI, E. Elemente de noutate ale curriculumului la disciplina colară Geografie. Revista Didactica Pro.... 2019, nr. 4-5 (116-117), 61-66. ISSN 1810-6455.

Bibliografie opțional :

- cc) Anderson, R.C. (1984) – *Role of the Reader's Schema in Comprehension, Learning and Memory*, în *Learning to Read in American Schools: Basal Readers and Content Texts*, Eds. Richard C. Anderson, Jean Osborn, Robert J. Tierney. Hillsdale, NJ: Erlbaum.
- dd) Bernat, S.E., (2003), *Tehnică învățării eficiente*, Ed. P.U.C., Cluj-Napoca
- ee) Gardner, H., (2004), *Mintea disciplinată*, Ed. Sigma, București
- ff) SOCHIRC , E.; BEREGOI, E. Considerații privind aplicarea textelor la lecțiile de geografie. În: *Materialele conferinței republicane a cadrelor didactice (10-11 martie 2018)*. Volumul II: Științe ale Naturii. Ch.: UST, 2018. pp. 222-228. ISBN 978-9975-76-228-1.
- gg) SOCHIRC , E.; COZMA, N. Considerații privind formarea competențelor antreprenoriale la lecțiile de Geografie în învățământul general. În: "Probleme actuale

- ale didacticii științelor reale”. Conferința științifico-didactic național cu participare internațional , ediția a II-a, consacrat aniversarii a 80-a a profesorului universitar Ilie Lupu (10-12 mai 2018). Volumul II. Ch.: UST, 2018. pp. 78-82. ISBN 978-9975-76-239-7.
- hh) SOCHIRC , E.; MAMOT, V. Educația demografică , în contextul noilor educații, pe dimensiunea disciplinei școlare Geografia. În: ”Probleme actuale ale didacticii științelor reale”. Conferința științifico-didactic național cu participare internațional , ediția a II-a, consacrat aniversarii a 80-a a profesorului universitar Ilie Lupu (10-12 mai 2018). Volumul II. Ch.: UST, 2018. pp. 83-87. ISBN 978-9975-76-239-7.
- ii) SOCHIRC , E.; MAMOT, V. Aplicarea unor tehnici de dezvoltare a gândirii critice la lecțiile de geografie în clasa a VIII-a. În: Materialele conferinței științifice naționale cu participare internațional ”Mediul și dezvoltare durabil ”. Ediția a IV-a. 80 de ani ai Facultății de Geografie (25-28 octombrie 2018). Ch.: UST, 2018. pp. 239-243. ISBN 978-9975-76-253-3.
- jj) SOCHIRC E., JECHIU E., Considerații privind dezvoltarea creativității elevilor la lecțiile de geografie. Chi in u, UST, 2017. Materialele conferinței științifico-practic național cu participare internațional ”Reconceptualizarea formării inițiale și continuă a cadrelor didactice din perspectiva interconexiunii învățământului modern general și universitar”, vol. II (27-28 octombrie 2017). Pag. 301-306. ISBN 978-9975-76-215-1.
- kk) SOCHIRC E., MAMOT V., Considerații privind conexiunile interdisciplinare dintre geografie și alte discipline școlare. Chi in u, UST, 2017. Materialele conferinței științifico-practic național cu participare internațional ”Reconceptualizarea formării inițiale și continuă a cadrelor didactice din perspectiva interconexiunii învățământului modern general și universitar”, vol. II (27-28 octombrie 2017). Pag. 306-311. ISBN 978-9975-76-215-1.
- ll) PÎNTEA, A.; SOCHIRC , E. Interdisciplinaritatea – necesitate impusă de schimbările actuale în domeniul cunoașterii. În: Dialog intercultural polono-moldovenesc. Culegere de studii. Materialele Congresului Științific Internațional Polono-Moldo-Român: Educație – Politică – Societate. Chi in u-Ia i, 01-04 aprilie 2019. Chi in u: Tipografia UST, volumul III, nr.1, 2019. Pp. 46-48. ISBN 978-9975-76-273-1.
- mm) PÎNTEA, S.; SOCHIRC , E. Educația demografică – esențial pentru înțelegerea modului în care funcționează societatea. În: Dialog intercultural polono-moldovenesc. Culegere de studii. Materialele Congresului Științific Internațional Polono-Moldo-Român: Educație – Politică – Societate. Chi in u-Ia i, 01-04 aprilie 2019. Chi in u: Tipografia UST, volumul III, nr.1, 2019. Pp. 49-52. ISBN 978-9975-76-273-1.
- nn) SOCHIRC , E.; MAMOT, V. Situații de învățare la lecțiile de geografie în clasa a IX-a prin aplicarea organizatorilor grafici. Materialele conferinței republicane a cadrelor didactice. 1-2 martie 2019. Chi in u, 2019. Vol.2: Didactica științelor naturii. 316 pagini. ISBN 978-9975-76-268-7. Pag.78-83.
- oo) Cartaleanu T., Cosovan O., Gora -Postica V., Lîsenco S., Sclifos L. *Formare de competențe prin strategii didactice interactive* ProDidactica, Chi in u 2008
- pp) Cerghit I., *Metode de învățământ*, Iași: Polirom, 2006
- qq) De Bono E., *Aseptic și gânditoare*. Curtea Veche, București, 2021;
- rr) Dulam M. E. *Aplicarea modelului învățării depline în predarea și învățarea geografiei*. Cluj-Napoca 2000;
- ss) Drumea P. Volontir N. *Valorificări pedagogice*. Didactica Pro Nr. 4 Chi in u 2002;
- tt) Drumea P., Drumea S. *Metode active utilizate în predarea-învățarea geografiei*. Chi in u 2002;
- uu) Lemov D., *Cum să predai ca un campion*. Editura Trei, București, 2021;
- vv) Mândăcanu V. *Tehnologii educaționale moderne*. Vol. V, Le Mott- București 1999;
- ww) Neac u I. *Metode și tehnici de învățare eficiente* . Polirom, Iași, 2013;
- xx) Neac u I. Stoica A. *Ghid general de evaluare și examinare*. Aramis. București 1996;

yy) Okon.W. *Învățământul problematizat în coala contemporană*. București 1978;
 zz) Pânișoară I. *Enciclopedia metodelor de învățământ*. Polirom, Iași, 2022;
 aaa) Petty G., *Profesorul azi. Metode moderne de predare*. București, 2007;
 bbb) Tomescu V., Popa F. *Metodica predării geografiei și științelor naturii în ciclul primar*.
 Ed. Gh. Alexandru, Craiova 1999;

PROIECTAREA ȘI DESFĂȘURAREA PRACTICII COMPLEXE

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie în limba engleză ; 0114.7/0114.6 Geografie și biologie; 0114.7/0114.2 Geografie și informatică ; 0114.7 Geografie
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Proiectarea și desfășurarea practicii complexe la geografie
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie și Turism
Titularii unității de curs	Mamot Vitalie, conf. univ. doctor
Cadre didactice implicate	Mamot Vitalie, conf. univ. doctor, Prepelița Afanasie, asistent univ. didactic
E-mail	mamot.vitalie@upsc.md

S	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.06.O.056 (învățământ cu frecvență)	2	3	6	60	30	30
F.01.O.005 (învățământ redus)	2	3	6	60	18	42

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii

Din seria practicilor de teren la Facultatea de Geografie, un rol deosebit are **Practica Complexă la Geografie** este parte integrantă a cursului **Proiectarea și desfășurarea practicii complexe la geografie**. Ea încheie seria de practici la geografia fizică și geografia umană și servește o etapă indispensabilă în formarea specialiștilor, contribuind la formarea unor competențe profesionale necesare viitorilor profesori de geografie. Practica complexă la geografie are menirea de a pregăti viitorii profesori de geografie pentru a petrece excursii cu elevii și realizarea unor lucrări practice de teren, fie în cadrul programului curricular la geografie, sau extracurricular în calitate de diriginte. Practica complexă pune bazele metodologice de studiere a mediului natural și încheie ciclul de formare a competențelor de cercetare a componentelor de mediu. Este unica practică prin care studenții au posibilitatea să studieze și să analizeze influențele și interdependențele reciproce dintre componentele de mediu, precum și dintre acestea și activitățile umane din cadrul unui teritoriu.

Practica complexă la Geografie încheie seria de practici la geografia fizică și geografia umană și servește o etapă indispensabilă în formarea specialiștilor, contribuind la formarea unor competențe profesionale necesare viitorilor profesori de geografie. Această practică se

realizeaz la urm toarele specializ ri: Geografie i biologie, Geografie i englez , Geografie, care se realizeaz la anul III de studii, semestrul VI, la sec ia de zi i cu frecven redus .

Scopul cursului: al acestei practici este de a înt ri i aprofunda cunoștințele teoretice acumulate la disciplinele de geografie fizic i geografie uman , continuând formarea competențelor specifice la geografie.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii profesori de geografie a cunoștințelor geografice durabile i profunde, a deprinderilor i priceperilor, pe care s le utilizeze în practica cotidian ; formarea cunoștințelor i abilit ilor metodologice în analiza geografice în institu iile preuniversitare; preg tirea practic a studenților pentru profesia de pedagog și cercet tor.

Competențe dezvoltate în cadrul unit ții de curs

Competen e cognitive:

-) Definirea conceptelor de baz din domeniul Geografiei;
-) Utilizarea corect a termenilor de specialitate;
-) Investigarea i interpretarea fenomenelor i proceselor specifice Geografiei;
-) Perceperea coerent a proceselor i fenomenelor geografice la nivel mondial i regional;
-) Identificarea factorilor care determin procesele i fenomenele geografice de caracter social i economic.
-) Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competen e de explicare i interpretare:

-) Analiza i interpretarea corect a concepțiilor geografice, a repartiției spațiale a populației, evoluției numerice, mi c rii naturale a acesteia pe Terra; de analiz calitativ i cantitativ a unei categorii de populații;
-) Identificarea elementelor specifice a categoriilor geografice;
-) Explicarea concret a realit ții de caracter fizico-geografic i economico-geografic utilizând terminologia specific .
-) Dialog intercultural cu diver i actori educa ionali, demonstrând cultur civic i disponibilitate de cooperare i implicare.

Competen e instrumental-aplicative:

-) Evaluarea situației geografice a unei ț ri, regiuni, localit ți;
-) Relaționarea fenomenelor fizico-geografice i economico-geografice din realitate cu reprezentarea lor grafic i cartografic
-) Determinarea solu iilor unor probleme demografice;
-) Argumentarea consecințelor diferitor procese și fenomene fizico-geografice i economico-geografice;
-) Recomandarea m surilor concrete de redresare a situației demografice în diferite state;
-) Participarea la dezbateri în situații reale și imaginare, în leg tur cu problematica disciplinei de studiu;
-) Previzionarea evoluției populației pe termen scurt, mediu și lung;
-) Stabilirea raporturilor dintre populație și resurse, dintre creșterea demografic i dezechilibrele de mediu;
-) Interpretarea critic a practicilor educative din punctul de vedere al respect rii i cultiv rii diversit ii culturale;
-) Construirea creativ i responsabil a unor alternative pedagogice contextualizate;

Competențe atitudinale:

-) Implicarea în activit ți științifice în leg tura cu disciplina;
-) Capacitatea de a avea un comportament etic în leg tur cu mediul socio-uman;
-) Capacitatea de a aprecia diversitatea i multiculturalitatea;
-) Abilitatea de a colabora cu speciali ti din alte domenii;
-) Atitudine pozitiv față de cunoa tere;
-) Curiozitate pentru explorarea mediului geografic;

<ul style="list-style-type: none">) Respect pentru diversitatea naturală și umană ;) Utilizarea corectă a datelor despre populație ca sistem;) Analizarea corectă, completă, sistematică a informației cu privire la evidența populației, interpretarea adecvată a metodelor de cercetare utilizate în geografia populației;) Analiza comparativă a posibilităților și a limitelor abordării interculturale în geografia populației din perspectivă istorică, contextuală, colară etc., cu toleranță și discernământ.
Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none">) Să analizeze din punct de vedere geografic și istoric procesele de formare a științelor geografice la nivel mondial și regional.) Să cunoască structura complexelor teritoriale naturale, interacțiunea omului cu natura, compoziția rocilor, geneza rocilor și legăturile de repartizare, formele de relief și factorii care le-au determinat, condițiile climatice ale raionului practic și factorii climatogeni, tipurile și subtipurile de sol și factorii de pedogeneză, asociațiile vegetale, condițiile agroclimatice, specializarea agricolă, acțiunile umane și elementele structurale și funcționale, tradițiile și obiceiurile populației, ramurile industriale și ciclurile de producție, gradul de impact antropic.) Să se orienteze după hartă, să aplice metodele de cercetare, să determine minerale și roci, să stabilească structura morfologică a solurilor, să stabilească cauzele și efectele proceselor și fenomenelor naturale, să identifice unitățile morfologice ale peisajului, să descrie obiective naturale și antropice, să evalueze gradul de valorificare a teritoriului și impactul antropic, să organizeze o excursie.) Să investigheze multitudinea de metode generale și specific geografice aplicate în cercetare în Geografie.) Să analizeze indicatorii geodemografici la nivel mondial, regional și local.) Să evalueze structurile populației după diversele criterii: de vârstă, gen, socio-economic, antropologic, etnic, lingvistic, confesional, pe medii de trai prin prisma interculturalității.) Să aprecieze principalele corelații spațiale și temporale între populație, resurse, valorificare, forme de habitat și nivel de dezvoltare;) Să interpreteze problematica specifică fiecărui domeniu de cercetare din cadrul geografiei umane prin prisma interculturalității.
Precondiții
<p>Discipline anterior studiate: <i>Disciplinele Geografie din ciclul de licență anii de studii I- III.</i></p> <p>Condiții prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none">) Operaționalizarea termenilor în domeniul: <i>geografiei fizice, geologie, geomorfologie, biologiei, geografiei umane istoriei etc.</i>) deprinderi de muncă intelectuală : <i>capacitatea de a elabora un proiect, portofoliu, de a cita și rezuma sursele bibliografice de specialitate, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.</i>) deprinderi de analiză și sinteză : <i>capacitatea de a analiza materialele din domeniul geografiei etc.</i>
Conținutul unității de curs
<p>Unitatea de învățare 1. Instrucțiuni privind protecția muncii. Metode și procedee de lucru în teren.</p> <ul style="list-style-type: none">) Studenții care au intrat în practică au voie să presteze muncă numai dacă au un set stabilit de documente (contract, jurnal, sarcini individuale etc.) și numai după promovarea unui briefing introductiv privind protecția muncii, briefing privind protecția muncii la locul de muncă, precum și repetarea tehnicilor de prim ajutor pentru victimele accidentelor (în caz de vătămare în timpul perioadei de practică).

-) **Metoda descrierii.** Este o metodă de cunoaștere prin stabilirea proprietăților, formei, dimensiunilor, legăturilor reciproce dintre componente mediului etc. Descrierea face posibilă pentru studentul să redă verbal imaginea unui obiect, unui fapt, caracteristicile unui peisaj, să descrie cadrul natural și desfășurarea unor procese și fenomene, etc. Utilizarea acestei metode dezvoltă spiritul de observație al studenților și capacitatea lor de a sesiza și a descrie ceea ce este general, comun sau specific anumitor procese, fenomene, peisaje etc.
-) **Metoda comparației.** Una din sarcinile acestui procedeu - stabilirea particularităților specifice ale obiectului, indicarea originalității acestuia. Acest procedeu se aplică în baza comparării diferitor obiecte sau a unor detalii ale diferitor obiecte ce se află în fața studenților. În rezultatul comparării se scoate în evidență asemănările și deosebirile. Comparația poate fi vizual (*ce vede*), verbal (*ce aude*), prin rațiune (*ce gândește*), când obiectul respectiv se compară cu un obiect din alt oraș, țară, dar cunoscut studenților. Aplicarea procedurii comparației vizuale oferă posibilitatea studenților să imagineze mărimea adevărată a obiectului (de exemplu, înălțimea monumentului, înălțimea stârilor, lungimea zidului cetății etc.) oferă posibilitatea să fie reduse cifrele din expunerea ghidului, numărul dovezilor și exemplelor menționate, timpul rezervat pentru explicații etc.
-) **Caracterizarea obiectelor și fenomenelor geografice.** Ca procedeu de lucru în teren constă în stabilirea proprietăților distinctive și calităților obiectului, fenomenului, personalității etc. Spre deosebire de procedeu de descriere, în caracteristică se enumeră proprietățile obiectului, care oferă posibilitatea de a fi înțeles mai bine obiectul; se compară pentru a fi asemănător sau deosebit de altele obiecte. La aplicarea acestui procedeu se apreciază aspectul calitativ al obiectului, cum ar fi valoarea cognitivă, calitățile artistice, soluțiile originale ale autorilor, expresivitatea, siguranța etc.

Unitatea de învățare 2. Studiul particularităților geologice și geomorfologice.

-) Stabilirea specificului unității structurale din regiunea de studiu. Descrierea structurii și compoziției litologice a fundamentului și cuverturii sedimentare. Determinarea tipurilor de resurse de substanțe minerale utile și a modului de valorificare. Lucrări practice de teren axate pe identificarea și descrierea aflorimentelor, vizitarea și descrierea monumentelor geologice. Caracterizarea reliefului sub aspectul altitudinii și gradului de fragmentare, a varietății formelor de relief răspândite în zona de studiu. Stabilirea proceselor actuale de modelare a reliefului și formele de relief create. Observații în teren asupra legăturilor reciproce dintre alcătuirea geologică a teritoriului și a varietății și gradului de manifestare a proceselor exogene; dintre morfologia reliefului și a tipului de peisaj natural dezvoltat.

Unitatea de învățare 3. Descrierea climei și microclimei. Rețeaua hidrografică. Solurile.

-) Descrierea factorilor și a caracteristicilor elementelor climatice prin prisma influenței acestora asupra specializării economice (cu precădere agricole) a teritoriului, a dezvoltării unor ocupații tradiționale ale locuitorilor. Stabilirea influenței condițiilor climatice și microclimatice asupra dezvoltării și răspândirii tipurilor de vegetație naturală în zonă.
-) Descrierea rețelei hidrografice, aprecierea stării ecologice a apelor din râuri și lacuri (iazuri) și identificarea specificului utilizării economice a acestor resurse.
-) Stabilirea tipurilor de sol răspândite în regiune, modului de utilizare și a măsurilor de protecție. Determinarea factorilor care duc la degradarea solurilor (observații de teren asupra acestui fenomen).

Unitatea de învățare 4. Studiul biogeografic a regiunii.

-)] Stabilirea topurilor de vegetație și a componenței floristice. Diversitatea faunistică .
Aprecierea stării ecologice a biodiversității. Observații în teroriu asupra specificului
r spândirii vegetației naturale în raport cu elementele morfologice ale reliefului.

Unitatea de învățare 5. Studiul complexelor natural-teritoriale (peisajului).

-)] Conceptul de complex natural – teritorial (CNT) sau peisaj. Structurarea și
componentele CTN (peisajului geografic). Tipuri de peisaje: peisajele naturale,
peisajele antropizate, peisajele subnaturale. Valorificarea CTN (peisajului).

Unitatea de învățare 6. Studiarea obiectelor și fenomenelor fizico-geografice.

-)] Diferențierea peisajelor și a unităților morfologice ale acestora;
-)] Evaluarea elementelor cantitative din peisaj (distanțe, înălțimi, proporții, volume);
-)] Identificarea particularităților specifice ale obiectivelor naturale;
-)] Compararea elementelor structurale ale obiectivelor naturale;
-)] Evidențierea interacțiunilor dintre diferite componente ale mediului analizate în
dinamic ;
-)] Aprecierea rolului diverselor procese geologice în formarea și modelarea teritoriului;
-)] Aprecierea resurselor vegetale, de soluri, faună și protecția lor;
-)] Aplicarea unui algoritm de analiză a obiectivelor naturale.

**Unitatea de învățare 7. Studiarea obiectelor și proceselor economico-geografice,
conform algoritmului:**

-)] *Caracteristicile generale ale regiunii:* Poziție geografică . Caracteristici istorice și
geografice ale dezvoltării. Diviziunea administrativ-teritorială . Locul regiunii în
dezvoltarea socio-economică a țării.
-)] *Complexul de resurse naturale al regiunii ca bază a organizării teritoriale a
populației și economiei:* Condiții naturale (cu o caracteristică componentă cu
component). Resurse naturale (pe tipuri). Descrierea obiectelor naturale caracteristice
și cele mai semnificative.
-)] *Organizarea teritorială a populației regiunii:* Numărul, componența și mișcarea
populației. Sistemul de decontare.
-)] *Organizarea teritorială a economiei regiunii:* Structura sectorială a economiei.
Caracteristicile ramurilor de specializare. Caracteristicile industriilor auxiliare.
Caracteristicile industriilor suplimentare.
-)] *Transport și comunicații*
-)] *Caracteristicile economice și geografice ale dezvoltării sferei sociale*
-)] *Geografia de agrement a regiunii:* Obiecte naturale unice. Moștenire istorică și
culturală . Muzee. Infrastructura turistică și principalele rute turistice.
-)] *Managementul naturii și ecologie:* Tipuri de utilizare economică a teritoriului.
Evaluarea situației ecologice. Zonarea teritoriului regiunii în funcție de condițiile și
caracteristicile managementului naturii.
-)] Perspective de dezvoltare socio-economică a regiunii
-)] Surse literare

Unitatea de învățare 8. Lucrul cameral.

-)] Prelucrarea materialelor colectate se realizează la facultate sub îndrumarea unui
profesor (în cazul unei sarcini în echipă) sau acasă (în cazul unei sarcini individuale).
Rezultatul acestei etape de lucru sunt rapoarte privind sarcinile de echipă și
individuale, care sunt combinate într-un raport general al cursului, jurnalele de teren
finalizate și executate. Cea mai importantă componentă a raportului final este o serie
de hărți tematice analitice și harta geografică integrată finală a regiunii, completată de
scheme de sondaj vizuale ale obiectelor cheie.
-)] Raportul general asupra practicii: „Caracteristicile geografice cuprinzătoare ale
regiunii” este întocmit din rapoartele echipelor și rezultatele sarcinilor individuale.

Raportul include text cu descrierile și concluziile necesare; grafice, diagrame, tabele, hărți, cele mai importante fotografii. Pe lângă evoluțiile științifice și practice, raportul despre practică prevede secțiunea „Note și impresii de călătorie”. În această secțiune, elevii au ocazia într-o formă liberă, mai emoționantă (proză și poezie) să prezinte cele mai vii și memorabile momente ale practicii, ilustrându-le cu fotografii, desene etc.

Unitatea de învățare 9. Analiza planului tematic a raportului final a practicii complexe.

-)] Evaluarea pozițiilor fizico-geografice, economico-geografice, ecologic-geografice ale regiunii de studiu pe baza surselor literare și cartografice. Explorarea rutei viitoare de cercetare de teren. Întocmirea unei hărți de bază a regiunii la diferite scări.
-)] Caracteristici istorice și geografice generale ale regiunii.
-)] Caracterizarea reliefului, climei și hidrografiei regiunii practicii;
-)] Complexul de resurse naturale al regiunii ca bază a organizării teritoriale a populației și economiei Managementul naturii și ecologia regiunii. Observații pe teren, excursii la situri miniere, vizite la întreprinderi și muzee relevante; obiecte naturale, conversații cu experți.

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă.

Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativ (sandwich);

Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în bază de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.;

Laborator: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;

Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă :

-)] Proba I: test + activitatea în cadrul aplicațiilor de teren.
-)] Proba II: test + activitatea în cadrul aplicațiilor de teren (40%) + proiectele elaborate

Evaluare finală :

Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

1. Arbore Z., „**Dicționarul geografic al Basarabaii**”. Reeditare după ediția: București 1904. Editura Muzeum Chișinău, Fundația Culturală Română, 2001.
2. Bejan J. **Utilizarea terenurilor în Republica Moldova**. Chișinău, 2010..
3. Boboc N. **Relieful Republicii Moldova. Enciclopedia Moldovei**, Chișinău, 2009.
4. Capcelea A., „**Hărtoapele Moldovei**”. Știința, Chișinău, 1992.
5. Cazac V., Mihailescu C., Bejenaru Gh., et al. **Resursele acvatice ale Republicii Moldova. Apele de suprafață**. Chișinău, 2007. 247 pag.
6. Mamot V., Sochircă E., „**Geografie umană generală** (indicații metodice pentru lucrările practice)”, Editura „UST”, Chișinău, 2022

cunoștințele de psihologie școlară, de pedagogie și didactică, inclusiv, de didactica specialității, și competențele didactice practice, necesare absolvenților care intenționează să devină profesori.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

-) Explicarea rolurilor pe care le îndeplinesc documentele școlare pentru realizarea, în condiții de calitate a procesului didactic;
-) Elaborarea documentelor școlare necesare pentru realizarea activităților didactice curente: planificarea didactică de lungă durată, pe unități de învățare, proiectul de lecție, fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului;
-) Proiectarea și susținerea lecțiilor de probă și finale;
-) Aplicarea metodologiilor pedagogiei centrate pe elev în realizarea procesului didactic;
-) Recurgerea la strategii și forme de organizare a activităților didactice care stimulează învățarea prin cooperare și în grup.
-) Participarea în mod direct la diferite activități specifice școlii: activități de consiliere și orientare în cariera elevilor, edin e cu părinții, activități extra școlare.
-) Adoptarea unei atitudini responsabile în exersarea rolurilor de profesor;
-) Aprofundarea și consolidarea cunoștințelor de pedagogie, psihologie școlară și didactica geografiei; formarea capacităților și deprinderilor de a aplica strategiile didactice interactive, tehnologiile noi de predare și de învățare, de a percepe corect trăsăturile definitorii ale multiplelor forme sub care se prezintă actul învățării;
-) Operarea cu informațiile de la disciplinele de profil și din domeniul științelor educației, utilizând creator curriculum și manualele; integrarea lor în analiza și interpretarea situațiilor educative specifice învățământului preuniversitar;
-) Proiectarea, conducerea și evaluarea activităților didactice realizate; formarea deprinderilor de a proiecta științific și de a realiza efectiv cu elevii activități didactice de predare-învățare;
-) Analiza critic-constructivă și autoevaluarea a calității proiectelor didactice și a lecțiilor realizate;
-) Dezvoltarea deprinderilor de utilizare a mijloacelor de învățământ, a diferitelor materiale didactice auxiliare din domeniul specialității;
-) Aplicarea unor metode, tehnici și instrumente adecvate de cunoaștere a elevilor individual și ca grup, în vederea tratării diferențiate și a consilierii acestora;
-) Participarea la activitățile de dezvoltare instituțională și la activitățile metodicoteințifice derulate în școală; inițierea studenților practicanți în tehnica activităților instructiv-educative desfășurate în cadrul cabinetelor sau laboratoarelor de profil, în scopul integrării organice a teoriei cu practica și a dezvoltării creativității;
-) Inițierea în organizarea de activități formative cu elevii, destinate să stimuleze asimilarea valorilor etice, estetice, experiența socială și comportamentele pozitive definitorii ale societății;

Finalități de studii

La finele practicii pedagogice studenții trebuie:

-) Să implementeze în practică Curriculumul modernizat (2019) la disciplinele Geografie/ Limbă engleză /Informatică /Biologie
-) Să proiecteze și să realizeze lecții la disciplinele geografie, limbă engleză, informatică, biologie în clasele V-IX;
-) Să proiecteze și să realizeze câte 4 ore la geografie la una din clasele V-IX;
-) Să utilizeze strategiile, metodele de predare-evaluare și materialele didactice specifice geografiei, limba engleză, biologie, informatică;

- J) S formeze priceperi de a observa i analiza informa iile obținute i a le reflecta în agendele de practic ;
- J) S valorifice potențialul creativ în predarea geografiei;
- J) S dezvolte capacit ile de a selecta tehnologiile pedagogice corespunz toare educa iei elevilor la etapa dat de vârst , reie ind i din particularit ile individuale ale fiec rui elev;
- J) S utilizeze diverse metode de evaluare i autoevaluare a lec iilor;
- J) S posede priceperi de a prelucra i de a generaliza informa ia primit în urma observa iilor, reflectându-le în agendele de practic ;
- J) S stabileasc rela ii personal-orientative de interac iune cu elevii, cu cadrele didactice i cu colegii.

Preconđii

- J) cunoștințe fundamentale de psihologie (Psihologia dezvoltării, Educația incluzivă etc.) i pedagogie;
- J) Cunoștințe științifice din domeniile Geografie, Biologie, Informatică, Limba englez ;
- J) Competențe de proiectare didactică a activităților instructiv-educative;
- J) Competențe de observare și analiză a activităților didactice desfășurate în condiții reale, întâlnite într-o unitate de învățământ;
- J) Cunoștințe din Didactica geografiei;
- J) Competențe de observare și analiză a activităților didactice desfășurate în condiții reale, întâlnite într-o unitate de învățământ.

Activit țile de baz ale practicii pedagogice I

Stagiul de practic pedagogic I se realizeaz pe parcursul a ase s pt mâni, în dou clase paralele. Pe parcursul stagiului sunt propuse spre realizare urm toarele activit ț:

1. Studiul documentelor ce reglementeaz activitatea instructiv-educativ la nivelul instituției de învățământ, consemnarea datelor semnificative în caietul/portofoliul de practic pedagogic :

- a) documente curriculare;
- b) documente de management educațional;
- c) documente de proiectare a activit ții instructiv-educative;
- d) documente ale comisiilor metodice.

2. Asistența la activit țile instructiv-educative la clas , la activit țile de formare continu , analiza acestora, consemnarea observațiilor în caietul/portofoliul de practic pedagogic :

- a) activit ț susținute de cadrele didactice din instituția de învățământ preuniversitar cu elevii;
- b) activit ț susținute de studenții stagiaari;
- c) activit ț extrașcolare etc.

3. Proiectarea i elaborarea unor materiale necesare organiz rii i desf ur rii activit ților didactice și educative:

- a) materiale legate de activitatea direct la clas :
 - proiectarea anual , pe unit ț de învățare la disciplina de specialitate (geografie, limba englez , biologie, informatic);

- proiecte de lecții pentru toate activitățile susținute;
- seturi de materiale didactice pentru disciplinele predate la clasele unde se efectuează practica pedagogică I;

b) susținerea, autoevaluarea și evaluarea lecțiilor predate (de probă):

- proiectarea și susținerea lecțiilor;
- completarea fișelor de observații pentru lecțiile/activitățile asistate;
- autoevaluarea activităților susținute;
- analiza și evaluarea activităților susținute de colegi, pe baza observațiilor consemnate în fișele de observație.

Conținuturile practicii pedagogice	
1.	Importanța practicii pedagogice în formarea inițială pentru cariera didactică. Reglementări privind organizarea și desfășurarea practicii pedagogice. Finalități, conținuturi și coordonate ale practicii pedagogice. Structura generală și secvențele practicii pedagogice. Portofoliul de evaluare al practicii pedagogice
2.	Activități de cunoaștere a instituției școlare: a modului de organizare a spațiului școlar, a dotărilor materiale, a documentelor școlare, a modului de organizare a activităților specifice școlii;
3.	Activități de cunoaștere a elevilor și a grupului școlar: întocmirea fișei de caracterizare psihosocială a clasei de elevi, întocmirea sociogramei, exersarea unor metode de stimulare a cooperării și creativității
4.	Activități didactice: observarea și implicarea directă în activități de proiectare, realizare și evaluare a unor lecții, activități didactice complementare lecțiilor;
5.	Activități de management școlar: activități de observare a managementului procesului didactic, a managementului curricular, a managementului grupului școlar, a managementului activităților educative, a managementului conflictelor, a managementului diversității, a managementului timpului, a managementului instituției școlare
5.	Activități de consiliere educațională, orientare școlară și profesională a elevilor
6.	Activități de realizare a parteneriatului școală-familie-comunitate: participare la organizarea și desfășurarea unei edințe cu părinții, la organizarea și desfășurarea unor activități extrașcolare cu elevii, activități de realizare a unor proiecte educaționale

Strategii de evaluare

La încheierea perioadei de practică, studentul va prezenta conținutul practicii următoarele produse evaluabile:

- Portofoliul practicii pedagogice, care va conține:
 - Agenda practicii pedagogice; Documente redactate de studenți: notițe luate în activitățile de practică pedagogică, jurnale de reflecție, caiete de consemnări; Produse de evaluare externă: fișe de observație a prestației pedagogice a studentului, fișe de interevaluare și co-evaluare; Produse de autoevaluare; Orarul studenților la practica pedagogică; Fișe de evidență a lecțiilor demonstrative susținute de profesorii școlari,

studenți; Fișe de observare și de analiză a lecțiilor demonstrative susținute de profesorul de geografie și studenți; Proiecte de lecție; Fișa psihopedagogică a unui elev observat; Documente curriculare.

5. Proiectele didactice (Geografie – 4, Limba engleză /Biologie/Informatică - 4)
6. Raportul de activitate (în conformitate cu obiectivele și finalitățile practicii).
7. Fișă de reflexie.

Nota finală se va constitui ca medie dintre:

2. Aprecierea rezultatelor la cître consiliul pedagogic al instituției de aplicație.
3. Aprecierea de cître conducătorii/metodiștii practicii (realizarea practicii și calitatea documentelor).

Bibliografie

Domeniul Geografie:

1. Curriculum pentru învățământ gimnazial Geografie, Clasele V-IX. Chișinău 2019;
2. Ionescu, M., Radu, I. (1995), *Didactica modernă*, Ed. Dacia., Cluj-Napoca.
3. Dulam M. E. *Didactica geografică*. Clusium 1996;.
4. Dulam M.E. *Didactica axată pe competențe* Presa Universitară Clujeană, 2010;
5. Dulam M. E. *Strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie*. Cluj-Napoca 2002;
6. Dulam M. E. *Aplicarea modelului învățării depline în predarea și învățarea geografiei*. Cluj-Napoca 2000;
7. Dulama Eliza, Serafima Roșcovan. *Didactica geografiei*, Ed. Bons Offices, Chișinău, 2007;
8. Dulam Eliza. *Metodologia didactică, teorie și practică*, Ed.Clusium Cluj-Napoca, 2008;
9. Dulam Eliza. *Cum îi învățăm pe alții să învețe* Clusium, Cluj-Napoca, 2009;
10. Drumea P., Drumea S. *Didactica geografiei*. Chișinău 2000;
11. Drumea P. *Evoluția învățământului geografic în Republica Moldova*. Chișinău 1997;
12. Drumea P. Volontir N. *Valorificări pedagogice*. Didactica Pro Nr. 4 Chișinău 2002;
13. Drumea P., Drumea S. *Metode active utilizate în predarea-învățarea geografiei*. Chișinău 2002;
14. Dragu K(coord.) *Geografie, geologie. Ghid metodologic*. Collegium Polirom 2000;
15. Ilinca N. *Didactica geografiei*. Corint 2000;
16. Ionescu M. *Instrucțiunile educative. Paradigme, strategii, orientări. Modele*. Cluj-Napoca 2003;
17. Mândru O. *Ghid de evaluare la geografie*. București 1999;
18. Mândruț O., Dan S., *Didactica geografiei. O abordare actuală*. București: Corint Educațional, 2014;
19. Mândăcanu V. *Tehnologii educaționale moderne*. Vol. V, Le Mott- București 1999;
20. Neacșu I. *Metode și tehnici de învățare eficientă*. Iași, Ed. Polirom, 2018;
21. Pânișoară I., *Enciclopedia metodelor de învățământ, Iași*. Polirom, 2022.
22. . . 101 2014

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie în limba engleză ; 0114.7/0114.6 Geografie în biologie; 0114.7/0114.2 Geografie în informatică ; 0114.7 Geografie.
Ciclul	Licență
Denumirea unității de curs	Sisteme Informaționale Geografice
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie Umană , Regională și Turism
Titularul unității de curs	Mamot Vitalie, conf. univ. doctor
Cadre didactice implicate	-
E-mail	mamot.vitalie@upsc.md

Codul unității de curs	Număr de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.07.O.060 (în învățământ cu frecvență)	3	4	7	90	45	45
F.07.O.045 (în învățământ cu frecvență redusă)	3	4	7	90	28	62

Descriere succintă a integrării unității de curs în programul de studii
<p>Sistemele Informaționale Geografice (SIG) este un curs care orientează studenții ciclului I la studiile de masterat. El are menirea de a iniția studenții de la specialitatea Geografie și Informatică cu elementele de bază care se referă la modelarea în spațiul SIG a lumii reale. Acest curs are ca rol principal familiarizarea studenților de la anul IV de studii cu elementele teoretice, metodologice și aplicative fundamentale din domeniul Geoinformaticii.</p> <p>Cursul Sistemele Informaționale Geografice este destinat pentru a face cunoscut pe studenți cu noțiuni generale din domeniul dat, care vor servi mai departe drept suport pentru studierea și utilizarea metodelor în celelalte discipline ce țin de geografia umană, ramurală și regională.</p> <p><i>Scopul cursului:</i> de a contribui la pregătirea unui specialist, a unui profesor de geografie care să optimizeze procesul educațional la predarea geografiei conform cerințelor și dezideratelor reformei curriculare.</p>

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii profesori de geografie a cunoștințelor geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor în domeniul aplicării instrumentelor geoinformaționale, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în analiza fenomenelor și obiectelor geografice în instituțiile preuniversitare; pregătirea practică a studenților pentru profesia de pedagog.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe cognitive:

-) Definirea conceptelor de bază din domeniul Sistemelor Informaționale Geografice (SIG);
-) Utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
-) Investigarea și interpretarea fenomenelor și proceselor specifice Sistemelor Informaționale Geografice (SIG);
-) Perceperea coerentă în aplicarea instrumentelor geoinformaționale pentru analiza proceselor și fenomenelor geografice la nivel mondial și regional;
-) Identificarea factorilor care determină procesele și fenomenele geografice de caracter social și economic.
-) Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

-) Analiza și interpretarea corectă a instrumentelor de analiză spațială;
-) Analiza și interpretarea corectă a rezultatelor aplicării instrumentelor geoinformaționale cu referință la repartiția spațială a populației, evoluția numerică, mișcările naturale a acestora pe Terra; de analiză calitativă și cantitativă a unei categorii geografice;
-) Identificarea elementelor specifice de instrumentariu privind aplicarea adecvată a instrumentelor geoinformaționale pentru soluționarea problemelor social, geodemografice, economice etc;
-) Explicarea concretă a realității de caracter geoinformațional utilizând terminologia specifică.

Competențe instrumental-aplicative:

-) Evaluarea cu ajutorul instrumentelor SIG a situației fizico-geografice, social-economice, geodemografice a unei țări, regiuni, localități;
-) Relaționarea fenomenelor economico-geografice, demografice din realitate cu reprezentarea lor grafică și cartografică;
-) Determinarea soluțiilor unor probleme demografice;
-) Argumentarea consecințelor diferitor procese și fenomene economico-geografice;
-) Recomandarea măsurilor concrete de redresare a situației de impact fizico-geografic și economico-geografic în diferite state;
-) Participarea la dezbateri în situații reale și imaginare, în legătură cu problematica disciplinei de studiu;
-) Previzionarea evoluției populației pe termen scurt, mediu și lung;
-) Construirea creativă și responsabilă a unor alternative pedagogice contextualizate;

Competențe atitudinale:

-) Implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina;
-) Capacitatea de a avea un comportament etic în legătură cu mediul socio-uman;
-) Capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
-) Abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii;
-) Atitudine pozitivă față de cunoaștere;
-) Curiozitate pentru explorarea mediului geografic;
-) Respect pentru diversitatea naturală și umană;

Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none">) S analizeze din punct de vedere geoinformațional evoluția proceselor și fenomenelor geografice la nivel mondial și regional.) S investigheze multitudinea de metode generale și specific geografice aplicate în cercetare în geografie.) S analizeze indicatorii geodemografici și economici la nivel mondial, regional și local.) S aprecieze principalele corelații spațiale și temporale între populație, resurse, valorificare, forme de habitat și nivel de dezvoltare;) S interpreteze problematica specific fiecărui domeniu de cercetare din cadrul geografiei prin prisma interculturalității.
Precondiții
<p><i>Tehnologii informaționale, discipline din domeniul Geografiei fizice și Geografiei Umane etc.</i></p> <p>Condiții prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none">) Operaționalizarea termenilor în domeniul: <i>informaticii, economiei, matematicii,</i>) Deprinderi de muncă intelectual : <i>capacitatea de a elabora un proiect, portofoliu, de a cita și rezuma sursele bibliografice de specialitate, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.</i>) Deprinderi de analiză și sinteză : <i>capacitatea de a analiza materialele din domeniul</i>
Conținutul unității de curs
<p>Unitatea de învățare 1. Introducere în Sisteme Informaționale Geografice. Istoria Sistemelor Informaționale Geografice</p> <ul style="list-style-type: none">) Noțiuni de Sistemele Informatic Geografice.) Istoria Sistemelor Informaționale Geografice) Sistemele Informaționale Geografice (SIG) - tehnologii informaționale care au transformat modul în care geografii efectuează cercetări și contribuie prin intermediul lor la prosperitatea și dezvoltarea sustenabilă și durabilă a societății.) Sistemele Informaționale Geografice și inovația tehnologică ;) Aspecte ale spațiului caracterizate de Sistemele Informaționale Geografice;) Sisteme Informaționale Geografice este o convergență de domenii tehnologice și discipline tradiționale. GIS a fost numit „tehnologie activatoare” din cauza potențialului pe care îl oferă pentru marea varietate de discipline care trebuie să se ocupe de date spațiale. Fiecare domeniu conex oferă câteva dintre tehnicile care compun SIG. Multe dintre aceste domenii conexe pun accentul pe colectarea datelor - SIG le reunește punând accent pe integrare, modelare și analiză, ca domeniu integrator. El pretinde adesea că este o știință a informațiilor spațiale.) Structura Sistemelor Informaționale Geografice;) Hardware-ul legat de SIG poate fi împărțit în patru grupuri) Software-ul legat de SIG poate fi împărțit în patru grupuri <p>Unitatea de învățare 2. Noțiuni generale despre sistemul geografic</p> <ul style="list-style-type: none">) Sistemele Informatic Geografice – categorie a Sistemelor Informatic Spațiale. Categoriile Sistemelor Informatic Spațiale.

-) Geomatica - disciplină care se ocupă cu tehnicile și metodele de reprezentare și studiere informatizat a suprafeței Pământului și a entităților acesteia.
-) Geoinformatica, disciplină subordonată geomaticii, disciplină informatică specializată pentru abordarea bazelor de date spațiale
-) Analiza Spațială. Scopul unui Sistem Informatic Geografic este Analiza Spațială a datelor georeferențiate și a variabilelor regionalizate.
-) Procedurile și metodele de analiză spațială: operații spațiale unare, analize spațiale unare, metode de modelare spațială și spațio-temporale.

Unitatea de învățare 3. Termeni în Sisteme informaționale geografice

-) Definiția Sistemului Informatic Geografic. Organizarea unui Sistem Informatic Geografic.
-) Elemente specifice geografice.
-) Spațiul Euclidian. Spațiul cartezian. Spațiul fractal. Spațiul peanian. Spațiul teseral. Spațiul topologic.
-) Reprezentarea entităților spațiale în cadrul SIG - datele nongrafice și datele grafice (punctul, linia, poligonul). Entități spațiale derivate: rețeaua, suprafața tridimensională, solidul.

Unitatea de învățare 4. Modelul geoinformatic al lumii reale. Concept. Surse

-) Harta. Macheta. Fotografia aeriană.
-) Sursele de date: Harta - instrumentul tradițional de lucru pentru utilizatorii de date geografice;
-) Teledetecția - obținerea informației despre un obiect prin analizarea datelor hărților culese cu ajutorul unui instrument ce nu este în contact direct cu obiectul;
-) Baze de date și verificarea bazelor de date;
-) Metode topografice convenționale; tehnologia GPS.

Unitatea de învățare 5. Sisteme geodezice de referință, sisteme de proiecție.

-) Geoidul și elipsoizii de referință. Sisteme de coordonate.
-) Tipuri de proiecții. Clasificarea proiecțiilor: clasificare în funcție de specificul deformațiilor produse; clasificare în funcție de poziția punctului de vedere sau de perspectivă; clasificare în funcție de suprafața geometrică cu ajutorul căreia se face trecerea în plan etc.
-) Proiecții cartografice pentru Moldova.

Unitatea de învățare 6. Georeferențierea hărților și planurilor.

-) Metodologia georeferențierii unei hărți topografice și a unui plan geografic.
-) Georeferențierea – localizarea cu precizie maximă a unor pixeli dispersați, asociându-le coordonate geografice cunoscute dinainte.

Unitatea de învățare 7. Gestiunea bazelor de date în cadrul Sistemului Informatic Geografic.

-) Elemente de baze de date. Tipurile de baze de date pentru fișiere: Structură de listă simplă, Structură ordonată secvențială, Structură indexată. Proiectarea bazei de date.
-) Etapele proiectării unei baze de date: analiza inițială, definirea structurii logice și modelului conceptual, realizarea proiectării (design) fizice, testarea, implementarea, întreținerea bazei de date.
-) Sistemele de Gestiune a Bazelor de Date (SGBD). Arhitectura SGBD.
-) Tipurile de baze de date: baza de date ierarhică (arborescentă); baza de date tipică; baza de date relațională; baza de date orientată obiect.

Unitatea de învățare 8. Achiziționarea (obținerea, acumularea) datelor

-) Achiziționarea datelor de pe hărți, aerofotograme, schițe, documente desenate în teren, profile cartografice, grafice.
-) Digitizarea și metodele de digitizare. Stabilirea modului de digitizare - digitizarea în modul "point"; digitizarea în modul "stream".
-) Scanarea și pregătirea hârtiilor pe hârtie pentru digitizare. Etapele pregătirii hărții pentru digitizare.
-) Metode de achiziționare a datelor atribut. Surse de date atribut. Introducerea atributelor.
-) Conectarea obiectelor geografice cu atributele care le caracterizează.

Unitatea de învățare 9. Geometria datelor spațiale.

-) Sistemul geometric. Tipurile geometrice ale obiectelor spațiale. Punct (point și multipoint). Polilinia. Poligonul. Segmentul.
-) Atributele formelor obiectelor spațiale – valoarea Z, valoarea M și identificatorul punctului (point ID). Construcțiile geometrice – construcția punctului și multipunctului, construcția intervalelor, construcția coardelor de circumferință, construcția curbilor, construcția cailor, construcția unghiurilor.
-) Aprecierea relațiilor spațiale obținute. Modelul obiect orientat a geometriei obiectelor spațiale.

Unitatea de învățare 10. Modelul raster al datelor.

-) Tipurile de reprezentare a datelor prin raster. Structura unui raster.
-) Reprezentarea rasterului (monocanal și policanal).
-) Funcțiile rasterului (local, focal, zonal și global).
-) Tipurile de raster folosite în SIG (ESRI BIL, Er Mapper, Erdas Imagine, Tiff și GeoTiff etc.).
-) Comprimarea, arhivarea și stocarea datelor raster. Modelul obiectelor raster.

Unitatea de învățare 11. Analiza datelor spațiale. Tipuri de analize spațiale

-) Tipuri de analize spațiale: Operații și analize spațiale unare; Modelarea spațială; Modelarea spațio-temporală.
-) Manipulări geometrice: scalare (modificări de scară); corectarea erorilor și distorsiunilor; ajustări ale marginilor hărților și între suprafețele învecinate; schimbarea proiecției; modificarea coordonatelor.
-) Măsurători în modul raster: lungimi (distanță euclidiană, Distanță Manhattan, Metoda proximității), perimetre și arii. Măsurători în modul vector: distanță, perimetre și arii.
-) Interogări: spațiale și spațiale (căutare în bază de date; utilizarea unei ferestre de selectare; utilizarea unei ferestre de generare de interogări; interogarea hărților cu foi multiple; recuperarea Booleană a atributelor entităților).
-) Funcții de vecinătate – bufferingul și funcția de căutare.
-) Operațiile de overlay în modul raster și vector (punct-în-poligon, linie-în-poligon, poligon-pe-poligon). Overlay combinat raster – vector.

Unitatea de învățare 12. Metode de interpolare. Modelarea suprafețelor cu ajutorul rețelei neregulate de triunghi (TIN)

-) Metode de interpolare: metoda manuală de interpolare – Line Threading sau Eyeballing,
-) metoda poligoanelor Thiessen sau Voronoi;
-) metoda mediei dinamice – the Spatial Moving Average;
-) metoda rețelei neregulate de triunghi (TIN – Triangulated Irregular Network).

<p>J) Structura rețelei neregulate de triu (TIN). Topologia și triangularea. Triangularea Delone. Construcția unui TIN.</p> <p>Unitatea de învățare 13. Întocmirea și proiectarea unei baze de geodate.</p> <p>J) Necesitatea proiectării unei baze de geodate. Scopurile proiectării. Etapele întocmirii unei baze de geodate. Determinarea obiectelor și relațiilor dintre ele. Organizarea structurii unei baze de geodate.</p>
<p>Strategii de predare și învățare</p>
<p>Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă.</p> <p>Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativ (sandwich);</p> <p>Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în baza de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.;</p> <p>Laborator: în baza de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare didactică, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;</p> <p>Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.</p>
<p>Strategii de evaluare</p>
<p><i>Evaluarea curentă :</i></p> <p><i>Evaluare finală :</i></p> <p>Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).</p>
<p>Bibliografie</p>
<p>Bibliografie obligatorie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Donis Valentin, Donis Ioan, "Dicționar explicativ de teledetecție și sisteme informaționale geografice", Editura "Juninea", Iași, 1998. 2. Al. Imbroane, David Moore, "INIȚIERE ÎN GIS ȘI TELEDETECȚIE", EDITURA "PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ", CLUJ-NAPOCA, 1998. 3. BADEA AL., DANA IU., NISTOR-LOPATENCO S., DILAN V. TELEDETECȚIE. GHID METODIC, CHIȘINĂU, 2013 4. BADEA AL., NISTOR-LOPATENCO S., DILAN V. TELEDETECȚIE. CURS UNIVERSITAR. CHIȘINĂU, 2012 5. IMBROANE AL., SISTEME INFORMATICE GEOGRAFICE. VOL 1. STRUCTURI DE DATE. PRESA UNIVERSITARĂ CLUJEANĂ. CLUJ-NAPOCA, 2012 6. CASTRAVEȚ T., BEJENARU GH., CÂPÎȚĂN L., DILAN V. INITIERE ÎN SIG. GHID METODIC. CHIȘINĂU, 2013

7. **CASTRAVEȚ T., BEJENARU GH., C P ȚĂN L., DILAN V.** INITIERE ÎN SIG. CURS UNIVERSITAR. CHI IN U, 2013
8. **CASTRAVEȚ T., DILAN V.** GEOINFORMATICA I ANALIZA SPAȚIAL . SUPORT DE CURS. CHI IN U, 2012

Bibliografie op ional :

1. „ ”. Editura „Ecomm Co”, , 2000
2. Ra iu-Suciu Camelia, „**Modelarea i simularea proceselor economice**”. – Bucure ti: Editura Didactic i pedagogic , R.A., 1995.
3. Ra iu-Suciu Camelia, Daniela Hîncu, Florica Luban, Mara Sarchiz, „**Modelarea i simularea proceselor economice. Lucr ri practice**” – Bucure ti: Editura Didactic i pedagogic , R.A., 1997.
4. „ +”, , 1999. ”. Editura

TEORIA I METODOLOGIA GEOGRAFIEI

Denumirea programului de studii	0.11 tiin e ale Educației 0114.6 Geografie i Biologie; 0114.10 Geografie i Limba englez ; 0532.1 Geografie (înv ț mânt cu frecvenț /înv ț mânt cu frecvenț redus) 053 tiin e fizice 0.532.1 Geografie (înv ț mânt cu frecvenț)
Ciclul	Licen
Denumirea unit ții de curs	TEORIA I METODOLOGIA GEOGRAFIEI
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie i Turism
Titularul unit ții de curs	Volontir Nina conf. univ., dr
Cadre didactice implicate	Dilan Vitalie asistent univ.
E-mail	volontir.nina@gmail.com volontir.nina@upsc.md dilan.vitalie@gmail.com

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
F.07.O.061 (F.)	4	IV	VII	120	60	60

F.07.O.062 (F.)	4	IV	VII	120	36	84
F.07.O.046 (F.r.)	4	III	V	120	60	60
S.05.O.042 (F.)						

Descriere succintă a întregii unități de curs în programul de studii

Cursul de **Teoria și metodologia Geografiei** constituie un curs fundamental și de specialitate, destinat pregătirii și formării viitorilor specialiști în Științe ale educației și în Științe fizice. Predarea cursului de Teoria și metodologia Geografiei înseamnă ca viitorul profesor de geografie și cercetător în geografie să fie capabil să aprecieze în mod critic ideile noi în Geografie; să-și restructureze concepțiile referitor la obiectul de studiu al Geografiei; să-și formeze o atitudine corectă științifică asupra diverselor concepte contraversate, care determină și asigură dezvoltarea științei geografice. Cursul poartă și un evident caracter aplicativ, deoarece studenții în rezultatul însușirii programei cursului vor obține deprinderi practice și competențe de a aplica elementele teoretice și metodologice ale Geografiei într-un studiu științific de laborator sau direct în natură, precum, vor obține abilități și competențe de organizare, de desfășurare a unor investigații științifice și aplicării elementelor teoretice și metodologice în predarea de calitate a geografiei școlare.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

C-1. La nivel de cunoaștere:

- Definirea elementelor teoretice și metodologice ale științei: noțiuni, categorii, ipoteze, legi, teorii, metode de cercetare, procedee de cercetare, mijloace utilizate în cercetare, principii geografice;
- Selectarea, documentarea și analiza informației cu conținut geografic de caracter teoretic și metodologic din diferite surse de informare;
- Cunoașterea și explicarea fenomenelor, proceselor geografice;

C-2. La nivel de aplicare:

- Utilizarea adecvată a elementelor teoretice și metodologice ale științei într-un studiu geografic;
- Realizarea sarcinilor de lucru conform unui algoritm; 1.
- Utilizarea metodelor, mijloacelor și procedeele specifice într-un studiu geografic;
- Elaborarea unui referat, raport, proiect tematic.

C-3 La nivel de integrare:

- Utilizarea în limba maternă într-o manieră clară și precisă, oral și în scris a terminologiei geografice, acșându-se pe tehnologiile de informare și comunicație, în diverse contexte profesionale și socio-culturale.
- Susținerea discuțiilor libere într-o manieră clară și precisă, inclusiv utilizând tehnologiile de comunicare și adaptând limbajul în raport cu interlocutorul

Finalități de studii/Rezultate ale învățării
<p>Finalități de studii realizate la finele cursului:</p> <p>F-1 - să explice esența concepțiilor geografice contemporane care determină și asigură dezvoltarea științei geografice;</p> <p>F-2 - să explice științific procesele și fenomenele geografice din realitatea înconjurătoare;</p> <p>F-3 - să aplice elementele teoretice și metodologice ale Geografiei într-un studiu științific;</p> <p>F-4 - să opereze liber cu aparatul categorial, mecanismele și concepțiile geografice necesare formării gândirii și culturii geografice active.</p>
Precondiții
<p>O condiție pentru înțelegerea și explicarea materiei de teorie și metodologie a Geografiei, conform conținuturilor Curriculare, studentul trebuie să pozege cunoștințe și competențe atât generale cât și de caracter special din domeniul Geografiei Fizice Generale, Geografiei Umane Generale, Geologiei Generale, Hidrologiei, Climatologiei, Pedologiei, Biogeografiei, Geografiei Mediului</p>
Conținutul unității de învățare
<p>Unitatea de învățare 1. Introducere în curs. Geografia - formă de cunoaștere științifică a realității. Forme de cunoaștere a lumii reale/înconjurătoare. Știința și părțile componente ale ei: Materialul factologic. Generalități despre elementele bazei teoretice și bazei metodologice ale științei.</p> <p>Unitatea de învățare 2. Structura sistemică a Geografiei ca știință unitară și integrată. Geografia fizică și subramurile sale, Geografia umană și subramurile sale. Geografia aplicată. Raporturile geografiei cu alte științe.</p> <p>Unitatea de învățare 3. Obiectul de studiu al Geografiei conceput ca sistem material. Obiectul de studiu al Geografiei – sistem material. Teoria Generală a Sistemelor. Implicațiile sale în cunoașterea științifică. Noțiuni de sistem. Caracteristicile unui sistem. Abordarea sistemică în Geografie.</p> <p>Unitatea de învățare 4. Evoluția concepțiilor despre obiectul de studiu al Geografiei. Obiectul de studiu al Geografiei, abordat de la începuturile Geografiei. Etapa antichității. Etapa Medievală. Perioada Marilor Descoperiri Geografice. Etapa Geografiei Moderne. Etapa Geografiei Contemporane.</p> <p>Unitatea de învățare 5. Particularități specifice ale sociogeosistemului. Unitatea și integritatea. Heterogenitatea; Structura; Dimensiunea ambientală; Comportamentul dinamic; Echilibrul dinamic; Caracterul de sistem deschis; Ritmicitate/Ciclicitatea; Autoreglarea; Circuitul substanțelor, energiei și informației; Diferențierea spațială</p>

Unitatea de învățare 6. Elementele bazei teoretice ale Geografiei. Noțiuni geografice. Categoriile geografice. Legi geografice. Ipoteze. Teorii.

Unitatea de învățare 7. Elementele bazei metodologice ale Geografiei. Metode de cercetare aplicate în studiile geografice; Procedee de cercetare aplicate în studiile geografice; Mijloace de cercetare aplicate în studiile geografice;

Unitatea de învățare 8. Principiile metodologice geografice. Funcționalitatea acestora în sociogeosistem. Principiul repartiției și extinderii spațiale. Principiul cauzalității. Principiul integrării geografice. Principiul evoluționismului și istorismului. Principiul regionalismului. Principiul ecologic și antropocentric.

Unitatea de învățare 9. Evoluția concepțiilor geografice. Etapa antichității. Etapa Medievală. Perioada Marilor Descoperiri Geografice. Etapa Geografiei Moderne. Etapa Geografiei Contemporane.

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă.

Strategii de evaluare

Pentru o evaluare eficientă a rezultatelor vor fi utilizate forme și instrumente complementare de evaluare, cum ar fi proiectul, portofoliul, studiile de caz, prezentări cu elaborarea de suporturi TIC, autoevaluarea ș.a. care au un rol deosebit în dezvoltarea capacității de integrare și în formarea/evaluarea competențelor specifice. Situațiile de integrare vor fi urmate de sarcini concise și clare, limitate de timp și, uneori de volum, altele condiții de realizare. Evaluarea curentă: discuții ghidate, orale și în scris, prezentări, rapoarte, prezentarea rezultatelor de la lucrări de control, participarea la discuții în timpul prelegerilor și lucrărilor practice, portofolii, prezentări orale a unei teme pentru studenții de la învățământul cu frecvență redusă. Evaluarea curentă prevede 2 teste obligatorii, lucrări individuale, referate, studii de caz, răspunsuri la seminare etc (60% din nota finală). Evaluarea finală – examenul final se realizează în formă scrisă sau orală (40% din nota finală).

Bibliografie

Obligatorie:

1. Benedek J., Ciang N., Cocean P., Irimu I., Păcurar Al., Petrea D., Surdeanu V., Vescan I., Perfecționare CONTINUĂ GEOGRAFIE, Editura Casa Căminului, Cluj-Napoca, 2004.
2. Donis I., Bazele teoretice și metodologice ale Geografiei, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1977.
3. Donis I. – Bazele Teoretice și Metodologice ale Geografiei. Iași, 1987.
4. Mac I. – Mediul. Ed. Europontic, Cluj, 2003.
5. Mândruț O. - Elemente de epistemologie a geografiei. Bazele teoretice și metodologice ale geografiei. „Vasile Goldi” University Press Arad, 2012.
6. Mehedin S. – TERRA. Introducere în Geografie contemporană. Vol. I-II, București, 1995.

7. Posea Gr., Arma u Iuliana. Geografie Fizic . Ed. Enciclopedic ,Bucure ti, 1998.

8. Ungureanu A., Petrea D., Geografie General , Program postuniversitar de conversie profesional pentru cadrele didactice din mediul rural, Bucure ti, 2005.

9. Anucin V. A., . M , M., 1972;

10. Hagget P. – . Ed. , M., 1979.

11. Harvey D. – . Ed. , M., 1974.

12. Kalesnik S. V. – . M., 1970.

13. Sau kin Iu. G. – . M ., 1976.

14. Volontir Nina, Puțuntică A., Teoria și Metodologia Geografiei, Suport de curs. Chișinău, 2014.

15. Cojocariu Marioara. Bazele teoretice ale geografiei, Edit. Universit ii"Lucian Blaga" din Sibiu, 2002.

Op ional :

1. Mukitanov N. K. – . Ed. M , M., 1985.

2. Djeims P., Martin Dj.- . Ed. , 1988.

2. Gregory K. – . Ed. , M.,1988.

4. ().

<https://www.uvvg.ro/docs/cercetare/cdep/epistemologie%20final%20carte.pdf>

<https://vasileloghin.files.wordpress.com/2014/03/4-geografia-ca-stiinta.pdf>

GEOGRAFIE UMAN REGIONAL I

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie i limba englez ; 0114.7/0114.6 Geografie i biologie; 0114.7/0114.2 Geografie i informatic ; 0114.7 Geografie.
Ciclul	Licenț
Denumirea unit ții de curs	Geografia Uman Regional I
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie i Turism
Titularul unit ții de curs	Suvac Silvia
Cadre didactice implicate	-
E-mail	godonoaga-suvac.silvia@upsc.md

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.04.O.036	5	IV	VII	150	75	75

(înv ț mânt cu frecvenț)						
S.04.O.027 (înv ț mânt cu frecvenț reduc)	5	IV	VII	150	46	104

Descriere succint a integrării unității de curs în programul de studii

Geografia Uman Regional I este o disciplină aflată la intersecția geografiei umane cu geografia regională, care studiază legăturile geografice de evoluție a populației, economiei mondiale și a relațiilor internaționale, procesele de pe harta politică a lumii, inclusiv organizarea social-teritorială a regiunilor și statelor lumii. O caracteristică specifică a geografiei umane regionale constă în studierea obiectelor geografice din punct de vedere al principiilor spațial-teritoriale: relativității, interdependenței, complementarității și coordonării. Studiul geografic al statelor (geografia umană regională), la etapa actuală se integrează tot mai armonios în cadrul celor 3 obiecte de cercetare fundamentale ale geografiei umane – harta politică a lumii, populația și ramurile economiei mondiale. În contextul globalizării și al tranziției către etapa postindustrială a sistemului economic mondial, geografia umană regională asigură integrarea și aprofundarea subiectelor din cadrul geografiei sociale și economice: interpretarea transformărilor pe harta politică a lumii, studiul complex al factorilor de evoluție a proceselor demografice și de repartizare spațială a populației pe regiuni și state, explicarea factorilor de dezvoltare a economiei mondiale, regionale și naționale; evaluarea complexă a gradului de asigurare cu resurse naturale, factorii de amplasare și structura ramurală a economiei regiunilor și statelor;

Scopul cursului: de formare a cunoștințelor, deprinderilor și abilităților de analiză economico-geografică complexă a diferitelor structuri teritoriale: regiuni de dezvoltare, state, regiuni economico-geografice și grupuri de state.

Sarcinile disciplinei: aprofundarea la viitorii profesori de geografie a cunoștințelor economico-geografice în baza analizei sistemice și integrate a structurilor demografice, sociale și economice, necesare în predarea geografiei în instituțiile preuniversitare.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale:

- C1 Operarea cu noțiuni, concepte și principii specifice geografiei umane regionale;
- C2 Identificarea poziției de geografie umană reprezentate pe hărți;
- C3 Utilizarea reprezentărilor grafice și cartografice, a datelor statistice pentru interpretarea realității economice-geografice;
- C4 Explicarea relațiilor observabile dintre sistemele naturale și umane ale mediului geografic, dintre științe, tehnologie și mediul înconjurător prin analizarea unor sisteme și structuri

teritoriale și funcționale sau prin utilizarea datelor statistice și a reprezentărilor grafice și cartografice;

C5 Prelucrarea informației: transformarea (transferul) informației dintr-un limbaj în altul, de exemplu din informații cantitative (date statistice) în reprezentări grafice, din reprezentări grafice în text sau în tabel etc;

C6 Realizarea de corelații între informațiile oferite de diverse surse (texte geografice, tabele, reprezentări grafice și cartografice, imagini etc).

C7 Integrarea inter- /transdisciplinară a cunoștințelor de geografia umană regională.

Competențe transversale:

CT1 Realizarea responsabil și eficientă a sarcinilor aferente profesiei didactice la geografie cu respectarea principiilor de etică profesională.

CT2 Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal.

CT3 Reflexie critică constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

Competențe specifice:

CS1 Utilizarea corectă, în comunicarea profesională, a noțiunilor, conceptelor, principiilor specifice disciplinei – geografia umană regională;

CS2 Prezentarea în scris și orală a aspectelor definitorii referitoare la sistemul economic regional, utilizând corect și coerent terminologia specifică domeniului;

CS3 Explicarea unor sisteme și structuri umane referitoare la elementele economice, pe baza informațiilor obținute prin diferite mijloace de documentare;

CS4 Utilizarea mijloacelor de reprezentare grafică și cartografică a spațiului economico-geografic;

CS5 Aplicarea de elemente explicative semnificative, specifice științelor sociale, în interpretarea proceselor referitoare la globalizare;

CS6 Documentarea asupra problematicii domeniului, valorificând adecvat semnificațiile termenilor cheie de specialitate

CS7 Explicarea unei realități investigate (direct sau indirect), prin utilizarea limbajului științific specific domeniului;

CS8 Utilizarea TIC în activitatea didactică;

CS9 Elaborarea de proiecte de evaluare a activității economice;

<p>CS10 Integrarea inter/ i transdisciplinar a cunoștințelor pentru rezolvarea unor situații complexe;</p> <p>CS11 Formularea de probleme referitoare dezvoltarea ramurilor economice, utilizând corect i coerent terminologia specific domeniului</p> <p>CS12 Antrenarea studenților în munca de echip</p> <p>CS13 Sporirea motivației studenților pentru studiul geografiei ramurilor economiei mondiale;</p> <p>CS14 Exersarea schemelor de ac iune în vederea dobândirii/perfec ion rii deprinderilor practice.</p> <p>CS15 Manifestarea deschiderii fa de tendin ele novatoare necesare dezvolt rii profesionale.</p> <p>CS16 Manifestarea unei conduite (auto)reflexive asupra activit ilor proprii.</p>
Finalit i de studii
<ul style="list-style-type: none"> - S utilizeze corect, în comunicarea profesional , a noțiunilor, conceptelor, principiilor specifice disciplinei – geografiei umane regionale; - S concretizeze conexiunile dintre resursele naturale, evoluția economic , nivelul dezvolt rii economice, tipurile geoeconomice de ț ri și evoluțiile ulterioare în cadrul economiei mondiale; - S desf oare activit i de cercetare la disciplina de geografia uman regional , conform cerin elor de calitate în vigoare; - S realizeze un management eficient al procesului didactic la discipline geografice; - S valorifice corect resursele informaționale în analiza economico-geografic a statelor lumii; - S integreze inter/ i transdisciplinar cuno tin ele geografice pentru rezolvarea unor situa ii problem ; - S utilizeze TIC în activitatea de cercetare ; - S aprecieze rolul cadrului didactic i a competen elor în dirijarea preg tirii profesionale a studentului; - S aplice diverse metode i tehnici moderne pentru cartarea geografic a componentelor demografice, sociale i economice la nivel regional; - S aprecieze rolul aplicativ al geografiei umane regionale în organizarea spațiului geografic.
Precondiții
<p><i>Geografia uman general , Geografia populației și așezărilor umane, Geografia resurselor naturale, Geografia ramurilor economiei mondiale, Integrarea economic european etc.</i></p> <p>Condi ii prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none">) Opera ionalizarea termenilor în domeniul: <i>pedagogiei, psihologiei, sociologiei etc.</i>) Deprinderi de munc intelectual : <i>capacitatea de a elabora un proiect didactic, portofoliu, de a c uta i rezuma sursele bibliografice, de informare i documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.</i>) Deprinderi de analiz i sintez : <i>capacitatea de a analiza materialele din domeniul</i>
Conținutul unit ții de curs

Unitatea de învățare 1. Etapele de formare a hârții politice a lumii.

-) Etapa antic .
-) Etapa medieval
-) Etapa modern
-) Etapa contemporan

Unitatea de învățare 2. Clasificarea statelor lumii dup diferite criterii.

-) Clasificarea statelor lumii dup nivelul de dezvoltare economic .
-) Clasificarea statelor lumii dup suprafața ocupat .
-) Clasificarea statelor lumii dup numărul populației și componența etnic
-) Clasificarea statelor lumii dup forma de guvernare și structura administrativ-teritorial .
-) Clasificarea statelor lumii dup Indicele de Dezvoltare Uman .

Unitatea de învățare 3. Caracterizarea grupurilor principale de state.

-) State cu economie înalt dezvoltat .
-) State cu nivel mediu de dezvoltare.
-) State în curs de dezvoltare.

Unitatea de învățare 4. Europa. Caracterizarea economico-geografic de ansamblu.

-) **Condițiile și resursele naturale.**
-) **Caracterizarea populației.**
-) **Caracterizarea general a industriei.**
-) **Agricultura.**
-) **Caracterizarea transporturilor.**

Unitatea de învățare 5. Regiunea economico-geografic Europa de Vest.

-) Franța. Caracterizarea economico-geografic
-) Marea Britanie. Caracterizarea economico-geografic

Unitatea de învățare 6. Regiunea economico-geografic Europa Central .

-) Germania. Caracterizarea economico-geografic
-) Polonia. Caracterizarea economico-geografic
-) România. Caracterizarea economico-geografic

Unitatea de învățare 7. Regiunea economico-geografic Europa de Nord.

-) Norvegia. Caracterizarea economico-geografic
-) Suedia. Caracterizarea economico-geografic
-) Finlanda. Caracterizarea economico-geografic

Unitatea de învățare 8. Regiunea economico-geografic Europa de Sud.

-) Spania. Caracterizarea economico-geografic
-) Italia. Caracterizarea economico-geografic
-) Bulgaria. Caracterizarea economico-geografic

Unitatea de învățare 9. Regiunea economico-geografic Europa de Est.

-) Rusia. Caracterizarea economico-geografic
-) Ucraina. Caracterizarea economico-geografic

Unitatea de învățare 10. Asia. Caracterizarea economico-geografic de ansamblu.

-) Condițiile și resursele naturale.

-) Caracterizarea populației.
-) Caracterizarea general a industriei.
-) Agricultura.
-) Caracterizarea transporturilor.

Unitatea de învățare 11. Regiunea economico-geografică Asia Centrală .

-) Componenta regiunii și poziția economico-geografică
-) Condițiile și resursele naturale
-) Caracterizarea populației
-) Caracterizarea ramurilor de specializare economică
-) Kazahstan. Caracterizarea economico-geografică

Unitatea de învățare 12. Regiunea economico-geografică Asia de Est.

-) Componenta regiunii și poziția economico-geografică
-) Condițiile și resursele naturale
-) Caracterizarea populației
-) Caracterizarea ramurilor de specializare economică
-) China. Caracterizarea economico-geografică
-) Japonia. Caracterizarea economico-geografică

Unitatea de învățare 13. Regiunea economico-geografică Asia de Sud-Est.

-) Componenta regiunii și poziția economico-geografică
-) Condițiile și resursele naturale
-) Caracterizarea populației
-) Caracterizarea ramurilor de specializare economică
-) Indonezia. Caracterizarea economico-geografică

Unitatea de învățare 14. Regiunea economico-geografică Asia de Sud.

-) Componenta regiunii și poziția economico-geografică
-) Condițiile și resursele naturale
-) Caracterizarea populației
-) Caracterizarea ramurilor de specializare economică
-) India. Caracterizarea economico-geografică

Unitatea de învățare 15. Regiunea economico-geografică Asia de Sud-Vest.

-) Componenta regiunii și poziția economico-geografică
-) Condițiile și resursele naturale
-) Caracterizarea populației
-) Caracterizarea ramurilor de specializare economică
-) Turcia. Caracterizarea economico-geografică
-) Arabia Saudită . Caracterizarea economico-geografică

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă. Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică /aplicativă; prelegerea modular-integrativ (sandwich); Seminar: de reluare și aprofundare; de dezvoltare; aplicativ; training; integrativ; în baza de studii de caz, sarcini de lucru, exerciții, rezultate ale studiului individual etc.; Laborator: în baza de exerciții, observare

dirijat , modelare, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.; Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problem , problem-based learning etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curentă :

test + activitatea în cadrul lucrărilor practice.

) Proba II: test (30%) + activitatea în cadrul lucrărilor practice (30%) + proiectele

Evaluare finală :

Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).

Bibliografie

1. Bacci M., *Populația în istoria Europei*, Iași: Polirom, 2003, 256 p.
2. BALTAȘ LUNG , A., *Geografia aezurilor*, Ed. a 2-a, revizuit și adăugită, Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2010, 221 p.
3. BÂRDAN, V., *Geografia economică mondială*, USM, Chișinău: Reclama, 2008, 335 p.
4. BIRTALAN, Á., *Reconsiderarea piețelor din Europa Centrală și de Est*, București: Expert, 2001, 175 p.
5. CRĂCEA, Tr., *Geografia populației*, Sibiu: Ed. Univ. "Lucian Blaga", 2014, 128 p.
6. FURTUNĂ, P., *Istoria contemporană a ărilor Asiei și Africii: Ghid metodic*, FRI PA, Chișinău, 2015, 65 p.
7. GRAUWE, P., *Economia uniunii monetare*, Ed. a 6-a, Chișinău: Cartier, 2009, 312 p.
8. ISPAS, t., *Geografia regională a României*, Târgoviște: Valahia University Press, 2007, 167 p.
9. JINGA, I., POPESCU, A., *Integrarea Europeană : Dicționar de termeni comunitari*, București: Lumina Lex, 2000, 208 p.
10. KOENIG, V., *Cele mai frumoase mituri ale Asiei*, Trad. din fr. de Gabriela Miclovan . Chișinău: Cartier, 2009, 209 p.
11. Marea enciclopedie - statele lumii: 10 volume, *Asia de Est, de Sud-Est și de Sud*. Vol. 4, 2009, 120 p.
12. Marea enciclopedie - statele lumii: 10 volume, *Europa Centrală și de Est* . Vol. 2, București, 2009, 96 p.
13. Marea enciclopedie - statele lumii: 10 volume, *Europa de Nord și de Vest* .Vol. 1, București, 2009, 96 p.
14. Marea enciclopedie - statele lumii: 10 volume, *Europa de Sud-Est și de Sud-Vest* .Vol. 1, București, 2009, 96 p.
15. Marea enciclopedie - statele lumii: 10 volume. *Asia Centrală și Orientul Mijlociu*. Vol. 5, 2009, 96 p.
16. MARIN I., MARIN, M., IELENICZ, M., *Europa: Enciclopedie geografică* , București: Corint, 2005, 542 p.
17. MARIN, I., COSTACHE, N., ION, N., *Asia-Geografia ărilor*, Ed. a 2-a, București: Univers, 1996, 220 p.
18. MÂNDRU , O., FAUR, C., *Geografia populației*, Arad: Vasile Goldi University Press, 2012, 152 p.

19. MORARU, A., *Integrarea european : retrospectiv istoric* , Chi in u: Labirint, 2007, 52 p.
20. NEGU , S., *Enciclopedia Asiei*, Bucure ti: Meronia, 1999, 351 p.
21. RAEVSKAIA, I., ; MORARU, S., *Integrarea economic european* , Chi in u: UCCM, 2017, 201 p.
22. Sila i, Gr., Rollet, Ph., Trandafir, N., *Economia Uniunii Europene: O poveste de succes?* Ed. a 2-a, Timi oara: Editura Universit ii de Vest, 2007, 480 p.
23. Soft G., Datcu A., *Capitalele Europei: De la Amsterdam la Zagreb*, Bucure ti: Litera, 2015, 240 p.
24. ÂU, N., ; PO TARU, E., *Integrarea economic european* , Chi in u, 2019, 240 p.
25. VIJULIE, I., *Geografia uman i economic a Europei*. Bucure ti: Editura Universit ii din Bucure ti, 2020, 444 p.
26. : - . - , 2005, 88 .

PRACTICA PEDAGOGIC II

Denumirea programului de studii	Geografie i biologie, Geografie i limba englez , Geografie i informatic , Geografie (secția cu frecvenț redus)
Ciclul	Licenț
Denumirea unit ții de curs	Practica pedagogic II
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Geografie, Catedra Geografie i Turism
Titularul unit ții de curs	Sochirc Elena
Cadre didactice implicate	Prunici Petru
E-mail	sochirca.elena@upsc.md

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
	10	IV	VII	300	-	300

Descriere succint a integr rii unit ții de curs în programul de studii

Practica pedagogic II constituie o parte component a procesului instructiv-educativ, care asigur corela ia dintre preg tirea teoretic a viitoarelor cadre didactice i activitatea lor practic în cadrul institu iile preuniversitare, fiind, totodat , i veriga principal de finalizare a preg tirii profesionale a pedagogului. Practica pedagogic II la geografie are menirea s exerseze i s dezvolte competențele didactice de a realiza i desf ursa proiectarea didactic prin valorificarea cuno tin elor obținute la didactica geografiei precum i la cursurile practice. Stagiul reprezint

activitatea cu caracter didactic nemijlocit, desfășurată în cadrul instituțiilor de aplicație (în clase gimnaziale), în cadrul creșterii studentului-stagiatar, viitor profesor, îi formează, îi dezvoltă, exersează și operaționalizează competențele practice de proiectare a întregului demers didactic, de realizare a predării-învățării și evaluării/autoevaluării, sub îndrumarea comună a unui metodist universitar și a unui profesor cu experiență din instituția preuniversitară (profesor-mentor). În acest fel se realizează o legătură organică între priceperile, deprinderile și cunoștințele de psihologie școlară, de pedagogie și didactică, inclusiv, de didactica specialității, și competențele didactice practice, necesare absolvenților care intenționează să devină profesori.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

-) Explicarea rolurilor pe care le îndeplinesc documentele școlare pentru realizarea, în condiții de calitate a procesului didactic;
-) Elaborarea documentelor școlare necesare pentru realizarea activităților didactice curente: planificarea didactică de lungă durată, pe unități de învățare, proiectul de lecție, fișa de caracterizare psihopedagogică a elevului;
-) Proiectarea și susținerea lecțiilor de probă și finale;
-) Aplicarea metodologiilor pedagogiei centrate pe elev în realizarea procesului didactic;
-) Recurgerea la strategii și forme de organizare a activităților didactice care stimulează învățarea prin cooperare și în grup.
-) Participarea în mod direct la diferite activități specifice colii: activități de consiliere și orientare în cariera elevilor, edințele cu părinții, activități extrașcolare.
-) Adoptarea unei atitudini responsabile în exersarea rolurilor de profesor;
-) Aprofundarea și consolidarea cunoștințelor de pedagogie, psihologie școlară și didactica geografiei; formarea capacităților și a deprinderilor de a aplica strategiile didactice interactive, tehnologiile noi de predare și de învățare, de a percepe corect trăsăturile definitorii ale multiplelor forme sub care se prezintă actul învățării;
-) Operarea cu informațiile de la disciplinele de profil și din domeniul științelor educației, utilizând creatorii curriculumelor și manualele; integrarea lor în analiza și interpretarea situațiilor educative specifice învățământului preuniversitar;
-) Proiectarea, conducerea și evaluarea activităților didactice realizate; formarea deprinderilor de a proiecta științific și de a realiza efectiv cu elevii activități didactice de predare-învățare;
-) Analiza critic-constructivă și autoevaluarea a calității proiectelor didactice și a lecțiilor realizate;
-) Dezvoltarea deprinderilor de utilizare a mijloacelor de învățământ, a diferitelor materiale didactice auxiliare din domeniul specialității;
-) Aplicarea unor metode, tehnici și instrumente adecvate de cunoaștere a elevilor individual și ca grup, în vederea tratării diferențiate și a consilierii acestora;
-) Participarea la activitățile de dezvoltare instituțională și la activitățile metodico-științifice derulate în școală; inițierea studenților practicanți în tehnica activităților instructiv-educative desfășurate în cadrul cabinetelor sau laboratoarelor de profil, în scopul integrării organice a teoriei cu practica și a dezvoltării creativității;
-) Inițierea în organizarea de activități formative cu elevii, destinate să stimuleze asimilarea valorilor etice, estetice, experiențiale sociale și comportamentele pozitive definitorii ale societății;

Finalități de studii

La finele practicii pedagogice II studenții trebuie:

-) S implementeze în practic Curriculumul modernizat (2019) la disciplinele Geografie/ Limb englez /Informatic /Biologie
-) S proiecteze și realizeze lecții la disciplinele geografie, limb englez , informatic , biologie în clasele V-IX;
-) S proiecteze și realizeze câte 4 ore la geografie la una din clasele V-IX;
-) S utilizeze strategiile, metodele de predare- evaluare și materialele didactice specifice geografiei, limba englez , biologie, informatic ;
-) S formeze priceperi de a observa și analiza informațiile obținute și a le reflecta în agendele de practic ;
-) S valorifice potențialul creativ în predarea geografiei;
-) S dezvolte capacitățile de a selecta tehnologiile pedagogice corespunzătoare educației elevilor la etapa dată de vârstă, reieșind din particularitățile individuale ale fiecărui elev;
-) S utilizeze diverse metode de evaluare și autoevaluare a lecțiilor;
-) S posede priceperi de a prelucra și de a generaliza informația primită în urma observațiilor, reflectându-le în agendele de practic ;
-) S stabilească relații personal-orientative de interacțiune cu elevii, cu cadrele didactice și cu colegii.

Precondiții

-) cunoștințe fundamentale de psihologie (Psihologia dezvoltării, Educația incluzivă etc.) și pedagogie;
-) Cunoștințe științifice din domeniile Geografie, Biologie, Informatică, Limba engleză;
-) Competențe de proiectare didactică a activităților instructiv-educative;
-) Competențe de observare și analiză a activităților didactice desfășurate în condiții reale, întâlnite într-o unitate de învățământ;
-) Cunoștințe din Didactica geografiei;
Competențe de observare și analiză a activităților didactice desfășurate în condiții reale, întâlnite într-o unitate de învățământ.

Activitățile de bază ale practicii pedagogice II

Stagiul de practic pedagogic I se realizează pe parcursul așezărilor pe rând, în două clase paralele. Pe parcursul stagiului sunt propuse spre realizare următoarele activități:

1. Studiul documentelor ce reglementează activitatea instructiv-educativă la nivelul instituției de învățământ, consemnarea datelor semnificative în caietul/portofoliul de practic pedagogic :

- a) documente curriculare;
- b) documente de management educațional;
- c) documente de proiectare a activității instructiv-educative;
- d) documente ale comisiilor metodice.

2. Asistența la activitățile instructiv-educative la clasă, la activitățile de formare continuă, analiza acestora, consemnarea observațiilor în caietul/portofoliul de practic pedagogic :

- a) activități susținute de cadrele didactice din instituția de învățământ preuniversitar cu elevii;

b) activități susținute de studenții stagiaari;

c) activități extrașcolare etc.

3. Proiectarea și elaborarea unor materiale necesare organizării și desfășurării activităților didactice și educative:

a) materiale legate de activitatea directă la clasă :

- proiectarea anuală, pe unități de învățare la disciplina de specialitate (geografie, limba engleză, biologie, informatică);
- proiecte de lecții pentru toate activitățile susținute;
- seturi de materiale didactice pentru disciplinele predate la clasele unde se efectuează practica pedagogică;

b) susținerea, autoevaluarea și evaluarea lecțiilor predate (de profesor):

- proiectarea și susținerea lecțiilor;
- completarea fișelor de observații pentru lecțiile/activitățile asistate;
- autoevaluarea activităților susținute;

analiza și evaluarea activităților susținute de colegi, pe baza observațiilor consemnate în fișele de observație.

Conținuturile practicii pedagogice	
1.	Importanța practicii pedagogice în formarea inițială pentru cariera didactică. Reglementări privind organizarea și desfășurarea practicii pedagogice. Finalități, conținuturi și coordonate ale practicii pedagogice. Structura generală și secvențele practicii pedagogice. Portofoliul de evaluare al practicii pedagogice
2.	Activități de cunoaștere a instituției școlare: a modului de organizare a spațiului școlar, a dotărilor materiale, a documentelor școlare, a modului de organizare a activităților specifice școlii;
3.	Activități de cunoaștere a elevilor și a grupului școlar: întocmirea fișei psihopedagogice a elevului, exersarea unor metode de stimulare a cooperării și creativității
4.	Activități didactice: observarea și implicarea directă în activități de proiectare, realizare și evaluare a unor lecții, activități didactice complementare lecțiilor;
5.	Activități de management școlar: activități de observare a managementului procesului didactic, a managementului curricular, a managementului grupului școlar, a managementului activităților educative, a managementului conflictelor, a managementului diversității, a managementului timpului, a managementului instituției școlare
5.	Activități de consiliere educațională, orientare școlară și profesională a elevilor
6.	Activități de realizare a parteneriatului școală-familie-comunitate: participare la organizarea și desfășurarea unei întâlniri cu părinții, la organizarea și

desfășurarea unor activități extra colare cu elevii, activități de realizare a unor proiecte educaționale

Strategii de evaluare

La încheierea perioadei de practică, studentul va prezenta conducătorului practicii următoarele produse evaluabile:

8. Portofoliul practicii pedagogice, care va conține:
 - Agenda practicii pedagogice; Documente redactate de studenți: notițe luate în activitățile de practică pedagogică, jurnale de reflecție, caiete de consemnări; Produse de evaluare externă: fișe de observație a prestației pedagogice a studentului, fișe de interevaluare și co-evaluare; Produse de autoevaluare; Orarul studenților la practica pedagogică; Fișe de evidență a lecțiilor demonstrative susținute de profesorii școlari, studenți; Fișe de observare și de analiză a lecțiilor demonstrative susținute de profesorul de geografie și studenți; Proiecte de lecție; Fișa de caracterizare psihopedagogică a unei clase de elevi; Documente curriculare.
9. Proiectele didactice (Geografie – 4, Limba engleză /Biologie/Informatică - 4)
10. Raportul de activitate (în conformitate cu obiectivele și finalitățile practicii).
11. Fișă de reflexie.

Nota finală se va constitui ca medie dintre:

4. Aprecierea rezultatelor la cître consiliul pedagogic al instituției de aplicație.
Aprecierea de cître conducătorii/metodiștii practicii (realizarea practicii și calitatea documentelor).

Bibliografie

Domeniul Geografie:

1. Curriculum pentru învățământ gimnazial Geografie, Clasele V-IX. Chișinău 2019;
2. Ionescu, M., Radu, I. (1995), Didactica modernă, Ed. Dacia., Cluj-Napoca.
3. Dulam M. E. *Didactica geografică*. Clusium 1996;
4. Dulam M.E. *Didactica axată pe competențe* Presa Universitară Clujeană, 2010;
5. Dulam M. E. *Strategii și tehnici didactice activizante cu aplicații în geografie*. Cluj-Napoca 2002;
6. Dulam M. E. *Aplicarea modelului învățării depline în predarea și învățarea geografiei*. Cluj-Napoca 2000;
7. Dulama Eliza, Serafima Roșcovan. *Didactica geografiei*, Ed. Bons Offices, Chișinău, 2007;
8. Dulam Eliza. *Metodologia didactică, teorie și practică*, Ed.Clusium Cluj-Napoca, 2008;
9. Dulam Eliza. *Cum îi învățăm pe alții să învețe* Clusium, Cluj-Napoca, 2009;
10. Drumea P., Drumea S. *Didactica geografiei*. Chișinău 2000;
11. Drumea P. *Evoluția învățământului geografic în Republica Moldova*. Chișinău 1997;
12. Drumea P. Volontir N. *Valorificări pedagogice*. Didactica Pro Nr. 4 Chișinău 2002;
13. Drumea P., Drumea S. *Metode active utilizate în predarea-învățarea geografiei*. Chișinău 2002;
14. Dragu K(coord.) *Geografie, geologie. Ghid metodologic*. Collegium Polirom 2000;
15. Ilinca N. *Didactica geografiei*. Corint 2000;

16. Ionescu M. *Instruc ie i educa ie. Paradigme, strategii, orient ri. Modele.* Cluj-Napoca 2003;
17. Mândru O. *Ghid de evaluare la geografie.* Bucure ti 1999;
18. Mândruț O., Dan S., *Didactica geografiei. O abordare actual .* Bucure ti: Corint Educațional, 2014;
19. Mândicanu V. *Tehnologii educa ionale moderne.* Vol. V, Le Mott- Bucure ti 1999;
20. Neac u I. *Metode i tehnici de înv are eficient .* Ia i, Editura Polirom, 2018;
21. Pâni oar I., *Enciclopedia metodelor de înv ț mânt.* Ia i, Polirom, 2022;
22. . . 101
2014

GEOGRAFIA UMAN REGIONAL II

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie i limba englez ; 0114.7 Geografie, 0532.1 Geografie (în v ț mânt cu frecvenț /în v ț mânt cu frecvenț redus)
Ciclul	Licenț
Denumirea unit ții de curs	Geografia Uman Regional II
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie i Turism
Titularul unit ții de curs	C p țin Lucia
Cadre didactice implicate	-
E-mail	capatina.lucia@upsc.md

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.08.O.068 (în v ț mânt cu frecvenț)	4	IV	VIII	120	75	45
F.06.O.050 (în v ț mânt cu frecvenț)	4	III	VI	120	75	45
S.08.O.051 (în v ț mânt cu frecvenț redus)	4	IV	VIII	120	46	74

Descriere succint a integr rii unit ții de curs în programul de studii

Geografia Uman Regional prezint aspectele regionale ale economiei mondiale cu evidențierea particularit ților specifice fiec rei regiuni în parte. Studenții studiaz regiunile economico – geografice pe durata unui an, cursul fiind structurat în dou p rți: prima parte – studierea aspectelor economice regionale pentru Europa i Asia, iar partea a doua – America de Nord, America Latin , Africa, Australia i Oceania. Geografia uman regional este o parte

indispensabil în procesul de formare a unui geograf – pentru domeniul Științe ale educației ca disciplină de specialitate, iar pentru domeniul Științe fizice, disciplină fundamentală. Scopul cursului include aprofundarea cunoștințelor despre statele lumii, în special privind nivelul de dezvoltare economică a acestora, precum și integrarea acestora în regiuni economico – geografice, ceea ce permite o pregătire profesională de calitate. Din perspectiva integrării economice internaționale se pune accent pe organizațiile economice regionale formate în cadrul regiunilor economico – geografice, cum ar fi NAFTA, MERCOSUR etc. Conținuturile studiate permit studentului de a avea o pregătire înaltă astfel, ca viitor specialist să devină competitiv pe piața muncii.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii profesori de geografie (pentru domeniul Științe ale educației) și cercetători (pentru domeniul Științe fizice) a cunoștințelor geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în predarea geografiei în instituțiile preuniversitare; formarea deprinderilor de cercetare și analiză a diverselor procese și fenomene geografice; pregătirea practică a studenților pentru profesia de pedagog și/sau cercetător.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale

- C1 Operarea cu noțiuni, concepte și principii specifice didacticii geografiei.
- C2 Proiectarea activităților instructiv-educative la discipline de geografie.
- C3 Realizarea activităților specifice procesului instructiv-educativ la discipline din domeniul geografic.
- C4 Managementul procesului instructiv-educativ la discipline geografice.
- C5 Evaluarea activităților instructiv-educative la discipline de geografie
- C6 Integrarea inter- /transdisciplinară a cunoștințelor profesionale (geografie umană, economică, socială etc.).

Competențe transversale

- CT1 Realizarea responsabil și eficientă a sarcinilor aferente profesiei didactice la geografie cu respectare principiilor de etică profesională.
- CT2 Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal.
- CT3 Reflecție critică constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

Competențe specifice:

La nivel cognitiv:

- Ń Cunoașterea și înțelegerea noțiunilor, categoriilor, principiilor, conceptelor, teoriilor, ipotezelor, procedurilor, metodelor și mijloacelor didactice funcționale în geografie umană / tehnologii ale informației și comunicațiilor și utilizarea lor adecvată în activitatea profesională;

La nivel aplicativ:

- Ń Valorificarea cunoștințelor teoretice și abilităților în rezolvarea situațiilor-problemă din domeniul profesional (geografie umană);
- Ń Aplicarea adecvată a metodologiei de apreciere calitativă a competențelor dezvoltate la elevi;
- Ń Utilizarea tehnologiilor informaționale avansate și a unei limbi străine, pentru a comunica informații, idei și soluții în domeniu.

La nivel de integrare:

- Ń Manifestarea toleranței în raport cu alte persoane și comunități, a deontologiei profesionale, prin asumarea responsabilității în luarea deciziilor;
- Ń Dezvoltarea abilităților de formare a conștiinței, culturii ambientale și informaționale,

În Manifestarea deschiderii fa de tendin ele inovatoare necesare dezvolt rii profesionale.

Finalit i de studii/ Rezultate ale înv ț rii

- S utilizeze corect, în comunicarea profesional , a noțiunilor, conceptelor, principiilor specific disciplinei - geografia uman regional ,
- S interpreteze fenomenele i procesele geografice (în special procesele economice) din perspectiva interdisciplinar i transdisciplinar , în contextul epocii i lumii în permanent schimbare;
- S identifice regiunile economico – geografice dup diverse criterii de clasificare i grupe/ instituții de cercetare (ONU, Banca Mondial etc.),
- S caracterizeze din punct de vedere economico – geografic un stat/ o regiune conform algoritmului,
- S aprecieze rolul statului/ regiunii în dezvoltarea economiei la nivel regional/mondial,
- S aprecieze rolul organizațiilor economice regionale în dezvoltarea economiei la nivel de regiune,
- S aplice cunoștințele și abilit țile digitale în procesul instructiv-educativ (utilizarea TIC, de ex. Canva, Padlet, Piktochart etc.),
- S evalueze produsul realizat de colegi conform algoritmului,
- S analizeze (sinteza) informația documentat în explicarea conținuturilor de caracter educativ, geografic și tehnologiilor informaționale;
- S utilizeze tehnologiile informaționale de comunicare în transmiterea cunoștințelor și abilităților la nivel național și internațional;
- Să participe în soluționarea problemelor instructiv-educative, sociale, precum i a drepturilor

- S asigure motivarea pentru autoperfecționare, autodezvoltare și formare continuă.

Precondiții

Geografia Uman Regional , partea I; Geografia ramurilor economiei mondiale; Integrarea economic european ; Economia resurselor naturale; Geografia populației și așezărilor

Condi ii prealabile:

-) Opera ionalizarea termenilor în domeniul: *geografiei umane, geografiei resurselor*

-) deprinderi de munc intelectual : *capacitatea de a elabora un proiect, portofoliu, de a c uta i rezuma sursele bibliografice/webografice, de informare i documentare (surse de date statistice), de organizare independentă a activității de învățare etc.,*

-) deprinderi de analiz i sintez : *capacitatea de a analiza materialele cartografice, didactice și științifice din domeniul geografiei etc.*

Conținutul unit ții de curs

Unitatea de înv ț are 1. Caracterizarea economico-geografic general a Americii de Nord. Acordul Nord American NAFTA

-) Conceptul de regiune economico – geografic ,
-) Clasificarea regiunilor economico – geografice dup Banca Mondial ,
-) Condițiile naturale și rolul lor în dezvoltarea economic a regiunii,
-) Resursele naturale și substanțele minerale utile din cadrul regiunii economico – geografice America de Nord,
-) Populația și rolul acesteia în dezvoltarea economic a regiunii,
-) Acordul Nord American NAFTA.

Unitatea de înv ț are 2. Caracterizarea economico-geografic a SUA

-) Poziția economico-geografic a SUA

-) Aprecierea și caracterizarea resurselor naturale ale SUA.
 -) Caracterizarea populației SUA (indicatori conform diverselor surse de date statistice).
 -) Tendințele procesului de urbanizare și suburbanizare în SUA.
 -) Caracterizarea industriei SUA.
 -) Caracterizarea agriculturii SUA. Tipul de agricultură. Specializarea internațională.
 -) Caracterizarea transporturilor în SUA.
 -) Relațiile economice internaționale ale SUA.
- Unitatea de învățare 3. Caracterizarea economico-geografică a Canadei.**
-) Poziția economico-geografică a Canadei.
 -) Aprecierea și caracterizarea resurselor naturale ale Canadei.
 -) Caracterizarea populației Canadei (indicatori conform diverselor surse de date statistice)
 -) Caracterizarea industriei Canadei.
 -) Caracterizarea agriculturii Canadei. Amplasarea ramurii, specializarea internațională.
 -) Relațiile economice internaționale ale Canadei.
- Unitatea de învățare 4. Caracterizarea economico-geografică generală a Americii Latine. MERCOSUR**
-) Poziția economico-geografică a Americii Latine.
 -) Rolul MERCOSUR în dezvoltarea economiei la nivel regional.
 -) Condițiile naturale și rolul lor în dezvoltarea economică a regiunii,
 -) Resursele naturale și substanțele minerale utile din cadrul regiunii economico – geografice America Latină
 -) Populația și rolul acesteia în dezvoltarea economică a regiunii.
- Unitatea de învățare 5. Caracterizarea economico-geografică generală a Americii Centrale.**
-) Caracterizarea economico-geografică generală a Americii Centrale Istmică
 -) Caracterizarea economico-geografică generală a Americii Centrale Insulare
- Unitatea de învățare 6. Caracterizarea economico-geografică generală a Americii de Sud**
-) Caracterizarea economico-geografică generală a Americii de Sud Andină
 -) Caracterizarea economico-geografică generală a Americii de Sud Atlantice.
- Unitatea de învățare 7. Caracterizarea economico-geografică comparativă a Braziliei și Argentinei**
-) Condițiile și resursele naturale ale Braziliei și Argentinei
 -) Evoluția numărului populației Braziliei și Argentinei.
 -) Economia Braziliei și Argentinei: agricultura, industria și sectorul serviciilor.
- Unitatea de învățare 8. Problemele social-economice ale statelor din America Latină .**
-) Aspectele socio – economice ale statelor din America Latină .
 -) Identificarea problemelor social-economice ale statelor din America Latină .
 -) Analiza problemelor social-economice ale statelor din America Latină și propunerea de soluții.
- Unitatea de învățare 9. Caracterizarea economico-geografică generală a Africii. Organizațiile regionale economice din Africa.**
-) Poziția economico-geografică a Africii.
 -) Condițiile naturale și rolul lor în dezvoltarea economică a regiunii,
 -) Resursele naturale și substanțele minerale utile din cadrul regiunii economico – geografice Africa
 -) Populația și rolul acesteia în dezvoltarea economică a regiunii.
 -) Organizațiile regionale economice din Africa.
- Unitatea de învățare 10. Caracterizarea economico-geografică generală a Africii de Nord**
-) Condițiile naturale și rolul lor în dezvoltarea economică a regiunii.

<ul style="list-style-type: none">) Resursele naturale și substanțele minerale utile din cadrul regiunii economico – geografice a Africii de Nord) Populația și rolul acesteia în dezvoltarea economică a regiunii <p>Unitatea de învățare 11. Caracterizarea economico-geografică a Africii Centrale și a Africii de Sud</p> <ul style="list-style-type: none">) Caracterizarea economico-geografică a Africii Centrale) Caracterizarea economico-geografică a Africii Centrale de Vest) Caracterizarea economico-geografică a Africii Centrale de Est) Caracterizarea economico-geografică a Africii de Sud <p>Unitatea de învățare 12. Caracterizarea economico-geografică a Australiei. Ramurile de specializare internă</p> <ul style="list-style-type: none">) Poziția economico-geografică a Australiei.) Condițiile naturale și rolul lor în dezvoltarea economică a regiunii,) Resursele naturale și substanțele minerale utile din cadrul regiunii economico – geografice Australia) Populația și rolul acesteia în dezvoltarea economică a regiunii.) Ramurile economice de specializare internă <p>Unitatea de învățare 13. Caracterizarea economico-geografică a Oceaniei</p> <ul style="list-style-type: none">) Poziția economico-geografică a Oceaniei.) Condițiile naturale și rolul lor în dezvoltarea economică a regiunii,) Resursele naturale și substanțele minerale utile din cadrul regiunii economico – geografice Oceania) Populația și rolul acesteia în dezvoltarea economică a regiunii.) Ramurile economice de specializare internă <p>Unitatea de învățare 14. Problemele globale ale omeniției în aspect regional-Agenda 2030</p> <ul style="list-style-type: none">) Agenda 2030 și Obiectivele de Dezvoltare Durabilă) Problemele globale ale omeniției prin prisma ODD-urilor) Problemele globale ale omeniției în aspect regional.
Strategii de predare și învățare
<p>Strategii de predare-învățare centrate pe student, axate pe: interactivitate și tehnologii informaționale, dezvoltarea gândirii critice și creative, problematizare, explorare/investigare, studii de caz, proiecte, simulare, lucrul în echipă, ateliere, interdisciplinaritate, e-learning (Google classroom, tabla interactivă Jamboard etc.). Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbateri; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică /aplicativă. Laborator: învățare bazată pe sarcini de lucru, problematizare, studii de caz, lucrul în echipă etc.; Studiu individual este bazat pe elaborarea unui proiect, inclusiv cu studii de caz, situații problemă, problem-based learning etc.</p>
Strategii de evaluare
<p>Evaluarea curentă :</p> <ul style="list-style-type: none">) Proba I: test + activitatea în cadrul lucrărilor de laborator) Proba II: Fiecare student va prezenta un Eseu (30%) + lucrările în cadrul lucrului individual (40%) + activitatea în cadrul lucrărilor de laborator (30%). <p>final :</p> <ul style="list-style-type: none">) Examen, forma de organizare - scris (test grilă) <p>Nota finală se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota finală (100%).</p>
Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

1. Bailly, Antoine; Béguin, Hubert, Scariati, Renato (trad. Iașu, Corneliu). *Introducere în geografia umană*. Iași: Ed. Universității Al. I. Cuza, 2017, 223 p. ISBN: 978-606-714-368-3
2. Bran, F.; Istrate, I.; Roșu, A. G. *Geografia economică mondială*. București: Edit. Economică. 1996. ISBN 973-9198-25-2.
3. Bari Ioan. *Economia mondială*, București: Ed. Didactică și Pedagogică, 1994 ISBN: 973-30-3463-0
4. Ciubar, S., Calancea-Roșca, Z., Mironov I. *Geografia umană și economică a lumii (America de Nord, America Latină, Africa, Australia și Oceania)*, Chișinău: Tipografia Centrală, 2001, 163 p. ISBN: 9975-78-162-4
5. *Economia mondială în cifre*. București: Institutul Național de Statistică, 2011
6. Atlas. *Geografia umană a lumii*, Editura Pontos, Chișinău, 2008.
7. Acordul Nord-American de comerț liber: <https://www.trade.gov/north-american-free-trade-agreement-nafta>
8. Population Reference Bureau: <https://www.prb.org/international/indicator/population/snapshot>
9. African Union: <https://au.int/en/organs/recs>
10. Australia Trade and Investment Commission: <https://www.austrade.gov.au/>
11. Banca Mondială: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?locations=BR>
12. Biroul de Statistică din Australia: <https://www.abs.gov.au/browse?opendocument&ref=topBar>
13. IDU: <https://hdr.undp.org/data-center/country-insights#/ranks>
14. Index of Economic Freedom: <https://indexdotnet.azurewebsites.net/index/>
15. Eurostat: <https://ec.europa.eu/eurostat>
16. National Geographic: <https://www.nationalgeographic.com/travel/national-parks/most-visited-parks-photos/>
17. UN Data: <https://data.un.org/>
18. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=National_accounts_and_GDP/ro
19. <https://www.worldometers.info/world-population/>
20. <https://www.britannica.com/place/Brazil/Agriculture>
21. <https://www.britannica.com/place/Argentina/Agriculture-forestry-and-fishing>
22. <https://ourworldindata.org/world-region-map-definitions>
23. https://data.worldbank.org/indicator/PA.NUS.PPP?end=2019&most_recent_year_desc=true&start=2019&view=map

Bibliografie opțional :

1. Matei C. *Geografia economică și socială mondială*, Volumul I, Ed. Evrica, Chișinău 2004
2. Mihăilescu Ion Florin, Nicoară Vasile, *Elemente de geografie economică mondială*, ISBN-13: 973-8036-28-3, Constanța: Ed. Ex Ponto, 2000
3. Plămădeală, Gheorghe. *Geografia ramurilor economiei mondiale* (suport de curs pentru studenții specialităților geografice și economice) / Bălău: Presa Universitară Bălăneană (Tipografia USB), 2013 - 212 p. ISBN 978-9975-50-112-5
4. <https://www.economist.com/>

HAZARDURI I RISCURI NATURALE I ANTROPICE

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.6 Geografie i biologie; 0114.7/0114.10 Geografie i limba englez ; 0114.7 Geografie f.r.
Ciclul	Licenț
Denumirea unit ții de curs	Hazarduri i riscuri naturale i antropice
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra Geografie i Turism
Titularul unit ții de curs	Puțuntic Anatolie, conf. univ., doctor
Cadre didactice implicate	-
E-mail	putuntica.anatolie@upsc.md

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S1.08.A.068 (F)	2	IV	8	60	30	30
S1.08.A.069 (F)	2	IV	8	60	30	30
S.08.A.049 (FR)	2	IV	8	60	20	40

Descriere succint a integr rii unit ții de curs în programul de studii

Cursul *Hazarduri i riscuri naturale i antropice*, cunoscute i sub denumirea de hazarde i riscuri, calamit i, dezastre au devenit o problem prioritar a geografiei mondiale contemporane. Acest fapt este determinat, nu numai de frecven a lor sporit , dar i de intensitatea cu care se produc i mai ales, de impactul lor asupra mediului i societ ii. Sunt bine cunoscute în literatura de specialitate defini iile fenomenelor i proceselor de risc, elaborate de secretariatul ONU i publicate în dic ionarul IDNDR în anul 1992.

Cursul are menirea de a scoate în prim plan, principalele aspecte care caracterizeaz fenomenele i procesele geografice de risc, referindu-ne în special la cauzele acestora (naturale i antropice) i diminuarea impactului lor. No iunea de risc, hazard, dezastru au fost impuse în problematica global a cercet rii tiin ifice de evaluare a fenomenelor cu consecin e grave i de dezvoltarea civiliza iei. Cre terea pierderilor umane i materiale datorate unor fenomene naturale extreme a dus la apari ia ini iativelor tiin ifice pe plan interna ional: stabilirea tendin ei de evolu ie a acestor fenomene în timp i spa iu, precum i strategiile posibile de atenuare a lor. Num rul mare de victime i pagube materiale au impus abordarea global a acestor fenomene i impunerea lor ca obiect de studiu în institu ii de înv mânt. Materiile

Însuși te la curs vor servi o bună bază teoretică și metodologică pentru specialiștii care vor activa în domeniul cercetării și inovării.

Scopul cursului: de a contribui la pregătirea unui specialist, care să optimizeze procesul cercetării geografice conform cerințelor și dezideratelor reformelor economice prezente și viitoare.

Sarcinile disciplinei: formarea la viitorii cercetători a cunoștințelor geografice durabile și profunde, a deprinderilor și priceperilor, pe care să le utilizeze în practica cotidiană; formarea cunoștințelor și abilităților metodologice în analiza dinamicii hazardelor și riscurilor naturale și antropice în instituțiile de cercetare; pregătirea practică a studenților pentru profesia cercetător științific.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe cognitive:

-) Definirea conceptelor de bază din domeniul Hazardelor și Riscurilor naturale și antropice;
-) Utilizarea corectă a termenilor de specialitate;
-) Investigarea și interpretarea fenomenelor și proceselor de risc și hazard;
-) Perceperea coerentă a proceselor și fenomenelor de risc la nivel global și regional;
-) Identificarea factorilor care determină geneza proceselor și fenomenelor naturale/antropice de risc;
-) Aplicarea cunoștințelor din domeniul studiat și în alte domenii.

Competențe de explicare și interpretare:

-) Interpretarea corelativă a riscurilor geografice;
-) Explicarea noțiunilor: „risc”, „hazard”, „vulnerabilitate”;
-) Corelarea proceselor și fenomenelor geografice de risc din cadrul diferitelor tipuri zonale de mediu, cu efectele asupra activității omului;
-) Explicarea posibilităților de diminuare a impactului riscurilor geografice, importanța acestora pentru calitatea vieții și valorificarea durabilă a mediului;
-) Dialog intercultural cu diverși actori educaționali, demonstrând cultură civică și disponibilitate de cooperare și implicare.

Competențe instrumental-aplicative:

-) Analiza și descrierea principalelor riscuri geografice (atmosferice, geologice, biologice, geomorfologice, hidrologice, biofizice și astrofizice, etc);
-) Studiul condițiilor de geneză a riscurilor geografice;
-) Întocmirea proiectelor privind manifestarea riscurilor geografice la nivel local, regional, global;
-) Efectuarea unor observații și măsurători instrumentale asupra unor riscuri geografice;
-) Stimularea creativității și a apetitului pentru cercetare prin folosirea unor mijloace moderne (stația meteorologică automată, senzori, etc).

Competențe atitudinale:

-) Implicarea în activități științifice în legătură cu disciplina;
-) Capacitatea de a avea un comportament etic în legătură cu mediul socio-uman;
-) Capacitatea de a aprecia diversitatea și multiculturalitatea;
-) Abilitatea de a colabora cu specialiști din alte domenii;
-) Atitudine pozitivă față de cunoaștere;
-) Curiozitate pentru explorarea mediului geografic;

<ul style="list-style-type: none">) Respect pentru diversitatea naturală și umană ;) Utilizarea corectă a datelor despre riscuri ca parte a sociogeosistemului;) Analizarea corectă, completă, sistematică a informației cu privire la riscuri, interpretarea adecvată a metodelor de cercetare utilizate în geografia fizică ;) Analiza posibilităților de a limita impactul unor hazarde și riscuri naturale/antropice, în scopul diminuării efectelor asupra ecosistemului.
Finalități de studii
<ul style="list-style-type: none">) Să explice concepțiile teoretice de bază în domeniul hazardelor și riscurilor geografice, să cunoască activitatea instituțiilor specializate din țară și de peste hotarele acestora și metodele principale de cercetare a acestora;) Să determine prin calcule indici statistici ai unor riscuri geografice, în baza investigațiilor realizate de instituțiile abilitate (IGS al AȘM, IEG al AȘM, SHS, Serviciul Situațiilor Excepționale al MAI), materialelor publicate, rapoarte, ghiduri de specialitate, etc.;) Să elaboreze acțiuni concrete de ameliorare a riscurilor geografice din localitatea natală, cu antrenarea autorităților locale, a profesorilor, elevilor și localnicilor;) Să utilizeze diversitatea informațiilor cu privire la protecția față de riscurile geografice și identificarea modalităților utilizării acestora în soluționarea diferitelor probleme de mediu.
Precondiții
<p><i>Geografie umană generală, Geografie fizică generală, Geologie, Geomorfologie alte discipline</i></p> <p>Condiții prealabile:</p> <ul style="list-style-type: none">) Operaționalizarea termenilor în domeniul: <i>geografiei, fizicii, biologiei, etc.</i>) Deprinderi de muncă intelectuală : <i>capacitatea de a elabora un proiect, portofoliu, de a cita și rezuma sursele bibliografice de specialitate, de informare și documentare, de organizare independentă a activității de învățare etc.</i>) Deprinderi de analiză și sinteză : <i>capacitatea de a analiza materialele din domeniul</i>
Conținutul unității de curs
<p>Unitatea de învățare 1. Terminologia specifică și clasificarea riscurilor geografice</p> <p>Hazard și risc natural și antropic. Noțiunea de vulnerabilitate, catastrofă, cataclism, susceptibilitate, reziliență. Rolul IDNDR în studierea riscului. Clasificarea riscului după diverse criterii.</p> <p>Unitatea de învățare 2. Hazardurile și riscurile geologice</p> <p>Fenomene de risc datorate proceselor endogene. Sistemul tectonic și plăcilor litosferice și relația cu dinamica endogenă. Fenomene magmatice. Vulcanii. Sisteme magmatice. Tipuri de magme. Morfologia aparatului vulcanic. Tipuri de activitate vulcanică. Produsele activității vulcanice. Erupțiile vulcanice. Impactul activității vulcanice asupra populației. Prevederea erupțiilor vulcanice. Fenomene seismice. Elementele unui seism. Litologia și riscul seismic. Tipuri genetice de seisme. Măsurarea seismelor. Impactul fenomenelor seismice asupra populației. Cutremurile din Republica Moldova. Aspecte ale predicției cutremurilor. Măsurile de autoprotecție a populației.</p>

Unitatea de învățare 3. Hazarde și riscuri geomorfologice și de degradare a solului

Probleme generale—definiții și clasificare, categorii și tipuri de degradări. Fenomene de risc geomorfologic. Definiții și clasificare. Probabilitățile și surperile. Avalanșele. Procesele de deplasare prin sufoziune și tasare. Alunecările de teren. Procese hidrice de versant. Factorii ce influențează eroziunea. Alte procese de risc de degradare a solurilor. Impactul asupra populației

Unitatea de învățare 4. Fenomene atmosferice de risc

Fenomene meteo-climatice de risc cu declanșare rapidă și impact imediat și direct asupra populației (ciclonii tropicali, viscolul, grindina, fenomenele orajoase, etc). Fenomene atmosferice de risc cu declanșare și impact lente asupra populației (seceta, înghețul, ceața, etc)

Unitatea de învățare 5. Fenomene hidrice de risc

Inundațiile. Cauzele inundațiilor. Cauzele naturale și antropice. Impactul inundațiilor asupra populației. Măsurile de protecție contra inundațiilor. Abraziunea de țărm. Valurile tsunami. Creșterea nivelului apei Oceanului Planetar.

Unitatea de învățare 6. Riscuri biologice, biofizice și astrofizice

Epidemiile. Invaziile de lăcuste. Hazardele legate de incendii. Hazarde astrofizice (căderea meteorilor)

Unitatea de învățare 7. Riscurile tehnologice și nucleare

Tipuri de hazarde industriale. Hazarde legate de transporturi. Evaluarea riscului de producere a accidentelor în transport. Clasificarea accidentelor nucleare. Impactul accidentelor nucleare. Transportul și depozitarea deeurilor radioactive. Cooperarea internațională pentru prevenirea și atenuarea hazardului nuclear. Evaluarea riscului la accidente nucleare.

Unitatea de învățare 8. Riscul conflictelor și terorismului

Clasificarea conflictelor. Impactul conflictelor asupra mediului înconjurător. Impactul social-economic al conflictelor. Atenuarea impactului conflictelor și eforturi de menținere a păcii. Expunerea teritoriului Republicii Moldova la conflicte. Evaluarea riscului de producere a conflictelor. Tipuri de terorism. Impactul atacurilor teroriste. Combaterea terorismului. Evaluarea riscului la atacuri teroriste.

Strategii de predare și învățare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea (inter)activă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare experiențială, învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă.

Curs: prelegerea introductivă; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbatere; prelegerea problematizată; prelegerea-conferință; prelegerea practică/aplicativă; prelegerea modular-integrativ (sandwich);

Laborator: în bază de exerciții, observare dirijată, modelare, simulare, joc de rol, proiect, învățare bazată pe sarcini de lucru etc.;

Studiu individual în baza elaborării ghidate a unor produse diferențiate/individualizate/de grup: sistem de sarcini aplicative/practice, rezumat, portofoliu, referat, proiect, studiu de caz, situație-problemă, problem-based learning etc.

Strategii de evaluare

Evaluarea curent :

Evaluare final :

Nota final se constituie din: nota de la evaluările curente (60%) + nota de la examenul oral (40%) = nota final (100%).

Bibliografie

Bibliografie obligatorie:

20. Babicenco V. N.- *Stihiinâe meteorologhiceschie iavlenia na Ucraine i v Moldavii*. Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1991.
21. B lteanu D., Radi a A.- *Hazardurile naturale i antropogene*. Edit. „Corint”, Bucure ti, 2000.
22. Bogdan O. - *Noi puncte de vedere asupra hazardelor climatice*. Lucr. Ses. t. An. 1993, Institutul Geografic, Bucure ti, 1994.
23. Bogdan O. Niculescu E.- *Ricurile climatice din România*. Bucure ti, 1999.
24. Bogdan O.- *Riscuri climatice — implica ii pentru societate i mediu*. Revista Geografic , Institutul Geografic, vol. X, Bucure ti, 2004.
25. Bogdan O., Marinica I. - *Hazardele meteo-climatice din zona temperat . Factori genetici i vulnerabilitate cu aplica ii la România*. Edit. „Lucian Blaga”, Sibiu, 2007.
26. Cazac V., Mih ilescu C., Bejenaru Gh., Gâlc G., *Resursele acvatice ale Republicii Moldova*, Chi in u, Știința, 2007.
27. Ciulache S., Ionac N. - *Fenomene atmosferice de risc*. Editura tiin ific , Bucure ti, 2003.
28. Daradur M., Cazac V., Mih ilescu C., Boian I., *Monitoringul climatic i secetele*, Chi in u, Tipografia Tanavius, 2007.
29. Grecu F., *Hazarduri i riscuri naturale*, Editura UNIVERSITAR , Bucure ti, 2004.
30. Florea M. N. - *Alunec ri de teren i taluze*. Editura tehnic , Bucure ti, 1979.
31. Florea N. - *Degradarea, protec ia i ameliorarea solurilor i terenurilor*, Bucure ti, 2003.
32. Lasse G. F. - *Climat Moldavscoi SSR*, Ghidrometeoizdat, Leningrad, 1978;
33. *Materialele seminarului informativ „Combaterea de ertific rii i secetei în Republica Moldova”*, 20-21 octombrie 1997, Chi in u, 1998.

Bibliografie op ional :

5. Erhan E., *Clima i microclimatele din zona ora ului Ia i i împrejurimi*, Ed. Junimea, Ia i, 1979;
6. Nedeaalcov M, et., *Factorii meteo-climatici de risc asociați schimb rilor climatice pe teritoriul Republicii Moldova*. Tipografia „Alina Scorohodova”, Chi in u, 2018, 114 p.
7. Nedeaalcov M., *Schimb rile climatice regionale*, IEG al A M, Tipogr. „Impressum”, 2020, 366 p. Mihailescu C. - *Clima i hazardele Moldovei — evolu ia, starea, predic ia*. Edit. „Licozn”, Chi in u, 2004.
8. Mîndrescu N. - *Cutremurile de p mânt*. Editura tehnic , Bucure ti, 1991.

GEOGRAFIA ROMÂNIEI

Denumirea programului de studii	0114.7/0114.10 Geografie i limba englez ; 0114.7/0114.6 Geografie i biologie; 0114.7/0114.2 Geografie i informatic ; 0114.7 Geografie; 0532.1 Geografie.
Ciclul	Licenț
Denumirea unit ții de curs	Geografia României
Facultatea/catedra responsabil de unitatea de curs	Facultatea de Geografie, Catedra i Turism
Titularul unit ții de curs	Prunici Petru
Cadre didactice implicate	-
E-mail	prunici.petru@upsc.md

Codul unit ții de curs	Num r de credite ECTS	Anul	Semestrul	Total ore	Total ore	
					contact direct	studiu individual
S.05.O.046 (înv ț mânt cu frecvenț)	3	III	V	90	45	45
S1.07.L.082 (înv ț mânt cu frecvenț)	3	IV	VII	90	45	45
S.04.O.025 (înv ț mânt cu frecvenț redus)	2	IV	VIII	60	20	40

Descriere succint a integr rii unit ții de curs în programul de studii

Geografia României este o disciplină de specialitate, de caracter regional, din cadrul sistemului de învățământ geografic universitar din Republica Moldova. După conținut reprezintă o disciplină care abordează teoria și practica disciplinelor geografice generale de ramură (geologie, geomorfologie, climatologie, hidrologie, pedologie, biogeografie, geografia populației și așezărilor umane, geografia ramurilor economiei mondiale etc.) la nivel regional și local. Geografia României studiază unitățile teritoriale naturale de rangul regional și local. Interacțiunea componentelor de mediu și socio-umane imprimă unele diferențieri ale naturii pe teritoriul României. În consecință pe teritoriul țării se individualizează unități teritoriale cu particularități specifice ale naturii, și ale dezvoltării socio-economice, studiind corelațiile de Geografia României.

Obiectivul general al acestui curs este de a aprofunda cunoștințele geografice acumulate precedent, prin prisma evidențierii caracteristicilor esențiale fizico-geografice și socio-economice a României, relevarea particularităților fizico-geografice și socio-umane specifice ale unităților teritoriale zonale și azonale.

Pentru atingerea acestui obiectiv general, se realizează următoarele *sarcini*: Aprecierea poziției geografice, a dimensiunilor și configurației teritoriului României asupra particularităților specifice ale naturii; Deosebirea particularităților specifice ale unităților structural-tectonice și evoluției paleogeografice a teritoriului României; Aprecierea reliefului ca factor de modificare a componentelor naturale; Evaluarea condițiilor climatice și dependența lor de diferite componente naturale, procese și fenomene; Influența reliefului și a climei asupra caracterului reliefului hidrografice; Evidențierea particularităților specifice ale solurilor, vegetației și lumii animale; Stabilirea factorilor ce determină diferențierea spațială a unităților teritoriale și specificul lor natural; Evaluarea problemelor ecologice și căile de soluționare. Identificarea particularităților specifice ale populației și așezărilor umane; Aprecierea ramurilor de specializare a economiei României.

Competențe dezvoltate în cadrul unității de curs

Competențe profesionale

- C-1.** Operarea cu noțiuni, concepte și principii specifice Geografiei României;
- C-2.** Proiectarea activităților instructiv-educative la Geografia României;
- C-3.** Realizarea activităților specifice procesului instructiv-educativ la Geografia României;
- C-4.** Managementul procesului instructiv-educativ la Geografia României;
- C-5.** Evaluarea activităților instructiv-educative la Geografia României;
- C-6.** Integrarea inter/trans disciplinara a cunoștințelor profesionale (de Geografia României).

Competențe transversale

- CT-1.** Realizarea responsabil și eficient a sarcinilor aferente profesiei didactice la Geografia României, cu respectarea principiilor de etică profesională.
- CT-2.** Identificarea rolului dintr-o echipă și preluarea responsabilităților corespunzătoare profilului profesional și personal.
- CT-3.** Reflecție critică constructivă asupra propriului nivel de pregătire profesională în raport cu standardele profesiei.

Competențe specifice:

-) Utilizarea termenilor specifici în prezentarea și explicarea informației geografice;
-) Formarea abilităților de comunicare corect, constructiv în limba maternă;
-) Utilizarea corectă a termenilor geografici, a numelor proprii geografice în limbile străine;
-) Explicarea fenomenelor și proceselor specifice mediului la nivel local și regional;
-) Identificarea relațiilor dintre componente, fenomene și procese naturale. Formarea comportamentului în raport cu natura pe baza cunoașterii relației cauză-efect.
-) Aplicarea unor elemente din matematică, științe tehnologice în studierea mediilor locale, în rezolvarea unor probleme și situații din cotidian.
-) Raportarea conținuturilor geografice la un suport cartografic și grafic. Citirea și interpretarea hărților geografice.
-) Aprecierea aspectelor sociale, civice și culturale ale spațiului geografic la nivel local și regional;
-) Obținerea unor tehnici și deprinderi de învățare pentru pregătirea sistematică, pentru autoformare.

Finalități de studii

F-1. Analizarea proceselor și fenomenelor fizico-geografice din cadrul României la nivel regional și local;

F-2. Interpretarea proceselor și fenomenelor geografice care au loc în cadrul României, din perspectiva interdisciplinară și transdisciplinară, în contextul epocii și lumii în permanentă schimbare;

F-3. Elaborarea reprezentărilor grafice și cartografice ale proceselor și fenomenelor naturale din cadrul României;

F-4. Înțelegerea și explicarea interdependenței sistemelor naturale și socio-economice prin prisma cauză-efect;

F-5. Aplicarea cunoștințelor fizico-geografice și socio-economice în procesul instructiv-educativ.

F-6. Utilizarea comunicării în transmiterea cunoștințelor și abilităților la nivel local, național și internațional.

Conținutul unității de curs

Unitatea de învățare 1. *Obiectul de studiu. România – poziția geografică și suprafața. Particularitățile specifice ale componentelor de mediu.*

Curs: Scopul și sarcinile disciplinei Geografia României. Poziția fizico-geografică și suprafața României. Privire generală asupra componentelor de mediu.

Unitatea de învățare 2. *Tectonica, structura geologică și resursele minerale utile ale teritoriului României. Seismicitatea teritoriului.*

Curs: Unitățile structurale tectonice ale teritoriului României. Resursele minerale utile.

Lucrare de laborator (practică): Tectonica, structura geologică și resursele minerale utile ale României

Unitatea de învățare 3. Evoluția paleogeografică a teritoriului României.

Curs: Tectonica și evoluția paleogeografică a teritoriului României în precambrian și era paleozoică. Tectonica și evoluția paleogeografică a teritoriului României în erele mezozoică și cainozoică.

Unitatea de învățare 4. Relieful României. Unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului.

Curs: Particularitățile specifice ale reliefului. Unitățile morfostructurale. Procesele exogene de modelare a reliefului.

Lucrare de laborator (practică): Relieful României. Unitățile morfostructurale și procesele exogene de modelare a reliefului.

Unitatea de învățare 5. Clima României. Regionarea climatică și tipurile de climă.

Curs: Factorii climatogeni ai României. Particularitățile principale ale elementelor meteorologice. Tipurile de climă de pe teritoriul României.

Lucrare de laborator (practică): Clima României

Unitatea de învățare 6. Apele de suprafață ale României.

Curs: Rețeaua hidrografică. Râurile – regimul hidrologic. Tipurile de lacuri după genă.

Lucrare de laborator (practică): Apele de suprafață ale României.

Unitatea de învățare 7. Particularitățile specifice ale florei, a faunei și a solurilor României.

Curs: Particularitățile generale ale florei, faunei și solurilor. Zonele naturale. Azonalitatea. Rețeaua Națională de Aree Naturale Protejate ale României.

Lucrare de laborator (practică): Tipurile zonale și azonale de vegetație și soluri ale României.

Unitatea de învățare 8. Regionarea fizico-geografică a României

Curs: Esența regiunii fizico-geografice. Caracterizarea regiunilor fizico-geografice.

Unitatea de învățare 9. Populația și așezările umane ale României.

Curs: Evoluția numerică a populației, densitatea și repartiția ei geografică. Așezările umane ale României. Organizarea administrativ teritorială a României.

Lucrare de laborator (practică): Populația României. Densitatea, structura populației pe grupe de vârstă și sexe. Repartiția teritorială.

Unitatea de învățare 10. Economia României. Ramurile de specializare economică.

Curs: Agricultură României – ramurile de specializare. Industria României – ramurile de

specializare.

Lucrare de laborator (practică): Ramurile de specializare a industriei și agriculturii.

Unitatea de învățare 11. Serviciile: cile de comunicație și transporturile, comerțul, turismul – potențial și valorificare economică .

Curs: Transporturile terestre. Transporturile aerian și acvatic. Comerțul intern și extern. Potențialul turistic al României. Valorificarea economică a resurselor turistice ale României.

Unitatea de învățare 12. Problemele ecologice și protecția mediului în România.

Curs: Factorii naturali și factorii antropici ce declanșează procese și fenomene geografice de risc. Managementul ecologic în România.

Strategii de predare, învățare și evaluare

Strategii centrate pe student, cu accent pe dobândirea interactivă a cunoștințelor, abilităților și competențelor prin cooperare/colaborare, pe învățare bazată pe sarcini de lucru, învățare autonomă. *Curs*: prelegerea introductivă; prelegerea-dialog; prelegerea tematică interactivă; prelegerea-dezbateri; prelegere integrativă de recapitulare sau de sinteză. *Laborator*: în baza de exerciții, observare dirijată, suprapunere cartografică și comparare, învățare bazată pe sarcini de lucru în baza de studii de caz, situație-problemă, rezultate ale studiului individual etc. *Studiu individual* în baza sistemului de sarcini aplicative/practice, însușirea nomenclaturii geografice a României în baza hărților tematice, localizarea denumirilor geografice pe harta de contur etc. *Evaluare* inițială, curentă, periodică și finală.

Bibliografie:

Obligatorie:

1. IOAN MĂRCULEȚ, MARIUS LUNGU, MANUELA POPESCU, CĂTĂLINA MĂRCULEȚ. Geografie. clasa a VIII-a. București, 2020. 130p.
2. POSEA G. Geografia fizică a României. București, 2006. 237 p.
3. NIMIGEANU V. România. Populație, așezări, economia. București, 2001
4. TANISLAV DĂNUȚ Geografia fizică a României. Note de curs. 2010
5. CUCU V. România. Geografie umană și economică. București. 1993.

Opțional :

1. SILVIU NEGUȚ, CARMEN-CAMELIA RĂDULESCU, IONUȚ POPA. Geografie. clasa a VIII-a. București, 2017. 132p.
2. CHEVAL D., CHEVAL S., GHIUGĂ L. A. FURTUNĂ C. Geografie. România – Europa - Uniunea Europeană. Probleme fundamentale. Manual pentru cl. A XII-a. București, 2012.

3. POP GR. România. Geografia economică . Cluj Napoca. 1986.
4. IELENICZ M., PĂTRU I. Geografia fizică a României. București, 2005. 256 p.
5. IONĂȘ I. Câmpiile Terrei. București, 1989.
6. PÂRVU C. Îndrumar pentru cunoașterea naturii. București, 1981
7. PLEȘEA DAMARIS. Geografia fizică a României. Note de curs. 2013
8. TUFESCU V., GIURCĂ NEANU C. Geografia României. București 1993. 128 p.